

25-77-57
8077-57

ՏԵՒՈՒՆ
ՆԵՐՍԻՍԻ
ՏԵՅՈՑ:

ԿԼԹՈՒՊ ԻԿՈՍԻ
ԱՍԱՅԵԱԼ ԲԱԿ
ԴԻԹԱՐՈՒԹԵԱՆ
տանս հայոց վասն ման
կանցն որ օրհնեն զյս
միշտ յանուն ՆՐ ցնծո
թեանք:

Համի Տեառն 1702:

Հունվար. 8.

Ի Փառս մեծագոյնս
Բժտուծոյ:

891.99-1

8077-57

ՍԽԵՐԻՆԻՆԻ ԳԵՂԵՐՈՍԻԱՆԻ

Հայր

ՀԱՅԿԱՅԻՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆ
ԵՍ. ԲԻԲԼԻՈՏԵՔԱ

2

ՀԱՅԿԱՅԻՆ ՀԱՅԿԱՅԻՆ ՀԱՅԿԱՅԻՆ

Մ. Ա. ՄՈՇԿԻՆ
ՍՈՒՍԻՆԻ

ՈՐԴԻՆՈՐԱՆԻՆ

Եւ ճառագայթ կերպարան

(Ի) ընունդունճառ սկիզբնառա

անհատաբար քուժ ծընող

Յորմէ եղեալքս ներգործ

իմանալիք Լորք երև

Սարմին եղեալքս Եւ անմարմ

անբանականք հանդերձբան

Կենդանականք որք բուսան

Եւ անկենդանք որք ոչ շարժ

Ներգործում հօր քուժ սիրող

բեզ գոհունիք վերառաք

ին :

ին :

ին :

ին :

ին :

ին :

ին :

ին :

ին :

ին :

ին :

ին :

Լ՛ըն ընդ հոգւոյդ քում էակց
 փառատրու թիւնք մատուցան
 Ի ընտրելոց մաքրագուն
 որք ընդ յարկան քո մուծան
 ի նկալ և զիս տը ընդ նըմ
 զըստունգանոյս պատուհրան
 Ի զ նըմանոյս անառակ
 և զինչըս հօրըդ վատնող
 Օ ի քէնպատիւն անարգող
 և հաւասար գոլանմըտ
 Ի դիւնացն ագարակ
 զերամ խողիցն արածող
 Ու վեցելոյս ոչ սովհաց
 այլ լըսելոյ տնըդ բան
 Զանկացելոյ ջերմ եղջեր
 բաղցըրմէղաց դառնադուն
 Ի լուէս ադամն այն առաջ
 այն որմէղօք անունանի
 Որով մեռսք ամենեք
 և կորուսաք ըզ ցանկալ
 Ի հ ես մեղայ նման նըմ
 և յանցանաց մօրն և այ
 Լ՛ըն առաւել քան ըզ նոս
 գըտայ անցօղ սուրբ օրին
 Օ ի պատուհրանն էր նոցա
 վասն միոյ դառն պըտղ

ին .

ին .

եց .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

հին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

մին .

ին .

իսկ

Իսկ ինձ բազումըս քարոզ ին .
 վասն բազմաց զիս սպաննող ին .
 Երմէ 'ի բաց կալ հրաժար իմ .
 զի մի մահո՛ւ մեռանից իմ :
 Ինչս կապեալ կամ 'ի սոս ին .
 տոռամբ մեղաց ույ աս ին :
 Իացի զակաջըս պատրող ին .
 և ըզ լսելիսըս չարօճ ին :
 Ի եզունս ետիւ զպատասխան ին .
 անմըտաբար խորամանկ ին :
 Օ աչըս հարի առցանկալ ին .
 յորմէ արգել բան հրաման ին :
 Խտքիմ յընթացս արշաւեց ին .
 փայտին մահո՛ւ զիս մերձ ածի ն :
 Զեռն իմ ձրգեալ յուղղէջ ծառին .
 Կթել պտուղ ինձ մահած ին .
 Ի երանս առնալ զճաշակ մեղ ին .
 բայց յորովայնըս մաղձդառ ին .
 Երմէ վիժեալ թիւնք վիշապ ին .
 և գարշահոտ մահաբեր ին :
 Ի հեղ ըզ սիրոս 'ի պղծալ ին .
 զերեկամունս 'ի ջերմ ախտ ին :
 Ի զ պատմութեան սրբասիր ին .
 զոր ըզ գեցայ աւազան ին :
 Օ այն մերկացայ խաբամամբ չարին .
 զինև արկի զմաշկեղեն ին :

Ինդ փափկութե՛կենաց դժախտին
որ իմաստիցն օրինակ

ին :

Աշակեցի՛ յիմու մա անձ
զփուշ և զտատանկ մեղաց բուս

ին

ին :

Ինդ անաշխատ կենաց վայր
որ ըստ յուսոյն թեթև ասց

ին

ին :

Ատեմք քրտամքք զառօրէ
դառնամք ՚ի հոգ ուստիառ

ին

ին :

Ի՛րդ՝ աղաչեմ ես ընդ նրմ
թէ՛ հայր մեղայ քեզ ՚ի յերկ

ին

ին :

Աեմարժանի՛ կօշիլ օրդ
այլ վարձ կանսցն արա վերջ

ի

ին :

Ի՛րժանացո՛ մաքրագուն
հօրըդ սրբոյ մք ողջուն

ին

ին :

Ինդ հովանեան հարսնարան
ժողովեսցեն զիս վերըստ

ին

ին :

Ի՛ն զպատմութեանն զառաջ
զոր աւագակքն մերկացուց

ին

ին :

Ի՛րկցես զին և դարձեալ կրկ
ոմ ըզ զարդ պրճնեալ հարս

ին

ին :

Օ արքունսկան ըզ մատան
ըզ նըշանակ տերական

ին

ին :

Տացես ունիլ յաջոյ ձեռ
չխտորե՛լ այլ յահեկ

ին

ին :

Ի՛ն պահապան ընդ դէմօձ
շնորհեա կօշիկ գալշապար

ին

ին :

Օ ի մի հարցե՛ ընդ խաճար	ին.
այլ կոխեսցի գըլուխ նոր	ին.
Օ հնամաբ եզի՛ն պարարակ	ին.
որ իխաջի՛ն պատարագ	ին.
Եւ տիգասնոս արեանկող	ին.
կենաց վըտակ մեզ բղխող	ին.
հաղորդ-ս արա՛ զիս վերըտ	ին.
ըստ առակի՛ անառակ	ին.
Ստեղծ ըզ հաց կենարար	ին.
ըմբել զբաժակ քո երկնայ	ին.
Սողորեցայ յանապատ	ին.
Թափառեցայ յանվայր վայր	ին.
Սրպէս առակն է ոչ խար	ին.
մի ի թոճոց ընհարիւր	ին.
Օ որ պատառեալ չար Թշնամ	ին.
վիրօք լըցոյց անհընար	ին.
Ստտի այլ ոչ է գեղ վիր	ին.
բայց Թէ իբէ՛ն բժըշկեսց	ին.
Ի՞նչ որ գոչեմ զարտասոճալ	ին.
աղաղակեմ զիս փըրկող	ին.
հովիւ՛նքդ քաջ և երկնայ	ին.
եւ իխնդ-եր փոքուհօտ	ին.
Ի՛յց արա տէր անկեալ գրամ	ին.
և կորուսեալ քո պատկեր	ին.
Օ որ Թաղեցի՛ մեղաց ախտ	ին.
և չարաչար հոտեալ յաղբ	ին.

1 ունա զիս տէր յաղտոյ անձ ին
 'ի մաքրութե' ձեան սպիտակ ին:
 1 ցցես զթիւ տասներորդ ին.
 ոմ ըզ սուրբ քառասնեկ ին.
 1 Բարձ 'ի յուսոյդ բարձօղ խաջ ին.
 հանցես 'ի վեր զանկեալ հոգ ին.
 1 Լերախացո՞ղ զգօրսն վեր ին.
 վասն միոյ մեղաւոր ին:
 1 Բնդ աբելի՛ պատարագ ին.
 'ի հոա անուշ քեզ ընծայ ին:
 1 Բնկալ և զիս տը ընդ նըմ ին.
 մի խոտեցայց ընդ կայեն ին.
 1 Թեպէտ և ոչ ըստ արժան ին.
 քեզ մատուցի՛ զողջակիզ ին.
 1 Օ ի ընարեցի՛ զիմն առաջ ին.
 և զքոյն վեջի՛ մասն 'ի զոհ ին.
 1 Սըմանեցայ՛ նենգաւոր ին.
 եղբայրա սպան դաւաճան ին.
 1 Սպանելով զիս կամով ին.
 և նենգելով անձամբ անձ ին.
 1 Ոչ զարտաքի՛ն եղբօրորդ ին.
 այլ ըզ հոգիս իմ ըզ ներք ին.
 1 Լստի չըջի՛մ զերերալ ին.
 միտք և խօրհուրդք իմ տառան ին.
 1 Ը միսիծաղ տրտմ ազգեց ին.
 ետուր ըզ սեթ ընդ յաբել ին.
 8 1 ինել

Ինել սերունդ նախաստեղծ ին.
 և նահապետ բարւոյ ազգ. ին.
 Փարատեցո՛ւ ար և յին հն.
 զորդէկորո՛ւստ սուգ տրտմագ ին.
 Որք են մարո՛ւք իմաստութեան.
 ծընեալ մանկամբք գործնական ին.
 Լէ՛ յաճեցո՛ յիս վերստ ին.
 զանապական սերսըն բան ին.
 Օ լուսոյ ծնունդս իմ առաջ ին.
 հրեշտակական և երկնայ ին.
 Ս'ի նմանեցայց որդւոց սեթ ին.
 ցանկալ դատերցըն կայեն ին.
 Լ. Ղ են ովոսյ նահապետ ին.
 որ յուսացա՛ւ նախ առաջ ին.
 Լէ՛ ենովքայ անարատ ին.
 այն որ փոխեալնէ 'ի դրախտ ին.
 Որ ժառանգեանց ըզհայրեն ին.
 ընդ պահելոյ պատուհիրան ին.
 Իայց յայցանէ՛ զինչ օգտից իմ.
 որոց նըման ես ոչ լին իմ.
 Օ ի չհետեւ իմ շաւղաց նոց ին.
 ոչ վերանամ մտօք յերկ ին.
 Լ. Ղ կամանկեալ յախտըս խոր ին.
 'ի գուբ տղմոյ գէճխոնաւ ին.
 Որով անդունդք անհընար ին.
 զիս 'ի յինքեանս ըմբռնեց ին.

Արպէս մարդիք նախնի դար ին .
 որք ՚ի յաւունքս էին նոյ ին .
 Արք ուտէին և ըմպէ ին .
 անասնաբան խառնակէ ին .
 Սինչ և եհան ջուր հեղեղ ին .
 ապականեաց զամենես ին .
 Սիայն պահեալ զայն որ պահեաց .
 ամ հինկ հարիւր ըզ կուսութիւն :
 Բայ որ ըզ նոյ և զյութ ոգ ին .
 ապրեցուցեր ՚ի տապան ին :
 Հանդերձ սեռիւք չորք ոտան ին .
 և թեւանոս յօթական ին :
 Եւ զիս փրկեալ ՚ի հեղեղ աջ .
 աշխարհած ուփ յալեաց ծով ին :
 Եւ տապանաւ նք խորան ին .
 ամրաւ ծածոկ ընդ հովան ին :
 Սերժեալ յոգոյս իմ տապան ին .
 զգիշաւ տեսակ գոյն տգուաւ ին :
 Ար է նա տիպ գաղտնի նետ ին .
 այնմ որ թռչի ընդ խաւար ին :
 Եւ բաց ըզ սիրտս աղջամղջ ին .
 ինձ պատուհան մեծի լուս ին :
 Զորմէ խաւարն մեղսած ին .
 հալածական անհետ լին ին :
 Սոյժ ընդ բացեալ լուսարան ին .
 զգոյն ոսկւոյ նք աղաւն ին :

Ի երեւ առ յիս ըզ ճիւթեն ին.
 որ է մաքուր և սբ հոգ ին.
 Ի այց ես ախտիւք մարմնական ին.
 միայն չհեղձի զանձն 'ի ծով ին.
 Իւլ հոգեկան և մտաւ որ.
 կրիւքն եղէ անօթ չար ին.
 Վան զի նման գողով նոց ին.
 որ զաշտարակն շինեց ին.
 Ի քաղանէ մեծի դաշտ ին.
 և յաշխարհի՝ բաբելոն ին.
 Որ 'ի ջրոցն հեղեղաց.
 եթէ գայցէ այլ պահեսց ին.
 Կամ թէ յերկինքս վերան ալ.
 հըպարտութեամբն խորհէ ին.
 Ս'ինչև հընչեալ հողմոյ, յուժգին.
 հոգւոյն հընչումն սաստկագ ին.
 Վակեաց զլերի՝նսն հպարտ ին.
 և զաշտարակն այն ահագ ին.
 Իւ՛ն ըզ լեղո՛ւսըն միակ ին.
 զայն խառնակեաց եօթանասն ին.
 () Ի մի՛ 'ի չար միաբան ին.
 այլ բարիոք բաժանեաց ին.
 Ի, ոյնպէս և ես բարձրացուցի.
 զպարիսպ մեղաց աշտարակ ին.
 հըպարտութեան շինեալ քարա մբ.
 անբարտաւան անբարտակ ին.

Որոյ հըմուտ ճարտարաստ
 է արիւսեանկն անդընդայ ին.
 Եւ գործայնօք չար իշխան
 դիւացըն գոհնդք լեգէոն ին.
 Ոյք և անկեալ կործանեսց
 ընդ մեքենայս զոր շինեց ին.
 Եւ իմ զերծեալ հաղբից նոց
 ուն երբեմն եբրայեց ին.
 Որ յօրինակ քեզ ընտրեց
 զմեկքեսեդեկ քանանաց ին.
 Ին հայր ան մայր անազգայ
 և քահանայ Թաւայ ին.
 Տասանորդօղ ղևտական
 մինչ երյերանսն աբրահամ ին.
 Եւ Թագաւորէր սաղիմ
 ուն և դու տը երկնայ ին.
 Ինկալ և զին հայցմամբ նոր
 յերուսաղէմդ քո վեր ին.
 Թագաւորել ընդ քեզ ինմ
 ուն զորդիս ըն սիոն ին.
 Որ կոչեցեր աղդմամբ ճայն
 ըզ նահապետսն հանուրց աղգ ին.
 Իզ աբրահամն այն առաջ
 պանտըխտանալ օտար յերկր ին.
 Եւ րեւցար ի մամբրէ
 մինչդեռ նստէր նա ընդ կաղն ին.

Լի երակրեցար ույ մարմն
 յորժամ բնուեցիւնդ երանմարմնին
 Լի խոստացար նմա զորդ
 որով որդիք մարդկան օրհն
 Եւ յօրինակքո՞ գալըստեանդ
 որ մարմնացար որդւոց նոր
 Հանցես և զիս որոց նեղ
 միջոյ չարեաց նենգաւոր
 Եւ բաղմագոյն ախտից նեղ
 և ի բանտից մեղսասիր
 Օ նըժդեհեցեալս մարմնով ի սմին
 յօտար ոտի՛ կեանս երկրայ
 Փոփոխեսցես զհայրեն
 ույ զորդիսն աբրահամ
 Լի բեցո՞ զերսս քոյ
 Ինչ որ նստիմ ներքոյ ստոճեր
 Օ ի ընդ առաջքո՞ յարուց
 երկիրպագից քեզ ի գետ
 Խոնարհեսցիս իջևան
 ընդ քեզ և հայր քո և հոգ
 Լի երակրեսցիս իմումս բան
 յաղքատանաց և ի չընչ
 Օ անծնըդական զամուլ հոգ
 բարեաց գործոց հոգևոր
 Պտղաբերեալ ընդ սառայ
 աւետաւոր քոյոյ բան

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

եալ .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

+

5

+

Որ աղօթի՛ւք նահապետ
 սիրեցելոյ արա՛համ
 Բնատեցեր զեղբօր որդ
 հաներ ըզ զո՛վտ 'իսողոմ
 Օ իս արձակեա՛ն Թր ընդ նմ
 կապից մեղաց հայցմամբ նոր
 'Ի խորհրդոց սողոմայ
 և 'ի գործոց պղծա՛սիր
 Օ ի մի 'ի հո՛ւրն ծըծմամբ ած
 տոչորիցիմ ու՛յ նոք
 Եւ մի արձան մածանից
 որպէս զկի՛նն 'ի չարդարձ
 Բ. Եւ հրամայեա՛ն սուրբ հրեշտակ
 յափըշտակել զիս ընդ նոս
 հանել 'ի լեառնըդ երկնայ
 կարգել 'ի դա՛սս ընդ որ կաց
 Ստեղծե՛ց սրտից Թր առ ա՛նձ
 տեսող գործոց և խորհրդ
 'Ի փորձմըտեր առ սիրել
 պատարագել քեզ զամլորդ
 Երթալ 'ի մեծ բարձր լեր
 'ի գողգոթա՛ն ու՛յ աս
 Բ. առնալ ըզ փայտ ողջակիզ
 իւրմիածնին ողջախոհ
 Օ որ և հանեալ 'ի սեղան
 որպէս ըզ քե՛զ Թր 'ի խաչ

ին.

ին.

ին.

ին.

ին.

ին.

ին.

ին.

ին.

ին.

իմ.

ին.

ին.

ին.

ին.

ին.

ին.

ին.

ին.

ին.

ին.

ին.

ին.

ին.

ին.

ին.

Ի ուռն հարեալ ի սուտեր ին .
 և մերձ եղեալ պարանոց ին .
 Ս'իւջ ի վերուստ հնչեալ ձայն ին .
 Թէ մի մխեր ի պատան ին .
 Լ. Եւ հայեալ ի յաջոյ ձեռ ին .
 կախեալ ըզ խոյն ի սաբեկ ին .
 Օ որ փոխանակ բանական ին .
 ի սահակայ քու մ ծառայ ին .
 Եւ տուր ի զոհ պատարագ ին .
 զանբան ստեղծեալ ըզ կենդան ին .
 Ս'ի զիս փորձեր Թոր ընդ նմ ին .
 զանփորձ բարեացս ամենայն ին .
 Օ փորձեալս ի չարն և ոչ բար ին .
 և զանհամբեր անձն իմ փորձ ին .
 Օ ի ոչ արծաթ եմ քու բայ ին .
 և ոչ ոսկի Թէ հրով փորձ իմ .
 Լ. Եւ եմ անարգ ընդ կապար ին .
 որ ի պարզելն կորընջ ին .
 Եւ ոչ եմ վէմ յեզր ի ծով ին .
 որ ի յալեացն անշարժ պահ ին .
 Եւ ոչ արմատ ծառոց խոր ին .
 որ ի հողմոց ոչ տապալ ին .
 Լ. Եւ եմ նրման բեկեալ նաւ ին .
 տարաբերեալ ի մէջ ծով ին .
 կամ հողմահար խռիւ խոտ ին .
 ի ժամանակս աշնանայ ին .

Ի՞նչ մի տանիր 'ի փորձու
որ ոչ փորձես զոք երկրած

Թի

ին :

Օ՛ր քո անփորձ գոյով չար
փորձիմք 'ի մէջ որպէս աս

ին :

ին :

Ի՞նչ 'ի փրկել զմեզ փութաց
'ի փորձութեանց Ժամանակ

իր :

ին :

Որպէս ըզ հայրն հաւատ
յորոգայթից փորձասիր

ոյ :

ին :

Պատարագեա ընդ խնդալ
զհոգի ըզ միտս և ըզ մարմ

ին :

ին :

Կենդանական զոհ անմահ
հաճոյ և սուրբ անծայ

ին :

ին :

Որ ըզ կրտսեր ծնեալ որդ
ի սահակայ և ռեբեկ

ին :

ին :

Ի նոճանեցէր քեզ սիրել
զյակոբ փոխանն ի սրայել

ին :

ին :

Յուցեր նմա զուպագայ
կնգնեալ սանտուխտք յերկրէ յերկին :

ին :

ին :

Օ՛ր քո 'ի նմա բարձրագիտ
և ել և էջք հրէ շտակայ

ին :

ին :

Իւղով օծեր ըզ գլուխ վիմ
տուն անոճաներ տիրական

ին :

ին :

Ի նմանութիւն մեծ խորհրդ
զոր հոգեկերբն ծանուց

ին :

ին :

Դատե սարտեալ յերեկոյ
որպէս գըրեալ ի սուրբ տառ

ին :

ին :

Եւ ժողովեալ առաւօտ ին.
 սակայն յաղթեալ որպէս մտում ին.
 Եւ ես կրտսերս առ 'ի բար ին.
 և կատարեալ գող 'ի չար ին.
 Որպէս ետանձն նախած ին.
 բայց ըստ հոգւոյ գողով վերջ ին.
 Ու առաւակնւոս անգինգանձ ին.
 վասն յագման յորովայն ին.
 Եւ եղծանողն կամով ին.
 զգիրս անդրանկաց որ 'ի յերկ ին.
 () որ աղաչեմ զԼյսող վեր ին.
 զիշխան դասողն հրեղիս ին.
 Իսացցին և ինձ դրունք եթեր ին.
 որպէս յայնժամ իսրայէլ ին.
 հանցես 'ի վեր զանկեալ հոգ իս.
 ըստ լուսակազմ աստիճան ին.
 Ու յօրինակ մարդկան բեր ին.
 յերկրէ յերկինս անդրադարձ ին.
 () ծմամբ անո՛ւշ իւղոյ հոգ յն.
 զոր կորուսի խաբամամբ չար ին.
 () ծցես ըզ գլուխս իմ վերըստ ին.
 պահպանական "ջով քոյ ին.
 Ու ժողովեալ դեմ հզօր ին.
 գօտեկըռիւ ըստ յակոբ ին.
 Վան զի տրեկար գողով անձ ին.
 անկայ 'ի բոլուն անըզամ ին.

80745

Բ. Եւ կարկառեալ զաջդ երկնայ ին.
 հաս 'ի թիկունս իմ 'ի մարտ ին.
 Լ. Է խորտակեալ զիմ թշնամ ին.
 զի մի կացցէ այլ 'ի յոտ ին.
 Լ. Երկուտասան ցեղապետ ին.
 Ժընեալ որդւոց նահապետ ին.
 Դաւաճանեալ մետասան ին.
 զյովսէփ 'ի ձեռն իամայէլ ին.
 Օ եղբայրն իւրեանց վաճառեց ին.
 ընդ երեսուն դահեկան ին.
 Ի նմանութիւն աշակերտ ին.
 դադտ նենգաւոր գող յուդայ ին.
 Ս աճառեցար ար ընդ նրմ ին.
 Ժաւայ 'ի տանս պետափրէ ին.
 Լ. Է փրկեցէր յեգիպտոս Լոյն.
 զյոգի մաքուր ողջախոհ ին.
 Ս տեր 'ի բանտ փարաւոն ին.
 տեսիլցուցէր 'ի գիշեր ին.
 Լ. Է րձակեցէր վասն երազ ին.
 և կացուցեր տէր աշխարհ ին.
 Լ. Է, ոյնպէս և ի նձ դաւ գործեց ին.
 որդիքըն մօր դադտ նենգեց ին.
 Լ. Է աղմաբեղուն ախտից մեղաց.
 վաճառեցին զիս դիւրագ ին.
 թիւ և լցի՛ զկամըս նոր ին.
 անհակառակ գողով նրմ ին.

ահայն էարկ զիս 'ի բանտ	ին.
յանել անշոյս արգելան	ին.
յլ որ ըզ նա յամենայն	ին.
ազատեցեր ան յոյս վայր	ին.
Է զիս փրկեալ ար ընդ նրմ	ին.
ի զանազան ախտից չար	ին.
Է Գիպտոհայ վալ սշոտ	ին.
մի մատնեցայց գարչպոռնկ	ին.
յնոր սողայ, նրման օձ	ին.
աչեղ կոչէ ըստ առիւծ	ին.
յ Բարձրացո՞ք բան ըզ նոս	ին.
և ար կացոյ Գիպտոս	ին.
Ի յաղթեցից չար իշխան	ին.
աներևոյթ բռնաւոր	ին.
Ի սով ամահ լինել նոր	ին.
զիս տուն արա կենաց հաց	ին.
Ի յագեցայց և բաշխեց	ից.
որք են կարօտ անմահ բան	ին.
Եթ յիշեսցո՞ւք զերանել	ին.
զայն որ յիշմանէ արժան	ին.
Ի Կէտ յորդանէ ետաւ	ին.
այլ գերագո՞ն բան զյակոբ	ին.
յնոր 'ի բէն յոյժ գովել	ին.
և վրկայեալնէ 'ի բար	ին.
Ի Կայր արդար և ճմար	իտ.
և կատարեալ յամենայն	ին.

() որ բանս արկէր չար թշնամ ին.
 ինդրէր 'ի փորձ պատերազմ ին.
 {} որում տունէալ իշխանու թի.
 յայտնի լինէլ քում ծառայի ին.
 'Լախ զարտաքին ստացուած մեծ ին.
 Զընչէր իսպառ ըզ կենդան ին.
 Լապա զորդ իսըն տասնես ին.
 սպան յապարանսն 'ի բազմոց ին.
 Որոց հասեալ առ նա գուժ ին.
 ոչ բանասէր ինչ մարդկայ ին.
 Լալ գոհութիս անծայ ին.
 իմաստութեամբ խօսէր հոգ ին.
 Տէր ասէ ետ զմեծու թի.
 և իմր էառ որպէս կամ ի.
 Ս'երկ ելայ յորովայն է.
 և մերկ գընիմք 'ի տապան ին.
 Դարձեալ վառեալ առ նա չար ին.
 զիւր մեքենայս բազմագուն ին.
 իսընդրել 'ի բէն զնորին մարմ ին.
 տանջելցաւօք ան հընար ին.
 Որոյ առեալ ըզ ցանկալ ին.
 բայց ոչ եհաս իւր բաղձալ ին.
 Լալ մանտրեցաւ ծախօղ ժան ին.
 իւր 'ի պըղինձ կամ երկաթ ին.
 Բան զի սաստիկ շարժեաց ախտ ին.
 և յորդնալից արար զմարմ ին.

'Լ, ըստէր նեխեալ 'ի մէջ յաղբ ին.
 քերէր քարա՛բ զշարա՛ն վիբ ին.
 Ի արեկամացն որ մերձ եկ ին.
 բանի՛նք զըզո՛ւնեալ զերանել ին.
 Լ. յ և կընի՛ջն ան ըզ գամ ին.
 որ զէնառեալ, ըստ և այ ին.
 Լ. ՛ն այսքանեօք, ոչ խախտեց ին.
 զանդամանդեայ վէմ հա՛ւատ ին.
 Խօսել բանի՛ն հայհոյու թի.
 առտիրականըդ. քո բան ին.
 Լ. յ Գոհանայր ըզ քէն 'ի նմ ին.
 ընդ գիմանայր բանից նոց ին.
 Սինչ և եղև զըրա՛ւմարտ ին.
 և կատարո՛ւմըն հանդիս ին.
 Լ. րեհցար ար 'ի միգ ին.
 և խօսեցար ընդ սիրել ին.
 Սակետո՛ւր դու յաղթող ին.
 առողջութի՛ յոյժ հի՛ւանդ ին.
 Ի զ կենդանեաց աղգ ան բան ին.
 զայն շնորհեցէր նըմա կրկ ին.
 Ի սկըզբնութի՛ բանական ին.
 պարգևեցէր նոյն միակ ին.
 Լ. ՛ն այս խորհո՛ւրդ ծածկեալ խորին.
 յառաջագոյն մեզ ցուցան ին.
 Ի՛ն որք մեռան ոչ կորընչ ին.
 այլ յարիցին յօրըն վերջ ին.

ԾԵ ԲՐԴ՝ ես հայցմամբ նահատակ ին.
 և համբերո՞ղ ճշնաւոր ին.
 ԲՈՔԵՂ կարդամ և պողատ իմ.
 հեղուլ զարտօսրը ցաւագ ին.
 Օ ի թէ խընդրէ՛ իմ թշնամ ին.
 ա՛ն՝ ի փորձե՛լ զիս ի մարտ ին.
 Ս՛ի՛ տար ի ձեռնս աւագակ ին.
 մի՛ մաանհոցես կամաց նոր ին.
 Օ ի՛ ես տկա՛ր լուծեալ մարմ ին.
 հոգիս յօժա՛ր բայց ոչ շարժ ին.
 Լ՛նձն իմ խաւա՛ր միտքըս մթ ին.
 կամաւ ի բանտ կամ՝ ի խոր ին.
 Բայց դու ընդ իմ տարտամս անձին.
 մարտիր ընդ գէ՛մ ախոյան ին.
 Որ ասացե՛ր քաջալե՛ր ել.
 զի յաղթեցե՛ր չա՛ր իշխան ին.
 Ս՛իայն զկամե՛լս իմ՝ ի բար ին.
 ընկալ փա՛սան՝ յոբայ ջան ին.
 Լ՛ւ ըզ պսակս յաղթանակ ին.
 ինձ պարգե՛ւս յապագայ ին.
 Որ ըզ մովսէ՛ս զբանջել ին.
 զի ծնընդենէ՛ ընտրեալ յար ին.
 փրկեալ ի ջո՛ւրց հեղձական ին.
 սնուցեր ի տանն փարաւոն ին.
 Լ՛ւ ի լըրման ժամանակ ին.
 կրկինամաց քառանակ ին.

Լ՝ բւեցսր տը 'իւեր	ին .
բոցով հըրով 'իմորեն	ին .
Փրկիչ ըզ նայ գերեալ ցեղ	ին .
առաքեցեր իսրայել	ին .
ասն առաջի՛ն սըրբոյ ուխտ	ին .
եղեալ առ հօրն աբրահամ	ին .
Է արձակել փարաւոն	ին .
եդիր ըզ նա՛ ամ նոր	ին .
Լ՝ շօրութեամբ գաւազան	ին .
ետուր նմա՛ զբան նըշան	ին .
Նարեր զաշխարհ եգիպտոս	ին .
տասըն հարուն՝ օրպէս աս	ին .
Զորում խորհուրդ զենման գառին .	ին .
Լեւիք որդւոցն իսրայել	ին .
Բաժանեցեր երկուս մաս	ին .
զանդուկս խորոց կարմիր ծով	ին .
Լ՝ ըզ բնութի՛ւն լուծական	ին .
կարծրացուցեր իբր արձան	ին .
րպէս ծաղկեա՛ մարգագետ	ին .
էր շանասլորհն անդընդայ	ին .
Ինդ որ ոտիւք ընթանայ	ին .
իչ թանալով գարշապար	ին .
Լ՝ զփարաւոն եգիպտաց	ին .
որ զհետ մըտեալ կառօք նոց	ին .
Ինկըղմեցեր 'ի մէջ ծով	ին .
'իյօրինակ բելիար	ին .

Իսկ քո ընտրեալ և սուրբ հօտ ին.
 առաջնորդեալ որպէս խաշ ին.
 հորդան ետնւր յանապատ ին.
 հըրով լուսով և սեամբամայ ին.
 Ետուր նոցա զհաց երկնայ ին.
 և մանանա հրեշտակայ ին.
 հըպաւորեալ ըզքոյդ մարմ ին.
 յերկնից իջեալն կենդան ին.
 հարեր ըզվէն և բխեց ին.
 զերկոտասան վըտակն արբ ին.
 Եյօրինակ աղբեր կող ին.
 առաքելոցն քորող ին.
 Երեակ պահօք քառասնեկ ին.
 մովսէս գողով իմէջ միդ ին.
 Իրպէս կենաց ժամանակ ին.
 ամբն նորա այս քանթուն ին.
 Յուցեր զյետոյս քո խորհրդ ին.
 Թագուցելոյն ի փապ վիմ ին.
 հեղեր ըզլոյսդ անճառել ին.
 ի հողեղէն դէմիս նոր ին.
 Իռեալ զօրէնսն ի տախտակ ին.
 գրեալ մատանցդ անծայ ին.
 Եւ ասն անօրէն անհաւատ ին.
 և խաւերախա ժողով ըրդ ին.
 Օր խորտակէր նա զառաջ ին.
 ընդ պնդ իրթոյն զօրկազմեց ին.

Բա՛ն 'իխորհո՛ւրդ Ժաժկեալիբ ին.
 Վասն օրինացն որ լուծան ին.
 Երպէս երկրորդն որ հաստատ ին. ԶԲ
 քոյում եդեալ ան շարժուխտ ին.
 Երկայ և մնայ յաւէտ 'ի սմ ին.
 մինչ 'ի կատար յաւիտեն ին.
 Հրաման ետուր կազմել նոց ին.
 ըզ զանազան կարգ խորան ին.
 'Ինմանութիւն պետրէ վիմ ին.
 կամ գերակայ մօր սիրիւն ին.
 Եւ տապանակ կտակարան ին.
 յանփոյտ փայտից պատեալ ոսկ ին.
 Բնապակա՛ն մարմնոյ քոյ ին.
 յաժութե՛գ յօրինակ ին.
 Եւ զպատմութեանն ահարոն ին.
 ըզ զեւտական քահանայ ին.
 Բա՛ն 'իխորհո՛ւրդ հոգեօր ին.
 զարդարեցեր զերեւել ին.
 Եւ այս քանեօք բարեգործ եալ.
 Եւ առաւել քան ըզ սոս ին.
 Եւ կայն որթոյն եկիրպագ ին.
 'ի բել բեքովր զոհմատուց ին.
 Օ մեծըն մովսէս դառնացուց ին.
 և զահարոն անարգեց ին.
 Ինդ մագիաւմ խառնակէ ին.
 զորդիս դիւանցըն զոհէ ին.

Ս'ինչև 'իսպառ բարկացուց	ին.
զներողութիւնըդ շարժեց	ին.
Հուր 'իյակոբ բորբոքեց	ին.
և բարկութիւն յիսրայէլ	ին.
Եւ աւետեանց սուրբ աշխարհ	ին.
զոր խոստացաւ դու տալ նոց	ին.
Իաց 'իյերկուց անդ ոչ մտ	ին.
վասն մեղացն որ գործեց	ին.
Ի'րդ' ես ժլտօղոս յամենայն	ին.
և համեմատ չարեաց նոց	ին.
Որ առաւալ առի զբար	ին.
եմ ապերախտ քան ըզ նոս	ին.
Իոցա հերձեր զծով զսգալ	ին.
ինձ ըզ խաւարն աղջա մըղջ	ին.
Իայնժամ ծածկեալ զեդիպատց	ին.
և աստ զիշխանն մահած	ին.
Իոցա 'իտուէ' ամպ հովան	ին.
'ի գիշերի' լոյս արփեն	ին.
Իսկ' ինձ է լոյս իմաստ բան	ին.
և հովանի' է սուրբ հող	ին.
Ինդ մանանն լուծանէ	ին.
զի որք կերան մեռանէ	ին.
Եւ աստ մարմին քո երկնայ	ին.
որ կեանքս տակ ճաշակող	ին.
Սքա արբի'ն ջուր վիմած	ին.
և ես զարիւն վիմիդ կող	ին.

Լոցա կախեալ օձ պղընձ ին.
 Էես տեսի՛ զկեանսդ՝ իխաջ ին.
 Լոցա օրէնքն մովսէս ին.
 գրաւորական՝ իտախտակ ին.
 Լէ ինձ հոգւո՛րդ իմաստու թի.
 աւետարանդ անայ ին.
 Լլ ասն պնորիկ յոյժ պահանջ ին.
 քան ըզ նոցո՛ւնց յինէն զբար ին.
 Լլ բպէս առանկէ ծառայ ին.
 գիտող կամաց ւանգիտող ին.
 Լոքա՛ ոսկւոյ որթ կողմեց ին.
 Էքո՛ փոխան երկիրպագ ին.
 Լէ ես իսէ՛ր հիւթանիւթ ին.
 խոնարհեցայ ան յագ յախտ ին.
 Լոքա՛ քաղցեալ տրտընջէ ին.
 վասըն հացին յանապատ ին.
 Լէ ես լըրմամբ հարկաւոր ին.
 միշտ իխնդի՛ր աւելորդ ին.
 Լոքա՛ յերկիր շաղախէ ին.
 պողընկութեամբ մագիամ ին.
 Լս ըզ հոգի՛ս իմ զերկայ ին.
 աղտեղեցի՛ գործօք չար ին.
 Լայց որ քաւի՛չ եղեր նոց ին.
 ան իմ գթամ՝ հօր միած ին.
 Լէ դարձուցեր ըզ բարկու թի.
 հայցմամբ մեծի՛ մարգարէ ին.

✠

✠

Լ'նցո՛ յինէ՛ն զան ներել ին .
 Ըզ պատուհասն որ ինձ պահ ին .
 Լ'ն պարգևեա՛ զըղջումն անձ ին .
 Լ'թողուԹ'ի՛ անցեալ անց ին .
 Խ' արգելցե՛ս զիս ընդ բաղմ ին .
 Լ'ն աւետաբեր յերկրէ քոյ ին .
 Լ'ն ընդ երկունցն որ անդ մտ ին .
 Լ'ն մոյծ զիս յաշխարհըդ քո վեր ին .
 Լ'ն Ըզ յեսու՛ որդի նա՛ ին .
 Ընտրեալ իշխան յետ մովսէս ին .
 Լ'ն որսընեալ 'ի խորան ին .
 Լ'ն իլերի՛ննէր ընդ նրմ ին .
 Լ'ն ունանակի՛ն ըսքանջել ին .
 Լ'ն անուանըդ քո՛ւմ վրկական ին .
 Լ'ն որո՛ւմ յովսէ՛ նախ կոչէ ին .
 Լ'ն զկնի յեսու՛ առ ձայնէ ին .
 Լ'ն յաղԹանակ գող 'ի մարտ ին .
 Ընդ դէմ Ժըպիրճ ամաղէկ ին .
 Լ'ն ինչ տարծամամբ մովսէս ձեռ ին .
 Լ'ն գոյր օրինակ քեզ 'ի խաչ ին .
 Լ'ն Ըզ որդի՛սն խորայել ին .
 Ըզայն որ ծընան յանապատ ին .
 Լ'ն Ժեր յաշխա՛հն պաղեստ ին .
 Ըստ քո՛ խոստման անսուտ բան ին .
 Լ'ն յորդանան անցանէ ին .
 Լ'ն տապանակա՛ն կտակարան ին .

Սուրբն 'իյակո՛ւնսըն դառնայ ին .
 'իյօրինակ մարդկան ազգ ին .
 Սարիսպքըն եօթն երեքուլ ին .
 'ինմանութի' խոր դըժոխ ին .
 Եօթնիցըս շուրջ գալով նոց ին .
 զերթ ջուր հալեալ կործանէ ին .
 Եւ զթագաւորքն եօթեանց ազգ ին .
 որ երեսուն թուովէ ին .
 Հարեր նովաւ զամենես ին .
 կախեալ զփայտէ' նըշաւակ ին .
 () արագընթաց շարժումն արփ ին .
 զարեգական լուսաբեր ին .
 Կացոյց հանդէպ գաբաւոն ին .
 զլուսինն ձորոյն ելիոն ին .
 Եւ այլ բազում որպէս աս ին .
 հրաշագործեալ յայնմ յաշխարհ ին .
 () որ վիճակեաց ցեղից նոց ին .
 ինքն ժամանեաց հարցն առաջ ին .
 Լորդ՝ ճշմարիտ զօրինակ ին .
 հոգւոց զփրկիչդ մարմնական ին .
 Եւ աղերսածեմ վասն իմ անձ ին .
 զարդարութի' գործոց նոր ին .
 Թեպէտ և ոչ նրման նրմ ին .
 արիացալ ընդ դէմ չար ին .
 Լ'յլ մերկացայ ասպարիզ ին .
 եղէ նրման վատ ծառայ ին .

Ի այց ձեռն տո՛ւր խմում մաշտին .
 Ընդ անմարմին ամաղէկ ին .
 Զգամա՛բ ձեռին քո՛ ի փայտ ին .
 Ընդ մ վսէսի՛ անդր իլե՛ր ին .
 Հարցես և զեօթ աղգ խորհրդ .
 որպէս նովան քանանաց ին .
 Օ որ կորըստեանն և զպոռնկ ին .
 արծաթասէրն և ճանձրալ ին .
 Ի զ բաբկութի՛ւն տրտմական ին .
 և զնորափառ պիղծ հպարտ ին .
 Կարկուտ քարէ՛ հոսեալ նոց ին .
 և ըզ պիծակ գօրաց նոց ին .
 Ի նցո՛ ընդ գետս այս երկբայ ին .
 անթաց յաղթի՛ց գարշապար ին .
 Ի արձո՛ յանդրէ՛ն ուստիել ին .
 անմահական վայրիս դրախտ ին .
 Պարիսպ մեղաց երիքով ին .
 դըրամք փակեալ անյուսալ ին .
 Ի զաղական տապալեոց ին .
 դրունք ի հիմանց քանդեալ բարձին ին .
 Լէ՛ յաւետեանցն յաշխարհ վեր ին .
 յորում մըտեր նախ առաջ ին .
 Հետեւեցո՛ հետոց քոյ ին .
 Ժառանգ լինել ինձ վերըստ ին .
 Որ ըստ արդար գատաստուն ին .
 որով գատես զաղգ երկրած ին .

Խնամեալ պահես թողորով	ին .
Խւրաքանչիւր որ ըստ կարգ	ին .
Ի նտրեալ եղեր յիսրայէլ	ին .
յետե սօճայ զօրավար	ին .
Ի զ դատաւորս ցեղից նոց	ին .
ըստ յօրինաց դատել զնոս	ին .
Ի զ գեդէհոն յաղթող ար	ին .
որ զմագիւմ հարերնով	ին .
Լօրեք հարիւր զօրական	ին .
զբիւրըս բիւրոց այլոսեռ	ին .
Լօ՛ւ ըզ սամսոն ան յաղթել	ին .
որ յուխտական յորովայն	ին .
Լօ՛յն որ զգիսակ ունէր մազ	ին .
ըստ հոգւոյն շնորհաց Էարփեն	ին .
Լօ՛ւ զայլ ոմանս որկա՛ ի գր	ին .
մինչ ի հեղի՛ սյր ծերուն	ին .
Լօ՛յն որ մեռաւ բեկմամբ ող	ին .
վասըն գերեալ տապանակ	ին .
Լօ՛հաւ և յի՛մըս քաղաք	ին .
զոր շինեցեր ձեռամբ քոյ	ին .
Լօ՛ գիր դատել դատաւոր	ին .
զհոգիս սյրի՛ մըտաց խըղճ	ին .
Լօ՛ այց ոչ դատեաց ըստ օրին	ին .
ոչ դիմացաւ չար ոսոխ	ին .
Լօ՛յլ մեղկացաւ կամաւ յախտ	ին .
մատանեաց ի ձեռս աւագակ	ին .

Լ'ըդ' որ փրկի՛ չ եղեր նոց	ին .
ետուր յաղթե՛լ հակառակ	ին .
Տացես և ի՛նձ Թոր յաղթու	թի .
ընդ գիմանա՛լ ախոյան	ին .
Սետո՛ գատե՛լ որպէս նոք	ին .
արդարապէ՛ս զմտաց հոգ	ին .
() Ի մի՛ զյետինն նաքարակիտ	ին .
պահանջեցայց անդր՝ ի բանտ	ին .
Սր աննայի՛ լուար ձայն	ին .
և ամլութե՛ն ետուր զորդ	ին .
() որ քեզ մատոյց ի խորան	ին .
ընծա պտուղ յորովայն	ին .
Լ'ը ես գոչեմ ձայնիւ՛ նոր	ին .
ան շարժ շըրթանք խորոց սրտ	ին .
Լ'ղաղակեմ զան լուել	ին .
հեծծեմ հոգւոյ՛ ես վըշտագ	ին .
Թի է զան պտուղս անձն ի բար	ին .
և զպտղաբէրս գործոց չար	ին .
Պտղաբերեա՛ բարեաց գործ	օք .
և գոսացո՛ զարմատ չար	ին .
() ախարս մեղաց ըղ բազմած	ին .
դադարեցո՛ ըստ փեննայ	ին .
Լ'մուլ հոգւոյս ըստ աննայ	ին .
շնորհեա՛ որդիս եօթներրակ	ին .
Եւ յին անդա՛մք իմ երկբայ	ին .
կեցցէ հոգիս իմ վերքստ	ին .

2 $\bar{\mu}$ 32

1.2

27-4-73

Իջցէ 'ի գոհւբ չար թշնամ	ին
և զիս հանցես յերկին վեր	ին
Որ ըզ գաւիթ յեսսէած	ին
յորդիս քղնալ ծընունդ վերջ	ին
Սանուկ խարտէջ գեղեց կագ	ին
հովիւ խաշանց անբան հօտ	ին
() Ժեր իւղոմն որ եղջեր	ին
առ 'ի բեկոմն որ յապակ	ին
'ի ձեռն սուրբ մարգարէ	ին
սամուէլի տեսանող	ին
Յորմէ հետէ խաղալո հոգ	ին
և հովանի լինէր նրմ	ին
Հընչէր նովան զերգ սաղմոս	ին
հմաստնապէս 'ի տաւնաղ	ին
հալածելով զայսսըն ձայն	ին
զոր հարկանէր 'ի սանուղ	ին
Սերժէր զգազանս երևել	ին
զառջն և զառիւծ 'ի միաս	ին
Լէ 'ի խըմբել պատերազմ	ին
Ճակատ ընդ գէմ յիսրայէլ	ին
Սանեալ նովան գոհ ըզ նոս	ին
առանց զինու պատերազմ	ին
Սան զի պարստիւ հովուական	ին
դոյզըն քարիւ հեղեղատ	ին
հարեր զճակատ գողիաթ	ին
բարձեր զնախատ յիսրայէլ	ին
3 Գ 33	Լ

15.

阮

15.

15.

၂၆ -

15

၂၆

65

五。

65.

၆၆၀

65 :

15.

52.

42.

55.

15.

五

65.

 $\beta_L =$

65.

15.

19.

15.

65.

62.

22

Լ՛՛՛ ինեղ չացն որոց հաս ին .
 բազմադ-իմի փորձանք նըմ ին :
 Լ՛ պրեցուցեր զկեանքս նոր ին .
 և կացուցեր գըլուխ նոց ին :
 Լ՛ ընտրեցեր զաղգնեփրեմ ին .
 ոչ ըզ խորան մանասէ ին :
 Լ՛ ըզ Գուդայեան բեթղահէմ ին .
 յորմէ և դու առեր մարմ ին :
 Լ՛ տուր նմա պարգև կրկ ին :
 յոյժ բարձրագոյն քան ըզ բնաւ ին :
 Լ՛ ըջայ օծեալ հրէաստան ին .
 և մարգարէ՛ անձայ ին :
 Ի՛ էպէտ և անց ըստ հրաման ին .
 սղալեաց կամաւ ի՛յերկոս ին :
 Պ ու ընկեցաւ ընդ բերսաբէ ին .
 եհեղ զարիւնն ուրիայ ին :
 () Ի յայտ ըիցի՛ թէ է մարմ ին .
 լուսնի բնութիւն նա մարդկայ ին :
 Լ՛ ը ոչ յօտար կամ յերկնայ ին .
 այլ ի ծննդոց հողերին ին :
 Լ՛ այ և ի յոյս անցաւոր ին :
 ետուր գըթէլ յայնժամ մեծ ին :
 () Ի մի մեղօք ան յուսասց ին :
 այլ ուն նա փութով դարձց ին :
 Լ՛ ը զիս առեր մարդ հողած ին :
 ի՛յադամայ որդւոց վերջ ին :

() Եւնուհի գողով գիշերայ ին .
 ախտիւք բերեալ և ախտայ ին .
 () Եւնար անախտ զիս վերըստ ին .
 ստեղծեր նորոգ աւազան ին .
 () Ժեր իւղով քո յերկնայ ին .
 յորդեգրութիւն հօրդ վեր ին .
 իայց ես անկայ յախտըս կրկ ին .
 եղեալ ծնունդ մեղսասիր ին .
 () օծումն սուրբ անձայ ին .
 աղտեղեցի գործօք չար ին .
 ի՛րդ՝ պաշտիմ երգով նոր ին .
 հայցեմ իքէն ըստ սաղմոս ին .
 () Երտ մբ հաստեալ յիս վերըստ ին .
 յորովայնիս զուղիղ հոգ ին .
 ինչ լսեցո՞ զլուր քո ձայն ին .
 զուրախալին և զցնծալ ին .
 () Երթամ հընչէ փողնահագ ին .
 ազդեւ ոսկերսիմ ցաւագ ին .
 Տեր ի մեղաց դարձո զհոգ իս .
 պարտեաց իմոց գիրջընջեաց ին .
 ինչ յարենէ՛ գոյն յորդան ին .
 մսքերա իմոցս և օտար ին .
 () Եյնժամ շրթունք հոգւոյ սբայցին .
 բերանս օրհնել յօժարաս ցին :
 ինչ զուարակիդ զենմանգառ ին .
 հաղորդ գըտայց պատարագ ին .

|| Ե յօրինակ քեզ ընտրեց ին .
զորդի մեծի մարգարէ ին :
ի՞զ սողոմոն խաղաղու Թի .
ի. քեն բերեալ երկեաւոր ին :
Սա 'ի հօրէն իւր սեփհակ աւն .
զաթոռն առեալ ըզ հայրեն ին :
|| Եպէս և դու հօր միած ին .
ոչ արտաքուստ կամ օտար ին :
Տաճար շինեաց նա երկրայ ին .
դու ըզ բնութիւն մարդկայ ին :
Լըմա տուաւ յիմաստ բան ին .
բայց դու տունդ անճառ շնորհ ին :
Լա ժողովոյդ յոգքն իմաստ ին :
անունանեցաւ յիսրայել ին :
Իսկ դու զցրունեալ ազգ երկրած ին .
ժողովեցեր 'ի միաս ին :
Լմա գշխոյն հարաւայ ին .
եկն 'ի տեսիլ բաղձմամբ սրտ ին :
Բեզ քառանկիւն կողմ աշխարհին .
անտեսաբար երկըրպագ ին :
Ի՛նչ ես շնորհաց քոց ընդ նմ ին .
եզէ ստացող մի քան քար ին :
|| Է պահելով զայն ընդ վատ ին .
ալ կորուսի՝ ըզ գլուխ նոր ին :
Օ ի որպէս նա զփառս անեղ ին .
փոխեաց 'ի փառս եղծական ին :
36 'Լ, ոյն

Լ, յնպէս ըզ լոյս շնորհաց քոյ ին.
 փոփարկեցի՝ ընդ խաւար ին.
 Բոգ՝ եթէ նա՛ վասըն անց ին.
 տուժիւք պատժեալ յօրինակ ին.
 Օ ինչ ունիմ յոյս թշուառս անձին.
 կորուսողի՝ ըզ ճշմարտ ին.
 Լ, ին թէ նորա՛ գոլ թողու թի.
 երկբայելի՝ զըղջմամբ սրտ ին.
 Ինձ արդարեւ անյուսալ ին.
 բարկացելոյդ հօր հաշտու թի.
 Ի այց որ գթածդ ես ամեն ից.
 հեղ յիս ըզ սէր շնորհաց քոյ ին.
 Ի մաստու թի՝ հօրըդ վեր ին.
 իմաստնացո՛ղ զիս յերկոս ին.
 Օ արդիւնարա՛ր գործնական ին.
 և՛ ի յիմաստ տեսական ին.
 Օ ի կարացից լուսով շնորհ ին.
 երկու աչօք նայել յերկ ին.
 Վ ան զի իսկի զբն իմաստու թի.
 երկիւղ քո սուրբ ըստ առակ ին.
 Լ, ին գիտու թիւն առանց նոր ին.
 առիթ չարեաց ե ունող ին.
 Բ, յսունիկ բազումք յանդիման ին.
 և սողումո՛ն նախ առաջ ին.
 Սոյն իմս և խո՛ւն իմաստու թի.
 անօգտակար առանցս անձ ին.

ԺԷ

Թողից զյուզվս որ ըստ կարգ	ին .
զի ոչ ներէ բանըս բազմ	ին .
Ի՞նչ մարդարէս և թագաւոր	րս .
եղեալ ի տան հրէաստան	ին .
Աբ ի յերկհու եղեալ բաժ	ին .
ի յուդայի և եբրեմ	ին .
Սի գիրըք սուրբ ամայ	ին .
յառաջագոյն մեզ պատմեց	ին .
Սիւրաքանչիւր վարըս նոց	ին .
ի զգուշութի մեզ ծանուց	ին .
Սոմանց բարեաց վկայեց	ին .
զի յօրինակ մեզ եղից	ին .
Սայլոց ըզ չար վկայեց	ին .
զի մի նման լիցուք նոց	ին .
Լէ՛ւ ես մերժեալ յինէն զբար	ին .
չբերի զլաւանցըն տիպ յանձ	ին .
Լէ՛ւ ըտրելով զներհակ նոր	ին .
եղէ նրման յոյժ վատթար	ին .
Լէ՛ւ կորուսի զիմաստու	թի .
զոր ընկալայ բանիւք քոյ	ին .
Լայց ես գոչեմ զաղերս բան	ին .
եղեկիւ թագաւոր	ին .
Լանեղութեց փրկել կրկ	ին .
որպէս և յայնժամ ըզ նոս	ին .
Լնասորոց բռնաւոր	ին .
ի սպառնալեանցն ըռախսակ	ին .

Լ՛՛ւ 'ի յախտիցն սաստկագ. ին.
 հայցմամբ մեծի՛ մարգարէ. ին.
 Նարցէ իսպառ սուր հրեշտակ. ին.
 ըզ բազմութիւն լեզէոն. ին.
 () անմարմնականս որք 'ի մարմ. ին.
 ընդ եկեղեցւոյ քում մարտընչ. ին.
 Լ՛՛ւ զախտ մեղաց մահաբեր. ին.
 տագնապելոյս Զերմամբ սոց. ին.
 Լ՛արձես յինէն հզօր դիւր. ին.
 որպէս կարօղ յամենայն. ին.
 Լ՛արձո՛ զըստունէր երեկոյ. ին.
 'ի լոյս կենացդ առաւօտ. ին.
 Որպէս նովան՝ օրմիակ. ին.
 դարձեալ եղև տիւներրակ. ին.
 Որ էր նշան երեք լուս. ին.
 երրորդութե՛դ երրեակ անձ. ին.
 Լ՛ա և ծագման քո և դարձ. ին.
 և գալ ըստեան քո երկրորդ. ին.
 Լ՛այց իմ բարձեալ որպէս նոր. ին.
 աւուրք կենաց հոգևոր. ին.
 Ս՛երձիմ 'ի դրո՛նքս դժոխ. ոց.
 և ստունէրք մահո՛ւ զիս ծածկեց. ին.
 Լ՛ յիշատակ թողում յետ. ին.
 զհամբաւ չարեաց զպարսաւս անձին.
 Լ՛ամաւ մատնեալ չա՛ր ոսիս. ին.
 որ 'ի առիւծ նշանակ. ին.

Լ'յն որ մանրեաց զոսկերս խոր ին.
 և խորտակեաց զխորհուրդ սրտ ին.
 'Ի ծննդենէ առաւօտ ին.
 մինչ 'ի գիշեր մահու ստոճեր ին.
 Լ'է ես տկար որպէս ծիծ առ.
 անդիմադարձ իբր աղաւն ին.
 Տեսեալ ճըջեմ առ թշնամ ին.
 նըւաղ ձայնիւ որպէս մընչ իւն.
 () աչս 'ի իուսոյ խաւարեց ին.
 և կուրութեամբ զիս տուժեց ին.
 'Յաշխարհ նայելենձ ուռուց ին.
 և ոչ 'ի լոյսդ ամայ ին.
 Լ'բդ' ինձ շնորհեա՛մ Թր ընդ նմ ին.
 մերժիլ յախախց ցաւոցս անձ ին.
 Դարձն զմեզայ ըզ դառնու թի.
 իբաղցրագոյն խաղաղու թի.
 'նդ որս և զիս փոխարկեսց ես.
 'ի պաղարեր զամուլ հոգ ին.
 Լ'ա 'ի ծնանէլ զարդարու թի.
 զորդիս լուսոյ հոգևոր ին.
 () ի անգագար քեզ օրհնու թի.
 մատուցանեմ մինչ 'ի մարմ ին.
 Լ'է ընդ հրեշտակս յապագայ ին.
 փառքս հըջէլ 'ի տաճար ին.
 Լ'է ընդամաց երկց հընկ ին.
 զոր աւելէր 'ի կեանս նըմ ին.

Ընորհեաւ և ինձ զանթոռել ին.
և անդրաւն յաւիտեն ին.
Չայնիւ մախթեմ մանասէ ին.
շղջացելոյ յանդաւոր ին.
Որ ըզ պատկեր չորեք դիմ ին.
կանգնեաց ի տան սրբազան ին.
Եւ ճեղ զարիւն մարգարէ ին.
սղոցիւ ճերձեալ նման փայտ ին.
Եւ ինքն էաւ զդարձունած չարին.
կապեալ յերկաթ ի տան բանտ ին.
Պառէր լալով յայրմամբ սրտ ին.
արտասուէլով թախծեալ անձ ին.
Ղաղակէր աղերս բան ին.
բախէր ըզ կուրծս ողորմագ ին.
Մենակալ ստեղծող գոյ ից.
որ և ամ տբրահամ ին.
Ի սահակայ քուժ ծառայ ին.
և յակոբայ սրբաւ սիր ին.
Որոց չեղեր ապաշխար իւ.
զի վերք մեղաց ոչ ունէ ին.
Եւ իմ ցաւոցս ըսպեղան ին.
զի քան զաւանգ շատեծով ին.
Եւ մարտանի նայել յերկ ին.
զի կափուցի զաջս ի բար ին.
Եւ կուրացայ աշխարհ ստոր ին.
կապեալ մեղք ի բր երկաթ ին.

ԺԺ Լ կանգնեցի՛ զպատկեր չա՛ր ին .
 հանդէպ աչա՛ցս ըզ տիպախոս ին .
 Լ՛ յԺմ՝ ի խոնարհ քեզ արկան եմ .
 զծուներըս ծընկաց և ըզ սրտ ին .
 հայցեմ անձամբ ըս ցա՛նագ ին .
 լեզու ա՛ւս ասեմ մեղայ յերկ ին .
 Թո՛ղ ինձ Թո՛ղ մինչ իմարմ ին .
 լի մի կորայց իմեղս անձ ին .
 Լ՛ ի դատեցայց ընդ սպաննող ին .
 ընդ փայլակմանն ըստոր անկ ին .
 Լ՛ ի ընդ զու՛տրթո՛նս արժան ցո՛ .
 փառատրութեան անվաղձան ին .
 Խաղերս բանի՛ն քեզ ընդ բազմ ին .
 ըզ վարս ածեմ զեղիայ ին .
 Լայն ո՛ր երկրի էր երկնայ ին .
 իբր ան մարմին կոյս ի ստու՛ներ ին .
 Լ ի կերակրի՛ւր ի յանձա՛ն ին .
 ի յագռա՛նուց բերեալ հաց ին .
 Լ ըջեր մորթովք մեռեալ մաշկ ին .
 մոլորակա՛ն յանապատ ին .
 Լ ի ջլանե՛լն առ կինն այր ին .
 Լ զ լիութիւն շնորհօղ նրմ ին .
 Լ յօրինակ կենաց հաց ին .
 Լ օծութեան հոգւոյդ շնորհ ին .
 Լ փակօղ բանի՛ն քոյով զերկ ին .
 Լ ըզ բացօղըն յետ զոհ ին .

Յոր իսեղանն ողջակիզ	ին.
լուար նմա հրով երկնայ	ին.
Լ'յն որ անձրեյետ երաշտ	ին.
իջլոյց նման իջման քոյ	ին.
Որով պասքեալ ազգ մարդկայ	ին.
զցողըն կենաց հոգւոյն արք	ին.
Իսպառնալեանցն եզաբէլ	ին.
փախեաւ պահօք քառասն եկ	ին.
Օ ի տկարութի՛ն բնութեա յայտնին.	
Թէ ոչ օտար հողանիւթ	ին.
Լըլ իբորեփ ըստ մովսէս	ին.
եմուտ իյայրն ըստ հրաման	ին.
Լառ զհընչի՛ւն սաստիկ հողմ	ին.
նման անցեալ ջրհեղեղ	ին.
Լտ ես ըղ հօւրն սողոմ	ին.
յորում դո՛ւ ոչ տր ինոս	ին.
Օ ի բարկութեանմբ հանդերձէ	ին.
և ոչ սիրոյ ցասման մեծ	ին.
Լ ունաւ և զձայն ըղ քաղցրօդ	ին.
իտիպ իջման քո մեղմագ	ին.
Որ զհեզաբար գալուստ քոյ	ին.
նշանակէր յամբս վերջ	ին.
Օ նոյն որ մաշկան մեռեալ ախտին.	
զեղիսէոս կոչեաց յանդ	ին.
Որպէս և դո՛ւ զվէմ հաւատ	ին.
և սո՛ւրբ զորդ-նարն զերեթ	ին.

24

Լ՛՛՛՛ զլորդնան ցելեալ նով ին.
 անցին ցամաք ըստ յետո՛ւ ին.
 Տըեղէն կառօք հաներ յերկ ին.
 զհոգին ետո՛ւր միւսոյն կրկ ին.
 Եւ համբարձման քո գուշակ ին.
 տալ ըզ հոգի՛ն մետասան ին.
 Լ՛՛՛՛ քո փոխան լինել նոց ին.
 և յետ նոցա՛ որ ըստ կարգ ին.
 () Ի որպէս նա վարդապետ ին.
 եղև նրման ամենև ին.
 Լ՛՛՛՛ քեզ ընտրեալք 'ի յաշխարհէս. ին.
 'ի գործ հրաշից նմանեց ին.
 'Լա՛ մաշկէկան սփածեալ շնորհին.
 եհերձ ըզ ջո՛ւրն յորդանան ին.
 Երբա զմեղաց ծովըն հերձ ին.
 քարոզութեամբ կենաց բան ին.
 'Լա՛ ըզ մանկունսըն բեթել ին.
 տապաստ էարկ վասն այպան ին.
 Երբա ըզ ծնո՛ւնդ մեղաց չա՛ր ին.
 սըրով հոգւոյն կոտորեց ին.
 'Սա՛ ամլութե՛ն շնորհեաց զորդ ին.
 զոր և յարոյց ըզ մեռեալ գին.
 'Գալովն առ նա՛ 'ի եօթն եկ ին.
 ըստ գալըստեան քո՛ 'ի յութ ին.
 Լ՛՛՛՛ յետ մահո՛ւն կենդանու թի.
 ետուն ոսկերքն 'ի տապան ին.

'Ի տիպ մահուան քո 'ի վիմ ին .
 որով կեցցուք մեք վերջստ ին .
 Սոքա զամուլ եկեղեց ին . if
 'ի բաղմա ծնունդ փոխարկեց ին .
 Լ՛՛՛ ըզ մեռեալս յարուց ին .
 'ի յարութեան հաւատ վերջ ին .
 'Լ, ա զդառն ջուրն երկքով ին .
 փոխեաց 'ի բաղցր արկմամբ աղ ին .
 Սոքա 'ի քէն աղանուան ին .
 զանհամութիւնս անուշեց ին .
 'Լ, ա նէեման դամասկաց ին .
 յորդանանաւ սրբեաց յսխտ ին .
 Սոքա ըզ սեռս մարդկայ ին .
 աւազանին ջուրբմաքրեց ին .
 Լ՛, ա քեզ հաճոյ վարեւք սոց ին .
 զիմ փոփոխեալ զվարս 'ի բար ին .
 Լ՛՛՛ փոխադրեալ յերկրէ երկ ին .
 զհոգիս մարմնոյս յապագայ ին .
 հայցմամբ կառօք ամբարձող ին .
 զոր 'ի թափօր բերեր լեր ին .
 հանդերձելոց հանդերձող ին .
 կարապետի քո յերկրորդ ին .
 Լ՛, յրի հոգւոյս տուր լիութի .
 որպէս նոքօք մեռելոտ ին .
 Լ՛՛՛ մաշկեկաւ մեռելոտ ին .
 անցո ընդ կեանս այս երկրայ ին .

	'Ի դառնորակ մեղաց համ	ին.
	փոխեա 'ի բաղցր և 'ի բար	ին.
	Նապական աղիւ բան	ին.
	զոր յիս արկցիս ըստ առակ	ին.
	Յարո՛ զհոգիս մեռեալ յախտ	ին.
	որպէս նոքսք զերիս մարմ	ին.
	Սաքրեա ըզ բո՛ր մահու մաս	ին.
	ըստ ասորւոյ նէեման	ին.
	Օ իս վերածեա՛ ըստ տապար	ին.
	փայտիւ քոյո՛յ կենաց կարթ	ին.
	Եւ բիւք աչաց հոգւոյս բացց	ին.
	ըստ պատանւոյն յիմանալ	ին.
	Տուր աղեղամբ ինձ հզօր	ին.
	հարուլ ըզ սիրտ բելիար	ին.
	Որպէս և նայ 'ի վաղջան	ին.
	նետիւք նշան ետ արքայ	ին.
✠	Տացես և ի՛նձ արիու	Թի.
	նետիւք խոցե՛լ զիմ Թշնամ	ին.
	Եւ ապրեցայց հաղբից նոր	ին.
	յորոգայթէ չա՛ր որսող	ին.
✠	Ինձ աւրինակ պարտէ յիշ	ել.
	և զգերուԹի բաբելոն	ին.
	Յորժամ զուխտիւ նք աւրին	ին.
	զոր աւանդեաց մովսէս նախկ	ին.
	Վան զի արքա քաղդէաց	ին.
	եմուտ երկիր հրէաստան	ին.

() Երուսաղէմ տապալեց ին.
 զորդիս նորա խոխողեց ին.
 () տաճարն, սբ. հըրով լուց ին.
 և զսրբութիւնն պղծեց ին.
 Եւ զօրհներգունսն սիովն ին.
 'ի գերութի խիստ վարեց ին.
 Որք 'ի յուռիսն կախէ ին.
 զսբ երգարանսն տաճար ին.
 Եւ անդադար, նստեալ լայ ին.
 միշտ առ գետով բաբելոնն ին.
 'Լ, յնպէս և զի'մ քաղաքս առ ին.
 խառնակութիք աստա սիր ին.
 Եւ մարմնական զօրքն չար ին.
 որք 'ի բաբէլ նշանակ ին.
 () մասունս երիս տիրական ին.
 աստից սըրով խողխողեց ին.
 Եւ ըզքառեակ ծընունդ սոր ին.
 որով մասունք իւր յարդար ին.
 'Լ գերութի' տորագրեց ին.
 յաւտար աշխարհ աշխատեալ ին.
 'Լ յարածեալ զերամ խող ին.
 յայսմ աշխարհի յագարակ ին.
 Եւ 'ի տաճարս ամայ ին.
 յորում բնակեաց քո սբ. հոգ ին.
 Ի՞նչ հուր մեղաց բորբոքեց ին.
 կիզմամբ աստից տոչորեց ին.

() այգիս տընկեալ աջով քոյ ին.
 և մշակեալ հաւր քո՛ ձեռ ին.
 () ցանկըն քակեալ յատակեց ին.
 կթեն անցորդք ճանապարհ ին.
 Լ՝ յլ որ գգերեալսըն սիոն ին.
 գարձուցեր յետս առ հայրեն ին.
 Ը ինեւ զտաճարըն վերջստ ին.
 պայծառ և շքեղ քան զառաջ ին.
 Դարձոյ և զիմըս գերու թի.
 որպէս և զուխսըն հարաւ ին.
 Եւ օտարոտի յերկրէ չար ին.
 զմիտըս գերեալ ըստ գերող ին.
 Ըրք ՚ի յերթալն իմ ողբայ ին.
 մինչ ըզ սերմանսըն տանէ ին.
 Դարձեալ ՚ի գալն ուրախասց ին.
 արդիւնաբեր հունձս որայ ին.
 Զատոյ գրացայց եօթըն կրկ ին.
 ընդ բիւր չարեացն ՚ի ծոց նոց ին.
 Դսպաննելոյս շահեայ զյոգ իս.
 խնդրեա՛ զարիւնըն զոր հեղ ին.
 Լ՝ յլ և գստեր բաբելոն ին.
 թշուառակօնն և գըժնեայ ին.
 Զատոյ փոխան ՚ի ծոց նոց ին.
 զոր ՚ի սկզգբանս ինձ արար ին.
 Զզոր տուր ինձ լինել յուժգ ին.
 և ՚ի գիմի՛ հարոււլ չար ին.

Ինչպէս զտից մանկանց նոց
 և հարկանել կարծրը վրա
 Ի սել ըզբան մարգարէ
 Ընդ դէմ մահու բռնաւոր
 Իւր ասէ մահ քոյաղթու
 կամ ուր դժոխք խայթոց քոյ
 Սինչ դարձուսցես առ հայրեն
 ուստի անկաւ մարդն առաջ
 Ի փափկութի յողին դրախտ
 յանմահական և երկնայ
 Հայցմամբ մաքուր յորովայն
 երեմիայ մարգարէ
 Իւր քրով բէից տեսանող
 զորդ ի վերայ քոբար գետ
 Իւր ընդ գերեալսն ընթանայ
 որպէս հովիւ ըզկնի հօտ
 Օ ի մի անգիւտ մուրեաց
 և գահավէժ հոգով լից
 Իայ և յոգունց համանման
 որք յայնմէին ժամանակ
 Իոյին հոգով տեսանէ
 և զասպագայսն պատմէ
 Իովսէ բարոյ սերմանող
 և յամովայ բարոզող
 Սինքն զծնունդ քո տեսող
 ի բեթղահէմ տուն եփրատ
 4 7 49

Իւ յովէլայ ողբ երգակ	ին .
որ 'ի գէմս իմ վայ տայր անձ	ին .
Իւ աբգիոս հոգե կրող	ին .
ընդ որս նաւնում եղկիսաց	ին .
Իմբակումն զարմանալո	յն .
տա հօք ելնոյ բարձր 'ի վիմ	ին .
Իյն որ զվարսիցն հրեշտակ	ին .
առեալ բերէր ճաշ 'ի գբ	ին .
Սոփոնիս հրատարակ	ին .
և անդէսս քարոզող	ին .
Իւ յունանու որսոյկէտ	ին .
նինւէացոց մեծ քարոզ	ին .
Սիս վերածեայ տր ընդ նմ	ին .
յորովայնէ չար վիշապ	ին .
Հայցմամբ քոյոյ օրինակ	ին .
յերեք օրեայ թաղմամբ յերկր	ին .
Սաքարիայ տեսանող	ին .
և եօթնա լոյս աշտան ակ	ին .
Իյն որ նստեալ յաւանակ	ին .
զքեզ աւետէր նոր սիոն	ին .
Սաղաքիաս որ էր վերջ	ին .
'ի մարգարէսն այն առաջ	ին .
Ի նուանակի'ր Թե հրեշտակ	ին .
և համատիպ գեղոյ նոր	ին .
Իրից մանկանց բաբելոն	ին .
աշակերտաց դանիէլ	ին .

|| Ըբա սընճունդ սընեալ նոց
 նոքայ կռոց իջ զոհեց
 | Նանիա ազարէ
 մաքուր մանկան միսայել
 | յնք որ 'ի հոգւն անկան հնոց
 զի պատկերին իջ զոհեց
 || որում 'ի ջեր տը առ նոս
 չորրորդ եղեր ընդ երրորդ
 | Փոխարկեցեր զբնութի հրայ
 'ի մեղմագոյն ցօղ երկնայ
 || Ը բարձրանայր չորրեակ տաս
 ինըն կանկոն աւելաւ
 | յօրինակ եօթեանց եօթ
 յայսքմ կենաց եօթեանց դար
 || որում զօրէ հոգւ ախտայ
 վառեալ փչմամբ մեղսասիւր
 | ինի պատիւ անցաւոր
 և հրդեհին որ իջ շիջ
 | յն որ աւուր յութ երրորդ
 բառնին իսպառ գալովքոյ
 | Եւ մեղաւորք մեղոք ջնջ
 և ամբարիշտք իջ գտան
 | Եւ այց ես մեղօքս այժմուս կիզ
 իբր ըղ վառող այնքը հրատ
 | Եւ բարձրանայ յիս բոց չար
 յոյժ առաւելքան ըզ հնոց

ին.

ին.

ին.

ին.

ին.

ին.

ին.

ին.

ին.

ին.

ին.

ին.

ին.

ին.

ին.

ին.

ին.

ին.

ին.

ին.

ին.

ին.

ին.

ին.

ին.

ին.

Փրկեա՛ւ և զիս Խոր ընդ նոս Ին .
 յայրեցմանէ չա՛ր խորհրդ Ին .
 Ի կիզմանէ՛ անբնական Ին .
 և ՚ի հրատի՛ց բնութե՛ց ախտ Ին .
 Յօղ քո՛ իջցէ՛ իբր ՚ի հնոց Ին .
 անձրև կենացդ առաւօտ Ին .
 Օ իմ շիջուցէ՛ ըզ բոց տապ Ին .
 փոխարկեսցէ՛ ամպ ցօղ ագ Ին .
 Լու զան վաղձա՛ն հուր գեհեն Ին .
 զորժառանգեն հրեշտակք չար Ին .
 Ի՞նչ դառնագոյնն խաւար Ին .
 որ է ծընունդ մեղաց ախտ Ին .
 Օ որ վառեցի՛ անձամբ անձ Ին .
 բորբոքեցի՛ փրջմամբ չա՛ր Ին .
 Ըջոյ յինէ՛ն հայցմամբ նոց Ին .
 արժանացոյ լուսոյդ վեր Ին .
 Պաղատանօք մարգարէ Ին .
 ՚ի մանկութե՛ տեսան ող Ին .
 Ի անիէլի՛ հոգով ծեր Ին .
 մարմնով ծերոց կշտամբ ող Ին .
 Օ ան յայտ տեսիլն մեկն ող Ին .
 բաբելացոց մեծարքայ Ին .
 Օ վէմըն հատեալ առանց ձեռ Ին .
 զառ ՚ի կուսէ՛ քո ըզ մարմ Ին .
 Լու զգալըստեան քո օր վերջ Ին .
 որպէս տեսեալ ծանուց ող Ին .

Օ հայր հին աւուրց անուան ող ին.

և զքեզ ընդ ամպրս տես ող ին.

Լ զհազար մակաբայ ին.

ինքնանուէր քահանայ ին.

Լ և ըստ հոգոյ որդոց նոր ին.

և եօթն եղբարց և մարց նոց ին.

Որք ՚ի վերայ հարցն օրին ին.

մարմնով մեռան և ոչ լուծ ին.

Լ և զանտիրքն երևել ին.

և զան մարմինն անաբգեց ին.

Օ իս ազատեայ հայցմամբ նոց ին.

ի բռնութեց բելիար ին.

Ս արջարակցաւք քո առաջ ին.

գուշակողաց զխորհուրդ խաչ ին.

Ի այց այս քանեօք բժիշկ անձ ին.

ոչ բուժեցաւ ախտ մարդկայ ին.

Բ անղի կարեօք բնութե Է ին.

և բժշկել ոչ կարաց ին.

Օ ի ըստ հզօր ցաւոց վր ին.

հզօր դեղոց պիտանայ ին.

Օ որ ըզ գածեալ տկար մարմ ին.

ապարհներ ոչ բաւէ ին.

Ս ինչև կենաց դեղդ երկնայ ին.

էարբ բնութի մեր ախտայ ին.

Լ հեզ ըզ մաղցըն մեր ախտ ին.

փոխեալ ՚ի կեանսըն առաջ ին.

'Լ, ախ 'ի հոգոյդ ամայ ին.
 մաքրեալ հոգի սրբոյ կուս ին.
 Լ, և զօրութի՛ հօրըդ վեր ին.
 հովանացեալ գոլով նմ ին.
 Լ, պա՛ որդիտ հօր միած ին.
 կամաւ իջեալ յորովայն ին.
 Ղ, շմարտապէս առեր մարմ ին.
 ամ ե մարդ մի երկոք ին.
 () ընար մարմնով ըստ մարդկայ ին.
 որ 'ի հօրէ՛ նախ անմարմին ին.
 | ուծեր զերկունս նախաստեղծ ին.
 տերեապատ 'ի խանձարը ին.
 Լ, անդ 'ի մտնւրն ան բան ին.
 գոլ կերակուր բանական ին.
 | յսրդ յայտնեալ լուսով տատը ին.
 մոգքն նովաւ երկրպագ ին.
 'Լ, ասք հրեշտակաց իջեալ յայր ին.
 Թ, ծնընդեան քո սպասէ ին.
 հովուացն յաղչեալ աւետէ ին.
 Լ, ասք 'ի բարձունս վեր երգէ ին.
 Լ, ստ նախահարցն Թ, ուխտ ին.
 Թ, փատեցար յու թ օրէ ին.
 Օ, ի զան Թ, փատ սիրտ մարդկային.
 Թ, փատեցիս հոգով քոյ ին.
 () ընադիրդ ըստ օրին ին.
 մտեր ընծայ 'ի տաճար ին.

Լ Ե Վ Տ Ի ն աւուրցող ծերուն ին.
 Գըգուէր տղա իմբ գրկ ին.
 () Իս որ մեղօք ծնեալ ախտ ին.
 Ծնար դարձեալ աւաղան ին.
 () որ մերկացոյ խաբամաբ չար ին.
 շողախեցոյ յախտըս կրկ ին.
 || Բբեա՛ ծնընդեամբ քօ վերըստ ին.
 ընծայելով հօր իյերկ ին.
 Լ Ղաչանօք անծածն ին.
 Լ ծերունոյն սիմէոն ին.
 || Բ յերկիւղէ տղայասպան ին.
 մանկակոտոր հերովդէ ին.
 Գ նացեր յաշխարհ յեգիպտոս ին.
 ըստ բարբառոյ մարգարէ ին.
 () Իս յերկիւղէ գիշերայ ին.
 մարդա խոշոր բռնաւոր ին.
 Լ մրացուցես աջով քոյ ին.
 ի գաղտաձիգ նետից նոր ին.
 || Բ շրջեցոր խոնարհ յերկր ին.
 երկնաւորաց բարձրագահ ին.
 () Իս վերացոյ յերկրէ յերկ ին.
 զանկեալս իմեղս անդընդայ ին.
 || Բ յետ ընելոյ երից տաս ին.
 առման մարմնոյ քօ հասակ ին.
 () քեզ մկըրտեաց նը ամլորդ ին.
 վկայելով հայր և հոգ ին.

11 Ե թէ կարօտ մաքրագուն ին .
 մեզ պարգևիչ մաքրող բան ին .
 Լալ զի ըզ մէջս ադամայ ին .
 լուսացես ջըրով յորդանան ին .
 Եւ զիմ լուեայ զանցանս անձ ին .
 զտիղմն մեղաց սևագուն ին .
 11 րպէս երբեմն աւազան ին .
 զոր հնացուցի մեղօք կրկ ին .
 Ինդ յաղթութե՛քն երրակ ին .
 Ի փորձութե՛քն յանապատ ին .
 Կուր ինձ յաղթե՛լ չար իշխան ին .
 աներևոյթ բռնաւոր ին .
 Գնալ բանիւ քում հրաման ին .
 յիժին վերայ և ի քարբ ին .
 Կոխել ոտիւք գարշապար ին .
 զգլուխ կամակոր վիշապ օձ ին .
 Ինդ ընտրելոց մեռասան ին .
 զոր ընտրեցեր գեր աշխարհ ին .
 հրաւիրեցեր զիս ընդ նոս ին .
 լինել կըցորդ լաւագուն ին .
 Ի այց ես հոգով հեղգըս վերջ ին .
 խօտան գըտայ ըստ յուդայ ին .
 Թէպէտ և ոչ տիրական ին .
 այլ մատն եղէ անձամբ անձ ին .
 Ի քէն հայցեմ մաղթմամբ նոց ին .
 գարձեալ ուղղե՛լ լուսոյ շաւղ ին .
 56 Լուս

Բռնել գործօք զքարոզ բան	ին .
զոր հրամանաւ քո ուսուց	ին .
Ի հարսանիսն մարդկայ	ին .
որ կոչեցար ընդ մօր քոյ	ին .
Փոխարկեցեր, զջուրն 'ի գին	ին .
'ի քէն հրաշից նախ առաջ	ին .
Եւ զիմ լուծեալ ախտից բնու	Թի .
փոխարկեցես 'ի կարծբու	Թի .
Համաքեցոյ զջուր հեղեղ	ին .
արբոյ զբաժակ պատուիրան	ին .
Ի արձեալ զորդոյ Թագա զարմ	ին .
բանիւ լուծեր զախտըս ջրմ	ին .
Եւ ես մաղթեմ ընդ հօր նոր	ին .
զառողջութի հիւանդս անձ	ին .
Եւ լեալ նստա՛ր բարձր 'ի լեր	ին .
որպէս երբեմն իջեր 'ի ս	ին .
Համադոյն խօսեալ զօրէնքս	հին .
զնորս ուսուցե՛ր բանդ 'ի մարմ	ին .
Ի ացեր զբերանդ անոյ	ին .
երանեցեր զորս 'ի բար	ին .
Ի նդ տախտակաց տասընդր	ին .
նորոց ետուր զինն երան	ին .
Հանառախք եդեալ յերկրէ յերկ	ին .
ինն մատամբք աստիճան	ին .
Հաներ նովաւ զազգ երկրած	ին .
դասակցեցեր իննեակ դաս	ին .

此。

阮

५६.

၉၆

நீங்கள்

၆၆

即下。

母下

15.

65

۶۷

၂၆

၇၆

१६

65.

१६

ՀԻՆ

150

15

15

၆၆

15.

阮

九

附

၂၆

Ի այց ես այն քան եղէ ստոր ին
 մեղաց ախտիւք ծանրա բեռ ին
 Սինչ զի և ոչ ելի ընդ մին
 աստիճանաց իններորդ ին
 Չաղքատացա՛հ հոգով չա՛ր ին
 արքայութեւդ պատճառ ին
 Լ՝յլ միշտ փարթամ կամ՝ի սոս ին
 բարեաց աղքատս ամենև ին
 Լ՛է սուք էաւ հոգիս ներք ին
 լալ արտաքնուտ զմահ իւր ինքն ին
 () Ի սփոփեի՛ յայնմ աշխարհ ին
 ծիծաղական անուամբ բան ին
 Լ՝յլ ՚ի սնոտիս այս ծիծաղ իմ
 և խրախճանամ ՚ի մնասս անձ ին
 Լրում և վայ փոխանակ ին
 և ատամանց կափմամբ լալ ին
 Լ՛է հեղ բանիւ առ համազդ ին
 խօսակցեցայ ըստ հրաման ին
 () Ի ընդ պահող սր օրին ին
 Ժառանգէի զերկիր վեր ին
 Լ՛է քաղցեցայ արդար հաց ին
 և ոչ ծարաւէ յիս բան ին
 () Ի յագէի՛ սիրով քոյ ին
 ՚ի յըմպելոյդ անձայ ին
 Չողորմեցայ ես աղքատ ին
 իմում յուսոյդ կերպարան ին

() Ի յօր մեծի՝ դատաստան
 ողորմէի՛ր Թըշուաւս անձ
 Եւ սրբեցի յաղաղ չար
 զիմանմաքուր սիրտս և զհոգ
 () Ի տեսութեդ անձայ
 արժանացայց մինչ ՚իմարմ
 Խաղաղարար հակառակ
 չեղէ առի՛ս, և ոչօտար
 Եւրով որդի՛ հօրըդ վեր
 ինիլ ընդ քեզ դործով քոյ
 Հալածեցայ բայց տըժգոհ
 ՚ի դործակցայց չարա խորհ
 () Ի Թէ կամաւ ժառանգէ
 զարքայութի՛ք քո երկնայ
 Իսնիւք բազմօք նախատեց
 բանբասանօք կծեցուց
 Իսայց ոչ ընդ քո՛ կամ սուտ նոք
 այլ արդարեւ ճշմարտէ
 Եւրդ պաղատիմ տը լալագ
 գիրկս արկանեմ տնըդ ոտ
 Թեթեւացոյ՛ զիս ՚իմարմ
 Ի ծանրութեց մեղաց բեռ
 () Ի հնար լիցի հոգոյս ստոր
 Ելից առ քեզ մտօք յերկ
 Ինդ սանտըխտաձև բանիւք քոյ
 գոնէ մասամբք աստիճան

ին.

ին.

ին.

ին.

ին.

ին.

ին.

ին.

ին.

ին.

ին.

ին.

ին.

ին.

ին.

ին.

ին.

ին.

ին.

ին.

ին.

ին.

ին.

ին.

ին.

ին.

ին.

Ին.

Ի նապական աղդ երկնայ ին.

զոր աղեցէր զաղդ մարդկայ ին:

Ի զանաւանեալ հայցմամբ գնդ ին.

զիս աղեսցես բանիւ քոյ ին:

() անհամուծիս իմոյ անձ ին.

համեմեցես բանիւ քոյ ին:

() ի մի անհամ գտանել աղ ին.

արտաքս անկեան կոխան լին իմ:

Ե Եյս ի լուսոյ հօր միած ին.

լուսով լցէր զաղդ երկրած ին:

Եւ զաշակերտս լուսոյ բանիդ .

ոյս ասացեր բանիւ քոյ ին:

Ուսաւորեա լուսով նոց ին:

զանգիտութե խաւարս անձ ին:

Թեպէտ և ոչ յաշտանակ ին:

այլ իբր ըղ ճրագ ընդ գրուան ին:

Ի նոր օրէնքս հրաման ին:

հրամայեցէր զորս ըստ կարգ ին:

Թե ոք լուծցէ ինքեամբ ըզ մ ին:

փոքըր կոչի առ արքուն ին:

() ինչ արասցէ առ այսպիս ին:

հոգիս լուծող զամենես ին:

Որ և միոյ Թե քննից ին:

է կատարող պատուիրան ին:

Դ Եւ հանջեցէր ըզ կնի նոր ին:

առաւելուլ արդար մաս ին:

Վա՛ն ըզ գայրաց հին օրին ին.
 զաշակերտացն մովսես ին.
 Եւ ոչ միայն չեմ աւել ին.
 այլ ինուագ համեմատ ին.
 Եւ Լեւիտական ամենե ին.
 ի հին Լեւոր կտակարան ին.
 Օ ի պարտաւոր հրոյ գեհէն ին.
 զիս արարի ցաւմամբ սրտ ին.
 Եւ բարկացայ ես ընկեր ին.
 տարապարտուց շարժեալ ախտ ին.
 Եւ չօք նայիմ ցանկական ին.
 ի գեղ դիմաց ի գական ին.
 Եւ սիրտս առնեմ զխոցեալ նետ ին.
 ոչ գետնիմ առիս ձգող ին.
 Եւ շատանամ միով խոց ին.
 ի միանգամ հայեցեալ ին.
 Եւ յօժարիմ բազմագուն ին.
 մինչ կարէ վեր խոցեալ ին.
 Եւ այն զի ձայն քո հրաման ին.
 միշտ ի յականջս հնչեալ ուժգ ին.
 Եւ որ հայի տարի մամբ ին.
 շնացաւ անդէն յիւրում սրտ ին.
 Եւ գատաստան յայտնի ին.
 առաքելոյ քո սբ տառ ին.
 Եւ շուրբ Լեւորդ օրք ին.
 արքայութե՛ք քում արտաքս ին.

52

Ի այց զինչ ասեմ ըզ սոսկալ ին .
 ըզ սարսափումն իմոյս անձ ին .
 Օ ի Թէ աստուծոտ այն քան տուժին .
 զինչ ան բնականն որք ախտասց ին .
 Որով հարեալ ըս յերկոս ին .
 'իմահաբեր նետից չար ին .
 Բաղակեմ ըստ ախտակը ին .
 Դեր դեղ հոգոյս խոցոյս ներք ին .
 Օ աչաց մըտաց զախտից փոշ ին .
 մաքրեայ զներքին և զարտաք ին .
 Որով յըստակ տեսից յերկ ին .
 ըզ կերպարանըդ նախատալ ին .
 Իւ ընդ լոյ տգեղ բան ին .
 յունակութի լսարան ին .
 հպաւորեայ զբան սբ տառ ին .
 անձախօս կտակարան ին .
 'ի իր պահապան շրթանց լեզւ ին .
 'չ բարբառել 'ի միտս անձ ին .
 Բա միշտ խօսել կամաւ քոյ ին .
 'ի շնորհ 'ի շահս լսող ին .
 Չեռաց շնորհեա՛ գործարան ին .
 ըզ մնացական գործել զբար ին .
 Ոչ հեշտահան վարել սով ին .
 'ի միտսակս՛ր շօշափել ին .
 Ի Թէ գթեալ գոյթակղեաց ին .
 տուր հետեիլ ըստ հրաման ին .

1) պաննող անձինք ըզ լսել ին.
 'ի իջ տուժե՛լ բոլորով ին.
 () ոտըն հոգոյս ուղղե՛ա՛յերկ ին.
 և հաստատե՛ա՛ն շարժ վիմ ին.
 () ի մի գլորմամբ բոլորս անձ ին.
 անկման 'ի հո՛ւրն առիթ լին ին.
 Ի երան բացեա՛լ անդուռն ուն իմ.
 որով բարիս իջ բարբառ ին.
 Բ.Ղ վայրապար դատարկ բան ին.
 հետեւեցա՛յ փնասակար ին.
 Իււ երանի թէ դատանկ ին.
 թէ և համար տալ պահանջ ին.
 Իււ իջ թիւնո՛ք մահաբեր ին.
 սուտ և նենգող շարախօս ին.
 () Ը ըստ օրէ քում հրաման ին.
 լսեմ յունկամբ մարմնական ին.
 Թ.է մի երգնուր ամենև ին.
 իջ յերկնայինս և իջ յերկ ին.
 Իււ իմ խցեա՛լ զականջս անձ ին.
 իջ տամ տեղի և մուտ բան ին.
 Բ.Ղ հակառակ բերիմ նմ ին.
 և ան հնազանձդ պատուիրան ին.
 () ի իջ միայն յաթոռ մեծ ին.
 և իստոր և պատուանդան ին.
 Բ.Ղ որ նստի՛ յերկնից յերկ ին.
 և էակի՛ց հայր և հոգ ին.

Եւ որ զյոգոյս բղխէ հոգ
 այլ է աղբումըն բանսարկու
 Օ ի քեզ այոնէ ճշմարտ
 և ոչն 'ի բաց հրաժարել
 Իսկ աւելին քան զայս չար
 'իսկզբաննէ մարդաստան
 Օ որս 'ի յիւրոց անտի խօս
 որպէս յառաջն 'ի ձեռն օձ
 Ի այց որ ետուր գործ 'ի բան
 զմիտս և զլեզու շունչ օդայ
 Ի այց ըզ բերանս հոգով քոյ
 լից օրհնութեամբ հոգևոր
 Ի սօսել յօրէնս ամայ
 յաւետարանս նորոյ կտակ
 Եւ ի մաստութիւն տեսական
 և 'ի խորհուրդ գործնական
 Զեռնարա՛ զբան հերձուած
 զհայհոյութին աններել
 Իւր ըզ տըրտունջն ընդ բանբասին
 ըզ քրթմնջիւն ընդ շոգմոգ
 Օ խաբէութիւն առ ընկեր
 և զմատնութի' նենգաւոր
 Օ հրդմանըն բանն երդմնահար
 ըզ սուտ խօսիլն որ է չար
 Օ գրգռութի կռասիւր
 Իբրև զշունս առ կերակր

|| Ըբ անհեգեգըս բարբառ ին.
 'ի Թնամանս միմեանց բեր ին.
 'ի զԺարդածու խեղ կատակ ին.
 և զխտաշարժ բանըս նոց ին.
 () անլուռ բերան բազմա խօս ին.
 և ըզ սնուպարծ բան յիմար ին.
 'ի զ շատախօս դիւական ին.
 և զղողանջի՛ն դիմադրաւ ին.
 Լըւ զհամօրէ՛ն հոյլըս բան ին.
 զոր յետ խօսիցըն զըջասց ին.
 Լըւ տուր ինձ բան բանդ 'ի մօրմին.
 'ի միշտ խօսել Բանիւ քոյ ին.
 'ի շնորհըս տալ իմ լսող ին.
 'ի շինուԹի՛ քակտեալ անձ ին.
 || Է մատուցի՛ հարկանող ին.
 յետ աջ ծնօտի՛ զկողմն ահեկ ին.
 Լըւ ոչ ետու փոխ աղքատ ին.
 որոց փոխան տալ ոչ ուն ին.
 Լըւ ոչ Գնացի՛ ընդ վարող ին.
 տարապարհակ մղոն կրկ ին.
 || Է սիրեցի՛ ըզ Թնամ ին.
 և ոչ ցուցի՛ գոյթ ատող ին.
 Լըւ ատեցի ըզ սիրել ին.
 չար հատուցի բարերար ին.
 || Իրեմ շրթամբ շարժ մամբ լեզուն.
 նման գողով ննգաւոր ին.

() Գուշացայ զքոյոյ բան ին .
 ողորմութի տալ աղքատ ին .
 Բ. յլ ծախեցի՝ զնուազ չընչ ին .
 ընդ մարդկայնոցնս դովեստ ին .
 () Ի զմիայն ասեկ ձեռ ին .
 որ են կողմանք հակառակ ին .
 Բ. յլ և փողոյ նման ձայն ին .
 հռչակեցի զոչ ինչ բար ին .
 Բ. ստ աղօթից պատուիրան ին .
 չմտի մտօք իտուն սրտ ին .
 Բ. և զյանգեան հրապարակ ին .
 գոնեայ ունե՛լ վարձ մարդկայ ին .
 Բ. յլ հեղգացա ես երկոս ին .
 առ կերպարանն և ճշմարտ ին .
 () Ի ծուլութիս յաղթեաց յոյս ին .
 յերկրաւորիս և յերկնայ ին .
 Բ. րդ ըզ հայր քո բնութք յերկին .
 զոր մեզ ետուր շնորհիւ քոյ ին .
 Տ ուր ինձ կարդա՛լ բոլորով ին .
 իմր սրտէ՛ զանուն նոր ին .
 Բ. քայութի տիրական ին .
 գոյցէ տիրե՛լ իմումս անձ ին .
 Բ. և երկրաւորս առիս լցց ին .
 կամըք նորայ որպէս երկ ին .
 () հացս առ օրէ՛ և միշտ է ին .
 չմարմնոյս դարման և ըզ բան ին .

Տացես առանտ կարօտս անձ ին.
 զյիմանալին և զըզգալ ին.
 թողցես զանցանս իմում արար ին.
 որպէս և ես պարտապան ին.
 կամ մանաւանդ թէ զերկոս ին.
 թողուլ տացես զի ինձ թողց ին.
 լաւ մի տացես թոյլ փորձող ին.
 փորձել ըզ ծոյլս որպէս զար ին.
 Լ՝յլ փրկեսցէ 'ի սրոյ նոր ին.
 ինք մարտիցէ ընդ դէմ չար ին.
 Լ՝ջ ճշնեցի պահօք զմարմ ին.
 քոնեա հանգոյն կեղծաւոր ին.
 լաւ ոչ հոգոյն օծի զհոգի ս.
 իւղով լուսոյ պատուիրին ին.
 Լ՝ջ լուացի զմիտըս խղճ ին.
 որ 'ի յերեսս օրինակ ին.
 Լ՝յլ պարպատմամբ որովայն ին.
 լուծի զկանոնս մը պահող ին.
 Լ՝զօտ լուսով առօրէ ին.
 ճրագ մարմնոյ աչքըս մի ին.
 իսկ աչք հոգոյս բանական ին.
 միտքըս նսեմ խաւարայ ին.
 Լ՝ըդ եթէ զլոյս պատկեր քոյ ին.
 մեղօք փոխեմ խաւարայ ին.
 խաւարն որ բան յիս զօրասց ին.
 անկեալն յերկնից արիւսեկ ին.

ՆԻ

+

+

Բ. յԼ աղաչեմ զլոյսդ երկնայ ին.
 զփառաց ծագումըդ հայրեն ին.
 Օ պատրոյգ մտանց հոգոյս ճրագին.
 դարձեալ վառեա լուսով քոյ ին.
 Լքելուց տէրանց որք ներհակ ին.
 ծառայեցի դործով կրկ ին.
 Կ երպարանօք իսկական իդ.
 և ճշմարտիւ խաբեբայ ին.
 Դսէր ժխտող մամոնայ ին.
 զիս կապեցի կամաւ յախտ ին.
 Լւ զքոյդ լուծի առողջայ ին.
 ըզ կապ սիրոյ պատուիրան ին.
 Սատուիրեցեր ճհոգալ զվաղ ին.
 ըզ կերակուր և զըմպել ին.
 Օ ի պատրաստեալ իբէն ին.
 ըստ ագռաւնոցն որ կերակր ին.
 Չհաւատացի խոստման բան ին.
 և ոչ տեսլեամբն շուշան ին.
 Բ. յԼ ծիւրեցա հոգօք նոց ին.
 և մաշեցի զկեանս ընդ նոս ին.
 Բ. մաց յառաջ ժամանակ աւբարեցի զնիւթ երկրայ ին.
 Որպէս անմահ մահկանացու ին.
 և ան վաղջան առօրէ ին.
 Լւ չխնդրեցի զարքայու թի.
 ըստ հայր օրէն բարոյ խրատ ին.
 Օ ի

Օ ի և տուեալ ըք լինէ ին.
 ինձ հարկաւորքն և աւել ին.
 Ս' եղօք խաւար տեսար ան ին.
 ոչ նկատեմ յիս գերան ին.
 Սրատես լինիմ յայլում շեղ ին.
 նման դուով կեղծաւոր ին.
 Ի զ սրբութիւն աւազան ին.
 և զմարգարիտ քոյին շնոր ին.
 Ը անց և խոզից նմանող ին.
 կամաւ ետու արծաւ սիր ին.
 Ի այց արդ խնդրեմ զոր ոչ ուն իմ.
 տուր ինձ իմոյս ըզ խնդրել ին.
 Հայցեմ 'ի քէն զոր կորուս ի.
 արա գտանել լուսով ճրագ ին.
 Ի ախեմ ըզ դուռնդ երկնայ ին.
 նախքան զփակելն ընդ դէմ հընդին.
 Օ ողորմութիւն դուռնդ բաց ինձ.
 մինչ դեռ փակեալ է ճշմարտ ին.
 Ի նդ պողոտայն չոքս ստոր ին.
 լայն և արձակ ճանապարհ ին.
 Ի կորըստեան յօթեան ին.
 յորում բազումք հետեւեց ին.
 Ս' զդէմ զոտս իմ յանձուկ շաւղ ին.
 Թեթեւ արա մեղաց բեռ ին.
 Օ ի կարացից ընդ սակաւ ին.
 Թեթեւ Թռչիլ ամպով յերկ ին.

Ս'ցծ զիս ընդ .քեզ Դուռըդ վեր ին.
 ...ծցես առ հայր քո երկնայ ին.
 Անապարհաւ նեղ և նրբ ին.
 ուղիղ վարուք անայ ին.
 Բայ որ չարեաց ապա շնորհ ին.
 և արդարոց որք 'ի բար ին.
 հաս հաւասար ցօղ անձրև ին.
 և ըզ ծագման լոյս արև ին.
 Ինձ որ մեղք մեռեալ չոր ին.
 և ապա շնորհ առ քո բար ին.
 Յօղեալ ըզ ցօղ շնորհաց քոյ ին.
 և ըզ ծագումն 'ի մանալ ին.
 Օ եկեալքս առ քեզ ըստ հաւատին.
 և ըզ լսող կենաց բան ին.
 Ընեւ շնորհեայ ըստ արժան ին.
 'ի վերայ քում ան շարժ վիմ ին.
 Օ ե 'ի շնչեւ հողմոյ ուժգ ին.
 և 'ի յաւնել գետոց փորձ ին.
 հանըս հիմո՛ւնք մի շարժեսց ին.
 ըստ յիմարին որ յաւազ ին.
 Բայ և ինձ ըստ բորոտ ին.
 և հաւատով մերձեցող ին.
 Կամիմ սրբեանց բոլոր ով ին.
 և մաքրեցիր յազտոյ չար ին.
 Օ ինուորեցա՛կայսեր ատոր ին.
 որպէս և պետըն հարկւր ին.

Ի արբառեցայ ես ընդ նմ ին .
 զաղերսական բանըս նոր ին .
 Զեմ արժանի թէ ընդ արկ աւ . նի
 մտցես ընդ յիմըս տաճար ին :
 Եւ հրամայեայ բանըդ բան իւ .
 զախտիմ մաքրեա ընդ ծառայ ին :
 Տագնապեցայ ջերմամբ ախտ ին .
 պոռնկական զազրագուն ին .
 Եւ յանկողինըս գարշել ին .
 մեղկեալ անկա զանկանգնել ին .
 Ինդ զոքանչի սիմոն վիմ ին .
 զիս յարուսցես աջ հզօր ին .
 () Ի պաշտեցից ես ընդ նմ ին .
 զկենդանատուդ իմոյ անձ ին .
 Եւ զբիւր կենաց ջուր խնդրեց եր .
 սամարուհոյն ի ծարաւ ին .
 Եւ խոստացար ջուր կենդան ին .
 փոխանակել յանցաւոր ին :
 Եւ նորհեա ե ինձ կենացդ աղբիւր ին .
 ըզհոգևոր սբ զըմբել ին .
 Ի ետաճետեալ յորովայն եդ .
 զառատաբոխ շնորհաց հոգ ին .
 Ինդ բազմամեա անկեալ անձ ին .
 պրօպատիկէ աւազան ին .
 Եւ որում և ես զոք ոչ ուն իմ .
 զի զիս արկցե մինչ յուզից ին :

Լ'սա՛ բառնալ իմոյ մահճ՝ ին .
 այսէ մարմնոյս Թանձրագուն ին :
 Ո՛չ մեղանչել դարձեալ կրկ ին .
 յետ ողջութե՛ ըստ հրաման ին :
 Ո՛ր 'ի խռովել ալեաց ծով ին .
 և ընկղմեալ բարձեալ նաւ ին :
 Ի՛նչ սաստեցեր և լռեց ին .
 ալիք ծովո՛ւն հանդարտեց ին :
 Տօւր և ինձ ձե՛ռն ըստ պետրոսին .
 վերայ բերե՛լ յալեաց չա՛ր ին :
 () Ի մի՛ մեղաց շարժեալ ալ ին .
 հեղձուցանէ զիս 'ինքմ' ին :
 Ի՛նդ դիւատանջըս մօլեգ ին .
 'ի գերեզմանսըն բնակ ող ին :
 Տանջիմ և ես յոյժ ցաւագ ին .
 'ի խորհըրդո՛ց որ չերև ին :
 Ո՛ստեայ և իմ չարագիւ ին .
 որպէս և յայն ժամ առ նոս ին :
 Լ'ւ անդընդո՛ց մատնեայ խոր ին .
 որպէս ըզ խոջս երամակ ին :
 Ո՛ր զանդամօք լուծեալ մարմ' ին .
 կարծրացուցեր հոգով բան ին :
 () Նորհեա՛ և ի՛նձ լսել ձայն ին .
 Թե՛ մեղքքքո թողեալ լից ին :
 Ի՛շխան մտօք ընդ այրոս ին .
 բաւուըն հարից անըդ ոտ ին :

1) ասըն դստեր մեռեալս անձ ին.
 'ի տուն մարմնոյս մահաբեր ին.
 Խոնարհեսցիս յիս ըստ նմ ին.
 դադարեցո՞ղ զձայն կական ին.
 Կալ ըզ ձեռաց բանական ին.
 դարձո՞ այսրէն յիս ըզ հոգ. ին.
 Լա ընդ միւսո՞ ախտաւոր ին.
 'ի քղանցըս օ՞նրդ հըպող ին.
 Սաքերեա՞ զհոսո՞ւմըն վտակ ին.
 յարեան մտաց զազրագուն ին.
 Եւ յո՞ կաղացա՞ պատուիրան ին.
 Լկուրացա՞ լուսով բան ին.
 Կանգնեա՞ և զիս օր ընդ կաղ ին.
 Լըյս ծագեա՞ ինձ ըստ կուր ին.
 Օ՞ ի վազեցից իբր եղջեր ին.
 ըստ կանխասաց մարգարէ ին.
 Լա զարուսեանկդ առաւօտ ին.
 տեսից՝ ի փառքս հայրեն ին.
 Լա համբացայ բարեաց բան ին.
 որպէս բերանն այսահար ին.
 'Լ մանելով խուլ և համբ ին.
 և ի դիւաց խցեալ խլ ին.
 Ինդ արձակեա՞ զկապքս լեզ ևն.
 բարբառեցոյ ինձ ըզ բար ին.
 Լա խից զանկանջս ընդ դէմ օ՞ձին.
 զի մի լուայց ըստ ևայ ին.

†	Բ գոսացեալ գործնական	ին.
	և չորացեալ յախտե ձեռ	ին.
Σ 4	Չայն տիրական քո հրաման	ին.
	ի զգայութի փոխարկեց	ին.
	հընչեա իմում մեռեալ մաս	ին.
	կենդանաբար ձայնիւ քոյ	ին.
	Օ ի կարկամեալս անհնար	ին.
	ի գործ բարոյ արձակեսց	ին.
	Լ'յրի հոգիս լայ ընդ այր	ին.
	իբր 'ինայի լային զորդ	ին.
	Գթաւ և յիս ամբ ընդ նմ	ին.
	արժանացոյ կենաց ձայն	ին.
†	Լ'ւ ընդ կնոջ մեղաւոր	ին.
	բուռն հարից կենացդ ոտ	ին.
	հուր համբուրել ինձ ընդ նմ	ին.
	որպէս և նա սիրով սրտ	ին.
	Լ'ղիսել աղբերս արտասուել	ին.
	լսել ըզ ձայնդ, ամայ	ին.
	հաւատորք քո զքեզ կեցուց	ին.
	գնայ յանբոյթ խաղաղու	թի.
	կամաւ մարմնոյս լարծող	ին.
	գթեաց ընկէց զիս թշնամ	ին.
	Լ'նկմամբ իմով գայթակղեսց	ին.
	որք փոքրագիք իմաստսէ	ին.
	Բ ինձ պատժոց գերագուն	ին.
	քան զիմ յանցանս առիթ լին	ին.

Օ պարանոցէ՝ ծանր արձան ին.

անկմամբ 'ի ծոփըն գեհն ին.

Բ. յը հընարդ ես անհնար ից.

կանգնեաւ և զիս այժմ 'ի ոտ ին.

Օ ի որք գթեալք վս իմ կանգնին.

և որք կանգուն զքէն գոհաց ին.

Եւ ագարկի՝ թշուառս անձ ին. †

որ ցանեցեր սերմն ըզ բար ին.

Իբուն լինել հիգոյս հոգ ին.

ցանեաց զորոմըն թշնամ ին.

Որք նախ հընձոց ժամանակ ին.

բաղեալ յինէն 'ի բաց դից ին.

Օ ի մի զցորեանն առցես զշնորհ ին.

զորոմըն ասս հրոյ գեհն ին.

Եւ ոյժ կարծրացաւ ըստ ապառաժին. †

եղէ նման ճանապարհ ին.

Փռչք աշխարհի՝ զիս հեղցուց ին. Շ

և անպտուղ զանձն արար ին.

Բ. յը սերմանող Ծր ըզ բաբ ին.

յիս աճեցոյ ըզ բոյս բան ին.

Օ ի տաց պտուղ մի երես ին.

հարկւր վաթսոն կամ զերեսն ին.

Ու ծախեցի՝ զդիւր վատնել ին. †

ընդ գիւտ գանձի յագարակ ին.

Օ որ գողացաւ իմ թշնամ ին.

և ետ փոխան ըզ կապտել ին.

Ի զքեզ որ գանձդես երկնս ին.
 մահութեմ սրտիւ բոլորով ին.
 Տուր ինձ իմաստ գանձել յերկ ին.
 և անդր ունել զխորհուրդ սրտ ին.
 Ար 'ի գողոյն գելիւրայ ին.
 գաղտնի ական ոչ հատան ին.
 Բազմաբանութեամբ ամրապահ ին.
 ըստ քո լուսոյ պատուիրան ին.
 Ար 'ի խնդիր քո մարգարտ ին.
 չելի նման վաճառող ին.
 Եւ ոչ փոխան անփոխան ին.
 ետու ըլ սէր անցաւոր ին.
 Վաճառեցի ըստ հրաման ին.
 ըլ ցանկութի նիւթական ին.
 Բախ ստացումքն մեծագն ին.
 և ցողածին լուսաբեր ին.
 Սարգարտորէն ծընունդ կուս ին.
 ան և մարդ մի երկոք ին.
 Տուր ինձ սիրոյդ անայ ին.
 լինել խնդրող խանդակաթ ին.
 Բաց զառագաստ փափաք ող ին.
 մուտ 'ի սինեակ տարփմամբ սրտ ին.
 Տաճարացոյ զիս վերըստ ին.
 և ընդ գրկեայ աջով քոյ ին.
 Օհաւատ բոլոր մանան եխ ին.
 զարբայութե յօրինակ ին.

Լ՝ԱՆ փշրանաց սբ սեղան
 արժանացոյ կենաց հաց
 Կարկամ եղէ ես առ բար
 նման կընօջըն կարկամ
 Չեռըն տացէս ինձ ընդ նմ
 զանկեալ հոգիս կանգնեալ ուտ
 Ար յայտնեցեր զմծութի
 աշակերտաց քոց ՚ի լեր
 Լ՝Է զանճառ փառսըդ հայրեն
 փայլեալ ցուցեր աշաց նոց
 Սաքրեալ և զիմ միտըս մթ
 և զգայարանըս խաւար
 Լ՝նդ յայտնապէս ՚ի յերկրորդ
 յագիլ փառքդ մծաց
 Լ՝նդ լուսնական սյաահար
 մանկանըն հօր անհաւատ
 () ր ըստ օրէ տանջ իմ նով
 ՚ի հուր ցասման ՚ի ջուր գիջ
 Յորոց հընար ըստ մարդկայ
 չէ ողջութե ինձ երկօս
 Լ՝ԱԼ թէ ՚ի քէն ճր երկնայ
 ցաւոցն առիթք հալածեսց
 () ի ջերմութիք տուընջենայ
 և լուսնականքըն գիշեր
 Ս՝ի մեղիցէն ինձ ըստ դաւթ
 և մի մեղաց պատճառ լից

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

դ .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

† Ի հարցանել ըզ քեզ վիմ ին .
 քանիցս թողուլ եղբօրն անց ին .
 Ո՛չ ասացեր զեօթըն եկ ին .
 այլ չորս հարիւր ընդ իննս ին .
 Օ որ կենցաղոյս ամբըն թու ին .
 անցաւորիս եօթնեանց գար ին .
 Թե՛ որ չափ եմք 'իյայս մարմ ին .
 պարտէ թողուլ զղջական ին .
 Շ Եւ ես թէպէտ եղէ վերջ ին .
 'իյոջ թողուլ պարտապան ին .
 Ս ասն ախտաւ որ բնութես անձին .
 և անկատար գու 'ի բար ին .
 Ս ակայն առիս 'իքէն լըցց ին .
 քո՛ ինձ եդեալ բան հրաման ին .
 Թողուլ ըզ մեղս առ քեզ պարտին .
 որ քան զաւագ շատէ ծով ին .
 Ո՛չ աղքատիս միայն չափ ին .
 եօթանասնիցըն կանոն ին .
 Ըյլ առաւել քոյդ զօրասց ին .
 ըստ ողորմութեդ որ ո՛չ թըլ ին .
 † Կենդանական չլուայ ձայն ին .
 որ ո՛չ թաղել զհայրըն թող ին .
 Ըյլ և մեռայ ընդ մեռել ին .
 մեռելոտի՛ գործօք չար ին .
 Ի ուռըն հարի զմաճոյ բան ին .
 բայց ո՛չ նման մաճակալ ին .

() ի նայ չհայի՝ անդր՝ իյետ
 այլ՝ իյակօսն որ առաջ
 իւր ես թողի՝ զխորհուրդ վեր
 ըզ Զանապարհ մտից յերկ
 Վարձայ այսրէն երկիր ստոր
 ուստի հաներ իջմամբ քոյ
 Լըդ բարձրացոյ զիս վերըստ
 առ քեզ հանցես յերկնից երկ
 Սի՛ տար դառնալ առ թշնամ
 զի մի հարցէ ընդ խաւար
 ի ներքինեացն երկից բաժ
 զոր որոշեաց բանըն քոյ
 ՝ ՝ որովայնէ և մարդկայ
 և ընդ վարդաց երկնաւոր
 ի ուիրեցայ և ես մաս
 հրեշտակական կուսական
 Սատերազմել ընդ դէմ ախտ
 և ընդ բնութեւս շարժող
 ի այց թոյլ գտա յասպարիս
 և զէն ընկէց ի Զական
 ՝ ՝ որում անետըք մուխ չար
 ի սիրտ հարան տիրական
 Սպահանջեցէր զանկարել
 այլ զիս եդեր իշխան նրմ
 թիւ որ կարողքն են տանից
 և որք տկարք ոչ սպահանջ

|| Խ այսորիկ ոչ ունից իմ.

պատճառ բանի խոցմանս անձ ին :

Եւ ոչ դիպող զպատասխան ին .

իքո՛ւ արդար դատաստան ին :

Լ. Եւ որ քննիչդես խորհրդ ին .

և տեսանող գաղտնեաց սրտ ին :

|| Երտիր փոխան պատրեալս անձին .

ընդ թշնամոյն իմ յաղթող ին :

|| Ի՛ տար տեղի զիս փորձող ին .

մարմնոյ ախտիւք զիս պատրող ին .

Լ. Եւ պարագրեա թեօք քոյ ին .

որպէս ըզ տիպսըն բիբակ ին :

|| Ընթրիսըն մեծ կազմեալ մեծին .

տնըդ ծառայք զիս կոչեց ին .

|| Երմէ՛ իբաց հրաժարեց, ին .

պատճառելով խրատու չափ ի :

|| Խ աշխարհի ագարակ ին .

և վ՛ս եզանց զգայական ին :

Եւ ընդ կնոջ հեշտա սիր ին .

որով կապեալ կամ՝ ի սոս ին .

Լ ուծիչ կապից դժոխայ ին .

լոյծ ըզ կապանս իմ զերես ին .

Հան՝ ի հովտէս այս տրտմագ ին .

տար ի տաճար ուխտեալ տեղ ին .

Լ. Թանացոյ կենաց հաց ին .

և յըմբելոյդ աստուածայ ին .

Երախանալ գինեան բան ին .
 զոր խառնեցեր անըզգամ ին :
 Երուսաղէմ մերոյ դրախտ ին .
 ընդ ադամայ յանցաւոր ին :
 Իյերիքովս իջի ստոր ին :
 անկայ ի ձեռս անաղակ ին :
 Ըբ ի լուսոյն մերկացուց ին :
 չհոգիս մեղաց վիրօք լըց ին :
 Ը կիսամահ թողեալ գնաց ին :
 այլ յետ մահու պատրազմ ին :
 Օ որ և մովսէսըն զւատաց ին :
 և ահարոն քահանայն հին :
 հունըն մեծի նահապետ ին :
 և մարգարէք հնոյ օրին ին :
 Օ վերըս ցաւոցն ան հնար ին :
 և ըզ խոցուածքս սաստկագ ին :
 Ի եղոց բանիւ անցեալ տես ին :
 և բժըշկէլ իչ կարաց ին :
 Եւամարացոյդ զոր կոչէ ին :
 տոհմըն ժրպիր հրէական ին :
 Եւցից ըզ ցաւս իմոյ անձ ին :
 տեսող աչացդ անայ ին :
 Ի թայ և յիս ըստ ադամ ին :
 դիր դեղ հոգոյս խոցոյս խոր ին :
 Եւատեալ զգեստիւքն իմ առաջ ին :
 զոր անաղակքն մերկացուց ին :

27

Լ՛րկ 'ի վերայ ձեթ և գին ին.
 զդեղըն կենաց հոգոյս վիր ին.
 Տալով օծման դարձեալ զհոգ ին.
 և ըզբաժանկ նորոյ ուխտ ին.
 Ի՛արձ 'ի վերայ գրաստու խաչ ին.
 տար 'ի սպանդոն եկեղեց ին.
 Զաճնեա գլխո քահանայ ին.
 քեզ ըստ մարմնո պատարագ ին.
 Տուր ըստ երկունս դահեկան ին.
 զբան հին և նոր կտակարան ին.
 Տանել դարման հոգոյս նով ին.
 որպէս կեցցէ հացիւ մարմ ին.
 Եւ իս քան ըզգալ բարեկամ ին.
 հոգոյս իմոյ պահանջող ին.
 Իյերկնայնոցն երկնաւոր ին.
 և զիսյերկինս ուղղւոր ին.
 Ինուծեամբ բարոյ բարեկամ ին.
 զոր ատեցի սիրով չար ին.
 Լ՛ու դրունս լուսոյ առաւօտ իդ.
 կանխեմ հոգով գիշերայ ին.
 Տուր ընդ երիս նկանակ ին.
 զդաւանութի երիցդ անձ ին.
 Եւ ըզմարմին քո երկնայ ին.
 որով ծանեաք զերիս դիմ ին.
 Օ ի 'ի բարեաց դործոց մաս ին.
 չունիմ գընել բարէ սիր ին.

Ս'իայն զհաւանտ շնորհաց քոյ ին.
 և ըզ թողակ կենաց վերջ ին.
 Ինդ գէմ յայնժամ աղաչող իս.
 մի պատճառէր ըզ դրանց փակ ին.
 Եւ ըզ մանկանցն 'ի յանկող ին.
 զանմեղ հոգոցն 'ի հանգըստ ին.
 Եւ մի ասեր զան կարել որ չկամելոյն փոխանակ ին.
 () Ի քո կամելն ամենև ին.
 է կատարեալ գործ 'ի բար ին.
 Ի յլ տուր ժառել ըստ առակ ին.
 զի ընկալայց ըզ խնդրել ին.
 Ի՛չ ըստ սիրոյն զոր կորուս ին.
 այլ ընդ ժտութե աղաղակ ին.
 Ինդ մեծատաննն յիմար ին.
 յորում ետուն անդք տոհմն ին.
 Իմա աճեցի'ն սերմանք չար ին.
 և բաղմացան 'ի միտս անձ ին.
 Ս'ինչև քակեալ շտեմարան ին.
 հոգոյս մասանց բանական ին.
 Եւ մեծագոյն գործել զտեղ ին.
 յոգնազեղուն պտղոյ չար ին.
 () որս մանկաղաւ քո երկնայ ին.
 հատցես ըզ բոյս դառնաբեր ին.
 Եւ յաճեցո յիս ըզ բար ին.
 պտղաբերելքեզ 'ի յեր ին.
 Ի

Ի մաքրութե՛ւ աւազան ին .

որում ստեղծե՛ր զիս վերըստ ին .

Լ՛յսքըն չարեաց յինէն եւ ին .

այնք որ յօձե՛ւ անդր մտ ին .

Որոց շրջեալ ընդ անջրդ ին .

յոգիս յախտից ցամաքայ ին .

Որ հանգըստեան վայր ո՛չ գտ ին .

զի ըստ կամաց իւր ո՛չ է ին .

Լ՛ւ զի աղբիւր մեղաց ախտ ին .

միշտ անըսպառ յինէն վիժ ին .

Որ և պատշաճ իսկ յարդար ին .

տուն և տեղի հոգիս նմ ին .

ՇԽ Լ՛ւ եալ զընկերոս եօթնեկ ին .

ըստ կենցաղոյս չարքըն չար ին .

Խառնեալ ինքեան այսքն առաջ ին .

դարձաւ նորօք ՚ի տունս անձ ին .

Որ գերազանց չարըս վերջ ին .

եղև ինձէն քան ըզ նախն ին .

Օ ի աղբիւրէ՛ն այլ ո՛չ մաքր ին .

այլ դաժանմամբ և գժւար ին .

Լ՛ւ զգուշագոյն գոլով նոր ին .

յետ ըմբռման ամրական ին .

Որում տիրեաց դարձեալ կրկ ին .

ըստ առաջնումն յարացուց ին .

Որ հերքեսցէս գու վերըստ ին .

ի յանապատն անդընդայ ին .

Թէպէտ և ոչ ըստ օրին
 այլ ըստ առատ քո պարգ-
 և ըստ չարեացն եօթնեկ
 զոր մաքրեսցեն ըստ ներհակ
 Ի նակեցուսցեն յիս ըզ հոգ-
 Ի եօթն արփեան շնորհաց քոյ
 Ի ստ մարիամ մագդաղեն
 յորմէ և եօթն դէն ել
 Ի ըստ զաքեայ մաքսաւոր
 և ըստ բազմացն օրինակ
 Է եղէ նմանող քո ծառայ
 որ ակնուներ անըդ գարձ
 Ի ըստ ոչ երկրորդ կամ երրորդ
 պահու սպասեմ գալոյ քոյ
 Ի ստ այսմ և ոչ յուսամ վեհ
 և անապատում խոստման պատու
 Ի ծեղ ընդ մէջ քո ըզ գօտ
 անցեալ պաշտել ըստ ծառայ
 Ի յլ և նման յուսահատ
 քում ծառայից հարկան օղ
 Ի յբեցողին և կերող
 և զինչըս անըդ վատնող
 Ի ըստ երանի թէ տգիտ
 և ոչ հանգոյն չար իմաստ
 () Ի չըմպէի գան սաստկագ
 այլ յոյժ սակաւ չափով մնաս

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ՀԺ

Ի այց արդ գիտունեմ վատթար ին .
 տրգետ կամա՛ լաւագուն ին .
 Եմ զգուշական պահող անձ ին .
 արթուն մտօք ըստ հսկող ին .
 Իքնոյ զարթոյ մահաբեր ին .
 զի զգուշացայց աւազակ ին .
 Տաւր ակնունել առաւօտ ին .
 զի յագեցայց տեսլեամբ քոյ ին .
 Իրա նման զիս ծառայ ին .
 Ժառակցաց կերակրող ին .
 Տալ ի ժամու զիմաստ բան ին .
 Իւրաքանչիւր քաղցեալ անձ ին .
 Ե արիական տուր ինձ գօտ ին .
 պնդեալ ընդ մէջ ցանկական ին .
 Եյց ըզ ճրագ պատուիրան ին .
 յոգիս անլոյս խաւարոյ ին .
 Կարկամութիւք կռամող ախա ին .
 ողորմութիւք խորտակեսց ին .
 Եւ քսակ ըն հին փոփոխեսց ին .
 առանց հնութե՛ ունող գանձ ին .
 Իդասս ընտրեալ փոքրը հօր ին .
 խառնեա զծուլիս անբեր հող ին .
 Օ ի հօր քո կամբ հաճոյ ասց ին .
 զարքայութի տալ ընդ նոս ին .
 հեղեր երկիր զհուրդ երկնայ ին .
 ոչոյ մարդկան հոգիք մաքր ին .

+

+

Ի որք քեցոյ անձիմ ցրտ ին.
 զհոգիս ջեռոյ սիրով քոյ ին.
 Ինչ տը միայն լիք ինձ բաժ ին.
 ըստ պողոսի զքեզ սիրող ին.
 Սփոխանակել էից մաս ին.
 ոչ տանջանաց զանազան ին.
 Օհաշիւն ես ոչ ըստ ոսոխ ին.
 ետուլ յաստեանց ճանապարհ ին.
 Ինչ իջմատնել դատաւոր ին.
 ըստ մատնութե չարախօս ին.
 Որոց բերանքն կարկեսցին ին.
 իջ դատասխան լինել վասն իմ.
 Օհս իձեռաց կորզեա դահճ ին.
 և հան հրոյ բանտէ նոր ին.
 Ինոր ձորձո աւաղան ին.
 սփածա զմեղանց կապերտն Տին.
 Որ ընկալաւ իլլոն նոր ին.
 ըզ գոյն տըխուր և զաղտեղ ին.
 Օերծ առ յինէն վքուրձ զգեատին.
 և ըզ գեղոն զուրախալ ին.
 Եւ զպատմութեան հոգոյս ներք ին.
 լըւաւ աչանց ջուրք արտասու ին.
 Նորացուցի ըզ տիկըն հ ին.
 ի հնութենէ մեղաց զհոգ ին.
 Օհ նոր գինի պատուիրան ին.
 աւանց հեղման յիս պահեսց ին.

Լ, որացուսցեն զիս վերջստ ին.
 աջող կարող հօր հզօր ին.
 () Ի հայրատունկ որթոյդ գին ին.
 անապական յիս պահեսց ին.
 Ի վեհագոյն նստայ բարձ ին.
 աստիճանաց քոց առաջ ին.
 Ոչ առաջել կոչմամբ քոյ ին.
 այլ ինքնաշարժ փառամոլ ին.
 Յորժամ կոչեն զագգ երկրած ին.
 Ի հանրական կոչարան ին.
 Ս' անդգնիս բանդ կոչող ին.
 Ի վայր մատիւր բարբառեսց ին.
 Լ յլ և անկեալս այժմ' ի գետ ին.
 լուայց բարեացն ի քէն բան ին.
 Ի վեր մատիւր բարեկամ ին.
 Ի բարձրութիս անայ ին.
 Լ լից յերկինս աշտանակ ին.
 և զամբութիս ընդ դէմ չար ին.
 Ի զ կուսութի հրեշտակայ ին.
 և յորովայն մաքուր պահ ին.
 Ոչ հաշուեցա՛ զծախըս վարձ ին.
 և ոչ զերկունքս շինուած ին.
 Լ յլ հիմն ածի կրօնից կարգ ին.
 առանց գլխոյ կատարած ին.
 Ի այց կատարիչդ ամենայն ին.
 կերտող բոլոր էակոն ին.

() իմ կատարեալ զշինուածս անձին .
 օթել 'ի գլուխըդ վերըստ ին .
 Օ ի մի անցորդք ծիծաղեսց ին .
 առանց լրման թողեալ լին ին .
 Լքո բանիւ պսակեսց ին .
 հիմն և յաւարտն 'ի միաս ին .
 Իմ թագաւոր իշխան հոգ իս .
 յորժամ մտի յաշխարհ նով ին .
 Ի նդ աշխարհակալ ըս խաւար ին .
 եմուտ 'ի մարտ պատերազմ ին .
 Սախ ոչ խորհել եդ իմո ին .
 եթէ տասամբքք հազար ին .
 Ի բրե մարմնոյն զգայարան ին .
 իցե կարօղ մղել մարտ ին .
 Ի նդ այնմ որ գա բռնաւոր ին .
 հանդերձ զօրօք քսան հազար ին .
 Եւք իմ տասամբք ինքեամբ կրկին .
 իմովս ընդ-իս անդուլ մրց ին .
 () որս և տեսողք զիս գովէ ին .
 իբր ըզ գիտող չափո անձ ին .
 Ի մարտ մտելն ընդ դէմ տկար ին .
 և ոչ քան զիս դիմագրաւ ին .
 Լք առաքել իմ հրեշտակ ին .
 նախ քան ըզ գալ պատերազմ ին .
 Ի զ կամս յիշող ընտրական ին .
 զի օրինօք խաղաղասց ին .

չհ

1) ակայն չեղի՝ ունկըն խրատ ին.
 առականոր քո հրաման ին.
 1) ըով անկայ՝ ի մէջ մարտ ին.
 խոցեալ վիրօք անհնար ին.
 1) այլքս տեսի համա՛ մարմ ին.
 յաղթող գտեալ յասպարիս ին.
 1) Եւ կարծեցի՝ զիս ընդ նոս ին.
 աղթեալ կուլոյ մեռնա՛ մարտ ին.
 1) այց փորձութի՛քն իբրեւ հաս ին.
 զան զյուժութի՛ս իմ յայտնեց ին.
 1) Զառաքինեացն որոշեց ին.
 Եւ ընդ վատացն զիս Լք ին.
 1) Երդ թագաւոր տր երկնա՛ ամենա՛ զօր հօր միած ին.
 1) Եր մարտակից տկարս անձ ին.
 ի հոգեւոր պատերազմ ին.
 22 հար ըզ հազարս որ ահեկ ին.
 որք յայտնապէս չարեօք կու ին.
 1) Եւ ըզ բիւրաւորս յաջակողմ ին.
 որք Եբարեօք կերպարան ին.
 Օ իս ամրացոյ իսրոյ նոց ին.
 ճշմարտութե՛ զինու. քոյ ին.
 1) Եւ պահպանեա զվհհանդամ ին.
 սաղաւարդօք քո նըշան ին.
 1) Ոչորեցայ ըստ ոչ խար ին.
 ի բանաւոր հօտէ քոյ ին.

Վ, ուսողեցի զԹիւ հարիւր	ին .
զոր յանապատ Թողեր վեր	ին .
Լ, կիր սիրով խնդրել ըզ մ	ին .
գտեալ հաներ յուսով յերկ	ին .
Լ, ցեր ըզ Թիւ անկեալ դաս	ին .
ուրախութի հրեշտակայ	ին .
Լ, ւ զիս բարձեր ար ընդ բազմ	ին .
լուացեր յաղտոյ մեղաց տղմ	ին .
Յորում դարձեալ արգթաւալ	ին .
լստ ան մտի աղբաւի	ին .
Լ, ուս դարձեալ զիս արտասւ	օք .
զոր շնորհեսցես ան զեղջս անձ	ին .
Վ, աւտ վըտակ և սաստկայ	ին .
լստ որդիութե աւագան	ին .
Լ, ւ զմլորեալս կամաւ կրկ	ին .
դարձն ի կամադ անձայ	ին .
Օ իշխանական կամա իշխող	ին .
բարձ որ քոյումդ ոչ հնազանդ	ին .
Թե արտաքո է բնական	ին .
զոր շնորհեսցեր բանական	ին .
Վ, յլ զի պատճառ է ինձ չար	ին .
ի Թուլութե Թշուառս անձ	ին .
Օ արքունական պատկեր քոյ	ին .
դրոշմեալ ի դէմնս մարդկայ	ին .
Խոր Թաղեցի յաղբւս ախտ	ին .
կորուստական խրատիք չար	ին .

() որ խնդրեսցե՛ս լուսով ճրագ ին .

ածուծե՛դ որ 'իմարմ ին .

Եւ տասն աւել ած ըստ բան ին .

մաքրեայ յախտից ըստ աշխարհ ին .

Վսով հրամանաւ գործեալ զայսկին .

եկեղեցոյ օրինակ ին .

Ի ոչել զդրացիս գեր աշխարհ ին .

ուրախութի իմոյ դարձ ին .

Եւ զիս կցորդ արա՛ն նոց ին .

'ի խրախութիս որ է վասն իմ .

() ուարճանալ ընդ ցնծալ ին .

որք ըղ մեղաց սուքն ոչ առ ին .

հետեցայ ըստ անառակ ին .

'ի հեռա՛ն բնակ տարր աշխարհ ին .

() հայրենական վաթնեալ բաժ ին .

զոր ընկալա՛ն աւազան ին .

Յորում սովի՛մ կենաց հաց իդ .

Եւ ըմբելոյդ անայ ին .

'Եյարածել խոզ երամ ին .

չյագիմ մեղօք քաղցր եղջեր ին .

() հայրըդ կոչեմ ըստ կրտսեր ին .

մեղայ ասեմ քեզ 'ի յերկ ին .

Ի՞նչ Ե որդոյ կոչման ձայն ին .

չեմ արժանի՛ հօրըդ վեր ին .

Ի՛րա՛ն զիս մի՛ն ընդ վարձկան ին .

որք ընդ վարձու գործեն զբար ին .

Ի նդ ապրեցելոյն երրորդ կարկզին .	
քան զի լուծի զսէր հայրեն	ին :
Ի գիրկս ընկալ խնամոց վեհ	նդ :
արժանացոյ սբ համբոյր	ին :
Փոխարկելով զհոտ անմահ	ին :
ընդ դի անկեալ հոգոյս հոտ	ին :
Տուր ինձ ըզ միս պարարակ	ին :
ըմբել զգինին որ ի խաչ	ին :
() ուարձացոյ զդասս ան մարմ	ին :
ընդ մեռելոյս կենա դարձ	ին :
Ի բէց որդի՝ եբրայեց	ին :
էկամ որեն արդար մաս	ին :
Որք յօրինանցն ագարակ	ին :
յեկեղեցի՝ քո մերձ եկ	ին :
Սիայն լուան հեռուստ ձայն	ին :
պարակցելոյ մանկանց նոց	ին :
Եւ ի տաճար անդր ոչ մտ	ին :
իբր ախտացեալք ըստ մարդկայ	ին :
Ի, ախանձաբեկ գոլով նոց	ին :
առ փրկուեմ հեթանոս	ին :
Որով նախնինք ըս պարծէ	ին :
զի զօրինօք քո ոչ անց	ին :
Որք ոչ միայն պարարակ	ին :
զենմամբ որդոյդ չաղատէ	ին :
Ի. յէ ոչ փոքու զենուլ ուլ	ին :
հրեշտակական կամ մարդկայ	ին :

ԼԵ 'ի պետէ՛հ հարցն առաջ	ին .
մինչ ինն երրորդ դաս խորան	ին .
ԼԵ րաքան չիւրոք ըստ կարգ	ին .
անտեսք 'ի բէն զանազան	ին .
մանք գոյից նիւթական	ին .
Ե այլք աննիւթ պարզեալ բան	ին .
{ } որում եհան վիճակ մաս	ին .
յեղեռնական թշառս անձ	ին .
Տնտես լինել տանըն քոյ	ին .
բաշխող բանիդ անձայ	ին .
Տալ 'ի ժամո՛ւ ծառայ ակց	ին .
ըզ կերակո՛ւր կենաց հաց	ին .
() որ ոչ ետու քաղցեալս անձ	ին .
այլ սովամահ թողի զնոս	ին .
Դարձեալ տնտես հաւատար	ին .
մարմնոյ հոգոյ միտք անմարմ	ին .
() իւրաքան չիւր պետքս նոց	ին .
տնօրինաբար տալ ըստ կարգ	ին .
Կերակրելով բանիւ զհոգ	ին .
Ե դարմանել չափով զմարմ	ին .
ԼԵ երկոցունց կացեալ միջ	ին .
պահեա անվրէպ ըլ կարգ նոց	ին .
Դժառայի գողով մաս	ին .
որպէս ստեղծեր կարգէ զմարմ	ին .
ԼԵ տիրական իշխան զհոգ	ին .
ըստ նախատիպ քո պատկեր	ին .

7

Handwritten text at the bottom of the page, likely a signature or note.

Ի այց անիրաւս 'իյերկոս ին .
 'իյիմս անձին և յօտար ին .
 'ի մանեցայ անիրաւ ին .
 իմ վատութե՛ս օրինակ ին .
 Եւ անբաստան զինէն լին ին .
 վասըն չարեանցն որ միշտ գործ ին .
 Եւ պահապանն իմ անմարմ ին .
 և մարմնաւորքն որք տագնապ ին .
 Իւ ես չունիմ իմաստութի .
 զօգուտն ընտրել ժամանակ ին .
 Եւ առ 'ի կեանս մինչ 'ի մարմ ին .
 և ոչ կենաց անվաղջան ին .
 Իմ է ոչ 'ի լրումն կենցաղոյ ս .
 կարեմ գործել ես ըզ բար ին .
 Իւ ոչ մուրալ որոց ուն ին .
 զի ամաչեմ յոչ տալ նոց ին .
 Իւ յլ գու առնալ յամենայն ին .
 տուր ըզ զղջումն ան զեղջս անձին .
 Իւ առնալ առ քեզ բոլորով ին .
 նախ քան կոչման զիս ատեն ին .
 Եւ արտապանաց դատաստան ին .
 մասն ինչ թողուլ գոնէ պարտ ին .
 չորհոյս զյիսունըն մարձիթ ին .
 մարմնոյս ըզ քսան բուռցորեն ին .
 Իւ արձեալ ըզ կնի՛ օծման շնորհին .
 մեղուցելոյ զղջական ին .

Ի ազում շնորհէլ զհաներեկ ին.
 տկար բնութե՛ն պատճառ ին.
 Ի սկոր 'ի հաց քոյերկնայ ին.
 անմաքրապէս ըստ իմ մերձ ին.
 Եւ ակա՛ն թողուս թուով քսան ին.
 քան զի կարեօք չբռնադատ ին.
 Եւ այ և ըզ մեղս որ ըստ հաց ին.
 գործով ծանոյ թանձրագուն ին.
 Եւ զխորհրդովն որ ըստ ձիթ ին.
 մաքրեայ յինէն շնորհիւ քոյ ին.
 Եւ թանացոյ ըստ տնտես ին.
 արժանաւոր քում գովեստ ին.
 Իմէ՛ և որդի եմ աշխարհ ին.
 տուր ինձ զիմաստ մեղաց դարձ ին.
 Եւ սո մեծատանն փափքասիր ին.
 ես փափկացայ առ օրէ ին.
 Եւ արմնովս այսո՛ւ անանայ ին.
 'ի փափկութե՛ անըզգամ ին.
 () գեցայ զբեհե՛զն և զծիրան ին.
 ըզյանգւածոց բազմա՛ գուն ին.
 Իմէ՛ պէտ և ոչ զերևել ին.
 այլ բազմագոյն կեղծօք զբար ին.
 Եւ զան զխեղա՛լ ամենալ ին.
 յոգնահանձար խրախարան ին.
 Իմակոյք լցեալ զանուշ գին ին.
 զիմարութե՛ առաջնորդ ին.

Եւրախ եղէ՛ ես յայսպիս ին .
 յուրախութի՛ն անցաւոր ին .
 Երգ և քնար ձայն ախտայ ին .
 փոխան երգոցն անայ ին .
 Եւ այսպիսեանց բարեաց բազմաց .
 զոր շնորհեցեր, պարգև մաս ին .
 Եւ դարձուցի՛ զտասն երրորդ ին .
 քեզ ի գոյ՛ցըն պարգև ին .
 Եւ սեփական ինձ կտրծէ ի .
 զոր ընդ յարկաւ ժողովէ ի .
 Եւ երկրէ յօդոց և ծովայ ին .
 բիւրապատիկ բարիք քոյ ին .
 Եւ որոց չեսու ես աղքատ ին .
 և ոչ բարձի՛ զպէտըս նոց ին .
 Եւ կերակուր քաղցեալ անձ ին .
 և ոչ ծածկոյթ մարմնոյ մերկ ին .
 Եւ հանգըստեանն ան տնանկ ին .
 ոչ օթեան հիւր օտար ին .
 Եւ տեսութի՛ն առ հիւանդ ին .
 և ոչ խնամել զորս ի բանդ ին .
 Եւ տրտմակից եղէ վըշտ ին .
 տրտմեցելոյ յիրս առ անձ ին .
 Եւ ոչ խնդալ ընդ խնդալ ին .
 ալ նախանձու վառեալ նով ին .
 Եւ բզ զսգար օրինակ ին .
 շաղմապատիկք են և ոչ մին .

Լ՛, ու դրունս անկեալ իմ արտաք ին.
 աղաղակէն ողորմագ ին.
 Լ՛, և ես անլուր ձայնից նոց ին.
 չտալով փշրանս ըզ սեղան ին.
 Երում պոռնիկք ըն յագէ ին.
 և հաց կատակք պարպատէ ին.
 Շունք յօրինաց քոց արտաք ին.
 դոնէ լեզուաւ ողորկէ ին.
 Լ՛, և ես լսողքո հրաման ին.
 լեզուաւ հարի զքո նըման ին.
 Ի միտ չառի զմիտըս բան ին.
 զնծախօս քո առակ ին.
 Եր միշտ լուեալ անտես լին իմ.
 քան զի չունիմ ականջ ներք ին.
 Ել յիշեցի զմահ աղքատ ին.
 ի հրեշտակաց տանել զհոգ ին.
 Եւ արահամու նահապետ ին.
 ի հաւատոց հանգչել դոգ ին.
 Իմէ օրինակէ մարդկայ ին.
 աղքատութեց համբերող ին.
 Օ ի յետ ճրգանց վաղջանել ին.
 յարքայութի անդ հանգչ ին.
 Լ՛, և ոչ ըզ մահ յըղբա սիր ին.
 ր ի դժոխս էջ իստոր ին.
 Երում լեզուք պապակէ ին.
 ի բոց տապոյ դառնագուն ին.

Եւ

|| Ե կարօտէր կաթիլ ջր
 'ի զազարէ՛ ծագիւ մատ
 Ինդ թակոյ բաց լիբաճակ
 բարձեալ մատանց մատըռւտի
 Թէ՛ մեծատանց որ աշխարհ
 սոյ առ 'ի խրատ բոլորով
 || 'ի պարարե՛ր որդանց մարմ
 այլ փոքր ինչ տալ և աղքատ
 Լորդ մի լուոյց զպատասխան
 առ մեծատանն աբրահամ
 Թէ՛ ընկալնր դու ըզ բար
 զոր գործեցե՛ր զփխարին
 Լէ՛ զազարոս փոքու չափ
 հատոյց ըզ վրէժ ցաւօքն անձ
 Երով սոյ ասա մեծաբար
 դու պապակիս 'ի գեհե
 Լա տուր աստէ՛ն զղջումն անձին
 տպաշաւել զոր գործեց
 Ինդ յղփուեթ յորովայն
 պահօք ճշնել զստուար մարմ
 Լէ՛ ընդ երգոց ըզ պոռնիկ
 'ի գինարբուսն անսռակ
 Տուր ճայնս ողբոց արտասուագին
 լալ ինձ 'ի տուէ և գիշեր
 Օ ի բորբոքեալ նորօք հնոց
 Լառումն պրծանց շիջանից

Է կառնելով անհրաճ	ին .
յսել ձայնի տղաղակ	ին .
ասն երկեղի անձայ	ին .
և ամօթոյ ինչ մարդկայ	ին .
ակայն աշխատ առնել այր	ին .
յիշատակաւ խոցեալ վեր	ին .
Վատաստանի լսել նոր	ին .
ինչմարեալ ժամանակ	ին .
Եւ դատաւորդ իմ երկնայ	ին .
որով երկինք և երկիր դատ	ին .
Վատաւորիս իմումս անձ	ին .
դատել տացես զիս ըստ կարգ	ին .
() Ի մի յաւնուր դատաստան	ին .
դատապարտին ընդ դատող	ին .
() որժամ կապես ի միաս	ին .
հոգով զարմին անլուծ կապ	ին .
() այրիացեալքս իբէն գարձեա	լ .
կապակցեսցես սիրովքոյ	ին .
Փեսայ լինել հոգոյս հարս	ին .
յողմամբ ի գլուխ քո վերըս	ին .
Եւ զհակառակս ոտիս մարմ	ին .
նահալ քեսցես ներքո նոր	ին .
() առաջապէս լսել բան	ին .
և ան յապաղ գործել զբար	ին .
() ընաւոր փարիսեց	ին .
աղօթելով ի տաճար	ին .

Դնէր առաջի՝ զգործեալ բար ին.
 ամենատէս աչաց քոյ ին.
 Հպարտանայր յիմար հոգ ին.
 առ հեռաւոր ազդ մարկդկայ ին.
 Լէլ 'ի վերայ մերձաւոր ին.
 աղօթակից մօքսաւոր ին.
 () որ ոչ միայն զաղօթել ին.
 էառ լիզուաւ մեծաբան ին.
 Լ. յլ և յարդար գործոց նախկ ին.
 վրիպեաց սնապարծ իւրով բան ին.
 Լայց զինչ տունէմ իմումս անձ ին.
 ախտաս'րիս բոլորով ին.
 Լարեաց գործոց հեղգագուն ին.
 չարեաց մասանց ժողովող ին.
 () ի բարութեց ոչ հետե իմ.
 զոր պանծացաւ փարիսեց ին.
 Լէլ գերազանց լինիմ նրմ ին.
 'ի փառամու հպարտ ախտ ին.
 Լ. յլ տուր ըզ ձայն մօքսաւոր ին.
 բաժեալ հոգոյս մօքսապետ ին.
 Լ. զաղակել բանիւ նոր ին.
 անծ քաւեայ զմեղս իմ անձ ին.
 Լ. ըրտարացոյ զիս ընդ նմ ին.
 որպէս ըզ նայ միով բան ին.
 Խոնարհեցոյ զմիտս իմ ներք ին.
 զի բարձրացայց շնորհիւ քոյ ին.

✠

Ինդ զազարու բարեկամ ին .

մեռեալ եդայ 'ի տապան ին .

Ոչ քառօրեայ այլ բազմամ ին .

մեռեալ հոգիս է 'ի մարմ ին .

Չայնորդ հնչեա յիս երկնայ ին .

և լսելի արայ բան ին .

Իոյծ 'ի կապից դժոխայ ին .

հան 'ի տանէ խաւարայ ին .

✠

Ինդ զակքէի մաքսաւոր ին .

ոչ բարձրացա յերկրէ ստոր ին .

Ի բարձրագոյն ծառ իմաստ ին .

'ի տեսութի'դ անծայ ին .

✠

Փոքու հասանկ հոգևոր ին .

բարեաց դործովք յիս չաճեց ին .

Ի յարսկայ նուազեց ին .

մինչ կաթնարբու զիս արար ին .

Ի արձեալ առակ հակառակ ին .

ելի 'ի ծառ մարմնոյ ժանդ ին .

Ի քաղցրահամ սէր երկրոյ ին .

որպէս և նայ 'ի թըզեն ին .

Իոյմէ հզօր բանիւ քոյ ին .

փութով իջոյ զիս ընդ նմ ին .

Ի գանելով 'ի տունս անձ ին .

ընդ քեզ և հայր և մօռ հոգ ին .

հոգոյս զրկման տալով զմարմ ին .

զծառայութիւն չորեքկ ին .

Լ՛Է զկէս գոյին մարմնական ին.
 աղքատացեալ տիրական ին.
 Օ ի փրկական առնա բան ին.
 արժանացայց քոյոյ ձայն ին.
 Որդիս գոլով աբրահամ ին.
 ըստ հաւատոյ նահապետ ին.
 Որ յօրինակ հրէական ին.
 և անմաքուր հեթանոս ին.
 Լստար ի յէջ յաւանակ ին.
 զգօնացելոյն և տրմիլ ին.
 Սաքրեայ և զիս ըստ առակ ին.
 և յիս հանգիւր հողով քոյ ին.
 Լ՛բա աթուռ զիս երկնայ ին.
 բաղմեաց յոգիս ըստ քրով բէ ին.
 Լ՛Է ըստ միւսում օրինակ ին.
 հրէից ազգաց առ թղեն ին.
 Օ որ ի խնդիր գոլով պտղ ին.
 ոչ ընծայեաց զերեխայր ին.
 Սի անիծեր զիս ընդ նոց ին.
 զի թէ և նման եմ ան բեր ին.
 Օ ի մի տերեւն հաւատ ին.
 պտղոյ գործոցն իմ շորաց ին.
 Լ՛Մ հաստատեայ զիս ի բար ին.
 որպէս ըղ ուռն սբ որթ ին.
 Օ որ մըշակէ հայրդ երկնայ ին.
 պտղաբերէ յաճումն հոգ ին.
 Լ՛Է

ԽԷ զանպտուղ ծառքս քաղցր ին.
 և զպտղատուս դառնագու ին.
 Եւ հատաներ յայգոյ քոյ ին.
 այլ փոփոխեայ բըլլիլ աղբ ին.
 Հրաւիրեցան առաւօտ ին.
 իմ իսկըզբանն աշխարհ մտ ի.
 Եւ ործել յայգի պատուիրան ին.
 ընդ քո պատկեր դահեկան ին.
 ԽԷ ես չլուս հրաւիրող ին.
 մըտանելով միայն յայգ ին.
 Եւ այց հեղդացան իգործ բան ին.
 որով չունիմ ակըն վարձ ին.
 Եւ մի առանձն ամենայն ին.
 սուր ինձ ձրի զպարգև շնորհ ին.
 Եւ մշակաց մեծոսան ին.
 մտեալ յայգի յադին դրախտ ին.
 Եւ հարսանիսն ամայ ին.
 զոր հայր տրա՛ր քեզ միած ին.
 Եւ ոչեաց և զիս ձայն քարոզ ին.
 ուրախանալ յանճառել ին.
 Եւ ստ իխորհուրդ քո խորան ին.
 և անդ աննիւթ քաղաք վեր ին.
 Եւ աւետական անպատմել ին.
 անփոխական ուրախալ ին.
 ԽԷ քան զի զգեստ պայծառ չունիմ ին.
 արժանաւոր հարսնորան ին.

() Ի սեւագոյն մեղօքս անձ ին .
 աղօտեղեցի՛ զաւազան ին .
 () Գետտ և զգեցող տօր անքնն ին .
 զգեցոյ զիս քե՛ աշխիկ կրկ ին .
 Լ և զպատմութեանն զառաջ ին .
 պայծառացոյ աշխի՛ զաղտեղ ին .
 () Ի մի՛ լուայց տնըդ ձայն ին .
 զընկերն ընդէ՛ր այսըր մութ ին .
 Լ և մատնեցայց նըման նըմ ին .
 Ի բանդ անէ՛լ դրժօխայ ին .
 () Իմաստնացայ ես երկոս ին .
 ըստ իմաստնոց կուսից հընգ ին .
 () Ի զդիւրագոյնն դժւար ին .
 ոչ ըստացայ ես ըզ բար ին .
 Լ և յիմարացն եղէ յետ ին .
 ոչ պահելով իւղ լապտեր ին .
 Ինդ կուսոյ թէ՛ զողորմու թի .
 և կամ զօժո՛ւմն աւազան ին .
 Լ և ի գիշերն անգործ վերջ ին .
 ինձ արծաթով ոչ վաճառ ին .
 Լ և ըրով և դրուկք հարսնարան ին .
 հեղգացելոյս ընդ դէմ փակ ին .
 Լ և աստածօր մի՛չ ի մարմ ին .
 փեսայդ իմ լուր հոգոյս հարս ին .
 () որ փոխան անդր աղաղակ ին .
 աշխիկ գոչեմ ողորմագ ին .

ԽԴ

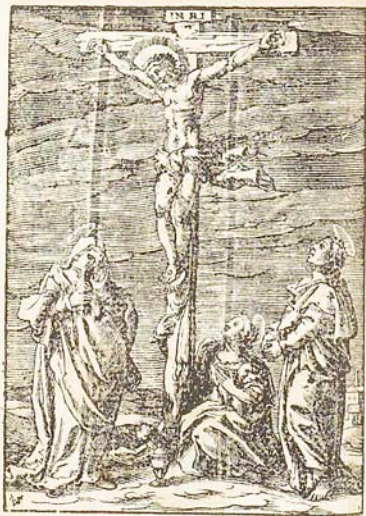

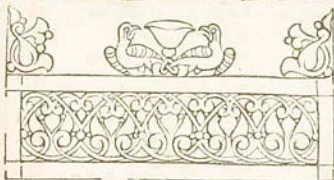
Ի այ ինձ ըզ դճուռն երկնայ ին.
մոյժ առագաստըդ քո վեր ին.
Ի թանոցոյ նբ համբուր ին.
անախտական մարութ գրէ ին.
Ինձ մի լիցի լսել ձայն ին.
զոչգիտական պատասխան ին.
Ի յլ տուր վառել շիջեալ ջահ ին.
մըտաց կուրիս լուսով քոյ ին.
Ի ըմանեցայ չար ծառայ ին.
ի տաղանդացն իջ շահող ին.
Ի լ գերազանց գըտայ նմ ին.
զի կորուսի զպարգև շնորհ ին.
Ի չ գործեցի ըզ քոյն կրկ ին.
քառեակ զերկուս տառն ըզ հնկին.
Օ ի տիրէի բոլորով ին.
տասըն քաղաք զգայական ին.
Ի յլ թագուցի յերկիր ըզ մին.
ծրարեալ ախտիւք վարչամակ ին.
Սարկի զարծաթն ի սեղան ին.
զի խնդրէիր ըզ տոկոս ին.
Ի յս ինքն է բան պատուիրան ին.
ի լսելիս տիրական ին.
Ի ըք են սեղան իմանալ ին.
իմաստութե կենաց հաց ին.
Ի ասն այսորիկ ես ակնուռն իմ.
ընդ մէջ հատման և խաւար ին.

1) Ինչ ի խնդիր գաս տաղանդ ին.
 զոր շնորհեցեր յաւազան ին.
 Լ. յլ փրկողիդ իմոյ անձ ին.
 լալով յինէն այս ասասց ին.
 Թե մինչ ի ձեռսէ ինձ բար ին.
 տուր քեզ հաճոյ լինել նով ին.
 Որով լուայց զուրախալ ին.
 ընդ ծառայի հաւատարմ ին.
 Թե մուտ ի տոհմն իմ յերկնայ ին.
 ուրախութիւն Ծնունդ քոյ ին.
 Ունայնութիւն զանգեալ անձ ին.
 սայ սակս յիշման կատարեսց ին.
 Լէնաց բաշխօղ միշտ անթեր ին.
 ի ձեզ եմեզ ձեր շնորհեսց ին.

Եւ

ՈՒՓՐԿԵԱՐՆ
ԽՈՐՀՈՒՐԴ ԽԼԶԻՆ
ՅԱՅՏՆԵԱԼՅՈՒՅԵՐ ՅԵՐԵ

կայ	ին:
Եւ զկենարարողք քո մարմ	ին:
բաշխեալ ետուր ընդ բաժակ	ին:
Լ՛ըայ և զին ընդ նք դաս	ին:
հաղորդ լնելքում սեղան	ին:
կենաց հացիդ յորմէ սով	իմ:
և ըմբելոյդ քում ծարաւ	իմ:
Որ մաքրեցեր աւազան	ին:
մաքուր ձեռք զուղս նոյ	ին:
Եւ ուսուցեր զխոնարհու	թի:
ղոր նախ բաժիւ յայնժամ յեր	ին:
Լ՛ուայ և զին տեղմըն չար	ին:
աղաչանք սրբոյ գընդ	ին:

ԼԷ ըզ գնացս ուղղեա՛ զոտ ին .
 խոնարհութե՛ք ելիւք յերկ ին .
 ԱՐ ըզ բնութի՛ն քո մարդկայ ին .
 ցուցանելով՛ ՚ի գիշեր ին .
 Տաճնապեցար գո՛ւ յերկիւղ ին .
 աղօթեցեր առ հայր յերկ ին :
 Փրկեայ և զի՛ս գաղտնի նետ ին .
 և յերկիւղէ գիշերայ ին :
 Սասունք հողո՛ց մեք և մարմ ին .
 յերկիւղ քո սք բւեռեսց ին .
 ԱՐ կապեցա՛ր ընդ կապելո յն .
 արձակեցեր զհանկոյց կապ ին :
 () իս արձակեայ յինքնա՛ կապ էս .
 կապից մեղաց դժոխայ ին :
 ԱՐ ընդ մեղօք պարտաւոր ին .
 կացեր անմեղդ ՚ի յատեն ին .
 Զորժամ փառօք գաս հայրեն ին .
 մի՛ դատեսցեն՝ս զիս վերջատ ին :
 ԱՐ ձաղեցա՛ր ՚ի թուք պղծ ին .
 վասն ամօթոյ նս խաստեղծ ին :
 Սըջեայ զամօթ մեղաց լրք ին .
 որով զերեսս իմ ծածկեց ին .
 ԱՐ ներեցե՛ր չա՛ր ծառայ ին .
 ածել ձեռօք քեզ տպտակ ին .
 հարուժ գնակի՛ զդէմքս չա՛ր ին .
 որպէս և զի՛ս եհար յուժգ ին :

Որ ինչ Թողեր հոռի վիմ	ին
Իխոր մեղաց անդընդայ	ին
Եւ դառնապէս լալով սրտ	ին
քաւիչ եղեր ուրացող	ին
Կանգնեայ և զիս նման հմ	ին
Ի գլորմանէ դարձեալ կանգն	ին
Յորդարտոսուս տալով աչա	ցս
և ջուր գլխոյս նման ծով	ին
Որ ըզ գեցար ըզ ծիրան	ին
արկար քղամիդ կարմիր յանձ	ին
Եւ խառտանաց զոր կարծե	ին
զինուորք պոնտա պիղատոս	ին
Ի զքուրդ մեղաց մերկեւ յին	էն
զորդան կարմիր արեան գուն	ին
Եւ ըզ գեցոյ զուրախալ	ին
որ զգեցուցեր զմարդն առաջ	ին
Ի ծուներ իջեալ կատակէ	ին
խաղաւնելով ծիծաղէ	ին
() որ հայեցնալ զօրքն երկնայ	ին
ահիւ երկիրպագանէ	ին
() Ի ըզ բնութեւս ադամայ	ին
բարձեւ զամօթ մեղսասիր	ին
Եւ զիմ հոգոյս մեղաց խղճ	ին
լուծցես զամօթըս տրտմադ	ին
Որ ըզ գըլնի քո երկնայ	ին
յորմէ սարսեայ սերով բէ	ին

Նաժկեալ ձորձովն կռփե	ին .
և եղէ գամբ հարկանէ	ին .
Սառն գլխոյ հողեղին	ին .
խոնարհելոյ կնոջն ոտ	ին .
Օ ի վեհագոյն երկնից դաս	ին .
ըզնա գիցես ի քոյդ մարմ	ին .
Եւ զիմ անկեալ մինչ ի գետ	ին .
և խոնարհեալ ոտից չար	ին .
Սառն գործոյ անօրին	ին .
որ զիս յերկիր կործանեց	ին .
Ս ի Թողուցո՛ւս խաղալ նով	ին .
որպէս մանկանց գնդակ խաղ	ին .
Եւ փրկեսցես ի Թշնամ	ոյն .
յօդել ի գլուխ քո վերջստ	ին .
Ար ի բոլոր քոյոյ մարմ	ին .
և բովանդակ մասն անդամ	ին .
Եւ եր սաստիկ զհարուած գան	ին .
յետ վըճրուոյ դատաւոր	ին .
Օ իս որ ոտից մինչև ցգլու	ին .
ցաւօր նեղիմ ան հնար	ին .
Եւ ողջացոյ դարձեալ կրկ	ին .
որպէս շնորհօք յաւազան	ին .
Ար փոխանակ մեղաց փռչ	ին .
գոր մեզ անէծքըն բուսուց	ին .
Սակ ի փշոց բոլորէ	ին .
ըզ փուշ մեղացըն բարձող	ին .
116	Խլեալ

Խլեա ըզ փուշ մեղաց յին
 զոր յիս Եհան Իմ Թշնամ
 Լը ողջացոյ զխայթուած վիր
 զի սպիք մեղացն ջնջեսց
 Որ ընդ պտղոյ քաղցրագուն
 դուռն խայրիւ մահացուց
 Ղալակեցեր զխառնեալ լեղ
 և ըզ քացախն 'ի ծարաւ
 Բզ դառնութի' Թիւնաւոր
 Գոր 'ի մասունս հոգոյս արկ
 Ս'աքրեա 'ի բաց հանդերձ նով
 և քաղցրացին սէր քո իմ
 Որ փոխանակ մահաբեր
 ծառոյն բուսեալ 'ի մէջ դրախտ
 Բարձեր յուս քո ըզ փայտ խաչ
 'ի գողգոթայ հաներ տեղ
 Օ իմ առ 'ի մեղս անկեալ հոգ
 'ի ծանրագ' բարձող բեռ
 Ի Եթեացո քաղցր լըծ
 և փոք յոգի բեռամբ խաչ
 Որ ուրբաթու ժամ երրորդ
 օր պատրանաց նախաստեղծ
 Բեռեցար տը 'ի խաչ
 ընդ անօրէն աւաղակ
 Ղեռք օր զերկինս հաստատեց
 տարածեցեր զայն 'ի խաչ

Էն .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ով .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

էլ

Փոխան նոցա ձգման ձեռ
 որ 'ի ծառոյն մահ կ'թեց
 Օ իս որ անցայ նման նոց
 և առաւել քան ըզ նոս
 Չեռամբ անկեալ առննկ գումոր
 պտուղ կ'թեալ սողոմայ
 Ի 'ի տուժեսցես չափով չափ
 մի պահանջէր զհամար պարտ
 Ի յլ լեր քաւիչ իմոյ անձ
 որպէս նոցայ ան յոյս վայր
 Ի բարձրացար 'ի սբ խաչ
 բարձեր զանէծես մարդկայ
 Ի լ ըզ բնութի ըզ թշնամ
 բենեացեր դու 'ին ըմ
 Օ իս ամբացոյ ընդ հովանե
 յամենայ յաղթ քո նշան
 Ի լ 'ի ծագելն յարևել
 լուսաւորեալ լուսով նոր
 Ի յաջակողմ աւազակ
 բացեր ըզ դուռն ադին գրախտին
 Ի իշեալ և զիս յորժամ գայց
 արքայութի քո հայրեն
 Ի ուայց և ես ըզ ցնծալ
 զքո առացեալ պատասխան
 Ի յսօր ընդ յիս իցես յադ
 'ի հայրենիս քո առաջ
 ին

Արողբալով բախմամբ սրտ
 անըդ իմոյ մայր առ խաչ
 Յորժամ լսէր ըզ ծարաւ
 հեղոյր արտօսըր ցաւադ
 հացես և ինձ, հեղուլ վասն
 յորդ արտասուս նման ծով
 () ի լուացից զանցանս անձ
 և զաղտ հոգոյս պատմութեան
 Արյահագին գոչմամբ ձայն
 բարբառելով զելի ել
 հիմուք երկրի տատանէ
 լերինք բարձունք սասանէ
 Եւ վարագոյր հին օրին
 վերուստ 'ի վայր պատառէ
 Եւ գերեզմանք բանայ
 մարմինք սրբոցն յառնէ
 Լ'ընգական լոյս քողարկէ
 խաւարանայր միջ օրէ
 Սայ և լուսինն օրինակ
 փոփոխելով յարեան գուն
 Վան զի ըզ արդ իւրեանց տես
 մերկ 'ի խաչին չհանդուրժէ
 Ար փոխանակ բանական
 անբան տարերքն սարսէ
 Լ'որդ ընդ վիմացն որչարժէ
 շարժեայ զանշարժ սիրտս 'ի բարին

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ալ .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

Բնդ մեռելոցն որ կանգնէին
 կանգնեալ զմեղօք մեռեալ յող
 Բնդ պատառել վարագուր
 վասննն պարտեացն աղամայ
 Օ իմ պատառեալ զհնութի չար
 Զնջեայ ըզ գիր մեղացս անձ
 Բնդ խաւարել լուսաւոր
 մաքրեայ յինէն զգունդ խաւար
 Բնդ լուսանալ յինն երրորդ
 լուսաւորեայ զիս վերջստ
 Բնդ մերկանալ քո ի փայտ
 ընդ մերկութե նախաստեղծ
 () իս ծածկեցենս փառօք քոյ
 յաւուր մեծի հրապարակ
 Որ փոխանակ խաչահանու
 տաննն լքեալ հրէկց ազգ
 Լղթէիր առ հայր յերկ
 Թողուլ ըզ մեղսն որ գործեց
 Ինձ որ հոգով հաւատացե
 երկրպագեմքեզ միած
 Ի՞ող զիմ զանցանս որ գործե
 մի յիշեցին մեղքն առաջ
 Որ յետ ընկն գրեւոց բան
 աւանդեցեր առ հայր զհոգ
 Տիգաւ հարեալ զինաւոր
 աղբիւր բղխեաց ի սբ կող

Քուրն 'ի լուացումն աւազան ին.
 արիւնն արբումն խորհրդ ին.
 Սասն վերացն կողածն ին.
 որով մեղսն մարդն առաջ ին.
 () Իս որ յախտէ ծնեալ մարմ ին.
 և 'ի հողոյ զանգեալ արի ին.
 () որ մաքրեցէր ցօղով կող ին.
 և գարձուցէր 'ի նոյն կրկ ին.
 Ս' Թողուցուս կալ 'ի նրմ ին.
 ալ լուացես դարձեալ նով ին.
 Թէ ոչ պարգևքն շնորհեսց ին.
 ալ արտասուօք առողջեոց ին.
 Իաց ըզ բերան իմ վտակ ին.
 քո սբ. յարեան կողահոս ին.
 Սրպէս տղայստընդ-իաց ին.
 որ զմօրն յինքեան ձգէ զստ ին.
 () Ի ես արբից զուրախալ ին.
 և զմայլեցայց 'ի սբ. հոգ ին.
 Իւլ քաղցրասցի համ բաժակ ին.
 սէր անարատ անապակ ին.
 Սը 'ի մահու քո անմահ ին.
 զոր ընկալար մահ 'ի մարմն զ.
 Ենմահու թի զիս փոխեց եր.
 զմահու հատեր զջիւլս վերջ ին.
 () Իս որ մեղք մեռաց կրկ ին.
 և կորուսի զանմահ բար ին.

Ենդանացոյ կամօք քոյ ին.
 արդարութիւն պատուիրան ին.
 () անանց պարգևդ անցաւոր ին.
 'ի պարգև խնդրել մաս ին.
 'ի պարգևիչդ արարած ոյ.
 մահկանացւաց և անմահ ին.
 'նդ յովսէփայ արեմաթ ին.
 արդար և սբ աշակերտ ին.
 ինչ պարգևիցդ զքեզ ձեր շնորհ ին.
 կենաց բաշխօղ յամենայն ին.
 Ը պատեցար սբ կտաւ զք.
 եդար 'ի նոր գերեզման ին.
 () իս մի թողոր նման լին ել.
 որք իջանէն 'ի գութ ներք ին.
 'ի մեռուացէս զանձն իմ ախտին.
 կենդանացոյ երկնաւոր ին.
 'ի իխորհուրդ սբ զբարւս ին.
 անուշահոտ մարութ խնկ ին.
 Ը 'ի դատօնց հոգեղին աղ.
 ասիւ պատուիս յիմանալ ին.
 'ի, ոյն պահեցար 'ի զինուոր աղ.
 պահպան անքուն իւրայել ին.
 () իս պահպանեալ աջով քոյ ին.
 և անձն արայ սբ հրեշտակ ին.
 Ը պահել ողջամբ 'ի գիշեր ին.
 աներևոյթ պատերազմ ին.
 Ը

Ար կնքեցա՛ր դու մատանե
 դասիւք լուծեա՛լ քահանայ
 Գանձըդ կենաց անմահու
 Ժածկեալ եդա՛ր 'ի սիրտ երկր
 () դըրուես մօից ըզ գայու
 յորոհ բարոյ մուտ և չա՛ր
 կնքեա՛ խաչի՛ւ քո նշան
 և հաստատեա՛յ յիս ըզ բաբ
 Ար 'ի կանանց իւղաբեր
 արտասուեցար առաւժատ
 () նորհեա՛յ և ի՛նձ կաթիլ սրտ
 ջերմ արտասո՛ւս տարփմամբ քոյ
 Լա աւետեօք սերովբե
 որ 'ի վերայ գոչեր վիմ
 Ինձ լսելի՛ արա՛ զհնչիւ
 զձայն յարութե՛ փողոյ վերջ
 Ինոր և կոյս գերեզման
 յարեա՛ր մարմնով քո կուսած
 Լիւեալ պտո՛ւղ և անդրան
 ննջեցելոց մեզ առաջ
 () իս որ կապեա՛ց իմ թշնամ
 խտիւ մեղաց որ 'ի մարմ
 Բռձակեսցես զիս վերջստ
 որպէս զհօգի՛սն որ 'ի բանդ
 Ար յայտնեցար իպարտիզ
 մարիամո՛ւ մագդաղեն

Նախօթ ետո՛ւր յօթեան	ին.
Ի բեկանե՛լ սրբոյ հաց	ին.
Ի նտես եղեալ աչաց նոց	ին.
Ճմլեալ սրտիւք վարանէ	ին.
Նախոյ և ինձ զանճառեչ	ին.
Ղծած ուկ տեսիլ քո բաղձալ	ին.
Եւ ճմլեսցի՛ սիրտ իմ անձ	ին.
Եղմա՛բ սիրոյ քո յերկնայ	ին.
Հայամբ հովտէս տրամական	ին.
Եւ ի սրտի՛ դընել յերկ	ին.
Յոր ուխտեցեր մեզ միած	ին.
Ղաբքայու թիւղ քո վեր	ին.
Ըր ի աւո՛ւր ութ երբորդ	ին.
մտեր դարձեալ նոր առ նոս	ին.
Եր դղղձումն աշակերտ	ին.
Թերա՛հաւատըն թումայ	ին.
Շօշափե՛լ վ զխոցւած կող	ին.
Ե զբեւեռացըն նք տեղ	ին.
Ըրով առաք մեք զերան	ին.
որք ոչ տեսաք որպէս նոս	ին.
Օ իս որ հոգով հաւատացե	ալ.
նոր և նձ խոստովան	ին.
Զայնիւ գոչեմ զայս ընդ նմ	ին.
որպէս ուսայ բանիւ նոր	ին.
Ի թմնացո յորըն վերջ	ին.
յորժամ գայցես փառօք քոյ	ին.

Օ քեզ տեսանել մարմնով նով ին.

ողջայգութե՛ն սիրով սրտ ին.

✠

Որ առ ծովուն տիբերայ ին.

ներգործեցեր հրաշքս կրկ ին.

Լ ըմամբ ձկացքն յուռկան ին.

Լ նորաստեղծ ձուկն 'ի կրակ ին.

Օ իս որ ալիքս այս երկրայ ին.

'ի ծով մեղաց ընկըղմեց ին.

Ո երաբերեայ անախտ բար ին.

սբ ուռկանաւ պատուիրան ին.

✠

Որ երբակի՛ սիրով բան ին.

հարցանելով քոյ յետ ճաշ ին.

Օ ուրացութիւնս զերես ին.

բժըշկեցե՛ր ըզ պետրոս ին.

Օ իս որ թէբիւր հարցափորձ իմ.

բարեաց մասունք իջ երև ին.

Լ ողջացոյ զվերբս խոց ին.

Լ գիր 'ի խոր զըզսպեղան ին.

Օ ի խոցեցայց սիրով քոյ ին.

քեզ ընդ գըկեալ սիրտ իմ լից ին.

Որպէս երգեալ առաւիղ ին.

ըզ սէր հարսին առ փեսայ ին.

ՃԴ

Լ ուղղեցե՛ս զիս ընդ նմ ին.

հետեանալ քեզ 'ի յերկ ին.

Թէպէտ նման ինձ անհնար ին.

բայց քեզ հնար ամենև ին.

|| րայէս միւսո՞ւմ աշակերտ

ին .

սիրեցելոյն քո ըստ անձ

ին .

խոստանայիր բանիւ քոյ

ին .

իջ ընդ մահո՞ւ լինել ձեռ

ին .

|| ր վեր լուծեալ այլաբան

ին .

անմահ մնալ բանից նոր

ին .

կամ թէ՞ կամաց իմ շներհակ

ին .

թէ՞ կամիցիմ ըզ կեալ դոր

ին .

() իմ ըզ մեռեալ հոգիս կրկ

ին .

կենդանացոյ տը, վերըստ

ին .

կէ գալըստեամբքն քո վերջ

ին .

անմահացոյ զիս ընդ նմ

ին .

կէ ընդ յօդոյս իշխանու

թի .

զոր բռնութիւն այժմիկ ուն

ին .

Ին խռովարար խաղաղու

թի .

զիս անցուացես հայցմամբ նոր

ին .

|| ր իլումն քառասնեկ

ին .

սբ յարութիւն յետ պատեք

ին .

Ի ձիթենեաց հաներ լեր

ին .

զընտրեալ ըզ գահ մետասան

ին .

կէ զաւետիս հօր ըզ հոգ

ին .

խոստանայիր շնորհել նոց

ին .

կէ օրհնելով տը ըզ նոս

ին .

վեր համբարձար, փառօք յերկ

ին .

կէ ըզ բնութիւն ըս մարդկայ

ին .

զոր չարն արար անդընդայ

ին .

Ի որմէ պարգեք անայ ին .
 հրեղէն լեզուօք բաժանէ ին .
 Ի հաւաքումն ընտրեալ բան ին .
 որ ցրուեցան յաշտարակ ին .
 () Իս որ Թաղժեալս եմ տրտմագին .
 Ի հեռանալ շնորհաց քոյ ին .
 Եւ ասն իմ մեղացն որ միշտ գործին .
 անձն իմ սիրող կամաւ չար ին .
 Ի ապքեցես զառատ հոգ ին .
 որ է անծախս ի պարգե ին .
 Ի ինեւ սփոփիչ տրտումս անձ ին .
 Ի մաքրութի չար խորհրդ ին .
 Ի նորոգեալ զուղիղ զհոգ ին .
 որ ոչ հնանայ ամենե ին .
 Ի Իս ի հնացեալ մեղաց բազ ին .
 Եւ յօթարան կամաւ կոր ին .
 հոգով հաստեալ տիրական ին .
 Եւ մի հաներ յինէն զհոգ ին .
 Ի ի առաջնորդ ինձ ի յերկ ին .
 հոգիդ լիցի սբ և բար ին .
 Եւ աղատանօք անծածն ին .
 անապական և միշտ կուս ին .
 Ի ի յովհաննու կարապետ ին .
 յանապատէ բարբառ ձայն ին .
 Ի ապքելոց մաքուր դաս ին .
 մարգարէից նախ առաջ ին .

11 ԸՔ ԸՂ հոսանս հոգոյդ արբ ին .
 և ընթանուր մեզ արբուց ին .
 12 շակերտաց գերագուն ին .
 13 Թ հաւատոյ անշարժ վիմ ին .
 14 Լ անօթոյ ընդրեալ բան ին .
 15 անճառելեացն տեսող ին .
 16 Խ արբուր որդոցն զբեթ ին .
 17 որք ի վերուստ որոտաց ին .
 18 Լ անդրէի՝ քում խաչակց ին .
 19 և մատթէի՝ քարոզ բան ին .
 20 Փ ի լիպպոսի զհայր հարց ող ին .
 21 բարդուղիմեա զմեզ կոչ ող ին .
 22 Ե ակոբոսի՝ մակ ալփեն ին .
 23 և թումայի՝ երկուորեակ ին .
 24 Ե, ախանձայոյ շմաւոն ին .
 25 և յակոբեանն յուդայ ին .
 26 Լ և ըստ անուան եղբօր քոյ ին .
 27 արդար անուն աշակերտ ին .
 28 Լ օթեանց սրբոց զոր ընտրեց եր .
 29 սարկաւագաց փոքու հօտ ին .
 30 11 Ը և նախկի պարուց դաս ին .
 31 պսակ անունն է ընդ նոս ին .
 32 Լ քում ընտրեալ եօթանասն ին .
 33 աշակերտաց քարոզ բան ին .
 34 Լ որք նոցայն հետեւեց ին .
 35 իւրաքանչիւր ժամանակ ին :

Հայրապետաց հանուրց ազգ-
 վարդապետաց ուղիղ բան
 Որք զքեզ որդի՝ հօր միած-
 խոստովանել մեզ ուսուց
 Սպասանորաց սբ խորհրդ-
 յիննեակ դասուց յեկեղեց
 Համանմանեաց վերնա գուն
 փառատրողացն ամայ
 Եւ այ Լնոցունց որք են յերկ
 հայցմամբ վեհիցն ողորմեայ
 Որք Լ վասն իմքեզ պաղատ
 անտես չառնել զգործըս ձեռ
 Սարտիրոսօքն անթիւս անձ
 որք վասրն քո զարիւնս հեղ
 հուր ինձ արտօսըր ցաւագ-
 հեղուլ փոխան յարեան նոց
 Ի վկայէն սբ առաջ
 ստեփանոսէ զքեզ տեսող
 Սինչ ի վկայս բնաւից վերջ
 որ ի նեռնէն կատարեսց
 Զարչարանօք ամենայն
 ի տանջանաց փրկեայ չար
 Եւ կամանոր մահուամբ նոց
 ի մահուանէ անվաղջան
 Իսաւար բանդեօք արգելան
 լուսանորեալ զխաւարս անձ

ին.

ին.

ին.

ին.

ին.

ին.

ին.

ին.

ին.

ինձ.

ին.

ին.

ին.

ին.

ին.

ին.

ին.

ին.

ին.

ին.

ին.

ին.

ին.

ին.

ին.

Եւ

Իւ կուրութիւն աչսց նոց ին.
 յաչրս հոգոյս փողեան զարփ ին.
 Հատմամբ ունկանց լսարան ին.
 զինքս բացցենք քոյոյ ձայն ին.
 Իւ ծայրակտուր փողոց յոգ ին.
 յոգիս բուրեան զհոտ անմահ ին.
 Կտրեալ լեզուք սրբաբան ին.
 զինս արագեա բանիւ քոյ ին.
 Իւ ատամանց կաբժամբն յուժգին.
 բաց ըզ բերանս առնուլ զհոգ ին.
 Հատմամբ ուսոցն երկուց ձեռ ին.
 զինս արձակեան միշտ իբար ին.
 Իւ կոտորմամբ մատանցս նոց ին.
 զիմ գրեցցենք անուն յերկ ին.
 Հերձմամբ մաքրոցն յորովայն ին.
 հերձ առ յինէն զխորհուրդ չարին.
 Իւ կտրելով ոտից նոց ին.
 որք իմ գթութե հաստատեսց ին.
 Վերմամբ մորթոցն սրբոցն անձին.
 բորըք մեղանց իմ քերեսց ին.
 Իւ մորմոքման հարմամբ աղ ին.
 հեշտ աղթութիւնքն մաքրեսց ին.
 Ինգ բազմահար տանջման նոց ին.
 տանջանք հոգոյս բժըշկեսց ին.
 Իւ ընդ հատեան մասանց նոց ին.
 ցաւք յոգւածոյս իմ ողջաց ին.

Ի՛նչ կմամբ բարձիցն և յօդւած ին .
 զիմնս սմտեա յողդ յողդ մարմ ին .
 Լ՛ւ խիստ գանիւ գաւազան ին .
 Ըզ խտութի՛կ ակղեայ սրտ ին .
 Ի՛նդ տատասկաց սուր երկաթ ին .
 Ըզ սուր քո՛ հան ընդ դէմ չար ին .
 Լ՛ւ բւեռօք դարչապար ին .
 զիս բւեռեայ յերկիւղ քոյ ին .
 Ի՛նդ նետաձիգն որ առ նոս ին .
 զիս խոցեսցիս սիրով քոյ ին .
 Լ՛ւ ընդ գեղնց գեղարուն ին .
 զիմ ճմլեսցեն սիրոս առ բար ին .
 Ի՛նդ եռացումն կապոր ին .
 Դոր ի բերանն արկանէ ին .
 Ը իջոյ զեռանդ բոցոյ ախտ ին .
 և եռացոյ յիս ըզ հոգ ին .
 Ի՛նդ սպառնալեաց խստագուն ին .
 զորս առ ոչ ինչ համարէ ին .
 Ի՛սպառնալեաց փրկեայ չար ին .
 և դարձուցեն ի գլուխ նոր ին .
 Լ՛ւ ընդ խոստմոն անցաւոր ին .
 Երոց ի բանց հրաժարէ ին .
 Խ՛ի մատնեցայց ես պատրող ին .
 խաբիլ սիրով հիւթանիւթ ին .
 Լի ախսխանօք սրբոցն ոտ ին .
 զընթացս ուղղեա առ քեզ յերկ ին .

ԼԵԼ Կապանք ծանր երկաթ ին.
 Թեթեացոյ զհոգս երկրայ ին.
 Ինդ շխթայից պարանոց ին.
 զիս Կապեսցես սիրով քոյ ին.
 ԼԵԼ ընդ Կոճեղս ուր յողք ին.
 զիս 'ի Կապից խլեայ չար ին.
 Եւք վասըն քո ընդ հուր անց ին.
 Եւնդ եռանդըն Կաթսայ ին.
 Եւ իջոյ ըզ հուր մեղաց ախտ ին.
 Եւ ըզ վառումըն գեհեն ին.
 ԼԵԼ Ժովահէրձ սառմամբ ցրտ ին.
 որով նոքայ համբերեց ին.
 () Իմ ըզ պաղեալ սիրտս առ բարին.
 ջեռոյ սիրովդ անծայ ին.
 Եւք վասըն քո ողորէ ին.
 ըզ չար գաղանսն ուտել զմարմ ին.
 () Իս 'ի Ժանեանց փրկեան չար ին.
 Եւ յեղջերէ մի եղջերւ ին.
 Ինդ բազմօրեան քաղցի նոց ին.
 տուր ինձ ըզ հաց քո յերկնայ ին.
 ԼԵԼ ընդ պատկումըն ծարաւ ին.
 զանապական աղբիւր կող ին.
 Ինդ օձան բնակ խաւար գբ ին.
 որ լուսատունէր իմ անձ ին.
 Հան զիս 'ի գբոյ տառապան աց.
 տղմուտ կաւոյ հայցմամբ նոր ին.

Լ՛ւ զինչ ասեմ զի ոչ թու ին.
 Էզու մարդկան տանալանք նոց ին.
 Որք այժմ առ քեզ ծածկեալ պահին.
 Լ անդ յայտնի հատուցան ին.
 Որոց տուժիւք զանազան ին.
 Բուժեայ ըղջաւս իմոյ անձ ին.
 () մարմնոյ հոգոյ և ըզ մտ աց.
 Լ զխորհրդոց գործոց բան ին.
 Լ՛ւ ընդ հատման գլխոց նոց ին.
 որով գլխոյդ անդամք շին ին.
 () իս արմարեալ տը ընդ նոս ին.
 առնուլ զաճումն ընդ բոլոր ին.
 Շ'գնաւորօքն անապատ ին.
 հետևողաց կենաց ձայն ին.
 հուր ինձ թողուլ զսէր աշխարհի.
 վառիլ 'ի սէր քո յերկնայ ին.
 Լ՛ւ բարձողաց յուսով խաչ ին.
 մեռոյ և զիս ըստ աշխարհ ին.
 Լ՛ւ քո ըզ կնի ընթացող ին.
 ըզ գընացս իմ ուղղեայ զոտ ին.
 Պաղատանօք մեծն անտոն ին.
 հիղինակի՛ տա երամ ին.
 Լ՛ւ յոյք նովաւ յայսկարգ եկ ին.
 մինչ և այժմոյս և որք լին ին.
 () անաղանեալ վարուք նոց ին.
 և ծաղկերանդ քեզ ընծայ ին.

Շնորհեա՛ փոխի՛լ անբերս անձ ին.
 ըստ պաղաբեր քոյոյ տնկ ին.
 Որք զաղօթիցն ըզ շնորհան առ ին.
 և զարտասուեաց յորդ վտակ ին.
 Չգեա՛ և զի՛ս հայցմամբ նոց ին.
 Թէ և հեղգամ ինոյն բար ին.
 Եւ ոյք պահօքըն մեռուց ին.
 զախտըս մարմնոյ սկզբնա՛ չար ին.
 Տուր ինձ նորօք առ ցանկալ ին.
 սանձել ըզ կիրս յորովայն ին.
 Որք խորհրդօքըն յաղթեց ին.
 պոռնկական պատերազմ ին.
 Տուր յաղթութի՛ ծուլիս անձ ին.
 գոնէ լրման գործոց չար ին.
 Եւ օրք իկսուն փաբու նիւթ ին.
 ագահութեըն տիրեց ին.
 Տուր ինձ յաղթել անիրա՛ ին.
 և չտանա՛լ բաւական ին.
 Վաջեղելովքն յարիւռ Թի
 ընդ ձախձրութի՛ միջօրէ ին.
 Լրեացոյ զհեղգս առ բար ին.
 և զարագօղ առ վատթար ին.
 Որք բարկութե՛ըն յաղթեց ին.
 և զտրամութիըն սանձեց ին.
 Երբօք սանձեայ տը զերկոս ին.
 մինչ տարապարտ առ յիս յարժ ին.

Լ՛ւ յոք հպարտ վառամուլ ին
յաղթող գտան յասպարիս ին
() իս վերկեսցեն հայցմամբ նոց ին
յաջակողմեան մենամարտ ին
|| Ըք գերազանց պատուիրան ին
քան ըզ բնութիս ժուժկալեց ին
Տ ուր ինձ գոնեա՜ բառնալ քոյ ին
քաղցրոր լըծով թեթև բեռ ին
Լ՛ւ թէպէտ ոչ ընդ առաջ ին
ճանապարհորդս որ 'ի յերկ ին
|| ական վերջնոցն եղեց վերջ ին
հետևելով հետոց նոց ին
Լ՛ւ թէ վեհինցն օթեան ին
չեմ արժանի հօր քո յարկ ին
| րժանացոյ յոյժ խոնարհ ին
քան ըզ բնաճից թերևս յետ ին
|| Իայն 'ի թիւ յօգեաց դաս ին
կացոյ և զի՛ս յաջակողմ ին
Լ՛ւ լսեցոյ ըզ ցնծալ ին
գերանաճէտ ձայնն քոյ ին
| } որժամ գրեալքն կատար ին
որ զայնմ աճող մեզ պատմեց ին
|| արգարէից բանքն յարգ ին
առաքելոցն վճար ին
| } որժամ տարէրքն դղըրդ ին
հաստատութիւքն սասան ին

मृ

Իբր իծովո՛ւ կոհակք կուտ ին .
 իյեռանդեանն կատսայ ին .
 Ե այնա՛ տարա՛ծ դողա՛ գետ ին .
 Իթանձրութե՛ց հիմանց շարժ ին .
 Սի՛ ըզ միոյ՛ հետ խափան ին .
 կասեալք յերկո՛ւցն տատան ին .
 երինք հիմալքն զարհուր ին .
 Ե ուժգնակի՛ բախմամբ թընտ ին .
 Կարծր բնութի՛ք վիմաց հող ին .
 Ե ամենայն նիւթք հրդեհ ին .
 Սինչ գետք հրեղենք յորդահոս ին .
 Իբր ըզ հեղեղ ջուրց ծաւալ ին .
 Նողմով հանդերձ սաստիւ հընչին .
 Ե միգա՛ խառն մուրա ին .
 Խորդոս հայեաց դիմօք վառ ին .
 Ե սթափանցիկ վերաբեր ին .
 Իբրեւ զտերեւ մի բորբոք ին .
 բնութիւք ամէն հողեղին ին .
 Իլուրք լերամբն հալեսց ին .
 Ե դաշտաձե՛ աշխարհ լին ին .
 Ի ուլու ալիքն ցամաք ին .
 Ե կենդանիք նորա նուազ ին .
 Ի որժամ բարբառքն նուադ ին .
 փողըն գոչե՛ գաբրիէլ ին .
 Ի անկարծակի՛ մէջ գիշեր ին .
 Իյեղակարծ ժամանակ ին .

Ի որժամ հոգեք ըն սլաց ին.
 որպէս զարծիւ իսկոյն հաց ին.
 Ղան միանան ընդ նոյն մարմ ին.
 որք յադամայ ետնգ լին ին.
 Ենչ գերեզմանք մարդկան բանին. Եղ
 փտեալ մարմինք ըն նորոգ ին.
 Եւ զոր կերեալ ձկանց ծով ին.
 Եւ զոր դազանքն ի ցամաք ին.
 Բան զի տարերք ամենեք ին.
 առնուն յաւանդ ըզ մեր մարմ ին.
 Եւ անկորուստ պահեն զնոք ին.
 զի հնազանդին քում հրաման ին.
 Եւ ի լսել ասեղ ձայն ին.
 Թժ որդոյն կ'նաբաշխ ին.
 () Իւրաքանչիւր պահեստ մարմ ին.
 բերեն յառաջ ըստ զազար ին.
 Ինոյն բնութի դարձեալ խառնին.
 ըստ արեւստաւոր քոյոյ բան ին.
 Եւ ի յայտնոյս լուծանել ին.
 այլ ի յանդժն որ ի դրախտ ին.
 Եւ ծելն ի ծէր առնէ մարմ ին.
 Եւ տըհաս տղայն ինմ ին.
 Եւ հաւասար յերեսն ամ ին.
 ի չափ յառնեն նախաստեղծ ին.
 Եւ ոչ բնութի այլէ արու ին.
 ոչ ճանաչի թէ է սայկ ին.

+

27

1. 12 հրեշտակայ նմանքեր ին.
 ըստ կանխասաց բանից քոյ ին.
 Երթամ նշան քո մը խաչ ին.
 որպէս փայլակն երևեսց ին.
 Երևելից ճառագայթ ին.
 իջորս անկիւնս տօրածան ին.
 Երեգական լոյս նուազ ին.
 և լուս լուսնի խաւարեսց ին.
 Եստիղք յերկնից թօթափեսց ին.
 և զօրութիւն շարժեսց ին.
 Եւ հրեական ազգն կոծ ին.
 զի տեսանեն զոր խոցէց ին.
 Սահմէտականքն կորնչ ին.
 որք անարգեն զնշան խաչ ին.
 Երկընդագոյնքն քեզ պարծ ին.
 և խաչակցեալքն բերկրեսց ին.
 Իսկ մեղաւորքն թախանձ ին.
 որք ծուլութիւն զկեանս անցուց ին.
 Եսպտերք կուսից պայծառ վառ ին.
 որք զիւզն յառաջ պատրաստեսց ին.
 Իսկ յիմարացն շիջան ին.
 որք անագան գնել գնաց ին.
 Երթամ հայր և մը հոգ ին.
 ընդ քեզ յերկիր խոնարհեսց ին.
 Որպէս տեսեալ դանիել ին.
 ըզ հինաւուրցն և միշտէ ին.

() Ի սրարածք արժանաց ին .
 յայնժամ տեսլեանդ երբեակդ ան ձին :
 Ի վկայե՛լ քեզ միած ին .
 ըստ յորդանան, և 'ի լեր ին .
 Ի նդ քեզ և զօրք վերին հաս ին .
 մինչ զի թափօր մնալ երկ ին :
 Հրեշտակք առաջ ընթանայց են .
 հրեշտակապետք պարունակ ին :
 Եւ զօրութե՛ցըն դաս կարգ ին .
 և պետութե՛ցըն գումար ին .
 Ի շխանութիքըն զարհուր ին .
 և տէրութիքըն սարսափ ին :
 Եւ Երովքեքըն թեաքօղ ին .
 և 'ի խոնարհ ըզդդէմս ուն ին :
 Իւ քերովքեք ւաթոռք կարգ ին .
 զի զթագաւորդ ընդունից ին :
 Ի սկ թագաւորդ 'ի մեծ բեմբ ին .
 նստի յաթոռ դատարան ին :
 () Ի հայր չդատե՛ զօր երկրած ին .
 ալ քեզ միայն ետ միած ին :
 Հովհիդ հանդէպ գան ժողով ին .
 հօտից նման ազգ երկրայ ին :
 Եւ օդիքն յաջ այսրդ կարգեսց ին .
 ուլքն 'ի ձախմէ քուսմէ դաս ին :
 Ի նդ թագաւորք իջ երև ին .
 և իջ իշխանքըն պատուեսց ին :

11 չ մեծամիտք հպարտաց ին .
 և թչ հզօրքըն բարձրաց ին .
 Օ ի միայնակ միայն լին ին .
 առանց զօրու զոր այժմ ուն ին .
 Եւ տեսանեն զոր ոչ տես ին .
 և ճանաչեն թէ ստուերէ ին .
 Ի դժբառք հոգով թագաւոր են .
 Եւ բարեգործքըն մեծաց ին .
 Ի աղցեալք կենաց հացին լցց ին .
 և մեծատունք յունայնաց ին .
 Ի եզուք ճարտարք անդ համրացին .
 և հայհոյիչքըն կարկեսց ին .
 Օ ի ոչ ունին զպատասխան ին .
 տալ քում արդար դատաստան ին .
 Ի նդ կարկամիցըն ձեռք կապ ին .
 որ ի աղքատս ոչ արձակ ին .
 Ի քէն լսեն ըզ սոսկալ ին .
 ի հուրն երթայք յաւիտեն ին .
 Ի նդ զրկողաց կշիւութ դն ին .
 որ չտի զրկեացըն պահանջ ին .
 Եւ ի գողոց գողանք խնդր ին .
 դառնալ ի տեարս ուստի առ ին .
 Եւ զի թափօր և մերկ լին ին .
 հատուցանել ոչ ունից ին .
 Օ գործըս բարեաց փոխան առնուին .
 թէ ոչ ըզ շնորհս աւագան ին .

Լ'նդ և սպաննողք ըն պատժեց ին.
 անպարտ արեանց ըն զոր հեղ ին.
 Լ' և բորբոքեալքն 'ի բոց փստ ին.
 պողնիկքն անշէջ հրով տանջ ին.
 Լ'նդ ամ գաղտնիք յայտն ին.
 զոր 'ի ծածուկ աստ գործեց ին.
 Վ' ո' առաջի' և հօրքոյ ին.
 և հրեշտակացն ամենայն ին.
 Ս'իայն որք աստ խոստովան ին.
 լինին ծածկեալք և ոչ յիշ ին.
 Լ' և որ զամօթ կրեն առ մին.
 ոչ պատկառեն յայնմ ատեն ին.
 Որք 'ի մարմն' սերմանեց ին.
 հընձեն զորումն հրոյ լուցկ ին.
 Լ' և յոյք յողիս պտղաբեր ին.
 առնոյն զորայն յատոք հասկ ին.
 Որք երգարան գինեաւ լկտ ին.
 և պագշոտեալ ծաղու լցց ին.
 Դ' ան և ողբան 'ի գեհեն ին.
 և ատամամբք ըն կափկափ ին.
 Որք զյորովայն ըն պաշտեց ին.
 և զամօթոյս ըն պատուեց ին.
 Ե' անմահական հացեղ սով ին.
 զգենուռն զամօթն յաւիտեն ին.
 Որոց պղծեալ են անկող ին.
 և պագշոտեալ առ ցանկալ ին.
 'Ի

Ի կայծականց վերա ներհ	ին
անքուն յորդանցն կեր լին	ին
Որք ի կշեռ առւր և առ	ին
վաճառականքն խաբեց	ին
Երդարամէտ քո կշիռ	ին
բազմագատիկ պահանջեսց	ին
Որք աշխարհի գործ արւեսա	ին
և յերկաթոյ կամ արծաթ	ին
Իւ կամ այլ ինչ նիւթ եղին	ին
զտեարսըն նիւթոցն նենգեց	ին
Հատուցանեն անդրէն նոց	ին
ի քո արդար դատաստան	ին
Ոչ թէ ըզ նիւթըն զոր առ	ին
այլ թէ զքարիս աստ գործեց	ին
Որք դատաւորք են երկրոյ	ին
և ոչ զաղքանս ուղիղ դատ	ին
Ի անաչառ քո յատեն	ին
յանդիմանեալք կշտամբ	ին
Որք արուծի աշխարհ ուն	ին
իշխան բազմաց կամ նուազ	ին
Իւ դառնագոյն սրտիւք լին	ին
առ հնազանդեալըս հրաման	ին
Ի՞նչ քաղցրութիւզ ամենև	ին
ի դառնութի փոխի նոց	ին
Ի յերեսաց քոց օրոշ	ին
և յանել բանտն արկանից	ին

11 Ըք ընդ փոքրն ինչ պատճառ ին .
 հատին զանդամքն ստեղծւած ին .
 Լու կամ սպաննին բոլորով ին .
 զոր ոչ օրէնք քն դատեց ին .
 Սահանջեսցես զարիւնս նոց ին .
 և ըզ հատեալ մասն անդամ ին .
 Լու ի բրե ոչ տալ ունից ին .
 մատնես ի մահն յաւիտեն ին .
 11 Ըք նենգաւորք միմեանց ըին ին .
 դաւաճանեն զանմեզ յօդ ին .
 Գաղտնիք նոցա յանդիման ին .
 և ըստ չարեացն տուտեսց ին .
 11 Ըք ռխակալք են ի սրտ ին .
 և ոչ թողուն անցաւոր ին .
 Եւ այնժամ ի քէն ոչ ընկալց ին .
 ըզ թողութի իւրեանց պարտ ին .
 11 Ըոց յիտից թիւնօք լեզւ ին .
 հայհոյութք առ քեզ խօս ին .
 Լու որք յերգումն անդգն ին .
 և ի յիշոցն զազրալ ին .
 Էզուք նոցա հրով տոչոր ին .
 և ի գեհեանն ողապակ ին .
 Վասն զի համար տալ խնդրեսց ին .
 դատարկ բանից ըստ հրաման ին .
 11 Ըք բամբասանս ընդ նախանձ ու .
 յօդեն ստութք ըստ ընկեր ին .
 10 2 145 17

Ի՞նչ չափ մեղանցն որով ստեց ին .
 յանձինս իւրեանց ընդունից ին .
 Որք որպէս ես այժմ երան ին .
 և չարք եղեալ բարի կոչ ին .
 Տիեզերաց ծանեալ լին ին .
 Ֆինչ մերկանայ մարդըն ներք ին .
 Ի՛արձեալ որք ինձ համեմատ ին .
 և կոյր աջօք ըյս անուան ին .
 Սինչ խաւարին գարծքըն յայտնի .
 Ի կոչողացըն նախատ ին .
 Որք յերկիւղէ ինչ մարդկայ ին .
 կամ ընդ փառաց անցաւոր ին .
 () առ քեզ հաւանտ որ մկըրտ ին .
 փոխանակեն ընդ խաւար ին .
 Նօր առաջի՛ և հրեշտակաց .
 յուրաստ լինիս վասըն նոց ին .
 Ի՛նչ հաւանտից դասըն կարգ ին .
 որոց անշէջ հուրնէ բաժ ին .
 Որք ի խորհուրդ քո երկնայ ին .
 մեռեալ մեղօք հոգւով մերձ ին .
 Ի՛նդ մծասպանսըն կարգեսց ին .
 կայիափայ և աննայ ին .
 Ի՛նչ ամենայն որք յայնմաւո լր .
 անապաշխար մեղօք լին ին .
 Ի՛ւրաքանչիւրոք զարժան ին .
 առցեն ի՛քէն չափով յանց ին .

Դ, այ և բարոյ կողման մաս ին
 պարգևք բարեանց իբեհն տաց ին
 Իստ հաւատոցն և ըստ գործո
 և ըստ շնորհացն աւազան ին
 Դ, ախ առաքեալք ընքո դաս ին
 յերկոտասան աթոռ նստ ին
 Օ երկոտասան ազգն դատ ին
 մեղուցելոյ իսրայէլ ին
 Դ, նդ մարգարէքն յարդար ին
 երամ երամ դասաւոր ին
 Ըբ զայնմ աւուր մեզ պատմեց ին
 յառաջագոյն զոր ինչ լին ին
 Դ, նդ նախաստեղծքն հիասց ին
 և նահապետքն ըսքանչասց ին
 Եւ այնքան տեսեալ ազգ մտրդկային
 որք ի յինքեանց յառաջ եկ ին
 Դ, նդ և հովիւքն քաջ պարծ ին
 և զբրաբիոնն ընդունից ին
 Իսկ հեղդացեալքն տուժեաց ին
 որք ի գայլոցն ոչ պահեց ին
 Դ, նդ մարտիրոսքն պսակ ին
 որք և մարտեան ըստ օրին ին
 Ի յոսքն մաքուր թագիւ պճն ին
 որք փնսայիդ ըսպասեց ին
 Դ, ըբգական նման ծագ ին
 փայլեն հանգոյն արիւսեկ ին

Q 15

Պէտպէս փառօք զանազան ին
 րօտ ատենդանցն որ 'իյերկ ին
 իւրաքանչիւր արդար մաս ին
 առցեն 'իքէն զոր գործից ին
 Լ'մուսնացեալքն ըստ օրին ին
 և ճգնաւորքն որք առանձ ին
 իւր ամենայն որք ըստ կարգ ին
 զիւրոյ անձին գործեալ բար ին
 Վեղ ընծայեն 'իբրև ծաղ իկ
 'իհոտ անուշ և երկնայ ին

ԶԸ || Վրն զաղօթըս սբ սրտ
 և զարտասուհաս որ միտ հեղ
 Բ. և ոմն ըզ սէրն անժայ
 և որ եղբայրսնէ ըստ անձ
 || մն ըզ հսկումն գիշեր
 և ըզ կանխումն առաւօտ
 || մն ըզ պահէ՛ց ըզ պիտու
 ըզ կերակրին և ըզ լեզու
 || Վրն զառատ տուրս աղքատ
 զոր ընդունիս ձեռամբ նոր
 || մն ըզ բաժանկն ցուրտ ջր
 զոր ասացեր թէ չկորնչ
 || մն ըզ խնդանն ընդ խնդալ
 և զարտասուելն ընդ արտասու
 Բ. և ոմն ըզ տեսըն հիւանդ
 և զհետևումն որ ի բանդ

|| Ինն ըզ ծածկոյթ լինելն մերկ ին .
 Ե զհովանի՝ յարկ տնանկ ին .
 Բ. յլ ամն ըզ հայր լինելն որբ ին .
 Ե խնամ ամեւ գթով զյայր ին .
 || Բանք զյաղթելն խորհրդայնմ որ շարժեն ըզ բոց ախտ ին .
 Բ. յլք ըզ փակելն ըզ գայարան ին .
 ըզ պատուհանն ընդ դէմ չար ին .
 || Դն ըզ պարկեշտ ամուսնու թի .
 ոմըն զամբիծ ըզ կոյս հոգ ին .
 || Դն զարիւնըն պանծալ ին .
 Ե զչարչարանս որ իմարմ ին .
 || Ինն ըզ ներող լինել սրտ ին .
 ի բարկութե ժամանակ ին .
 Եւ զթշնամոյն առնել բար ին .
 վասըն քոյոյ քիւ հրաման ին .
 Եւ այց ես թափօրս յամ ին .
 մեծամեծաց Եւ ուաղ ին .
 () Ինչ տաց յայնժամ քեզ ընդ բազմին .
 բարեաց աղքատս ամենեւ ին .
 () Ի յայսցանէ՝ զոր ասաց ին .
 զոք ընտրելոց քեզ ընծայ ին .
 () Ունիմ մի մասն ի բոլոր ին .
 յլ եմ ունակ հակառակ ին .
 || ասն այսորիկ նոցա տաց ին .
 վարձս ըստ գործոց զանազան ին .
 Եւ

ԶԽ

Լ՛Է ոյք բարիս մասն ինձ ցուց ին.
 Լ անարդիս պատիւ եդ ին.
 Հատոյ նոցա զպարտըս վարձ ին.
 Իբր արժանոյ թէ արար ին.
 Լայ ոչ միայն որք սիրեց ին.
 այլ ողորմեաւ Լատող ին.
 Լ՛Է թշնամեացն իմոյ անձ ին.
 թողցես զանցանս առ իս պարտ ին.
 Հանուրց ծնելոցն աւազան ին.
 որք այժմ' իքեզ հաւատաց ին.
 Լլ՛ ծանօթից Լծանօթ ին.
 ողորմեսցիս յայնմ ատեն ին.
 Լ՛Է ինձ շնորհեա' լար ընդ նոս ին.
 յօթեանաց հօր քո վեր ին.
 Լիւէպէտ Լ ոչ առ յառաջին սն.
 այլ հիւսկ յետոյ վերջնոցն յետ ին.
 Լ՛Է որք իբանս անժայ ին.
 Գոր շնորհեցե՛ր իմումս անձ ին.
 Լյընթեռնուլն աշխատեսց ին.
 Լ յաղօթե՛լ ըն տաժան ին.
 Լ նորհեայ նոցայ զաղօթել ին.
 հատոյ ըզ վարձս աշխատող ին.
 Լ ոյս տուր աջացն որք նայեց ին.
 մաքրեայ զլեզուսն որք վերծան ին.
 Լայ Լ ձեռամբ զդրող ին.
 Լ ուղղապէս փոխարկող ին.

ըծ

ԲՆ և գոյիւք ըստացող ին.
 մասունք բարեաց 'իքէն տաց ին.
 Եւ ան նախանձ փափաքող ին.
 և ջերմեռանդ ընթերձող ին.
 Եւս 'ի բերան բան առող ին.
 լցցես սովաւ զիղձըս սրտ ին.
 ԲՆ Թէ՛ և ախտ որ շարժեսց ին.
 պարսաւ դէտ բանիս ին.
 Որք ոչ յնէն առաջ եկ ին.
 ալ ան նախանձ քո պարգև ին.
 Ս' Տամարիւր զմեղըս նոց ին.
 ալ մարբեսցես զախտընս սրտ ին.
 Վաջ իմանալ զիմաստ բան ին.
 որ ամբարեան կան 'ի սոս ին.
 Եւ որք ինե և կամ յետ իմ.
 այսու բանիւ քեզ սլաղատ ին.
 Տամարեացես միշտ ընդ նոս ին.
 զիս ըզ ներսէ՞ մաղթել սով ին.
 Եւ առ հոգիս իմ յաւանդ ին.
 և 'ի մարմինս իմ տապան ին.
 Բարեաց ազդումն 'իքէն լից ին.
 և ցնծացեալք կայառեսց ին.
 Եւ մանաւանդ զիս յիշող ին.
 և թողուծի՛ ինձ խնդրող ին.
 Բարեբարոյ ընթերցող ին.
 զմիտըս բանիցն քննող ին.

|| ՂորմուԹե՛ց պարգևք տաց ին.
 յառատաբուխ բարեաց քոյ ին.
 Եւ հաճաստր զամենես ին.
 Իմ յիշեայ յօրըն վերջ ին.
 Եւ քեզ ընդ հօր քում ան ծըն ին.
 անեղ աներբ իսկական ին.
 Եւ ընդ հոգոյդ քում է ակց ին.
 անճառ բխմանըն հայրեն ին.
 || Իոյ բնուԹե՛դ անծայ ին.
 մի անուԹե՛դ և միշտ է ին.
 Գերակատար երիցդ անձ ին.
 կատարողի՛ արարած ին.
 Փառք և պատիւ և գոհու Թի.
 և բարձրագոյն իշխանու Թի.
 || անցեալն այժմոյս և ապագայ ին.
 և ան ըսպառ յաճիտեն ին.

|| Եւ որպիսիքս Բանի երգուին խաչմանց
 Տեառն 'Ն, եւսեսի իւրեցոյ.

վեց ճ. հայոց Թվակ ան.
 և առաջին սկսեալ նոր ամ.
 Ի անըս գրեցաւ աղօթակ ան.
 երկ հազարեան տամբ յանկկննո.
 || Կղբն 'ի հօրէ՛ն մեր նախկ ան.
 մինչ 'ի վերջին դարուս վաղջ ան.

() բան և ըզ գործն համայնգամայն .
 առիս փոխեալ դիմառակ ան .
 Լթուէն հոգոց խրախճանակ ան .
 'ի բանս և յիրքս զանազ ան .
 Ինդ յսյ գէմ անդիմ ան .
 խօսակցելով անձն անարծ ան .
 Վան զի սիրոյն արարչակ ան .
 որսերմանեալ 'ի մեզ բնակ ան .
 Եւ զարթուցիչ ներբուսակ ան .
 հանող յաճումն արդիւնակ ան .
 () հոգին մըթին նսեմակ ան .
 զանկեալ 'ի հոգ այս նիւթակ ան .
 Եւ փոփոխէ լոյս պարզակ ան .
 խառնէ 'ի գունդ անմարմնակ ան .
 () միտս ան մաքուր աշխարհակ ան .
 որ ըստ ծովու ալեաց ծլի ան .
 Եւ վերբերէ հըրոյ նմ ան .
 որպէս բնութիւնէ վերնակ ան .
 () անձն ըզ գածեալ և զհոգեկ ան .
 'ի պատճառ է ինչ տրտմակ ան .
 Եւ ներգործէ ուրախակ ան .
 'ի թաղծութեցն հիւթակ ան .
 Եւ որք արբեալք են թմրակ ան .
 ըմպողք գինոյն յիմարու թէ .
 Եւ ովաւ զարթնուն և զգաստան ան .
 թէ ընթեռնուն մտառակ ան .

|| Ըք այ սիրուն բաղձ ան .
 գերագունի՛ լուսոյն ցանկ ան :
 || որին թեւօք վերայ սլան ան .
 մերձին 'ի տիպ'՝ անտեսակ ան :
 | Եւ զփոքրագոյն անձըն մարդկ ան .
 որ է պատկեր ծառայակ ան :
 | Նտանելոյն և տիրակ ան .
 շնութեն առնէ՛ սա օթաբ ան :
 | զ ծայրագոյնըն բարձրու թե .
 որ 'ի յերկնից երկին բնակ ան :
 || այ վայր բերէ խոնարհակ ան .
 որք յիւր անուն ժողովից ան :
 | Եւ զարարիչըն հանրակ ան .
 որով բոլոր էակս ստեղծ ան :
 || ովաւ կոչել որդիք մարդկ ան .
 հայր ըստ շնորհի արժանաց ան :
 || ասն այսորիկ տաժանեց այ .
 գրել չափով զբանս 'ի սմ' այ :
 | Երսէս եղբայր գրիգորես ի .
 հայրապետիս ազգէն հայկ այ :
 | յնմ որ յբունց գոլ գերակ այ .
 նախ նստելոց յաթոռ նոր այ :
 | Եւեան առու լոյս ծագող ին .
 և հետևող հետոց նոր ին :
 | Կայց ես հոգով գոլ բացակ այ .
 մարմնով չօգտիմ թէ՛ մերձակ այ :

Դ ի ինչ իմանցը խորատեց
 և ինչ այլոց զոր ընթերձ
 Լրթոն թմբի և թմբե
 և իմաստուն յիմարեց
 Եղա կարծի խաւարեց
 Իմէջ օրեայ նսեմաց

Օ ի լուսատու անուանեց
 բայց մառախուղ մթին յիս
 ի ժիշկ այլց հրա՛հրեց
 բայց ես ախտիւք մեղօք լջ
 Փոխան մեծ'ին ես կօչեց
 անզուգական աթոռ նոր
 Եւ 'ինմանէ՛ յոյժ հեռաց
 որ քան երկին առ ստորակ
 Վան զի Զրա՛գի նմանեց
 րտեսողանն ըզ լոյսըն տ
 Եւ ինքըն մրով տէեղան
 և իւր լուսոյն չսլայծառան
 Եւ կամ աչաց որ 'իմեզ կ
 տեսող այլոց գու 'ի բացե
 ի սյց ինքն ինքեան անտեսան
 և ըզ սղալանսն անգիտան
 Եւ կամ քարին այն յեսանե
 որ սուսերոց ըզ սուրըն տ
 Եւ ինքըն գուլ ոչ սրան
 թէ՛ և բազում անգամ քան

11 Ենպէս և ես այս յարակ
 զայս մաղթանաց բանս խօսեց
 12 Ենպէս և յիս ոչ ազդէս
 սակայն արթնոց մաքրիչ մն
 13 Եւ մի իմաց որք ախտան
 Թէ չափաւոր բանիւ է ս
 14 Եւ արտաքին կարծի ամ
 որպէս և զէրգն ամբողջիտե
 15 Օ ի Թէ սուտն որ ձեան
 սովաւ յայն քան գեղեցկան
 16 Բանի արդեօք վայելչան
 Զչմարտութե բանս որ իսմ
 17 Երգոյն հանգոյն սողմուն
 սայ որ երգոց երշանուան
 18 Եր գիւսային երկնաւոր
 ըզ սէրն առթէ հարսին կուս
 19 Եւ կամ դաւթեամբն սաղմոս
 այսա հալած մարգարէ
 20 Եր յօծմանէ սամուէլ
 հոգոյն երգէր իտասնաղ
 21 Եւ այլ բազմացն որք են յայտն
 որք վարեցան չափով բար
 22 Եւ ի յինքեանց այլ ի հոգոյ
 այնոր շարժէ յորքս կամ
 23 Օ ի մի աղքատ մեծըն կարծ
 և կամ առատն ընկալա դատ

այ.

այ.

այ.

այ.

այ.

այ.

այ.

այ.

այ.

այ.

այ.

այ.

ի.

ի.

ի.

ի.

ի.

ի.

ի.

ի.

ի.

ի.

ի.

ն.

ի.

ի.

ի.

22

Լ՝յլ և եղբարցն իմ ըստ կարգ
 նախ վեհագոյն տնրս մեծ
 Լ՝այս վասի վեհելիան
 զօրավարին բարձրագուն
 Լ՝ Ժնեալ նոցունցն զաւակ
 և բօանդակ աղգատոհմ
 Ինէն նորոգ բանս այս լից
 պատճառ բնաւից յիշատակ
 Լ՝ ամարեմայ ճգնաւոր
 բեռ ըստ մարմնոյ մեր ցանկալ
 Լ՝ վահրամա իւր զաւակ
 հանգուցելոյն առ քս
 Ի՛շտ յիշատակ սայ եղից
 այժմ և յաւնութն ապագայ
 Ի՛ողուլ զանցանս որ իմարմն
 կարգիլ ի դասըն հրեշտակ
 Լ՝այ և հանուրց ամենայն
 մերձակայիցս և ոյք հեռ
 Լ՝ք հաւատան իմ յԾ
 տր համօրէն ողորմեսց
 Լ՝ նմա փառէք եղից
 ընդ հօր հոգովն ճշմարտ
 Ի՛ աւետ յայժմոյս և միշտ է
 և յաւիտեանս յաւիտեն
 Լ՝ Երջանիկ տրեղ ներս
 զբեզ տր ընտրեաց ի յաշխարհ

Ի

Ի

Ի

Ի

Ի

Ի

Ի

Ի

Ի

Ի

Ի

Ի

Ի

Ի

Ի

Ի

Ի

Ի

Ի

Ի

Ի

Ի

Ի

Ի

էս

էս

π

πϚ

տուն

է

✠

Տընօրինելոյ հայոց հանդ-	էս.
զեկեղեցի շնորհօք պէս	պէս:
Լըկնաւորաց նման	պէս.
իներն դասուց խորհրդա՝	պէս:
Փառս առաքել երկնա հանդ-	էս.
տն ան 'ի յիւր հօտ	էս:
() Ըհնել զփրկիչն անհատա	պէս.
ընդ հօր հոգւոյն յոյժ միա	պէս:
'Լըմին վեհի՛ մաղթեայ պէս	պէս.
զքեզ աղաչեմ սբօղ ներս	էս:
'Լ, ուստ յոգիս ես ստեփանն	ոս.
մաղթեա՛ վասն իմ միշտ առ	քս:
Որով սրբի բորբք մարմնոյ	ս.
ընջի անցանք խաւար հոգոյ	ս:
Ովաւ զարթնուլ 'ի խոր քնոյ	ս.
վերայ բերիլ ընդ քեզ 'իւր	ս:
'Ի յողջա՛ մուղջ տղմէ գըբոյ	ս.
ինձ ձեռընտու լինել եւոյ	ս:
Լըրգել ընդ քեզ զերգըս հաճոյ	ս.
երրորդու թե՛ ստեղծօղ ըզ գոյ	ս:
Բաբունա՛ բար ծոյլ և 'ի հոգոյ	ս.
եր նաւաէից ընկըմելոյ	ս:
Դոհաբանող լինել գերոյ	ս.
տն արարչին որ է մեր յոյ	ս:
Ստեղծեալքըս մէք հողանիւթոյս.	
փառս առաքեմք առ տր	յն:

Լ. ԳԻԻԻ Լ. ԵՐԻԻԻ. ԵՍՏՅԵԵԼ ԵՍ ԵԲ ԵՐԻԻ
ԴՈ-ԲԻ-ԵՆ.

ՈՍՏՈՎ ԵՆԻՄ Ը

ըզ հա

անժին անէղ և անըսկիղբ

Խոստովանիմ ԾԺ զորդ

անժամանակ հօր միած

Խոստովանիմ ԾԺ զհօգ

ի բնութենէ հօր անքնն

Լորեակ անձամբ երրորդու

միասնական ԾԺու

Խի էութի և մի բնութ

մի տիրական աշխանու

Հայր է ծնող որդի ծնու

հօգին ինոյն ի բնութեն

Ը մարմնական ծնընդեան ԾԺ

ղի է աննիւթ և պարզակ

Լու իջ աղբէր հոսման հանգս

գող անմարմին բխումն հօգու

|| Է բաժանեալ յէու թէ.
 բանիւ հոգիս առ 'ի հօր է.
 || Է մինն ստեղծիչ մինն արարած.
 և միւսն օտար պաշտօնատար.
 || Բայէս կարծիքն արիոս ի.
 հեթանոսաց համա խոհ ի.
 || Եւ և էջս աստիճան ի.
 բնութե եմոյժ հաւասար ի.
 Եւ ոչ անձամբ խառնակել ուլ.
 երիցն 'ի մի ժողովել ուլ.
 || Բում թվեցաւ այս սարել ի.
 հրէականին հետևող ի.
 Եւ 'ի երիցս լոյս զատուցեալ է.
 երիցն 'ի մի լոյս միացեալ է.
 || Բայէս 'ի մի ջահ ժողովեալ է.
 երից լուսոցն մի եղեալ է.
 Իստ արեգականն հաւաքման.
 զհուր և ըզ լոյս և զօթարան.
 Կամ թէ զաղբէր զգետ և ըզ ծով.
 այսմ օրինակ առ բերել ուլ.
 Երիցն ջուր բնութի գոլ ուլ.
 անուամբ անձամբ բաժանել ուլ.
 Եւ այս է մի անձալ թի.
 երից անձանց անուանդրու թի.
 Կամ լոյս 'ի ջուրըս ծագել ուլ.
 և ճառագայթ ներգործել ուլ.

|| Բայէս և հայր յորմէ որդի . Ի .

հոգին ծաւալ ճառագայթ . Ի :

հայր է պատճառ տնայատճառաց .

որդւոյ ծնընդեանք հոգոյն բխմաբն .

() Ի Թ՛ չէին պատճ . առ .

ինք պատճառաւ գոյից պատճ առ .

|| Է է առանջ հայր քան զորդ . Ի .

և կամ որդի քան ըլ հոգ . Ի :

|| Ե որպէս հայր միշտ յաւիտեան .

և համագոյքն իւր յեռ . ԹԵ .

() Ի եթէ լոյս որդին փառ . աք .

և կենարար հոգին կեն . աք :

() Ի արդ երբեմն առանց լուսոյ .

և անկենդանն ոչ գոյ հոգւ . ոյ :

|| Է ըստ բնութե՛ն մեծէ հա . յր .

քան որոց սկիզբն է և պատճ . առ :

Իւ ոչ նուաստք որք ՚ինման . է .

զի այս ևս զհայր տկար առն . է :

Իստ պատճառին մեծ ասի հա . յր .

և ոչ բնութե՛ք քան զի է հա . յր :

|| Բայէս և մերըս հաւաս . աք .

և ոչ նուաճ որդի քան զհա . յր :

Իսայց զի որդի ասի որդ . Ին .

՛չ մարմնական և ախտայ . Ին :

Ի բոլ կարծե՛ն կոյրքըն մա . օք .

հաւանականքըն մահմէս . Ին :

() Ի այլայլին որք եղան	ին .
և փոփոխին ոյք փոխադր	ին :
Բայ է նուաճ լցեալ երկ	ին .
երկիր և խորք անդընդայ	ին :
Եւ այ և ներքոյ ամենայն	ին .
և արտաքոյ արարած	ին :
Խնամող տածող եղական	աց .
և իյէից անպարագայ	ց :
Հուսկ ամենից և մերձաճ	որ .
և յուսկքէ ոչ հեռաճ	որ :
Տեսող մարդկան ծածուկ սրտ	ից .
զխորհուրդս ըզ բան զգործս կրից	ի :
Եւ ինքն աչաց հողեղին	ի .
անտեսութե ամպով ծածկ	ի :
Եւ իայն մոռք նկարագր	ի .
աղօտ նուազ ըստ փայլած	ի :
Իբրեւ ըզ հուր սրբեցել	ոյ .
Զնջ և մաքուր ըստ հայել	ոյ :
Եւ այ ըզ նորին գեղոյն նմ	ան .
յիւրըն ցուցցէ տիպ տիրակ	ան :
Բայ է ի բնութի անտանել	ի .
և ոչ աղօտ միտք ձգ	ի :
Եւ մարդկային մաքրագուն	ից .
և ոչ երկնայնոց սեռին վիհ	եց :
() Ի եթէ է գոլ հաւատամ	ք .
բայց թէ զինչ է անգիտանամ	ք :
	ի :

Յառաջին յիմաստ փութամ	բ.
և յերկրորդէն յոյժ վերջանամ	բ.
Առք առաւելըն նկարտ	ին.
և առ սակաւըն տկարան	ան.
Եւ որք շափով վերայ բեր	ին.
գեր. քան ըզ շափըն վերան	ան.
Երարածոցն ծանուց	աւ.
ստեղծող սոցա թէ է անբ.	աւ.
Եւ ի տեսլանցըն զանազ	ան.
թէ չէ բնութի այն որ ցուց	աւ.
Օմանս առինք կամաւ հգ	է.
զորն ի բարին գոլ ճանաչ	է.
Արպէս ճարտար արհեստաւ	որ.
ընտրէ ըզ նիւթ պատշաճաւ	որ.
Օ ի թէ անհաս ամենայն	ի.
նայ ամենից յուսանալ	ի.
Են յոյսնէ ոչ ձեռն արկել	ի.
և ոչ մասամբ հաղորդել	ի.
Ասն սյտորիկ խոնարհ	նայ.
անհաս փառացըն գերակ	այ.
Օ ի մեք ելցուք փոքր ինչ առ նայ.	նայ.
Ի յաշխարհէս ըստորակ	այ.
Եւ այն սերով բաղձմամբ սրտ	ի.
որով հոգին սրբեալ մաքր	ի.
Ի ծառես այնու լին	ի.
որպէս խոստումըն արուն	ի.

Եկեղբն սկզբան արարչակ ան.
 աղբեր կենաց անմահու թե.
 Ի կերպարանն իւր ըստեղծե ալ.
 Գայ կամաւ հօր անդ խոնարհե ալ.
 Օ որ ի լաւէն յայնժամ տուե ալ.
 Ի վատթարէն այժմիկ առե ալ.
 Ի ջաւանեանքն հրեշտակ ին.
 Բնակիլ յարգոյնդ սրբոյ կուս ին.
 Եւ ի հոգոյն մօքրեալ յոգ ին.
 հօր զօրութե օթարան ին.
 Ի անն անմարմին ըստ յեռ թե.
 եղև մարմին ճշարտու թե.
 Օ իւր զն պահեալ անեղա պէս.
 Ե զիմա առեալ ըստուգա պէս.
 Օ որ այս խառնումն ըրքսնչե լի.
 Իմ ընդ մարդ բնութի խառ նի.
 Ի ճեղքիւն փոփ ի.
 Ե ոչ ձեռով կերպարան ի.
 Ի ըստ ասաց ժանտն Եւս.
 Թէ ոչ մարմին առ իսկապ Ես.
 Ի յառաջ անց ընդ կուս ին.
 Խողովակին նմանապ Ես.
 Ի ամ կաղապար հրահալելի աց.
 Ի ըն բնութի ոչ տա յինքեալ նց.
 Ի իայն ըն ձեռս քանդակե ալ.
 Ե ըն քանակս ինձակացե ալ.

ԼԻ ոչ երկուցն միու թի.
 բաժանելով զերկու բնու թին.
 ԼԻ կամ՝ յերկուս որդիս ըզ մին.
 ըստ նեստորի չարաբաստ ին.
 ԼԻ ոչ մարմին անմտա բար.
 որպէս աւացն ապօղին ար.
 ԹԻ անհոգի իբր՝ իբադ ին.
 բնակեաց ամբ բանն՝ իմարմ ին.
 Լ՝ ըդ այսպիսեանց փաղ չիմք՝ իբաց.
 իբր՝ իբարբից թիւնաւոր աց.
 չետելով լուսոյ շաւղ աց.
 ըստ ուղղափառ վարդապետ սց.
 ԼԻ դաւանի՛մք միու թի.
 ոչ այլայլել այնու զբնու թի.
 Լ՝ ի նոյն որդի՛ն որ՝ ի հօր է.
 եղև որդի՛ առ իմօր է.
 ԹԻ մի ասեմք բնու թի այս ու.
 ըստ խառնման անճառել ոյ.
 Լ՝ ըպէս հոգի՛ և մեք մարմ ին.
 ի մի բնու թի՛նք ժողով ին.
 Օ ի թէ՛ սոքայ են արար ած.
 և միանան անաղլայլ ած.
 Ի յանմարմնոց և իմարմն ոյ.
 անգիտաբար գող միաց ած.
 Օ ի՛ն չեն զարմանըք հիացմ աւ.
 թէ՛ արարիչ բնու թի և բա ն.

Լ՝յն որ յաւէտ անժարմնակ ան .
 և եղելոցս արարչակ ան .
 Խառնի ընդ մեզ անշփոթաբ ար .
 և միանայ անճառաբ ար .
 Լ՝յօրիննակ և գաղաբ ար .
 մերում բնութեա և ոչ յօտ ար .
 () ի որք երկնուս բնութիս աս են .
 և ի երրակնս բաժան են .
 Նարկէ երիս գոլ բաժան ել .
 և կամ ի մի միաւոր ել :
 Լ՝յս է յոգի և ի մարմ ին .
 և ի բնութին անժայ ին :
 Լ՝ւ կամ զխառնումն մարդկայնոյն .
 ասել հզօր քան զայն ն .
 Լ՝րկու ասել դարձեալ բնու թի .
 լան ընեքուց գոլ միու թի .
 () է այս օտար ճշմարտու թի .
 թէ չբաժանեն յերկուս ըզ մին .
 Լ՝ւս մեք այսպէս խոստովանի մք .
 անժայնոցն հետևի մք :
 Լ՝ւ թէ հոգի՛ մարմին և միտ ք .
 որով եղեն ազգ մարդկայ ինք .
 Լ՝ւ առ ի մէնջ անըն բ ան .
 և միացոց բնութի յինքն ան :
 Լ՝նմեղարար զմեղանչակ անն .
 զապականեալն անյապակ ան :

Եւ ընդ իմացս յորովայն ին.
 Եւ եր լցեալ նովաւ երկ ին.
 Եւ իմոցս հօր անբաժ ին.
 () որ ինն ամսեալ ժամանակ աւ.
 տկար բնութիւն յինքեան տար աւ.
 Եւ որպէս մարդ զաժ ծն աւ.
 Եւ կուսութիւն ոչ խախտեց աւ.
 Եւ տեղծօղ մանկանց մանուկ ցուց աւ.
 Եւ հին աւուրցըն տղայաց աւ.
 Եւ անբանից մսուր եդ աւ.
 Եւ հրեշտակաց փառաւորեց աւ.
 Եւ տեղբըն լոյս ծագեց աւ.
 Եւ իմոգուցըն պատուեց աւ.
 Եւ որ հըրդապէս ընծայեց աւ.
 ոսկեաւ կնդրուկ Եւ զըմբուս աւ.
 Եւ այ յաթիւց հովւաց յայտնե աւ.
 աժ փրկիչ Եւ տր յօժե աւ.
 Եւ ին որ հովէրըն զհսրայ եւ.
 որպէս խաշին առաջնորդ եր.
 Եւ երակրեցաւ կաթն իմօր ե.
 ի կուսական նք ըստեն ե.
 Եւ զարարածս իւր կերակր ե.
 բանայ ըզ ձեռն Եւ լցուսց ե.
 Եւ տ նախահարցըն թլփառ ի.
 Եւ փրկիչ վերայ կոչ ի.

Քառասնօրեայ եկաւոր	ի .
ըստ յօրինացն 'ի տաճար	ի .
'ի գիրկս առեալ սիմէոն	ի .
առ արձակո՞ղ տը պաղատ	ի .
'ի յաննայէ գոհաբան	ի .
եկեալ փրկօղ իսրայէլ	ի .
'ի ստի թեթեւ ամպոյ նմ	ան .
գնայ յեգիպտոս փախըստակ	ան .
Արպէս ըզ մարդ երկեւղակ	ան .
բայց մանրէ զկուռս եգիպտակ	ան .
Եգիպտոսէ կոչմամբ դառ	նա .
ի նաղարէթ պանտըխտան	այ .
Սնանի 'ի տունըն յովսէփ	այ .
զոր անուանեաց հայր և վկ	այ .
() երկոտասան լրումն աղբ	աց .
յերուսաղէմ տօնի զատկ	աց .
Օ ինքեան խօսեալ բան օրին	աց .
դներ առաջի՝ հրէից աղբ	աց .
Սարմնով աճէր և զարգանայ	ը .
որով մանկո՞ւնք հասանին յա	ը .
ի մաստուլի իմաստան	այր .
որ իմաստնոց զիմաստըն տ	այր .
Արում հնազանդեն հրաման	աց .
դասք անմարմնոց հոգեղին	աց .
Ի ինէր հնազանդ մարմնով ծնողաց	
ըստ օրինացն իւր հրաման	աց .
	Ի մս

Լ՝ զաւանակերպ հոգին իջե	ալ.
զսնձն էակցին մատամբ ցուցե	ալ.
Ի յանապատ հոգով վար	եր.
քառասունօր ծովով պահ	եր.
Որպէս մովսէս իսինեայ	եր.
և եղիմս նովին ճշն	եր.
Եւ զի սա ար գողով նոց	ին.
և անկարօտ ամենայն	ին.
() Ինքն ոչ տայր թոյլ մերձիլ քաղցին.	
մինչև ի ընդ քառասնեկ	ին.
Լ՝ ի զի մարմինէր մարդկայ	ին.
ծածկեալ նովաւ զլոյսն երկնայ	ին.
Լ՝ րկեալ կամաւ փափաք հաց	ին.
ի բեր կարթիւ կեր փորձող	ին.
Որ մերձենայր յերկրորդն ագա	մ.
լստ յառաջին խորին խաբամ	մբ.
Ի նէր առաջի որպէս յայն	ժամ.
բանըս պատրող երիւք փորձմա	մբ.
Եւ թէ որդի ես աստուծ	ոյ.
որպէս լուայ ձայն ի վեր	ոյ.
Վործովք ըզ նոյն ճշմարտեց	ոյ.
առ ի քարանց հաց լինիլ	ոյ.
Որ ոչ սաստեաց ըբերանե	աց.
ի բեր ըզ կարող պատուհասե	աց.
Լ՝ ի հեզաբար պատասխանե	աց.
մեզ յօրինակ վարդապետե	աց.

Թէ՛ ի՛նչ հացի՛ւ միայն կեցց	է.
մարդ երկրածին զի կրկին	է.
հաց ըզ մարմինն բուծան	է.
բանն ըզ հոգին կեցուցան	է.
Ի տաճարին այնաշտար	ակ.
դարձեալ կանգնի չարն դիմ	ակ.
Ի յայդմանէ զքեզ ի վայր ար	կ.
ի հրեշտակաց լեր ընդուն	ակ.
Որում տուեալ պատասխան	ի.
ըզ գրեալն յօրէնսն մովսէս	ի.
Ս'ի՛ տար ըզ քեզ ի փորձ չափ	ի.
զի տր ան քո ի՛նչ փորձ	ի.
հանէ դարձեալ բարձր լեր	ին.
և ցուցանէ զփառս աշխարհ	ին.
() որ խոստանա՛ տալ ստեղծող	ին.
եթէ՛ երկիր պագցէ նրմ	ին.
Որում սաստեաց նա՛ տիրա	պէս.
լիրբն փախեալ ծառայապ	էս.
հրեշտակք մատենա՛ն ի յայն հանդէս.	
և պաշտեցին անձայ	պէս.
Ի կերակրոց ինչ հիւթակ	ան.
որ չափ մարմնոյ պատշաճակ	ան.
Ա՛յ ի յերկրէ՛ յօթեալ մարդկ	ան.
այլ ն.՛րաստեղծ արարչակ	ան.
Ի արձեալ յետ փորձն կատարման.	
յայտնէ զբնութիւն անձակ	ան.

Լ՝ ըջանօք զարմանազ ան
 զոր իջ տեսին աղգըք մարդկ ան
 Լ՝ ախ յաղթելով չար իշխան ին
 ապա առեալ զաւար նոր ին
 () Ի յիրաւնիք դատաստան ին
 բռնադատողք մի կարծեսց ին
 Խ ասն այսորիկ բնութք մեր ով
 մեր յաղթողին յաղթեաց մարմն ով
 Լ՝ ա ի չարածել չարին այս ով
 թէ յաղթեցայ մերկ ան
 Լ՝ ւ մեք ուսցուք յօրինակ էն
 նախ խորտակել ըզ չարին զ էն
 Լ՝ պա սաստել դիւացն անդր էն
 զազգըս մարդկան բուժել յախտէն
 Լ՝ թէ ախտից մեղաց ախտ եմք
 զախտըս ցաւոց մարմնոյ բուժ եմք
 Լ՝ թէ զօրէնսըն կատար եմք
 ապայ քարոզ լինել կար եմք
 Լ՝ ըդ միջ վանեաց զընդիմակա յն
 առ յովհաննէս դայ յորդան ան
 () զր անուանէր ի լուր մարդկ ան
 գառն ան և քաւար ան
 Լ՝ առնա աշխարհըն գալիլէ այ
 և անուանեալ գիւղըն կան այ
 () Երրորդ աւուր դալոյ նոր ան
 ի հարսանիսըն կոչի նոյ

Օ որս ինքն և մայրն անգր ընթանան.

յայտնեալ ըզ փառս արարչակ ան .

|| կիզբըն գործոյն սքանչելակ ան .

առ 'ի տէ եղեալ յայնժ ամ :

Օ ի որ 'ի ջուրսըն հիւթակ ան .

փոխէ 'ի տունկսըն սեռակ ան :

'Ի արձոյց և այժմնոյն հրամ ան .

զջուրն 'ի գինի անապակ ան :

Լ յն որ զբնութիւնս լուծակ ան .

արար կայուն անմահակ ան :

|| յայժմուս լուացմանըն աւագ ան .

և անդ լուսովն անակ ան :

'Ի ճանապարհ վաստակեց ան .

որով երկիր հաստետեց ան :

Լ յլ է հանգիստ աշխատել ոց .

և ճանապարհ մուրրել ոց :

Լ յռ ջրհորին ծարաւել ով .

զբնութի մարմնոյն ցուցանել ով :

|| ամարուհոյն ջուր խնդրել ով .

զջուրըն կենաց խոստանալ ով :

Լ յլ ուր առ ինք ձայնիւ գող է .

ըզ ծարաւիս արբուցան է :

Լ յռ որ ըստ գրոց հաւանասց է .

գետոց բխեալ յորովայն է :

'Ի արձեալ կանա գալիլէ ին .

յայտնեաց ըզ փառս անայ ին .

12 ժբ 177 Տա

Տալով որդւոյ Թագազարմ ին.
 զառողջութիւն ըստ հրաման ին.
 Պրոպետիկէ աւագան ին.
 ութւերեսուն ամ հիւանդ ին.
 Բայց բառնալ իւրն և մահճ ին.
 շրջել նովաւ յօր շաբաթ ին.
 Եւ յովաննու մատնիլ բանդ ին.
 Զրագին դընիլ 'ի գրուան ին.
 Զայնըն քարոզ յանապատ ին.
 լուեալ սրով հերովդէ ին.
 Բերեգականն լոյսծագ էր.
 բանըն փոխան ձայնին խօս էր.
 Օ ազգըս մարդկան լուսաւոր էր.
 զախտըս մարմնոցն 'ի բաց մերժ էր.
 Եւ իս զաշակերտսն ժողովեաց.
 զոր իսկըզբանց յառաջ ընտրեաց.
 Եւ ըկոտասան իւր տնուանեաց.
 զեօթանասուն զորս առաքեաց.
 Եւ որք 'ի լեւոնն հետե ի.
 և ժողովոց որք ըզկն ի.
 Եւ յոնարհութիւն բազմեալ նստ ի.
 բանայ զբերանըն կենդան ի.
 Եւ որմէ բարի բանըս բըխեալ.
 կենդանարար ջուր արբուցեալ.
 Եւ րանութիս իննեակ տուեալ.
 որոց գործովքն հետեալ.

Եւ որ երբեմն առ մովսէս իւ.
 սինեայ խօսէր ասէղ ձայն իւ.
 Եւ այստ խոնարհ և հեղ բան իւ.
 ինու զօրէնս որ խիստ գան իւ.
 Եւ որն ընդ գէմ զնա կարծէ ին.
 օրինական տուեալ բան ին.
 Եւ չեկի՛ զի լուծան ին.
 Եւ ի ընու զնուազութեր ին.
 Եւ նոյն ասացաւ թէ մի շն ար.
 բայց ես գտտիմ զի հայեց ար.
 Եւ սպանմանէ անդարդել ար.
 բայց աստ գեհեան թէ բարկացար.
 Եւ յերդմանէ ուղիղ յած.
 Եւ յօրինաց նայ արգել ած.
 Եւ այց արդ յինէն է հրամայ ած.
 Եւ մի երդնուր ոչ արար ած.
 Եւ այսպիսի բանիւք բազմ օք.
 խրատեաց զաշխարհս ամէն նոր օք.
 Եւ սոյց մաքուր լինել պահ օք.
 և ողորմած որ ոչ կեղծ օք.
 Եւ մինչ յոգով կերակրեց ան.
 բազումք մարմնով բժշկեց ան.
 Եւ ոյրըք լուսով պայծառաց ան.
 զլոյսն որ յերկնից աչօք տես ան.
 () ձայնըն կենաց խուլըք լու ան.
 և ի մարմնի անմահաց ան.
 Եւ

Զամերց լեզուք բարբառեց ան.
 և ամ, խօսակցեց ան:
 Զեռըք կարկամըք պարզեց ան.
 և գօսացեալք առողջաց ան.
 Իբր եղջերուք կաղք ընթաց ան.
 անդամալուծըք կանգնեց ան:
 Զամակոխ լեռնէն իջե ար.
 և ըզ բորոտըն զայն սրբե ար.
 Կափառնառամ քաղաք եկե ար.
 զհարիւրապետըն ծանուցե ար.
 () հաւատըն մեծ յայտնի ար.
 քան զխրայէլ հզօրաբ ար:
 () ծառայն հիւանդ ախտ մահարար.
 կեցոյց բանիւ կենդան ար.
 () որանչն անկեալ կայր սիմով նի.
 յախտըս ջերման յոյժ տագնա պի.
 Զգեաց ըզ ձեռն կենդան ի.
 յարոյց առողջ վաղվաղակ ի.
 Ի ազմաց եղև նա կենսատ ու.
 յորժամ եհան մուտ արև ու.
 Եր զյեսայեայ գիրըն ըն ու.
 Թէ զցաւըս մեր իմէնջ առն ու.
 () անձըն նենգող խորամանկ ին.
 Կըցորդ չէառ Զանապարհ ին.
 Զորջք աղուեսուց ըզ չար հոգ ին.
 որպէս ասի ըզ սիմովն ին.

1) Ի՞նչուսուցին որ էր աշակերտ	աց.
այն որ ըզ հետ գնալ աս	աց.
Ի՞նչ աղել զմեռեալն ոչ հրաման	աց.
այլ քարոզել զբանն կեն	աց.
Ի՞նչ աշակերտսն եմուտ ին	աւ.
այն որ կապէ զծով աւազ	աւ.
2) որս իշարժելն մըրըրկ	աւ.
հանդարտեցոյց մի հրաման	աւ.
Ի՞նչ ալ յաշխարհ գերդեսաց	ոց.
պատահեցան տանջեալք այս	ոց.
3) մարդիքն արագ առողջաց	ոյց.
զդէսն խողիւքն խորաց	ոյց.
Ի՞նչ ծեալ մարդոյն ըզ մեղսեթ	ող.
որպէս հզօր տը և յաղթ	ող.
4) մարմինն այնքան արար կար	ող.
մինչ զի մահաացն եղև բարձ	ող.
Ի՞նչ անցանէլն առ մաքսայն	ոց.
ետես նստեալ ըզ մատթէ	ոս.
5) անեաւ զհոգոյն որ ինմայ	լոյս.
կոչեաց որպէս զեղիսէ	ոս.
Ի՞նչ խարհական սիրոյն կապ	ան.
խղեալ սիրովն ան նիւթակ	ան.
6) եղև արգել ինչ և խափ	ան.
լսել ձայնին տըրունակ	ան.
7) այրոս անճէն դուստր իշխան ին.	ին.
ախտըն մահու հանել զհոգ	ին.

Կանգնեալ բանիւ նորին լինին.
 որպէս 'ի քնոյ զարթուցանին.
 'Ի ճանապարհսն այն բարին.
 տեւատես կինըն հուպ լինին.
 Քաղանցիւք զգեստուն փրկեալ լինին.
 հաւատքըն մեծ հրապարակին.
 Կուրաց երկուց առ ոտս անկեալ.
 ձեռին հըպմամբ լուսաւորեալ.
 համբոյ գիւի զոմըն կալեալ.
 շնորհեալ խօսել զգօնացեալ.
 'Ի զգօնացեալն 'ի մէջ կոչեաց.
 ձգել ըզ ձեռըն հրամայեաց.
 Օ մեռեալ անդամն 'ի կորթ ձգեաց.
 յայլ անդամոցըն կենդանեաց.
 'Ի իւրապարհն խուլ և համբոյ.
 շնորհեաց ըզ խօսս և ըզ լսեալ.
 Ըրով լեզուքըն մահաւ բեւոյզ.
 բեղզեբիւղաւ ասեն հանել.
 'Ի ստեալ 'ի նստել եզր 'ի ծովին.
 վարդապետէր 'ի ցամաքին.
 'Ի զսերմանեացն առակ խորին.
 զոր ել ցանել յերկիր բանին.
 Ըմն 'ի թռչնոց յօդականին.
 առ ճանապարհ քաղեալ հատին.
 Ըմն յապառաժ տապով կիզին.
 և այլն 'ի փուշըն հեղձանին.

Իսկ որ յերկիր բարի անկ ան.
 եբեր պտուղ տոհմական ան:
 Ի արեբաստից պատահեց ան.
 ըստ հաւատոց պարգևեց ան.
 () ըննանորն երեսնան օր.
 և կուսութիւն վաթսունան օր.
 Իսկ պատարագքըն բանան օր.
 վկայք յարեամբ հարիւրան օր.
 Ի արձեալ հարիւր բերեալ պտղոց.
 դաւտուն յերկնից վիճակել օց.
 Լա փափքութե դրախտըն միջ օց.
 երկիրս նորոգ տեղի վերջ օց.
 Լա զորոմանցն յագարակ ին.
 զոր 'ի վերայ ցանեալ չար ին.
 Ի հընձողաց խրցունք կապ ին.
 և ընդ ցանողն 'ի հուր մատն ին.
 Եւ այնժամ արդարքն արեգակ ան.
 փայլեն ծագման լուսոյ նմ ան.
 Եւ 'ի յորոմն ոչ փոխեց ան.
 այլ այ մնացին ցորե ան.
 Եւ այ և ըզ հատըն մանանխ օյ.
 որ փոքրե նա սերմըն խոտ օյ.
 Ի՞նչ լինի ծառաւծագ օյ.
 մինչ զի զթռչունս բառնալ ոստ օյ.
 Ի արձեալ խօսի վասնըն խմոր օյ.
 յագարակին դանձ ծածկել օյ.

() վաճառականն ըն մարգարտ	ոյ .
և ուռկանին ծով արկել	ոյ .
Բ Է Բ Ե Ի Լ զանազան	ին .
իրօք 'ի նոյն միտրս բան	ին .
Յ արքայութե' որդիս լին	ին .
որ 'ի նուազից բազումք եղ	են .
լքին 'ի բաղաքն իւր նազար	եթ .
որ շաբաթու 'ի ժողովն	երթ .
() գիրս յեսայեա՝ վրդ 'չ ուս	աւ .
'ի փորձողաց լուր ընթերց	աւ .
Բ Է նախանձու բորբոքեց	ան .
հանին լերինն յարուե	ան .
Վ ահա վիժեւ զնայ կամեց	ան .
որ գնայր ընդ յողն յանդիմ	ան .
() Զրագ օրինացն յոհվանն	էս .
որ հրաժարեալ էր յաշխաշ	էս .
() Ի ջոյց արեամբն հերովդ	էս .
յաւուր ծննդեան իւրոյ հանդ	էս .
Բ մինչ 'ի բանդներ առաք	էր .
և ըզ գալոցն հարցան	էր .
Վ ու 'ի ներքին բանդն գայց	ես .
եթէ զայլոք առաքեսց	ես .
() Ի աւետիս տամ խնդալ	ով .
և կարապետ լինիմ յուս	ով .
Բ պէս յերկրի ձայն բարբառ	ով .
և 'ի դժոխս որոտալ	ով .

(1) որ հաճատով տրն կագն էր.
 Թողեալ լիցին քեզ մեղք աս էր.
 Լը կերակր է զաշխարհ ամ էն.
 Ետ քաղցելոց հաց գարեղ էն.
 Լը 'ի հընդ-ից նկանակ էն.
 Եաճել նշխար հինկ հազար էն.
 Լը որ դընէ ամպ ըզ գնա ցս.
 Դինչ անմարմին բանն աս աց.
 'Լ, որն Լ մարմնովն Թեթե գն աց.
 'Ի վերս ջուրցըն կոհակ աց.
 'Ի զ պետրոսի ձեռըն կալ ան.
 Դինչ 'ի Թովուռն ընկըղմեց ան.
 Լը քոք մըրիկ զեղումն 'ի ն ան.
 հողմոյն սաստեալ հանդարտեց ան.
 Վր անանու հոյն յուաւձայն ի.

վասըն դատերն այսահար ի,
 Վեալ զմանկանցն անարժան ի,
 ըզ հացն ետ շան տիրասիր ի,
 () կինըն կապեալ դիւին կարկ ամ,
 անկեալ յերկիր ութուտասն ամ,
 ի անգնեաց յաղթէն առողջանդամ,
 կենդանարար բանիւ յայն ժամ,
 () ողովելոց դարձեալ շորհ է,
 ի կերակուր յանապատ է,
 Վան զի եօթեանց նկանակ է,
 ըզ չորս հազարսըն կերակր է,

խօսի բանիւ նայ հարցակ	ան.
ընդ աշուկերոս երկօտաս	ան.
ասըն կարծեացըն հրէակ	ան.
թէ ումասէն զինէն նմ	ան.
Կն ասելով թէ եղի	այ.
և միւսն ասէ զերեմի	այ.
Ի զյովհաննէս ասեն նոք	այ.
և կամ ըզ մի նման սոց	այ.
Ը ի լուան ձայնին ամպ	ոյ.
ի յորդանան վկայել	ոյ.
Ը Լաւրուք որդոյ իմ սիրել	ոյ.
որ է կամաց իմոց հաճ	ոյ.
Ի սկ որ լուաւ զձայնըն հոգ	ով.
ներկեաց ըզ միտս անել գուռն	ով.
Ը զաղակեաց դաւանել	ով.
դու ես որդի հօր ասել	ով.
Ը Եւ լսէր զերանել	ին.
ի բարբառոյ Խր. զերան	ին.
Ը Ը զիւրականն անուռն վիմ	ին.
չնորհէր նմայ զանշարթել	ին.
Ը ետ վեց օրեա ըստ մաթէ	ին.
և ութ օրեա ըստ զուկայ	ին.
Ը մինն զաւուրս եցոյց միջ	ին.
միւսն ըզ նախնին և ըզ վերջ	ին.
հանէ ի լեառն առանձ	ին.
զնա և զորդիսըն զբեթ	ին.

43 my

Եւ այտնէր ըղ փառօրն հայրեն ին .
 և ճշմարտէր զբանքս նոր ին .
 () մովսէս բերեալ 'ի մեռել ոց .
 և զեղիաս 'ի յան մարմն ոց .
 Եւ ուցեալ Թէ չէ ոմն 'ի յայլ ոց .
 այլ մը բոլոր արարած ոց .
 () ի ասէին վասն նոր ուն .
 լուծիչ գրոյն և շաբաթ ուն .
 () օրինադիրն եբեր նոց ուն .
 և որ վառեալնէր նախանձ ուն .
 Եւ զի յերկուց բան հաստատ ի .
 մինչև յերիսն օրինադր ի .
 Եւ յերկուս 'ի հնոցն ածեալ լին ի .
 երիւք նորովք ըս վկայ ի .
 Եւ յայս խորհուրդ զերիս մի այն .
 արար գիտող այս խորհրդե ան .
 Եւ զի յուգաս անդ միաբ ան .
 չէր արժանի այնմիկ տեսլե ան .
 Եւ մայ հովանի նոցայ լին եր .
 և հայր ամպոյն աղաղակ եր .
 Եւ այ է որդի իմ վկայ եր .
 զպետրոսեան բանն հաստատ եր .
 Եւ եթէ բանն 'ի դմա բնակե ալ .
 այլ որ յերկուսէ միացե ալ .
 Եւ որոշեալ ոչ բաժանե ալ .
 ուր նեստոր յերկուս հատե ալ .
 Եւ

'Ի գոչմանէ՛, ահեղ ձայն
 'ի ծագմանէ՛ լուսոյ արփ
 || արսեալ յերկիր անկանէ
 և 'ի ծածկելըն կանգնէ
 Պ ետրոս յահէ՛ն գոլ զարհուր
 խօսէր զերիս տաղաւար
 Ի՛նգիտանայր թէ՛ զինչ աս
 հոգին յայտնէր զերրակ անձա
 Լ՛ւ պատուիրէր զայն ի՛չ աս
 մինչև 'ի մե՛ռելոց յառն
 () եղիայէ՛ սկսաւ պատմ
 զերկրորդ գալուստն իւր արդարել
 Լ՛ւ 'ի լերինն օթա՛ գայե
 առաւօտուն վաղիւն իջե
 Ի՛ զլուսնական այսըն մերժե
 և ըզ մանո՛ւկըն բժը շկե
 Ի՛ այց անդրանիկն արարած
 նոյն անդրանիկ և մեռել
 Պ ահանջի հարկս 'ի ստեղծւած
 ըստ անդրանկաց եբրայեց
 () որ պետրոսի՛ տալ հրամայ
 ի՛չ արծաթոյ՛ որ 'ի յերկր
 Լ՛ւ արկանել կարթ 'ի ծով
 զսատերն առեալ 'ի ձկան
 Ի՛ յօրինակ բնութե՛ս մարդկ
 տասըն բորոտքըն սրբեց
 ին.
 ին.
 ին.
 ին.
 ած.
 աց.
 աց.
 նց.
 ել.
 ել.
 ել.
 ալ.
 ալ.
 ալ.
 ալ.
 ոց.
 ոց.
 ոց.
 ոց.
 է.
 է.
 է.
 է.
 ան.
 ան.
 Ինն

Ի ննուէք ըն տալ փառս ոչ գտ ան.
 բաց 'ի միոյն յօտարակ ան.
 (միքք լուսոյ կենարար Բն.
 լոյս շնորհեցաւ 'ի ծնէ կուր Ին.
 Չեռք որ ըստեղծ զմարդն առաջին.
 'ի նոյն նիւթոյ լոյս ետ նմ Ին.
 Բազազարու բարեկամ Ին.
 զինքն 'ի յերկունց յայտնէ զբան Ին.
 Ս'իակ անձին գործըք կրկ Ին.
 յաժային և մարդկայ Ին.
 Երտասուելովն ըզ սիրել Ին.
 և ուր եդիք ասել զմարմ Ին.
 Երտասու զբնութիւն մարդկայ Ին.
 ցուցանելով ըզ հաւաստ Ին.
 Իսկ 'ի կոչել զանուն նոր Ին.
 'ի դժոխաց դրանց ըստոր Ին.
 Իսել հոտեալն 'ի տապան Ին.
 և գալ արտաքս զոյգ ընդ ձայն Ին.
 Բ. յս ըզ բնութին աժայ Ին.
 եցոյց խառնեալ հողեղին Ին.
 Վան զի ձայնն ոչ եր անմարմ Ին.
 այլ 'ի մարմնոյ խառն բան Ին.
 Ոչ 'ի յերկուս բաժանել Եղ.
 ի երկակի կիրն կրել Եղ.
 Սմն ըստ մերումս արտասուել Եղ.
 ոմն ըզ մեռեալն կոչել Եղ.

Ի՛յլ իյերկուց միացելու	մ.
անճառաբար մի եղելու	մ.
կըրկին կրից ներգործել	ուլ.
ախորժաբար կամաց իմու	մ.
Ի՛ստ յարուծիլն զազար	ու.
հրէայք լցան չար նախանձ	ու.
Իյերբայիմ քաղաքն այն	ու.
գնաց յայնկոյս յորդանան	ու.
Ի՛ւլ յերիքով քաղաք դարձե	ալ.
զանէծս յեսուա անդուստ բարձալ	ու.
Ի՛ստուն զակքեա սիրով մտե	ալ.
և զըրկողաց յորէնս եդե	ալ.
Ի՛ւ ճանապարհն երիքով	ի.
լուեալ զկուրացն ազադակ	ի.
իյոնարհաբար առեալ զտեղ	ի.
զլոյսըն շնորհայ պարգև աս	ի.
Երձեալ զատիկն հրէական	ի.
բեթանիայ եկաւոր	ի.
Ի՛նդ զազարու ընթրիս բազմ	ի.
իմարեմայ նարդեամբ օծ	ի.
Երոյքրովբէք յաթու փառ	աց.
նստաւ ինուաստ իւր արար	ած.
Ի՛ւ զոր օրհնեն դասք հրէշտակաց	աց.
գովեն մանկունք ըստընդի	աց.
Ի՛չն օրինակ հրէից ազդ	աց.
և աւանակն հեթանոս	աց.
191	Եմ

մն օրինօք ըզ գօնաց	ած :
ամբն տրժող ըզ հետ կամ	աց :
որըս բազմի բանն	ամ :
մաքուր յոգիս երկուս ազա	նց :
րպէս ըզ վեմն անկեան քարա	նց :
մեացուցիչ կրկին կողմ	անց :
սոս 'ի ծառոց առեալ ծեր	նց :
'ի ձիթենեաց պարարել	ոց :
մաստուծէ նմանել	ոց :
ողորմութի տիպ ցուցել	ոց :
րմանենիս բերեալ տղայ	ոց :
ի բարձրութէ ձև արդար	ոց :
նդ առաջ խաղան ձայնիւ երգոյ	ոց :
մբ արարչին արարած	ոց :
անպտղութի դեմքս հրէ	ից :
կամ 'ի մեղաց պտղոյն բեր	ից :
ա թզենին ձգեալ անիծ	ից :
եղև ցամաք փոյթ 'ի հիւթ	ից :
'ի ձիթենեաց լեառն նստ	էր :
և զաշակե՛րտսն ուսուցան	էր :
ապագայից իրըս պատմ	էր :
և ըզ գալուստն երկրորդ յայտն	էր :
ասըն կուսիցն այն առակ	աւ :
հինկն իմաստուն լի լապտեր	աւ :
ինկն յիմար որոց չառ	աւ :
ողորմութէ իւղ աման	աւ :

ԼԻԸ Ժառայիցն այն տաղանդ- օք.
 միումն հինկ մեծաց շնորհ օք.
 ՍԻԼՍՈՒՄԵ Երկու միջակ բարե- օք.
 այլումն մի փոքումբ Գործ- օք.
 Յորժամ փառաւքն հայրակ ան.
 և հրեշտակաւք անմարմնակ ան.
 Ղապ 'ի գատել զորս ըստեղծ- ան.
 զբանականաց ազգ- նմ.
 Օ բարիսն անճառ կեանքս կոչ- է.
 որ աստ բարոյն հետևող- է.
 Օ չարսն բանիւ անիծան- է.
 և ընդ չարին 'ի հուր մատն- է.
 Յայնժամ միումն յաշակերտ աց.
 անուն յուդայ սկարիովտ աց.
 Ղաղտ 'ի հրեից ժողով գն աց.
 մատնել 'ի մահ զմորն ար ա- նց.
 ինդ Երեսնից թիւ արծաթ- ին.
 ծախէր զարիւնն մեր գնօղ- ին.
 Ս աճառակոյր գոլ եղկել- ին.
 կորոյս ըզ շահն ընդ վաճառ- ին.
 Յերեկոյի հինկ շաբաթ- ի.
 անհաս վերնոցն խոնարհ- ի.
 Սոյն ըսիածաւ դենճակ կտաւ- ի.
 զոտըս լուանայր հողեղին- ի.
 Լկեր ըզ գառըն հին զատկ- ի.
 և ըզ բաղարջն ընդ եղէգ- ի.

Եւ ից զօրէնսն մովսէս	Ե.
Ճմարտութե օրինակ	Ե.
Ի զ հինն ինորն փոխել	ուլ.
զստուերն իւոյս Ճմարտել	ուլ.
Փոխան գառին ինքըն գոլ	ուլ.
գառն այ նուիրել	ուլ.
Ի նդ բաղարջին հաց անխմ	որ.
եւ ըզ մարմին իւր զերկնաւ	որ.
Ի զ կուսականն անսերմնաւ	որ.
և ոչ յախտից գոլ երկրաւ	որ.
Եւ ընդ գառինն արեան ուխտ ին.	
զարիւնն իւր եւ մեզ ուխտ կրկին.	
Եւ եղեգան դառնագուն	ին.
փոխան ըզ վարս ամայ	ին.
Ի. Բեալ զպատանուն յուդայ	Ե.
և ել արտաքս ի գիշեր	Ե.
Պետրոս խօսեր խրախօսե	լի.
և կշտամբիւր հաւախօս	Ե.
Ի զ մեռասանսն յորդոր	էր.
ու ծրկընչէլ քաջաւ լեր	էր.
Ս իւր աշխարհէ զփոխիլն աս	էր.
և ըզ գալուստ հոգոյն պատմ	էր.
Ի վերնատունն խորհրդ	ոյ.
եւ կեդրոնեայն յայնկոյս ձոր	ոյ.
Եւ մուտ պարտեզ ընդ պարտիզ	ոյ.
եւ մոծ զադամ գրախտին ներք	ոյ.

+

Երիւքն եղեալ առ անձնա՝ բար .
 հոգայր ըզ կրիցըն տրտմա՝ բար :
 Փրկել զաշխարհ հոգիս յօ ժար .
 բայց է բնութի մարմնոյս տկար :
 Ը ոմն ուժեղ և զօրաւ՝ որ .
 և ոմն անզօր վտանգաւ՝ որ :
 Եւ մի և նոյն գոլ միաւ՝ որ .
 կրէր ըզ կիրսըն կամաւ՝ որ :
 () ունր գնէր խոնարհակ՝ ան .
 որում կրկնի ծուներ տմեն՝ այն :
 Ի անըս խաւսէր աղօթակ՝ ան .
 վասն իմ առ հայր իւր էակ՝ ան :
 Եւ թէ փրկիլ մարդկան հնար՝ է .
 առանց մահուս իմ որ գրեալ է :
 Ի աժակ մահուս յինէն անցց է .
 ոչ իմ կամաւ այլ քոյդ իցէ է :
 Եւ յօ հօր կամաց չէ հակառակ .
 որպէս կարծեն որքեն ներհակ .
 Եւ հաւասար յոյժ և միա կ .
 ցուցցէ զերկուսն անընդ դիմա կ .
 Եւ երկուդէն քրտանց հոսեալ .
 երակաձե՛կ կայլակ վիժեալ :
 Ի զաւրանալ հրեշտակ մերձեալ .
 յօրինական գիրըն լըցեալ :
 () ի կատարեալ էառ բնու թի .
 անձըն բանն ըզ մարդկու թի :

Պարտէր զերկիրն և զտրամաւ	Թի.
յիւրումն կրել զտնօրէնու	Թի.
Եւ հաս յուդաս որ մատնել	ոց.
հանդերձ դասիւք փարիսեց	ոց.
Ինկան նման ստորանգել	ոց.
որք յաւիտեան չեն կանգնել	ոց.
Եւ ուդաս մերձեալ համբոյրել	ով.
առիթ մահու նշան տալ	ով.
Փոխան սիրոյ զնա մատնել	ով.
չար ընդ բարոյ վըճարել	ով.
Պետրոս առ գոյթ ջերմն սիր	ոյ.
ըզ ծառային չարա բարւ	ոյ.
Եւ հատ սուսերբ զականջն աջ	ոյ.
որ ոչ լուաւ անն խրատ	ոյ.
Իսկ անն մէր անժապ	էս.
յունկն մերձեալ բժշկապ	էո.
Եւ ողջացոյց արագապ	էս.
և ոչ տեսին կուրացն հանդ	էս.
Եւ ան կամաւ զան կապել	ին.
կապեալ ըզ ձեռս արձակող	ին.
Եւ յապարանսն տանէ	ին.
կայիաբայ և աննայ	ին.
Եւ աշակերտքն ցրուէ	ին.
պետրոս ըզ հետ երթայր նմ	ին.
Եւ յաղջկանէ շարժեալ վիմ	ին.
Եւ ողոր երիցս ըզ բաղձալ	ին.

() Ի տկար բնութիւնս մարդկայ ին .
 առնայ մի պարծեսց ին :
 Ինդ դիմանալ հնարից չա՛ր ին .
 առանց նորին հզօր ձեռ ին :
 Ի շանակեալ հաւըն խօս եր .
 առ 'ի պետրոս տը ակնարկ եր :
 () Բանըն յիշէր դառնարտասւ եր .
 ի գլոր մանէն դարձեալ կանգն եր :
 () Ի առայն զերեւ տն ապտակ եր .
 յորմէ սրով բէն թեապքօղ եր :
 Ի անտըն վկայս չարեաց բեր եր :
 Երկու բերանով թքանէ եր :
 այնոր թքով լոյս ես կուր ին :
 () Դէմարն լուսոյ ապտակէ ին :
 զայնոր փայլեաց լոյս 'ի լեր ին :
 Ի յուրբաթուն առաւօտ ին :
 ետուն յատեան պիղատոս ին :
 () Ի առայն ատեան դատարան ին :
 տըն 'ի դատել կայր առաջ ին :
 Ի հարցանել պիղատոս ին :
 տըն ոչ առնէր զպատասխան ին :
 () Ի կանխասաց գիրըն լցց ի :
 եղէ ես մարդ որ ոչ խօս ի :
 () Եր ետ տանել առ հերովդ ես :
 առ 'ի նորին դատել հանդ ես :
 Եւ

Լ. Տերովդի անգոսնել	ով.
արհամարհեաց նմանապ	էս.
Լ. այց որ գլուխ եղև մարդկ	ան.
միջնորդ գլով Տօր և մարդկ	ան.
Սովաւ նոքայ նախ հաշտեց	ան.
ապայ բնութի բոլոր մարդկ	ան.
Սրոյ ըզ գետնէ լոյս փառ	աց.
արկին հանդերձ նախատան	աց.
Նախ իսպիտան հասարակ	աց.
ապա քղամիդ կարմիր ներկ	ած.
Օ ի որ զգեցեալն էր կրկ	ին.
ած և մարդ մի երկոք	ին.
Ստիտակն ի լոյս անայ	ին.
կարմիրն ի գոյն արեամբ մարմն	ին.
Լյընտրութի կամաց նոց	այ.
խնդրէր զյս թէ զբարրաբ	այ.
Լզաղակեն խաչել ըզ ն	այ.
զգողն արձակել փոխան նոր	ա.
Սիղատոսի զձեռն լուացե	ալ.
իյարենէն անպարտ եղ	եալ.
Սլուխս ի յինքեանց ասեն բարձեալ	եալ.
և ի նորոց որդոց ծըն	եալ.
Լպա ի մահ գատապարտ	եալ.
ղմահապարտաց գանըն հար	եալ.
Լիլնուորաց ձեռն տուե	ալ.
որք յապարանս ըզ նայ տարե	ալ.

'Ի հանդերձէն մերկանալ	ով:	
և զգեցուցին կարմիր գուն	ով:	
Պըսակ ի փըշոյ նախատել	ով:	
և եղեգեան գաւազան	ով:	
'Ի ծունր իջեալ կատակէ	ին:	
զգլուխն եղեգամբ հարկանէ	ին:	
() փուշ անիծեցըն բարձող	ին:	
և առ ի կեանս ըզ մեզ գնող	ին:	
էտ այնր ի խաչըն տանէ	ին:	+
բառնայր յուսով ըզ փայտ խաչ	ին:	
() Ինչ ի տեղի գողգոթայ	ին:	
ուրէր եգեալ մարդն առաջ	ին:	
Լստուն ըմպել գինի զմուս	եալ:	
և կերակուր լեղաւ խառն	եալ:	
Օ որ ըստ մահուն չափ ճաշակ եալ:		
և զբովանդակն այն ոչ արբ	եալ:	
Օ ի ի ձեռին իւր ստեղծւած	ոյն:	
զառ ի մեղաց ճաշակ պտղ	ոյն:	
Փոխարկեսցէ ըզ դառնագ	ոյն:	
ի մահ կենացըն քաղցրու	թի:	
Սերկացուցին զերկրորդն ադ	ամ:	+
զի զգեցուցէ ըզ հինն ադ	ամ:	
() հանդերձս յինքեանց բաժանեցին		
պատմուճանին վիճակ արկ	ին:	
Ի զ ձեռս և զոտսըն կապեց	ին:	
ըստ յայանապէս դաւթեան ձայնին:		

Ինդ փայտ խաչին բւեռեց ին .
 զմատուռնսն որդրեաց 'ի տախտակ ին .
 Չեռք ընդ ձեռին տարածել ոյ .
 ռաք ընդ ռաին ընթանալ ոյ .
 Փայտ ընդ փայտի դառն պտղ ոյ .
 կեանք ընդ մահո՛ւ փոխարկել ոյ .
 Ի մէջ երկո՛ւց անօրին աց .
 կայր մերկացեալ տուօղն օրին աց .
 Օ որ ո՛չ տեսին ազգն կուր աց .
 բաց 'ի միոյն աւազակ աց .
 Լք տնս խաչեալ և հաւատ աց .
 Թէ է մահու տը և կեն աց .
 Եւ իշայ զիս տը աղաղակե աց .
 ընդ իս իջես պատախանե աց .
 Ի ասն այսորիկ արեգակ ան .
 ըզ տիւն արար գիշերանմ ան .
 Ի ածկեալ ըզ լոյսն արեգակ ան .
 վասըն լուսոյն արփիակ ան .
 Օ ստուերըն քօղ արկ մեկու Թե .
 զի մի տեսցէ ակն անարժ ան .
 Լու զի լուսոյն մեծի ծագմ ան .
 ճաճանց փղընո՛ւնց խաւարեց ան .
 Ի մէջ օրեա նսեմաց աւ .
 յորժամ սղամ մեղօք մեռ. աւ .
 Լու յինն երրորդ 'ի լոյս դարձ աւ .
 յորժամ մահաւամբ մահըն լուծաւ .

Վաղախ ետուն 'ի ծորան Ի.
 այնմ որ բղխեաց գետ յադեն Ի.
 Եւ 'ի վիմէն անապատ Ի.
 երկուտասան վտակ բար Ի.
 Եւ ըրորդ ժամ պարտեալ օձ Ին.
 զմիտըս նախնոյ մօրն և այ Ին.
 Եւ վեցն անկեալ մարդն առաջ Ին.
 հաւանական բանիւ նոր Ին.
 Եւ սոյն ժամու Թրն 'ի խաչ Ին.
 զի քաւեացէ զմեղըս նոց Ին.
 Եւ յորժամ ել ադամըն հին.
 եմոյծ ըզ գոհն 'ի մէջ գրախտ Ին.
 Եւ լի ելի աղաղակ եր.
 իմոյ՝ ընդ իմ զհայր աղաչ եր.
 Եւ ոց չի շէլ զմեղս աղօթ եր.
 Եւ ըզ մեզ ոչ թողուլ հայց եր.
 Եւ արձեալ ձայնիւ աղաղակեաց.
 զհոգին կամաւ հօր աւանդեաց.
 Եւ ընդ ինքեան վերա թաւեաց.
 զհոգիս մարդկան հօր ընծանեաց.
 Այլ ըստ մերումս արտա շնչե.
 այլ արտաքոյ մերոյս գործե.
 Օ ի մերձ 'ի մահ ձայն մեր լու.
 իսկ նա հնչմամբ ձայնիւ գոչե.
 իմէ՞ ոչ այլ լուստ աստիման Ի.
 եթէ՞ կամաւ նայ մեռան Ի.

Որպէս ասաց ինքըն նախկ ի.
 գնող և առող մարմնոյն յայտն ի.
 ի, ոյն բանն որէր ծընունդն ա՛հ հօր. հ.
 եղև մարմին յորովայն մօ ը.
 Ղջմարտապէս մեռաւ մարմն ով.
 զի փրկեսցուք մէք ամլ.
 ի՛նմա՛հ բնութիւն ամայ ին.
 մեռաւ մարմնով մահկանացու ին.
 իւր մահացուն խառնեալ ի՛նմ ին.
 եղև անմահ ընդ անմահ ին.
 Ո՛չ ոմն անմահ ոմն մեռե ալ.
 զի այս երկուք են բաժանե ալ.
 իւր որ ան մահն ոյն և մեռե ալ.
 և որ մեռեալ ան մահ մնացե ալ.
 Որպէս ծընունդն ըսքանչել ի.
 նոյնպէս և մահն հրաշալ ի.
 իւր երկոքեանն ըսքանչել ի.
 զի ա՛յ է արարչ ի.
 () է անդ որ էր դարձեալ լին ի.
 և էութիւն ո՛չ կորընչ ի.
 իւր աստ անմահն մեռան ի.
 և իմահունէ՛ր կենդան ի.
 Որպէս և հօւր ընդ երկաթ ոյ.
 ասանջի ուռամբ հարկանել ոյ.
 թէ և նըման չէ այս աղդ ոյ.
 զի երկոքին են ինիւթ ոյ.

ԲԱԼ ԴՈՒՂ նաքեան Նըմանել	ով.
հոգի կրակից մարմնոյ գուն	ով.
Բայց չէ և այս ճշմարտել	ով.
զի բաժանին չարչարել	ով.
Իսկ հուծին անձակ	ան.
առեալ բնութի՛նս նիւթակ	ան.
Բնքակտե՛լիէ միակ	ան.
յորովայնէ մինչ յաւիտե	ան.
Ուստի հոգի իւր մարդկայ	ին.
զոր աւանդեաց առ հոյր երկ	ին.
հանդերձ բնութի՛նս անձայ	ին.
էջ 'ի հոգիսն որ 'ի բանդ	ին.
Որ բովանդակ և 'ի մարմ	ին.
մինչ բաժանեալ եղև հոգ	ին.
Իւ ոչ թափուր ծոց հայրեն	ին.
և ընթհանուր էից բնու	թի.
Իւ զի անհր որ մեռ	աւ.
յայտենն զարմանք զորգործեց	աւ.
Իրկիր հիմամբ սասանեց	աւ.
և վարագոյր ընդ մէջ հերձ	աւ.
Ու էմք 'ի յինքեանց պատառեց	ան.
և դերեղմանք մահու բաց	ան.
Ու արմնք սրբոց բազմաց յարե	ան.
'ի հաւատալ մեզ յարու	թե.
Իւ զի մեռեալն էր կենդան	ի.
Թէպէտ և մահըն հաւատա	ի.

Եւ այստեալ կողին զխոցւած տիգ ի.
 կայլակ աղբերոցն կրկնակ ի.
 թուրն 'ի լուանալ մեղուցել ոց.
 'ի մահ նորա մըկըրտել ոց.
 Լ'ընեն 'ի սնունդ մաքուր հոգ ոց.
 առ 'ի քս տղայացել ոց.
 Կողին խոցմամբն որ պատառեաց.
 Ըզ կողածնին մեղըս ջընջեաց.
 Օ եկեղեցի այնու շինեաց.
 Լ'ընդ գրախտին մեզ պարգևեաց.
 Ի բեղելոցըս շնորհ բաշխե.
 Ըզ նա յովսէփ պարգև խնդրե.
 Լ'ըզ զոր փառայ լոյսըն ծածկե.
 մաքուր կտաւ՝ ըզ նայ պատե.
 Ի անն որ ըզ բանն ըստեղծանե.
 'ի բարբառոյ բանից լու.
 Ի շունչ բոլոր զգայնոց շնորհե.
 հոտոտելաւքն ոչ տար բերե.
 Օ աչնոր զանգունդըս նկատե.
 յովսէփ ձեռաւք կափուցանե.
 Օ ունկն որ լուեալ շրթանց լու.
 գիտեալ մահուն խփուցանե.
 Օ ձեռն որ զերկինքս հաստատե.
 երկզասկինդ պարտւանդե.
 Օ ոտս որ ընդ յաւդս վերա թե.
 տկար բնութի կտաւ՝ ոյ կապե.

+

Խուսնկ և զմուռ նշան թաղմ ան.
մարմնոյն բերին անապակ ան.
|| Ըոյ եթերնէ յօթար ան.
մարմնով եդաւ 'ի նոր տապ ան.
|| Իմ վն ընդ գէմ եգեալ գր ան.
զվեմն արգելին ըզ գլուխ անկեան:
Լա զարեգակն անստուերակ ան.
'ի գուբ ծածկէն նըսեմակ ան.
Լ'ըբուն էիցն պահապ ան.
նըջէ մահուամբ 'ի գերեզմ ան.
Լա որ երկինք չեն բաւակ ան.
կըքի յայրին պարագրակ ան.
|| Ըով մեռեալք համա գամ այն.
յառնեն ձայնիւ կենդանակ ան.
Լ'նքն մեռեալ տնօրինակ ան.
կայր 'ի բանդին դժոխակ ան.
|| Ըրմէ սարսէն զօրքն վեր ին.
զինուք պահեն ազգ երկրած ին.
Լա տրտմութե՝ մեր բարձող ին.
կանայք ողբով իւղըս բեր ին.
'Լ, ընջեր, առիւծն 'ի խոր գբ ին.
մռնչելով չար գազան ին.
Լ'յն որ ըզ ծնունդս ադամայ ին.
կրեալ պահէր յորովայն ին.
|| 'Ինչև ժայթքեաց զամենեւ ին.
զինըն կողոյս դիւօք նոր ին.

() աւարն էսաւ ըզ գերող ին .
Դարձոյց անդրէն առ հայրեն ին :
|| Է արգելեաց վէմն երկրաւ որ .
յիւից ըզ վէմն հոգւ որ :
Բ . Ե առաւտոն երորդ տէր ւր .
Ժագեաց յերկրէ զլոյսն երկնաւ որ :
՝ Ի կոյս մօրէ ծնեալ մարմն ով .
ըզ կուսութիւն ոչ խախտել ով :
՝ Ի կոյս յերկրէ նոյն առնել ով .
և զկնիքն ամբողջ իսկ պահել ով :
|| Ի զօրականն զնորա տեսե ալ .
դառք զինուորացն եղեն մեռե ալ .
Ի զ կափարիչ վէմն բարձե ալ .
տհեղ լուսով վերա նստե ալ .
Զայն աւետեաց կանանցն երգ եր .
նման փողոյ հընչմամբ գոչ եր :
|| Ե արեաւ խաչեալն զոր խնդր էք .
մի զարհուրիքն այլ խնդաց էք :
Բ . շակերտացն պատմեց էք .
և զեայի պարտսն լըծ էք :
՝ Ի գալիլեաց երթայք տես էք .
և աշխարհի քարոզեց էք :
|| Ե այլոցն երթեալ վաղվադակ ի .
բայց մարիամ կայր արտասու ի :
՝ Ե ոցա ՝ ի գալն պատահ ի .
ողջոյն ոտիցն երկրր պագ ի .

Ս'արիամու մագդաղեն
 ցուցաւ նման պարտիզ պան
 Խարժէր ըզ նա՛ ան յուսալ
 Բարձող մարմնոյն տիրական
 (Ի) անօթըս տայր ընդ ել ձայն
 'իյանուանէ՛ զնա՛ կոչել
 Օ որ մարիամ՝ բաղձամբ սիր
 Հըպեալ 'ի նա՛ փափաքել
 Լայ արգելու զնա՛ ասել
 մի մերձենար զգալի գըթ
 Օ ի չեմ ելեալ առ հայր ամօր
 ադամային՝ զգեցեալ մարմն
 Լըւ յերկնաին ծառըս կեն
 նախ ադամեանքն են մերձակ
 Լըւ ոչ ևայ՝ ձգմամբ ձեռ
 որ հան զադամ տնձառ փառ
 Լըւ զյարուեթէ՛ պտուղ առաջ
 պարտէ նուիրել հօրըն վեր
 Որ իմ բնութիւնէ՛ հայր յերկ
 և ձեր շնորհաւք աւաղան
 Յի կոչի իմ ըստ մարմն
 զիսա՛ն մասն արարած
 Լըւ ձեր անձ բնութիւն բար
 ար և ստեղծի՛նք գոլ անգոյ
 Ի նդ հակառակս ը՛թանալ
 պէտրոս և յո՛հաննէս սիր

ի.
 ի.
 ի.
 ի.
 ու.
 ու.
 ու.
 ու.
 ու.
 ու.
 ու.
 ու.
 ա.
 ա.
 ա.
 ա.
 ին.
 ին.
 ին.
 ին.
 ոյ.
 ոյ.
 ոյ.
 ոյ.
 ու.
 ու.
 Օ պ

() պատանսըն լնկ տեսանել ուլ.
 և վարչամակն ուրոյն դնել ուլ:
 'Ի հրեշտակաց ծալեալ գոլ ուլ.
 առ 'ի պատիւ մեծ խորհրդ ուլ:
 () ինքըն գըլնւխ մեր պատուել ուլ.
 և զմեզ անդամըք յօդել ուլ:
 'Ի այց զինուորացն անդրէն դարձել.
 հրէից պատմեն զհրաշքըն տեսեալ:
 () որս արծաթուլ կուրացուցե ալ.
 յիւրոցն ասին զնա գողացե ալ:
 'Ի նմին աւուր յայլում դիմ աջ.
 յայանեալ երկուց կդէ ոպէ անց:
 'Ի զ վիճմանէ նոցա է հար ց.
 իբր ըզ տըգէտըս կշտամբե աջ.
 'Ի զ մովսիսէ կարգաւ պատմե աջ.
 զոր վն ինքեան նախ գուշակե աջ.
 'Ի բեկանել հացին յայտնե աջ.
 և նոյն ժամայն զինքըն ծածկե աջ:
 'Ի մինչ դարձան և պատմեց ին.
 առաքելոց մետասան ին:
 'Ի աշաբաթ երեկոյ ին.
 եմուտ փակեալ դրամբք առ նոսին.
 'Ի նորհեաց նոցա փըլմամբ զհոգին.
 զայնոր կորոյս մարդն առաջ ին.
 'Ի շխան արար յերկրէ յերկ ին.
 թողուլ ըզ մեղըս մարդկայ ին.

Երու՛մ Թո՛վմաս անդր ո՛չ գոլ ուլ.
 յասել նոցա՛ չհաճատալ ուլ.
 Եւ ութ ա՛ւուր դարձեալ գալուլ.
 որ հաճատանց շօշափել ուլ.
 () խոցւած տիգին ձեռամբ տեսեալ
 ինոյն մարմին որ յարուցեալ
 ՏԻ և ԹԺ խոստովանեալ
 զնայ որ իխանքն բեառեալ
 Լ՛՛ջ յարութէն այլափոխեալ
 կամ ինուաստից փառաւոր
 Լ՛՛րպէս և չար ոմըն կարծեալ
 անապական նախ ո՛չ աս
 Լ՛՛ կայէ բանն ընդ դէմ չարեալ
 զոր յարուցեալ վն իւր աս
 ԹԻ Ե՛ նոյն մարմին եմ ոսկեր
 և իյառնելս ո՛չ փոփոխեալ
 Ի՛՛ այց աշակերտքն նորա՛ գնաց
 ի Ժամադրեալ նոցա՛ տեղ
 Լ՛՛ յլ ակերպեալ զտորն տես
 որպէս երբեմն իմբ լեր
 Լ՛՛ Ե՛ Թն ինոսա՛ երկուանայ
 բաց ի երկնցն որ նախ տես
 ՏԻ ըն խօսէր մետասան
 և առաքէր յերկիր զնոս
 Ի՛՛ զ հեթանոսս աշակերտ
 երբորդ ութէ՛ն մկրտ

Ի զ պատուիրանն ուսուցան	ել.
ինքըն յաւէտ ընդ մեզ լին	ալ.
Ի արձեալ յայտնի՝ այլա նմ	ան.
առ ծովակին տիբերակ	ան.
Հուցեալ գործովքըն հրաշակ	ան.
զինքն ի բնութի արարչակ	ան.
Ձկանց ծովուն հրամայել	ով.
յուռկանս նոցա ըմբռնել	ով.
Իւ զնոր աստեղծ հացն առնելով.	
ձուկն ի կրակին խորովել	ով.
Իւ ընդ նոսին ճաշակել	ով.
գիւր յարութին ըստուգել	ով.
() պետրոս երիս հարցանել	ով.
զուրացութիւն քաւել	ով.
Իւ ըզ կնի իւր հետեւել	ով.
չարչարանաւք խաչակցել	ով.
Իւ զյոհաննէս յաւէտ սիր	ով.
ասաց պահէլ բանիւն իւր	ով.
Իւ ի աւուրըս քառասու	ն.
զինքըն յայտնէր ամենեց	ուն.
Խօսէր ըզ բանն ոգւոց արթ	ուն.
արքայութե առնէր գիտ	ուն.
Իւ ի ընուլ քառասնեկ	ին.
ըզ կերակուր խնդրէր վերջ	ին.
() մասն ինչ ձկանց խորոված	ին.
նըզ խորիսիս քաղցըր մեղս	ին.

Հանէ զնոսայ ի բեթանե այ.
 իբր ըզ մովսէս լեառն սինե այ.
 Լէդ ի վերա գըլխոց նոց այ.
 զձեռս իւր օրհնել բանիւ զնոս այ.
 Լէ զաւետիւնն հայրակ ան.
 որ է հոգի սբ մաքրակ ան.
 Լսէր ինքեամբ առաքակ ան.
 որպէս մի տր և համա կամ.
 Լէ ի յերկինք վերացե ալ.
 վերա թևոց հողմոց ելե ալ.
 Լովին մարմնովն համբարձե ալ.
 որով մեռեալն և յարուցե ալ.
 Լսաոյց յաջմէ հօրն փառաց.
 զբնութիս անկեալ կոխան դիւ աջ.
 Երկիր պագեալ ի հրեշտակ աջ.
 և ամենայն երկնաւոր աջ.
 Ենչև ներքոյ գարրչապար աջ.
 նորա դիցեն հոյլք թշնամե աջ.
 Լներևոյթ հակառակ աջ.
 երևելի մարդկան չաբե աջ.
 Եորժամ փառաւք հօր եկեա ե.
 նովին մարմնոյն որ ի կուս ե.
 () բնութի մարդկան յարուցան ե.
 և ընդ գործոց հատուցան ե.
 Եւրեաց ըզչար վճիռ հատց ե.
 յաւիտենից հըրով տանջ ե.

() արքայութիւն ժառանգ Է.
 յանբաւ բարիսըն վայել Է.
 Լ, Թէ գործովք հաւասար Է.
 և ոչ նովին մեռուցան Է.
 Լայց որ արդէն չհատասց Է.
 այլ ընդ դիմակ և ներհակ Է.
 Էրժամ յերկնից եկեալ տեսց Է.
 յակամա կամս երկըրպագ Է.
 Թէ պէտ և ոչ օգուտ բեր Է.
 այլ անձամբ զանձըն կոծեսց Է.
 () օրս գեհենիւ դատապարտ Է.
 զչհաւատացեալսն ինոցան Է.
 Լսկ մեք հանցոլք փառըս նմ Է.
 հօր և հոգոյն միշտ յարակ Է.
 Էանցեալն յայժմոյս և ապա գ Է.
 երրորդութիւն մըշտակ Է.

Է իշտութիւն Թն Է, երեսի.

ասն աստուծոյ խօսեսլ ըզ ան.
 այս բ ան.
 ինչ ոչ էրանդ և ոչ նմ ան.
 () ի սիրտ յիմար անձն անարժ ան.
 ոչ է տեղի իմաստու Թեան.
 Պարտէ սրբոյն սբ բնակար ան.
 և մաքրելոյն մաքուր կայե ան.

Բայն լինել անար
 և անճառիցն վիպաս
 Բայց փափաքումն ոգոյս բնակ
 ստիպեաց քան զյուսիս գերակ
 Եւ գթութիւն հայր ալ
 համարձակել ետ ինձ այսք
 Ի գրել բանիւ ան ալ
 ոտիւք չփեւջ ներտաղակ
 Եւ ետութեան անհասակ
 Եւ բանին հաւր մարդ եղու
 Եւ նորա ձեւ և ան նշ
 յինէն շինած առանց հիմ
 Բայն ի վերան ան շարժակ
 վիմին եդեալ սայ կեփայե
 Եւ զի ոտիւք է պարզակ
 և ոչ բանիւ անջափակ
 Եւ ի սյս լեզու պարսաւակ
 բարբառեսցի անփակ բեր
 Վան զի բազումք նախ վարժեցան
 այսպէս յիմաստս անակ
 Եւ արարչիւն բանիւ բնու
 տացեն այսու բան գովու
 Եւ անգութեան սաղմոս ար
 և սողմոն առակար
 Եւ անգութեան ան ար
 և անգութեան ան ար
 և անգութեան ան ար

ան.

ան.

ան.

ան.

ան.

ան.

ան.

ան.

ան.

թե.

ան.

ան.

ան.

ան.

ան.

ան.

ան.

ան.

ան.

թե.

թե.

ան.

ան.

ան.

ան.

Մի, ոցին և մէրս հետեան	ան.
Բայց դոյզնաքեան համանմ	ան:
Ոչ մի տառիւ վերջ անկակ	ան.
զի մի ծուլից լուր ծանրան	ան:
Լալ խստաբար փոփոխակ	ան.
զի ընթերցողք ոչ ձանձրան	ան:
Ի՞նչ արժանի առնէք յիշմ	ան.
զիս ըզ ներսէս անձն անարժ	ան:
Ի թիւեօթեանց տանց հարիւր	ոց.
կատարեցաւ բանս հաւատ	ոց:
Մի վեց հարիւր թվական հայ	ոց.
յիսըն հարիւր չորք հոռոմ	ոց:
Ի տկարանալ հառվմանց	ոց.
և զօրանալ հագարաց	ոց:
Ի նդ բորբոքել մեղաց մեր	ոց.
յոյժ բարձրագոյն բան զքաղդէացոց	ոց.
Սասուտ սուտանն յիկոնաց	ոց.
եկեալ յաշխարհ գերմանաց	ոց:
Լուեալ զաւանս քաղաք այն	ոց.
մինչ ի կողմանս եփրատաց	ոց:
Ի սկ հայրապետն հանուրց հայ	ոց.
անուռն զուարթուն գընդորի	ոս:
Ի առանդ նախնոյն նբ աթոռ	ոց.
անուանակիր սեռազգայն	ոց:
Ի ծով անուն գղեկէն ելե	ալ.
զոր սեփհական ինքեան շինե	ալ:
	Ի

'Ի յանառիկ ամրոցս հասե
 հռոմական կլայ յորջորջե
 ՝ ՝ որմէ նախնի տէրանցն ելե
 յահէ նեղջանցն փախուցե
 ' զ սա կամաւ սըմին տուե
 լինել յաւէտ սեփականե
 ' րդ այս պիտում ժամանակ
 դառն և դժնեա՛ և ան բար
 ՝ ՝ որում բնակեմք յայտմ ամրոց
 'ի գետնայաւ քարանձաւ
 'Ի յիփրատայ պարագրել
 որ յադինայ քառ որդ հոռ
 ՝ ՝ ելից կուսէ՛ հեղիկ շարժ
 'ի միւս փոքւէ՛ մտիւք պատ
 'նքս ամբարձեալ՝ի բրդիղղ
 ալեաց ծովու ոչ երկնչ
 'Ի մարդկնէ՛ ոչ զարհուր
 զի է՛ հնարից ան յաղթել
 () որ տնօրինիչն առնայն
 տեղ պատրաստեաց ապաւին
 Տ՛ր աթոռոյս ըսքանչել
 'ի բարկութե՛ ժամանակ
 ՝ ՝ որում նեղիմք յանօրին
 'ի յարտաքին չար գազան
 իւր ոչ նուազ՝ի դժբան
 'ի սուտ անուն քրիստոնէ

ալ.

ալ.

ալ.

ալ.

ալ.

ալ.

ի.

ի.

ի.

ի.

ի.

ի.

ի.

ի.

ի.

ի.

ի.

ի.

ի.

ի.

ի.

ի.

աց.

աց.

աց.

աց.

|| Եւ աթոռն սբ գրիգոր
 գոչ հոմանունն համա նման
 իւր երկոցունց աշխարհայն
 գեթ փառունակ պատուեցել
 || ասիւ անունն վեհաբքուն
 և զօրավար կոչեցել
 իւր մարեմայ քեռ ընտրել
 և այրութք բարի սնիւ
 || Եւ տ մանկանց որ ըստ մարմն
 ստանայր մանկունս ըստ
 իւր համօրէն նոցին ծննդ
 յողնաշաւիղ բարէ զարմ
 || Եւ կենդանիք աստիս լուս
 և որք ննջէն առ աստուծ
 || մանց հայցել միշտ պահել
 խաղաղական կենոք բար
 || մանց խնդրել ժամանել
 անձառ կենաց հանդերձել
 իւր խնդրողին զբանըս գր
 երիցագոյն եղբօր որդ
 || Եւ ապիրատ յորջ յորջել
 ըստ նախնեաց հարցն անուանել
 || այ եղիցի պատճառ բար
 յիմաստութի կրթել հոգ
 ի ստորնայնոցս ամբառնալ
 և յերկնայինսդն հըպել

Եւ բոլորից հնազանդել
 այսմանանդից անձայն
 Տացե յս պարգև բար
 այժմ և անհուն իմում վերջն
 Ի զփառքս հաւր պատիւ որդ
 Ի գոհութի տուողին հոգ
 Լը միշտ երգի արարած
 յիմանալեացս և ի զգալ

ոյ.
 ոյ.
 ոյ.
 ոյ.
 ոյ.
 ոյ.
 ոյ.
 ոյ.

Տեառն 'Լ, երեսի սրբոյ Լ, գիսկողմսի
 Լ, ան իբրագոսսանիւրոյ մոկեց.
 Լ, Գիւնոյ այլ ուրիշից որոտից որոտեաւոր
 Լ, Կոմ.

ՍԻՆ Լ, Ե. Չ. Չ. Բ. Ե. Չ.

մերձակ այ.
 լինել խրատէ Թէ Տա

Հատ

Տեսող գործոց ըզ նայ իմ այ.
 լող բանից ծանիր ըզ ն այ.
 Գաղտնիք սրտից աչաց նոր ա.
 չեն 'ի ծածուկ այլ յայտնի կայ.
 ի Ե այս մտաւք հայիս 'ի ն այ.
 անմեղ մնաս միշտ յարակ այ.
 Բենըն բանից ասէ չարե աց.
 սանձեալ զլեզուս վն ընկեր աց.
 Լ, բերանոյ քո հան 'ի բ աց.
 զխօսս աղտեղի նախատան աց.
 Լ, այ

✠

✠

✠

'Լայ և 'ի բան բամբասան
 Դիր պահապան քոյ շրթ
 Օ ի ապրեսցիս գու 'ի մեղ
 և յանաչառ դատաստան
 'Ի իմըն գըրովք անայ
 ուսուցանե խրատել լեզու
 Բան քո նոքաք յարդարեսց
 գործըք դոցին հետևեսց
 Լա մի ընդ դէմ կալ հրաման
 այլ հնազանդեսայ պատուիրան
 Լա ոտըք քո ոչ մոլոր
 'ի ճշմարիտ ճանապարհ
 'Լայն դատողի'ն երկնաւոր
 խրատե ըզ քեզ սպասել յերկր
 Լա 'ի մարմնոյ քո վաղճան
 հոգոյդ կոչմանըն ար ուն
 Սնալով լինել յանկարծակ
 նման գողոյ 'ի գիշեր
 Օ ի որ սոցին ակըն կալց
 նայ 'ի մեղաց ոչ յաղթեսց
 Լա չն երգէ միշտ յականջըս
 տալ ըզ համար պարտուցըն
 Որպէս մանկունք ուսման գըր
 ըզ տախտակի'ն համար տալ
 Կամ որ վեհից տնտես գործ
 առ 'ի զհամար պահանջել

այ.
 անց.
 այ.
 այ.
 ին.
 ին.
 ին.
 ին.
 ին.
 ին.
 ին.
 ի.
 ի.
 ի.
 ի.
 ի.
 ի.
 ի.
 քո.
 քո.
 ոյ.
 ոյ.
 ոյ.
 ոյ.
 ոյ.

Քան զի տնտես ես քո հոգ	ոյ
և պարգևանցն անձայն	ոյ
() ան զուգակից սմինժան	իր
որ միշտ ասէ թէ՞ զօրաց	իր
Ի խորքըն՝ մահու զարթ	իր
և ի յանձին քում զգաստաց	իր
{ } անցանորացն մի խաբ	իր
յանանց կենացըն մի զրկ	իր
() արդարութի այժմ ըզ գեց	իր
և անդ փառաք պայծառաց	իր
Ին էից լուսոյն հանուրց ծագ	օղ
խրատէ լինել միշտ հայեց	ող
Ի զ մեղս ասէ ատեն և թ	ող
և սըրբութեցըն լեր սիր	ող
() ի որպէս չէ խաւար կըր	ող
պայծառ լուսոյն և նման	ող
Ի յսպէս հոգի չարեաց գործ	ող
մաքուր հոգոյն չէ ընդուն	ող
Ի նթն ընկերի՝ քո պատահ	ել
բարեաց իրաց ինչ յաջող	ել
Խրատ է ըզ. քեզ մի յաջախ	ել
մի մախանաւք ըզ. քեզ այր	ել
Ի յլ թէ՞ կամիս ասէ հանգչ	ել
և ան հաճոյ լին	ել
Ի՞նչ գոհութի՛ տւողին յաւ	ել
այնմ որ գիտէ հաւասար	ել

Թոյն Թագ ասէ՛ արքունակ ան .

կամ պետութի իշխանակ ան .

Թէ՛ ընկալցիս դու ըզ մարդկ ան .

մի՛ համարիր քեզ սեփակ ան .

Ի՛յլ ըստ հարանց քոց որ անց ան .

ծանիր ըզ քեզ ծաղկի նըմ ան .

Եւ մի՛ լինիր անբարտաւ ան .

այլ քաղցր և հեզ խոնարհակ ան .

Սէն ժամանակեա՛ զկենքս անցաւ որ .

կարծել չտայ քեզ փառաւ որ .

() Ի Թէ՛ իկառս ես Թագաւ որ .

և կամ իշխան յոյժ զօրաւ որ .

հողոյ ծընունդ ես հիւթաւ որ .

յոր դառնալոց յոչ կամաւ որ .

Ի՛յլ որ գործոյ կաս սպասաւ որ .

յորմէ կոչիս ոչ յօժաւ որ .

Ի՛նն իցասմանէ՛ դու իբաց և եր .

և մի՛ ըզ քեզ ասէ՛ այր ել .

Եւ մի՛ ըզ բանսըն թիւնաբ եր .

առ իսրտէտ յառաջ բեր եր .

Սի՛ն անողորմը զոք տանջ եր .

մի՛ անիրաւ իրըս գործ եր .

Օ ի մի՛ կրեսցես զորասաց ար .

զտանջելն ի հո՛ւրըն մահաբ եր .

Ի իոյն լռել վարդապետ էն .

իցաւագին բարկութն էն .

Հանգչել ասէ՛ 'ի չար ախտ	էն.
և յանհանգիստ տրտմութեն	էն.
Ինկալ ըզ սոյն և 'ի ան	էն.
յերանութե հեզոց բան	էն.
() անիր թէ՛ մերձէ որ դատ	էն.
հատուցանել քեզ փոխար	էն.
Խէն խորհրդակից բարի եղե	ալ.
մերժէ զխորհուրդ խորամանկե	ալ.
Լիցի 'ի քէն նա հեռացե	ալ.
որ յայ է ատեցե	ալ.
Ղմարտութե լեր հետևե	ալ.
ուղիղ խօսից սիրող գտե	ալ.
Սինչ զի և բան լոկ ասացե	ալ.
լինել երգման գերազանցե	ալ.
() ան ծանուցանէ յոյժ ծանրագոյն.	
ըզ բան երգման ուրանալ	ոյն.
() ի թէ փակեանց անն 'ի յայ	ոյն.
և 'ի չարէն ասաց զստ	ոյն.
() ինչ առնիցեն 'ի յերդնլ	ոյն.
միշտ 'ի յանուն ան	ոյն.
Լա այն ստութե՛ յոյովայդ	ոյն.
որոյ մեզանց չիք վեհագ	ոյն.
Կեն կենաց զանց աւուր	է.
կրկին դրամք քաղաք աս	է.
Ինդ մին մտեր մերկ յարգանդ	է.
ընդ միւսն ելցես մերկ յաշխարհէ.	

Ըրդ զինչ օգտիս դու 'ի չա՜հ է.
 'ի բաղժիս այս վաճառ է.
 Երբ՝ամ 'ի գրունսն կողոպտ է.
 մահն որ կենաց թշնամին է.
 Զոյն հայեաց յոյժ այս բան հս.
 Էմի զբաղիր միշտ 'ի սնոտ հս.
 Ս'ի յապաղեր դու 'ի չա՜ր հս.
 այլ փոփոխեա՛ փոյթ 'ի բար հս.
 () 'ի յորժամ ոչ գիտես կոչ հս.
 Է ըստ գործոց քոց պահանջ հս.
 Եւ թէ՛ չունիս պատասխան հս.
 յան լոյս խաւար բանդ արկան հս.
 Զայն ձիոյ ըզբե՛զ օրինակ ուլ.
 զմարմինդ 'ի կառքս լծել ուլ.
 Եւ կառա՛վար ուղղիչ սանձ ուլ.
 զհոգիդ ասէ անդ նստել ուլ.
 Թէ՛ անմոլար ճանապարհ ուլ.
 գնաս յօրէնս մին սիր ուլ.
 Եւ այնժամ յառնե՛լ ըն քո՛ մարմն ուլ.
 ընդ առաջ նորա՛ թռչիս ամպ ուլ.
 Դատն զեկառնուլ քեզ էն ճարտար.
 նաւել յայս ծով տայ հմտաբ ար.
 Լսէ յուզե՛լ ալեացն երկ ար.
 ընդ գէ՛մ կացեալ հզօր ար.
 Սարել զհոգոյդ նաւն անդադ ար.
 հոգոյն թեալ ք արիաբ ար.

Օ ի հասուսցէս անդորրաբ ար.
 յանքոյդ տեղին խաղաղար ար:
 Շէն ճառագայթ առ իսրտ եդ.
 ասէ ծագեաց լուսոյ հանգ եդ:
 Օ բանըս բարի հեղ իլեզու եդ.
 զողորմութիւն ի ձեռան եդ:
 Ի այց յարարչէն քեզ պարգև եդ.
 մի վատթարաց վատներ յանպ ետ:
 Թէ ոչ վճար տաս ի յանձն եդ.
 յորժամ խնդրէ ի յառող եդ:
 Սենն մերժել ի բաց ասէ իբ են.
 զախտըս մեղաց որ ի չար են:
 Օ պոռ ընկականն և զայլ ամ են.
 որով գաղտնի նետիւք խոց են:
 Եւ այլ կապերճաց առնու իւր զ են.
 ի դեղեցիկ տեսլեան դիմ են:
 Եւ հարկանէ զաչըս քեզ են.
 ի չարաչար հայեց ման են:
 Եւ ին յինէն ասէ մանուկ ընտրե ալ.
 զայս բանս խրատ յաշխարհի սգ ալ:
 Եւ ունայնութե՛ց ըզքեզ մի տ ալ.
 սնոտի խաղաւք անմտան ալ:
 Եւ յլ յիմաստնոց դրունըս գն ալ.
 և յուսմանէ՛ ոչ ձանձրան ալ:
 Օ ի մի անձին տաս զղջան ալ.
 յորժամ հնար չէ յետ գառն ալ:

✠

Նոյն նորոգ ասէ երկտասար Դ.

զիմաստու թի զդեցիր քեզ զար Դ.

Սի՛ զպատմութեան թաղմազար Դ.

որ ըզ տղայս առնէ զուար Թ.

Լ. յըզ հանձար ծերոց և զխրատ.

որով յայտնի ճանաչիս մար Դ.

Քան զի յիմարնէ հոսեալ յար Դ.

իսկ իմաստունն ոմ ըզ վար Դ.

✠

Ընն շատ ասէ ով ծերունի Դ.

հնացեալ մեղաւք կեալ յաշխարհի Դ.

Եւ ամէ գառնալ յայժմ ի հոգի Դ.

մինչ գեռ ի ձեռս է քեզ բարի Դ.

Եւ առայեցէր մարմնոյ գերի Դ.

մինչև ի յափրն տապանի Դ.

Տուր ի մնացեալ ժամանակի Դ.

մասն ինչ հոգոյ բանականի Դ.

✠

Սոյն ուսուցանէ քեզ գիւրու Թբ.

և աստ և անդ լի բարու Թբ.

Սիրել զա՛ծ ճշմարտու Թբ.

և զքո ընկերն ըստոյգու Թբ.

Սերժել ըզ չարն ատելու Թբ.

գրկել զբարին սիրելու Թբ.

Պահել զհոգիդ քո սրբու Թբ.

և ան հպարտ խոնարհու Թբ.

✠

Սոյն չար ասէ զագահու Թի.

զի շատ մեղացէ ծնելու Թի.

Օ ի 'ի նմանէ՛ է սպանու

Թի.

նայ է աւար և գերու

Թի.

Ի նտի սկսանի գողու

Թի.

և անիրաւ դատողու

Թի.

'Ի յայնմանէ՛ վաշխառու

Թի.

և ըզ միմեանս ատելու

Թի.

Պէ՛ն պատուիրէ՛ կալ անբամբ

աս.

'ի յայս չասեաց յորում Թէ՛ կ

աս.

Օ ի մի՛ հոգոյդ առնես մի

աս.

'ի ձախակողմն կալովդ

աս.

Ի՛ւ մի՛ նախատ 'ի կեանքս յայ

ս.

որում զարժանն ումէք ոչ տ

աս.

Տուր զանցաւորն զոր ստան

աս.

և առ զանանցն յոր գն

աս.

Քէ՛ն ջնջել զհոգիդ ասէ ջրովք.

ոք.

յախտից մեղաց ջերմ արտասու

ոք.

Օ ի լաճէ լալ աստէն կամ

ոք.

և անդ ցնծալ մեծաւ փառ

ոք.

Վանաստ խնդալ պէսպէս մեղ

ոք.

և անդ կրճե՛լ խնտ ատամ

ոք.

Ի՛ւ այս սակաւ ժամանակ

ոք.

և այն յաւէ՛տ անթիւ ամ

ոք.

Ի՛ւ այն ուամի՛կ արանց հանուր

ց.

ոչ նախանձել խշատէ վարու

ց.

Ի՛ւ գինարբուաց երգոց պարու

ց.

մի՛ հաղորդե՛լ լկտի բարու

ց.

	Օ ի փոխանակ աստէն ծաղու	ց.
	կոծուին և լոց է անդ նոցուն	ց.
	Ինդ մեծատանն այնմիկ դասու	ց.
✠	որ փափօքէր կաթիլմի ջուր	ց.
	Սէն սէր աշխարհիս այս ախտաշարժ.	
	ատել խրատէ զաղտեղի դար	շ.
	Լէ թէ մեղաց մի լինիր բա	ժ.
	ախտից տուամբ ձգելով ի դար	շ.
	Օ ի թէ մարմնդ ասացէ վա	շ.
	հոգիդ հիւանդ լինի և հա	շ.
	թէ աստուրախ առնէ և հրա	շ.
	այլ յետոյ տա՛քդ մահուճա	շ.
✠	Սէն վարքասէ պեղծւանառ	ակ.
	ուն կամացնէ յոյժ ներհ	ակ.
	Լէ որ իյայս սէրէ համ	ակ.
	է ա՛յ սիրոյն դիմ	ակ.
	Լորդ մի ըմբէր խնտ ախոր	ժակ.
	զանցաւորիս սիրոյ բաժ	ակ.
	Լ. Ու փոփոխեա՛ զմերատես	ակ.
	յանապական սէրըն յըստ	ակ.
	Տիոյնըն տէրանց և իշխան	աց.
✠	խրատ ընծայէ իմաստու	թեց.
	Թէ մի սիրէք ժողովել գա	նձ.
	այլ ըզ ժողով բարի արա	նց.
	Ի՞նչ մտերիմսըն արու	թեց.
	և զհետեւ ողորն քաջու	թեց.
	230	Ուրբ

Որք վն ձեր 'իմաստն անձան ց.
 կամաւ գիմեն որպէս 'ի գան 2:
 Իէն տաւ չէ բանի սկսուած.
 այլ տկամաւ բռնաբարած.
 Իայց գու զանկանջդ առ ընթերած.
 Թէ զինչ խօսի ըզ մտաւած.
 Սիրեալ բոլոր սրտիւ զ
 և օրինաց նորին խնամած.
 Օ հոգիդ պահեալ յախտից մօքրած.
 և 'իմեղաց միշտ լուացած.
 Յոն ցուցանէ միւս բան խրատ.
 որ 'ի չարեանցն առնէ ազատ.
 Ս'ի նախանձիր բնաւ ընդ մարդ.
 և մի նոնգեր զընկեր քո գաղատ.
 Օ ի նայ ծածկեալնէ յայտ.
 և հատուցէ փոխան քեզ դատ.
 Կամ 'ի աստի կեանքս ան ընդ հատ.
 կամ 'ի վերջի օրն հաստատ.
 Ի իւնն յօդական միայնէ տատ.
 բայց զոր յօթէ քեզ խրատ.
 Յորժամ մեղաց դառն պատատ.
 քեզ երևի քաղցր և դուրատ.
 Ի ախ բան զուտէն նորա իսպատ.
 յիշեայ զամաթ և ըզ պատի.
 Ի շէ շիջանի բոցն որ 'ի վատ.
 և զգօնանայ միտքըդ յամատ.
 231 Փիւր

+

+

+

†	Փիւրըն փառանցէ քեզ քար	ող.
	այս խրատական բանից տալ	ոյս:
	Սէմ թէ՛ օրտի՛ լինիս իյոյ	զ.
	և տաս աճե՛լ օրպէս ըզ բ	ոյս:
	Վ հոգիդ մաքուր պահեա՛ւ և	ոյս.
	ի յաշխարհի՛ խաւարել	ոյս:
	Իւ հանդերձեալ կենաց տա՛յ	ոյս.
	պօսկ առնուլ քեզ ընդ հաճ	ոյս:
†	Վ քէն կատարումնէ այս տառ	ից.
	տայ ակն ունե՛լ տւուրնել	ից.
	Ոչ ընդ սիրոյ ստորակայ	ից.
	միշտ բւեռել ան լոյժ կապ	ից.
	Իյլ ազատիլ յայժմուս ախտ	ից.
	ընդ քի գոլ խաչակ	ից.
	Ի ինել սրբոց քաղաքակ	ից.
	և առ մարմնօցըն ձայնակ	ից.
†	Վ օրօգ բանիս այսմիկ հանդ	էս.
	գումարելոց աստ տիրապ	էս:
	Ի բգել տաղի՛ւ հոմերապ	էս.
	խառնեալ ի հիւթըս հոգեպ	էս:
	Ի ամեալ ի քեզ ըստ տարրապ	էս.
	զանազանել տառիւ յարգ	էս:
	Սայ ոչ գիտնոց այլ տղայապ	էս.
	մանկանց տուտւն նուսխա՛ւ տալ	էս:
	Ի թադուցեալ ըստ մարմնապ	էս.
	երից խնից խորհրդապ	էս:

ՍԷ հոգեւոր բանըս պէսպէս Էս.
որոց նպատակ էղև ներս Էս.

Երբ Դէն Երեսէսի. Բան հաւատարմ.
ՍԷ էշէլոյ հայտնիան որտեղից շտեմբաւի.
ՍԷ էշէլ էնէրէսէ.

ՍԷն անըսկիղբն ասէ զանձ.
անեղ բնութիւնն արարած.
Երես անձինքն բաժան
ած.

Իմի բնութիւն միաւոր ամ.
Բնաւից ասէ անձառաք ար.
հասման մտաց գոլ անհն ար.
Օրդոյ ծնունդն անեղաք ար.
զհոգոյ բղխումն անհատաք ար.
Իրէ ինքնամբ Ինիւթ է Ի.
զան նիւթական իմաստ բան Ի.
Ին ամէր միշտ կենդան Ի.
Եւ յաշտմոյս Եւ էղից Ի.
Իաւանէ զերրորդու Թի.
Երեք սրբեան մի ամբու Թի.
ՍԷ միութիւնն Ի խառնու Թի.
նէ բաժանմամբն յօտարու Թի.
Երբեակ անձամբ Թիւ կատարե ալ.
զերրորդու Թիւն ծանուց ալ.

Ո՛չ քան զերիս առաւելե
 և ոչ երկուս կամ մին եղե
 Օ այս թիւ առեալ ըստ եսոյե
 'ի սրով բէից որպէս և ն
 Եւրոս սբ ասել նմ
 և միանգամ մը գերակ
 Լապէս մեզ քարոզ
 զոր էնն ուսեալ 'ի մովսէս
 Թի' մծ էր իսկ ըզ բանն
 և ոչ եղեալ 'ի յումբ
 Ինդ էին հօր զուգակ
 զորդի տակ համա բնակ
 Ի յոհաննէ ուսեալ զայս բ
 որ որոտայ յաւետար
 Թարքմանէ մեզ տիրաբ
 զհօդոյն բողխումն անքննաբ
 Թի' 'ի հօրէ' է յատկաբ
 առնու յորդւոյ ճշմարտաբ
 Դամանակի պարունակ
 ասէ զմծ գոլ ըստ եղծ
 Ո՛չ Ժամանակ առ նա հաս
 և ոչ աւուրց ըզ նայ չափ
 Իսկապէս ասէ բան
 'ի յոչն չէ ստեղծեալ զերկ
 հաղորդ ընդ հաւր է և հոգ
 որով եղեալքս ամէն լին

ալ.
 ալ.
 այ.
 այ.
 այ.
 այ.
 է.
 է.
 է.
 է.
 ան.
 ան.
 ան.
 ան.
 ար.
 ար.
 ար.
 ար.
 ար.
 ող.
 ող.
 ող.
 ին.
 ին.
 ին.
 ին.

ոյսըն այն որ գերեզան	ց .
լուսոյ սկսան ասէ ստեղծու	ած :
'Ն ախ առաջին ըզ հրեշտակ	աց .
երկրորդ զգալի համատար	ած :
խաւար մածեալ 'ի յանդընդ	ոց .
ասէ փոխեալ լուսոյն 'ի բ	ոց :
Սրով եղև տիւրն գործ	ոց .
գիշեր հանգիստ քնոյ արթն	ոց :
() Երն երկնային յերկրորդաւուր .	
մեկնեաց ասէ զջուրն երկնաւ	որ :
Լ Ե յերրորդին տունկ բիւրաւ	որ .
յորում և դրախտըն լուսաւ	որ :
Կապեաց զանկապն ասէ ըզ Լ	ոյս .
'ի չորրորդին յանօթ նիւթ	ոյս :
() արեգակնէ և ըզ լոյսն	ոյս .
և զաստեղաց պարումն յօդ	ոյս :
հրամանն ասէ արարչակ	ան .
հան 'ի ծովէ կրկին կենդ	ան :
() այն որ 'ի յաւդսըն թեակ	ան .
և որ 'ի ջուրսըն լողակ	ան :
'Ձայն տիրական ասէ եհ	աս .
առ 'ի ստորին հողանիւթ	այս :
Ի ըղիսէ Երկրէ չորք ոտան	այս .
զանազանից կենդանեաց դ	աս :
'Սողեալ խորհուրդ ասէ թագաւորն	
երրորդութէն միաբու	ն :

11 Ե ի հողոյ ստեղծեալ մարդոյ ն.
 առնել պատկեր նման նորու ն.
 Տառադայթ ասէ փառաց.
 զգեցոյց մարդոյն զանմահ կենաց.
 Օ կենն ի կողէն արար հատուած.
 օրէնս եդիր պատուիրանաց.
 Սախեալ ասէ առ ի չարէն.
 ընդ մեր պատիւն որ յարարէն.
 Ի հան խաբամամբ առ ի դրախտէն.
 Էած յերկիր յայս փռչեղէն.
 Ե այն քան մեղաց առ ի չարիս.
 արկ ըզ բնութի հողեղինիս.
 Սինչ սահանաց բանալ երկնից.
 Ժած կել ջըրով զորս ի յերկրիս.
 Ե ոյ ազդի անդ ասէ ընտրեալ.
 ի տապանին զորէր գործեալ.
 Ե այ իւր որդովքն եղև զերծեալ.
 Ե օրմէ կրկին զերկիր լցեալ.
 Ե ինուած ասէ զաշտարակին.
 յետ այնորին յանդըդնէին.
 Ե որ խառնակեալ լեզուք նոցին.
 Հեռամբն իւրեանց զայն քակէին.
 Եւ տուցանէ աբրահամ աւ.
 Թէ հաւատոյ տան հիմն եդաւ.
 Ե ըով զմծ հիւր ընկալաւ.
 Ե աւետեաց որդի ծընաւ.

+

+

Տեառն փառաց խոնարհել	ոյն .
մինչ զի խաչի՝ համբերել	ոյն :
Բամ աւետեաց ձայնի լին	ի .
Թէ՛ և բնութի ձայնի չուն	ի .
Թէ՛ որ ննջեացն՝ ի տապան	ի .
նոյն ազատեաց զորս ի բանդ	ի .
Հոն ցնծութի մեզ քարոզ	է .
զմիշտ կենդանոյն յարութեն	է :
Իւր զյարութի մեր հաստատ	է .
նմին նման յորժամ գայց	է :
Ի իւսէ ըզ մեզ ընդ նոյն սիր	ով .
յողեալ ի գլուխն ամբառնալ	ով :
Բայն որ նստի՝ բնութե մեր	ով .
հօր ընդ աջմէ բազմեալ մարմն	ով :
Փառաց անճառ լինի գուշ	ակ .
որոց զամ սիրեն յստ	ակ :
Հորժամ մարմնով ըն մերուն	ակ .
Ժագի յերկնից որպէս փայլ	ակ :
Բէն քի ձևովն իւր	ով .
զմեզ յորդորէ՝ խաչակցել	ով :
() Ի և փառաց նորա յուս	ով .
հաղորդ լիցուք մաքրեալ հոգ	ով :
Երոգ մանկունք իմաստու	թէ .
տուաք զայս բան ձեզ խրախու	թէ :
Երկնաւորացն գիտու	թէ .
և համայնից եղելու	թէ :
	Բակէ

Ի ակերտէին արարչու	ԹԵ՛.
և փրկական տնօրէնու	ԹԵ՛.
Սիրողք բանին խոհեմու	ԹԵ՛.
զմիտըս սորին տուք քննու	ԹԵ՛.
Եւ ճաշակէք համբերու	ԹԷ՛.
քան ըզ մեղու յոյժ քաղցրու	ԹԷ՛.
Սակաւ է սայ քանակու	ԹԷ՛.
և յոգնախոհմբ յունակու	ԹԷ՛.
Սխմաստնոց ծանօթու	ԹԷ՛.
որք միտ դնեն վերծանու	ԹԷ՛.
Սին բանի բան գոհու	ԹԷ՛.
մատուցանեմք փառատրու	ԹԷ՛.
Սներսէս յիշէ՛լ մի՛ դանդաղ	Է.բ.
որ զուարճանայք ըդ յայդոս	Իկ.
Տուք զփոխարէն զոր և պարտ	Է.բ.
զաղօթըս նքս որ պաղատ	Է.բ.

Լորին բռն. Լեբողաթին: Տեառն
 Լեբեւի սրբոյ. Լան իբրտք ուսմասիրոյ
 Լոնկոնց. Լաբիւոյ այբ ուբէնից որոտից.
 որոտնուոր չոփով.

Սբն առաջին ըզ քեզ տղայ.
 հանէ յիմաստըս գերակայ
 Սրբորդուէն մերձակայ
 լինիս երկք ստեղամբք նոր այ.

Բենըն բանիւ 'իքեզ բղխ Է.
 Կաթն իմաստից արբուցան Է.
 Չեմիս իւրով վարդապետ Է.
 Ըլ խոնարհէն որդոյն պատմ Է.
 Գեմըն գանձէ՛քեզ բիւր բար Ի.
 Գրեցով զիմաստն 'իտախ տակ Ի.
 Օնայ արկ 'իքո՛ պարանոց Ի.
 որ պատուականէ քան զոսկ Ի.
 Իայն գուռն բանա՛քեզ գիտութե. Թե.
 Ըլ տաճարին իմաստու Թե.
 Իախեայ և մուտ արիու Թե.
 մի՛ արտաքոյ մնար հեղգու Թե.
 Ի չն երկնայնոցն տայ ցանկ ալ.
 'իյերկրայնոցս 'իբաց գառն ալ.
 Եւամաբ գրոց զուարճան ալ.
 իմաստութե՛ք ուրախան ալ.
 Օայն զարթաւ ցանկ ըլ քեզ մանուկ.
 Ճայնիւ հրնչամաբ ուր Թըմբու կ.
 Ս' յուսմանէ՛ լինիր տաղտու կ.
 զի մի՛ տաս վայ անձինդ յատու կ.
 Ին երանութե՛ց նախնի գոլ ուլ.
 Ղքեզ հրաւիրէ՛ գաւթեան երգ ուլ.
 Իւ 'իչարեաց հեռանալ ուլ.
 խորհել յօրէ՛նս ան սիր ուլ.
 Իթն ընդ քեզ խօսի՛ զայս բան խրատ.
 'իյանխրատիցն Կալ 'իզա տ.

() Ի մի տնկէն զինքեանցն արա ա.
 Ի սրտի քում որպէս արմա տ.
 Թօն թէ միտ դնէս ասէ բան ին.
 Իմաստութե սողոմոն ին.
 Ո՛չ կարօտիս իմում խրատ ին.
 քան զի նովաւ խօսի հոգ ին.
 Սէն ժուժկալ լինել ասէ յուսումն
 թէ և ապտակ առնուս յարբու մն.
 Հայեաց յոսկին որ իքրայու մն.
 զի ծեծելով առնու զմաքրու մն.
 Ինն ինանրութե՛ց ասէ դարձ իր.
 և սուտ խաղաւք մի ըզ բաղ իր.
 Ի նդ անմիտ մանկանց մի նախանձ իր.
 այլ իմաստնոց նմանեց իր.
 Ի իոյնն լուր ասէ հօր քո խրատ ու.
 Լեր օրինաց մօր քո հլ ու.
 Ս արդապետին հնազանդ կաց դո՛ւ.
 յորմէ շահիս բան լուսատ ու.
 Խէն խրատէ խաղալ ընդ արգրոց.
 մի ընդ ան միտքն տղայ ոց.
 Իւ ընդ բանից մեծ իմաստն ոց.
 Կոխան վիճմանցն ըզ չար յիշ ոց.
 () Ի ան ծովու նման ասէ զիմ աստ.
 որ իյէրկնից իջեալէ աստ.
 Իւ աց ըզ հոգոյ քո առադ աստ.
 ծըծել մտաւքըդ լեր պատր աստ.

Կենն կաթիլ միայն թէ՛ առնուցուս.
 'իջրոյն կենաց որպէս մեզ ուս:
 Եւ ծարաւիս ասէ յայժմ ուս.
 Կալ և գետոց բըղխես առ ուս:
 Նոյն հանաց ասէ՛ մանուկ և տ եո.
 զինչ 'իտախտակըդ գծագր ես:
 () ի մովսէօն դու նման ես.
 զգիրս այ կրկին գր ես:
 Դան ձայնէ առ քեզ մանուկուշ իմ.
 Թէ՛ տկանջա՛ք լուր ըզ բանս իմ.
 Եւսման գրոց լեր մտեր իմ.
 Եւ բարձրանաս դու 'իյերկ ին:
 Կառն զամբարվառէ՛քեզ լուսո որ.
 'եթէ իցես մարդ մտաւ որ:
 Կրթեաց յիմաստըս հոգև որ.
 որով լինիս դու երկնաւ որ:
 Դէն ճանաչել տա՛ ըզ հանճ ար.
 Ըստ առ տկաց բանին յարմ ար:
 Երով խրատիս լինիս արդ ար.
 Եւ այ հաճոյ ար ար:
 Կենն մատուցանէ՛քեզ օրին ակ.
 զորս 'ի մանկանց բարեաց ուն ակ:
 Ի՞զ դանիէլ մտօք յստ ակ.
 յոր և ցանկայր ծմա՛ հրեշտ ակ:
 Ի՞նչեա՛ ասէ զմանկունսն եր իս.
 զաշակերտեալսն դանիէլ իս:
 () ի

Օ ի թէ՛ սոցոյ նման մաքր
 ի հրոյ մեղաց ոչ այրեսց
 Եւ այեսց և տես ասէ զյովսէ
 Ըզ հրեշտակաց նմանն ի դէ
 Պահեաւ և դու զքեզ ան վրէ
 յիգիպտականն ախտին հանդէ
 Շնորհաց ասէ թէ՛ ես սիր
 դու իմաստնոց լեր հետեւ
 Որք առ իմաստըն փափաք
 մինչև իմաստ եղեն ճգն
 Ով դու ասէ մանուկդ ի բ
 նման առ քեզ զիղիսէ
 Որ իմաշկեակըն հպել
 եթող ըզ սէր ըստորայն
 Ընդարանաց ասէ համբ
 պանտըխտութե՛ ժողովալ դու
 Իմէ՛ հարկանիս մի երկմտ
 վասն իմաստիցըն շահաբ
 Պեն պատուիրէ պարկեշտ լին
 մի զորովայնըդ խճող
 Սի՛ ըզ գինի բնաւ սիր
 մի տարածամ բերանդ ած
 Սանիւ հացես ասէ շնորհ
 մի ծոյլ կենաց և դեգեր
 Սի՛ սիրեր քուն դանդաղան
 մի արթնութի զբաղան

իս.
 իս.
 փ.
 պ.
 պ.
 պ.
 ող.
 ող.
 ող.
 ող.
 ոյս.
 ոս.
 ոյս.
 ոյս.
 եր.
 լեր.
 եր.
 եր.
 ել.
 եր.
 ել.
 ել.
 ագ.
 ած.
 ագ.
 ագ.
 Ուա

Խաչիւ հանէ՛ զքեզ 'ի բարձու նս .
 գնալ հոգւոյ՛ ընդ իմաստու նս :
 Թէ զանձն քո տան 'ի ճշգու նս .
 երցես յիմաստըս գերարբու նս :
 Սերեա ասէ՛ ըզ նիւթուամ ան .
 զխոհեմութի ասեմ և զջ ան :
 Բ. և զխորհո՛ւրդ-ըս մտքբակ ան .
 որով հոգիքն զօրան ան :
 Ս արք աշխարհիս այս ծանուցե ար .
 թէ՛ է նիրհակ ուսման եղե ար :
 Օ ի որ ախտիւ հոգին զանդե ար .
 նայ 'ի շնորհաց հոգոյն վատնե ար :
 հաքեզ խղատ բան հոգև որ .
 պահել զհոգիդ ըզ գուշա՛ն որ :
 Ս 'ի յոք հպել արատա՛ն որ .
 և մի՛ ունել չար մերձ ա՛ն որ :
 Բաբունաբար վարդապետ է .
 քեզ ըզ բարիս ուսուցա է :
 հնազանդ լինել ծերոց աս է .
 որպէս օրէնն պահանջ է :
 Յաժուն ասէ՛ խոնարհամի տ .
 լեր առ ընկերսն բարեմի տ :
 Իւ ճ հպարտ բարուք և բիր տ .
 թէ՛ և շնորհք ունիս յոգ իդ :
 Խիսե ընդ սյս բանիս յարմ ար .
 մի՛ շատ խօսել և վայրապ սր :
 244 Ս

Ս'ի' ծիծաղել ան կարգաբ ար.
 մի վիճաբան լինել և չ ար.
 փութա ասէ վարժել անդու Ը
 ոչ 'ի շնորհաց լինիս ամու Ը
 Եւ թէ մտաւքդ ես բութեգութ Ը
 Զանիւ զիմաստըն կեր և կու Ը
 Վեզ համարեալ տա բարե կամ.
 որ վասն ուսման հարուն քեզ գան.
 Վան զի ապտակ և գաւազ ան.
 յետոյ բազում փառքս քեզ տան.
 'Լ, ախանձելի' մարդկան լին իս.
 Թէ զվերոյ գրեալոյ 'իմիտ ունիս.
 Եւ բեր մանուկ զունկըն քո յիս.
 լուր և անսա իմում խրատ իս.
 Բաբուն լինիմ բղիմամբ սրտ իս.
 ուսուցանել քեզ ըզ բար իս.
 Սիրեա զուսումն որով պատւ իս.
 'ի յերկնայնոց և 'ի յերկր իս.
 Եւ րանելի' և մեծ լին իս.
 Եթէ զերկի'ւղ Թն ուսան իս.
 Սիրոյ 'ի բաց լեր աշխարհ իս.
 և յայ սէրըն վառ իս.
 Ինձ լուր որդեակ հօր քո խրատ իս.
 և յուսմանէ մի' ծուլասց իս.
 Եթէ 'ի յայ սէր բորբոք իս.
 անանց կենաց ժառանգ լին իս.

Նորին Սերսէսի տաղեու.

անեղ անհասկ այ.
հայր գթութե՛ց ինձ ողոր
մե այ.
Բանդ 'ի հօրէ՛ անճառ

ծնուն

դ.

որ մարմնացա՛ր 'ի յիս գթ

այ.

Բուլեալ հոգիս սբ

այ.

որ նորոգաւ զհս ողորմե

այ.

Բաւանողիս երրորդու

թէ.

երրորդութի՛ սբ 'ի յիս գթ

այ.

Երկնաւորաց և ան մահ

ից.

բանիւ ստեղծաւ ինձ ողորմե

այ.

() ազգըս մարդկան յօրինեց

եր.

ձեռամբ պատկեր քո՛ 'ի յիս գթ

այ.

Երանուհայ ամածն

ին.

սբ ծննդեամբն ինձ ողորմե

այ.

Բնորեալ մեծի՛ կարապետ

ին.

մկրտութե՛ն 'ի յիս գթ

այ.

Թագաւորացն ընդ քեզ յերկի

նս.

առաքելցն ինձ ողորմե

այ.

Եւանգոլիսն ըղ կեանս անճ առ.

աղաչանաւք 'ի յիս գթ

այ.

Եւրաքանչիւր քո՛ սիրող

աց.

մաքուր հայցմամբն ինձ ողորմե

այ.

| ուսապօանկ քոյ վկայի ցն.
 հեղմամբ յարեամբն 'իյիս գթ այ.
 | Խաչակցելոյն ընդ քեզ հոգ ով.
 պաղատանաւքն ինձ ողորմե այ.
 () արաւելոց յաղբեր ջրոյ դ.
 արբոյ և զիս և 'իյիս գթ այ.
 Կենարարիդ չարչարան օք.
 որ յաղագս իմ ինձ ողորմե այ.
 հարմամբ ծնօտի քո պատկեր ին.
 'իծառայէն և 'իյիս գթ այ.
 Չաղանաւք 'ի զինուորա ցն.
 և եղեգամբ ինձ ողորմե այ.
 | օղանջանաւք հահոյու թբ.
 և վտան թքոյն 'իյիս գթ այ.
 Ղաւարտապէս խաչելու թբն.
 անսպարտական ինձ ողորմե այ.
 Սածմամբ մարմնոյդ 'ի փայտ խաչին.
 սբ բեւեռաւքն 'իյիս գթ այ.
 | անսպարտական կողէն հոսմ ան.
 արեամբ և ջրովն զիս լու այ.
 Սորոգելով 'ի հնու թէ.
 կողիւ պարտեալ հինն ադամ այ.
 Երթմամբ ահիւ երկրի հիմանց.
 անչարժու թբ քո ողորմե այ.
 | Եր զմարդկային հոգին աւան դ.
 ետուր առ հայր քո 'իյիս գթ այ.

Անթիք անարգաբ	ար.
Համբերելով ինձ ողորմե	այ.
Պսակաւ փշոցն ըզ փուշ մեղ	աց.
բարձեր 'ի մէջ և 'ի յիս գթ	այ.
Սամբեալ վն իմ 'ի ծարաւ	ին.
զդառն և զլեղին ինձ ողորմե	այ.
Ետին քաղցու մեղ արբուց	եր.
մարմնով արեամբդ 'ի յիս գթ	այ.
Երով եդար և արտասու	օք.
'ի տապանին ինձ ողորմե	այ.
Երաբերեր քո յարութի	դ.
զմարդիկ 'ի կեանս և 'ի յիս գթ	այ.
Տը ըզ բնութիս արձակեց	եր.
և արձակես ինձ ողորմե	այ.
Բոտեա զմարմինս իմ ընդ հոգ	ոյս.
'ի գալըստեան քո 'ի յիս գթ	այ.
Յնծացայ բերկրեալ յուս	ով.
քոյին ծննդեամբն ինձ ողորմե	այ.
Եւսմամբ փառաց սլակել	ոց.
աղաջանաւքն 'ի յիս գթ	այ.
Փրկիչ յորժամ գայցես փառ	օք.
դիս նորոգեա և ողորմե	այ.
Բեզ գոհութի երգեմք ընդ հօր	.
և մբ հոգոյդ այժմ յարակ	այ.

ՏՆ՝ Երեմիայի (3) Եղարտի արտի յոտաւոյն
 Եղարտի շար Երեմիայի 3-րդ գրեւոյ.

Եղէն հոգոյն յիմ ա.
 խաղաղութեանուն արքայ.
 Եւ արքաութեան իմաստութե.
 զորդիս խրատեաց ըզ գո.
 նու թք.

Եւ եղեցկադիր բանիւն 'ի կար գ.
 գրեց եղև հոգոյն արա գ.
 Եւ աւելի որդի վեհ քան ըզ մարդ.
 մարդարէին անձաւար գ.
 Եւ որակ տառիս վերա բեր է.
 զմարդիկ յերկինքս մակագր է.
 Օգետտ արկանէ տղայոց բեհ եղ.
 զհնազանդ լինելն հօրն և հ եղ.
 Եւ ին շնորհաւք պսակ կապ է.
 ոսկի մանեակ զպարանոց է.
 Եւ տ մանկական տիոց նոցա ը.
 նոյն և խոստումն յակովբա ը.
 Եւ մրեալ հոգին առնէ զուար թ.
 'ի չանկանել դառն յորոգայ թ.
 Եւ ամսնակեալ կենցաղոյս յոյ ժ.
 ասէ զանկեալս իսմա անբոյ ժ.
 Եւ բռն երազ խոր գիշեր ի.
 կամ պղպձակ ինչ կաթուած ի.

Լայն ճանապարհըն հետևեա Լ.
 տանի 'ի գոհ խորին վանեա Լ.
 Խորասուզեալ մանկանցն 'իյու Խ.
 խրատընծայէ սայ հոգէ բու Խ:
 () Խածուկ բութեալ խորհուրդ աղգած
 միշտ 'իյոգւոջ ունել զ ամ.
 Կենարարին սպասել համա Կ.
 ոչ մրւանալ մը զյիշատա Կ.
 Հայել վերջին յօրն և 'իմա Կ.
 խաղառնալեացն երկիւղ և աս.
 Զայն հաւուն յոյժ գերապան Զ.
 որով գայցեն մեռեալքն 'ի դար Զ.
 Դ օղեալ սարսէն դատերքն 'ի խաղ
 ողբան տկար ձայնիւ նուա Դ.
 Ճառագայթից լուսոյ ճաճան Դ.
 լուսին լաստեղք ճեմեն զուար Դ.
 Եծին փայլմամբ չփայլեն այլում.
 մինչ փայլակէ լոյսն անպատու մ.
 Զորժամ Թռչին 'ի կառս ամպ ոյ.
 արդարք նման խիստ մարախ ոյ.
 Լշին ծաղկէնչան գարն ան.
 գունով սլճնին վկայքն արե ան.
 Ըջին կոծով գնացողքն գար Ը.
 կամար մեղացն անկցին 'իքար Ը.
 Թք 'ի բարձունս հային լուս ոյ.
 յափշին դողան յահեղ բոց ոյ.

Ը Է պիտանի արծաթնէին	է.
Լ է ոսկոյ գեղ զարդարի	է.
Պ արօղն այնու հասցէ վրէ	պ.
պատկեր եօթեանց դարուցս 'ի դէպ	
Ջ րոյն կենաց սափորն 'իմէն	ջ.
այն խորտակի աղբերըն մէն	ջ.
Ռ ահալ սրբօցըն լուսավա	ռ.
գնասցեն յերկինս 'ի տունն անճառ	ռ.
Ս անմիջակէ խրատ մարդոյ	ս.
յորժամ շարժին ախտիցըն բոյ	ս.
Վ երան դառնան ներհուն բան	ով.
երգել զիմաստս երրօրդ տառ	ով.
Տ իրականին մասին անգա	տ.
որ յերկրայնոց կրիցս 'ի զա	տ.
Բաբունաբար սիրոյն տիպա	բ.
կացուցանէ անմիջաբա	բ.
Յ նծալ բերկրել ընդ հրէշտակա	ց.
'իյառագաստ օրի յորդա	ց.
Լ իւսեակ հարսին սիրով հիւս	ռ.
մարգարտացհեռ և լուսատ	ռ.
Փ եսայն իջմամբ ցողատարա	փ.
համբուրե զտիպըն լուսայար	փ.
Ք աղցր կոչելով իծական	ք.
յաննիւթական տրեալ քաղա	ք.

աղջրանգ-ու-ի այս մաղթանանք
 լցեալ հոգին խաւար մեղօք
 Փափօքեցի՛ յոյժ սրտատուփ-
 ես որ բնաւից բարեաց անփո փ-
 Եւ իւրաքանչիւր բան կենսաւ ու-
 պէսպէս ցաւոց իմ լուսաւ ու-
 Եւ ծամ հոգով մինչ կարգեց ից-
 թէ՛ պէտ սբ ոչ եմ՝ ի յախտ ից-
 Ի ոտէ զմարմինըս հոգեւ որ-
 զմիտըս գործէ բանից աղբիւ ը-
 Տանել զանտեսն ամենագէ տ-
 հայել ան նիւթ լոյսն ում դէ տ-
 Եւ ասն այսորիկ տաժանել ու-
 ձեռամբ ըզ սայ գծագրել ու-
 Եւ տացուած բարեաց երևելոյ ս-
 Եւ յետ մահո՛ւ յիշումն և յոյ ս-
 Եւ ետին քաղցու կենաց բարբա ու-
 պտղաբերէ անմահ այս ծա ու-
 թ երմ արտասուօք ջուր կւթուած ոջ-
 Ի լսողաց հոռէ յոգւո ջ-
 Պատան մեղաց լինի և կա պ-
 թէ ոք սմին լինի պարա պ-
 Եւ նախանձոտ սա ուսուցի ջ-
 քան զի ձրի՛ է պարգևի ջ-

|| րոք մտաց այս բերան ոյ.
 դուռն բանա՛ այս հանճար ոյ.
 Շնորհէ առատ գանձուցն իւր յուշ.
 իւղով մարզէ՛ ի հոտ անոյ շ.
 Լարդոս քրքում զմուռ հալ ին.
 կազմէ քառիւք զառաքին ին.
 Եանդաստանէ՛ բերեալ խնկ ոյ.
 մեռելու թէ՛ց ախտից մարմն ոյ.
 Սերժէ՛ ի բաց զախտըս տարտամ.
 դործովք բարեաց առնէ փարթամ.
 Շառից սորա լսել պատշա ճ.
 կենդանի ձայն հընչէ յական ճ.
 Դամպար լուսոյ մտաց նուա ղ.
 նեխեալ հոգոց լինելով աղ.
 Զիոյ նման մեծատանց սան ձ.
 և աղքատաց իմաստից գան ձ.
 հաց հանճարոյ սորա անմա հ.
 եկայք կերայք սովեալք իմա հ.
 Կացցէ՛ ի սիրտըս ձեր յստ ալ.
 խառնարանին անմահ բաժ ալ.
 Դարաւեցայ բանիցս անբ իծ.
 և արփացա՛ դրոշմէլ ի դի ծ.
 Խանդակաթեալ աստ միջամու խ.
 հասի յաւարտ վաղճան կանու խ.
 Եի զըզձու մի իմ անձկացե ալ.
 ի սոյն ժամու վարժմամբ կրթեալ

Ի ժամանակ յոյժ անբար	ի.
մինչ գերմանիկ առեալ լին	ի.
Եւամանեցին աշխարհի գոյ	ժ.
բրիստոնէից գոլով անոյ	ժ.
Թվական հայոց հինգ հարիւրութ.	թ.
նայ և ութսուն երկուք և ու	թ.
Ի նորեալ գլուխ գոյր հայկազն	ը.
գրեգորիոս պալհաւուն	ը.
Ի ը ի աթոռ լոյս ի լուս	է.
Հնորհօք լցեալ ի քս	է.
Օ արմ և զաւակ հօրն աննի	ազ.
համա նման և ոչ նու	ազ.
Ի զբայր երէց գոլ յարգանդ	է.
իմ ներսէսի որ զայս երգ	է.
Ի արձեալ եղբարց երկուց ծնունդ.	դ.
ընդ աշխարհի գոլ բարէ սնունդ	դ.
Ի ովեալ վասիլ իշխանն առ	ոյգ.
և զօրավարն ընտրեալ ի կար	գ.
Ի այց և ծնողաց հանդերձ մեր . բերբ.	բ.
լիցի յիշումն աւուրն անյեր	բ.
Ի ւարտ բանիս ար ողորմ	ա.
առ հասարակ մեզ և նոց	ա.

Եւ որիմ ժողովոյ տնտես տապելուէ .

Այ մարգարէ՛ մծաբ ան .
 և 'ի մաստուն յոյժ խոհակ ան :

Ա' օրինակէ՛ ան նմ տն .
 սողոմոնի՛ ճշմարտու թի :

Ա' 'ի հօրէն իւր սեփհակ ան .
 առնու ըզ թագն և զգանազ ան :

Ա' պէս և Թըն իւր հայր ակ ան .
 նստեալ աթոռ մծ ակ ան :

Ա' ի ինե՛լ այն թագան որ .
 երկուց կանանց նախ դատան որ :

Ա' ըով վճռան վաղական որ .
 եցոյց զարեանն մերձան որ :

Ա' ըպէս և Թըն իմ դատան որ .
 խաչիւ զիշխանն բռնան որ :

Ա' ըով կրկին գայ ահան որ .
 դատել ըզ սեռս բանան որ :

Ա' ամբարանիայլ շինեալ տաճ ար .
 այս՝ սողոմոն խորան այ ար :

Ա' ըւր երկաթոյ չհնչեալ 'իք ար .
 լոյս օրինացն 'ի նմա՛ ար :

Ա' անագոյն յոյժ քան զայս տաճ ար .
 զառ 'ի կուսէն մարմին ար :

Ա' երանց նման ան շարժաբ ար .
 զեկեղեցոյ կանգնեալ կամ ար :

Լնէլ ունէր սա սխրալ	ի.
խաղաղութե անուն բար	ի.
Բով աթու բազմեալ նստ	ի.
յերուսաղէմս որ յաշխարհ	ի.
Լատի և մըրն մեր լին	ի.
խաղաղութի օրոց յերկր	ի.
Է մարմնական օրպէս աս	ի.
այլ անմարմնոց Լորք 'ի մարմն	ի.
Եծափափագ տենչմամբ լց	աւ.
սովաւ դշխոյն որ 'ի հար	աւ.
Ինչ զի ծագաց յերկրէ չոգ	աւ.
իմաստութե սորա համբ	աւ.
Եծ քան ըզ սա մըն ասաց	աւ.
օրով զհրէայսուն դատեց	աւ.
Իոյն փոխան ժողովս անբ	աւ.
առ մըրն մեր հաւաքեց	աւ.
Է համեմատ երկրածն	աց.
բանն մյ ըզ նայ աս	աց.
Է 'ի նախնեաց թագաւոր	աց.
օչ յապագոյց բռնաւոր	աց.
Է մարմնական նման փառ	աց.
զոր գերագոյն ծանեաք բազմ	աց.
Լնի զիմաստըս գեղապան	ձ.
կամ հեշտութեց անցաւոր	աղ.
Իոյն ինձ ըզ բանն մծ յիմ	այ.
ան զուգական գոչով նմ	այ.
16 Ժղ 256	Ի.

Վ, ա՛ 'իյերկրէ՛ ստորակ	այ.
տըն՝ 'իյերկնից իջեալ արք	այ.
Վ, մա՛ զիմաստըն չափով տ	այ.
զոր և ունի՛ ինքն ան խն	այ.
Վ, ա՛ կորուսեալ զորեւո՛ նմ	այ.
սա՛ շնորհըս տա՛ որք ադամ	այ.
Վ, ըմանաբա՛ր խորհուրդ 'ի նմ	ին.
յայտէ և մի՛ւս անուն նոր	ին.
Լ, կայք տեսցո՛ւք զիմաստ բան	ին.
ըզ միտս անուն ժողովող	ին.
Բամէ զհանձա՛րըս սա՛ 'ի սմ	ին.
զիմաստութե՛ց ըզ պիտան	ին.
Սիրով զորդ-իսն իսրայէլ	ին.
ժողովելով զամենես	ին.
Լ, տեսանել զայս առ փրկչ	ին.
ձմարտապէս ժողովող	ին.
Սալտուցելոցս աչդ-մամբ չար	ին.
բերող զորդ-իսն 'ի միաս	ին.
Ի խորանի աստ ըստոր	ին.
յերուսաղէմ հանէ վեր	ին.
Բայց և ըզ շնորհս անձայ	ին.
զոր բաժանէ մասունս հոգ	ին.
Վ, չակերտաց շնորհէ բան	ին.
նորօք ծնընդ-ոց աւագսն	ին.
Վ, երսէս ծառա՛ն տնդ վեր	ին.
հայցեմ առա՛տ շնորհէդ կրկ	ին.

Սրբեա՛ն զհոգի՛ս ախաւց չար ին .
 տաճա՛ր առնելքեղ վերըստ ին :
 Երրորդ ութիդ երբեակ անձ ին .
 երգել ըղ փառս ընդ սրովբէ ին :

Թո՛ւիլ Թիմարիմն քն ներսի հոյոյ
 Թո՛ւիլ Թիմարիմն քն ներսի հոյոյ
 Սոսն ուրոյ Թիմարիմն քն ներսի հոյոյ

Սոսն ուրոյ Թիմարիմն քն ներսի հոյոյ
 Սոսն ուրոյ Թիմարիմն քն ներսի հոյոյ
 Սոսն ուրոյ Թիմարիմն քն ներսի հոյոյ

Սոսն ուրոյ Թիմարիմն քն ներսի հոյոյ
 Սոսն ուրոյ Թիմարիմն քն ներսի հոյոյ
 Սոսն ուրոյ Թիմարիմն քն ներսի հոյոյ

Սոսն ուրոյ Թիմարիմն քն ներսի հոյոյ
 Սոսն ուրոյ Թիմարիմն քն ներսի հոյոյ
 Սոսն ուրոյ Թիմարիմն քն ներսի հոյոյ

Սոսն ուրոյ Թիմարիմն քն ներսի հոյոյ
 Սոսն ուրոյ Թիմարիմն քն ներսի հոյոյ
 Սոսն ուրոյ Թիմարիմն քն ներսի հոյոյ

Սոսն ուրոյ Թիմարիմն քն ներսի հոյոյ
 Սոսն ուրոյ Թիմարիմն քն ներսի հոյոյ
 Սոսն ուրոյ Թիմարիմն քն ներսի հոյոյ

Թագազարմից լոյս երամ
 համապայծառ է պանծալ
 Խառանգ վերինն սին
 Ժառանգակից որդոց նո
 Ի գիրկն հօրնէ գըգուել
 յոյժ գերագոյն ան առակ
 Լոյս աշխարհի հօր միածն
 յեղբայրութի հրաշխրել
 Խնդան մեծաւ այսու յուս
 Թափիր ի սգոյդ ըսփոփել
 Ի անիր զբնութիւն մեր մարմն
 մահկանացու տնդարձ վճռ
 Կաց ի կանկուն օրինակ
 զորմեզ ետուն հաքքն գր
 հայեաց զաբէլ արեամբ մահ
 հօրն առաջի մեռանել
 Զեզ աբրահամ տիպառնել
 զորդին տուօղին նուիրել
 Ի ամպար մանկանց ողջակիզ
 զմինն ընդ երիս ընծայել
 Ղոխացելոց խորին թու
 մանկանց եօթեանց նմանել
 Ի ակէանց մօրն շմաւոն
 զորս ան տայր ցնծալ
 Ի իշեան և զկեանքն տապան
 ըզ մարդկան մահ մեռանել

ին.

ին.

ին.

ին.

ին.

ին.

ին.

ին.

ով.

ով.

ով.

ով.

ով.

ով.

ով.

ով.

ով.

ով.

ով.

ով.

ով.

ով.

ով.

ով.

ով.

Դ, ոյն 'իյերկիր օր առնել ուլ.
 և մեզ յետ յոյս նմանել ուլ.
 Ը ինէ զքակեանս նորոգել ուլ.
 յանմահութի փոփոխել ուլ.
 Ըբբ հինգ տաղանդ պատուիրանով.
 շահին ըզ գործսն հաւատ ուլ.
 Զաբբ որ չարեացնեն գործար ան.
 յառնին իմահն յանապակ ան:
 Պատին բոցովն անշիջակ ան.
 ուտին յորդանցն որ ան վաղճ ան:
 Ը երմարտասուաց կարօտան ան.
 որ անօգուտէ յետ մահու ան:
 Ը ամ վարճեց հետեւեց ան.
 վասն այնորիկ անդադար լան:
 Ը տղային ոչ լալոյ ձայն.
 այլ երգ խնդման վայելչակ ան:
 Ը ասն որոյ զգոյն ըզ տխրակ ան.
 սեաւ ըզ գետտդ 'իյանձնէդհ ան:
 Տրտմական կիրքն առցէ վաղճ ան.
 դառն արտասուք ձեր և կակ ան:
 Ը օտեա՛ զերկունքս Թախծակ ան.
 զոր մահ մանկանքն ձեզ ծն ան:
 Ը ցց զակամայդ կամա՛ակ ան.
 տալ տտեղծօղին նուիր ակ ան:
 Ը խժեալ մարմնոյն որ 'իտապ ան.
 ծանիր զհոգին յերկնից խոր ան:

Ժառօք փայլէ արքայու թե .
 Ժագէ նման արեգակ ան .
 Վեզ մխիթար սակաւ այս բ ան .
 Հափով տառիցես հակակ ան .
 Եւ այեաց զորեւ քեզ թագնաբ ար .
 հայրն գթած և բարեր ար .
 Եւ հան զորդին քոյերէրէ չ ար .
 Ի հրեշտակաց բիւրուցն պ ար .
 Ի ենական լուսոյն անձ առ .
 հուպ և տեսող ըզ նայ ար .
 Եւ իրէ Թոր զայն խրատաբ ար .
 տանջէ զորդին ընդունաւ բ ար .
 Եւ ցոյց զորդին ձեր գերա փ ար .
 օրհնէք նովաւ զԹորն անդադ ար .
 Եւ ըբոցն որ անդ համա գում ար .
 և ընտրելոցն հաւաս ար .
 Ի բերանոյ ձեր գոհա բ ար .
 փառատրութի հասցէ անձ առ .
 Եւ ըրորդութեւն տուք ըզ փ առ .
 այժմ և յաճտ և ան ըսպ առ :

.. Եւ ին ներսեօի կայեցոյ . Բաղագս երկնից և ..
 .. զարդուց նր Բար առնա բարի գիմաց նր Ի չափ ..
 .. Երկոտասանիցն պարեալ ոտից . Ի խնդրոյ առն ..
 .. բժշկապետի և արտադրի մխիթար անուն : ..
 ..

ՄԵ՛Գ ԼԻԼԵ՛Ն ԳՈՒ ՈՎ
բնուի և սկզբնական. յանեղէն
ձգեալ կամարան զուգական:
Ի՛նչըպետեմ զջուրսն վերին և զներք
նական. բոլէս պատմէ զյինէն մովսէս
ԹՃԱ՛ԲԱՆ:

Ի՛սեմ միջոց ընդ ան մարմինս և
մարմնական. ունիմ առ յիս երկուս
բնութե՛ցն յատկական:

Ի՛ստ անմարոց ոչ ՚ի ձեռաց շօշափա
կան. և ըստ մարմնոց գոլով աչաց
տեսողական:

Ս՛իատարեմ մի ագուհի համա՛
նման. հինկ երրորդ ծածկոյթ քա
ռից որոց ծընան:

Ի՛նքանանկեմ և չափից ան չափական.
այլ և թզաւ միջ չափիմ թէ ոչ
մարդկան:

Պարունակողեմ անղգայնոց և զգայա
կան. պարունակիմ յայլմէ վեհէ՛ ան
տեսական:

Ի տըրակեմ կիսայգունդ ուն խորան.
բնութք կայուն անձամբ շարժուն.
ան շարժական:

Հիմն և աւարտեմ գոյութեց այս
նիւթական. անդունդք 'ի խոր բար
ձունք 'ի վեր մինչ վերանամ:

Ոչ ոմն անդունդք ոմն բարձունք
անփոխական. զի չեմ կայուն ես միշտ
'ի նոյն այլ շրջական:

Եւ որ անդունդք նոյն և բարձունք
են վերնական. և ոչ բարձունք նոյն
և անդունդք ըստորական:

Եւ արժիմ յաւէտ թռչիմ արագ ան
հասական. 'ի շարժմանէ թարթել
ական մի չկայանամ:

Տաննեմ մեծի ձեղուն յարկի պար
աճգական. ոչ յեցեալ ինչ ոչ սիւնք
նեցուք պարաբառնան:

Բան զի ձգեաց զիս և պարզեաց
որպէս վրան. ոչ պնտելով շարիւք
հնարիւք այլ միայն բան:

Ժամանակաց երկարութք ես ոչ
հնանամ. և 'ի գունոյս սոյժառու
թե՛ չտգեղանամ:

Նոյն իմաչաց տեսողութե՛ բաղդա
տեցան. միշտ հայելով ոչ վտագին կամ
ձանձրանան:

Հողմով հնչմամբ իջ սասանիմ այլ
կանգուէն կամ. որոտմանէ՛ իջ սասա
նիմ այլ զօրանամ:

Վան զի 'ի ծոց իմ սոբայ 'ի բրու
ծնան. և ըստ կամաց իմոց շրջի՛ն չեն
սալըստամբ:

Եսեմ պատճառ երկոց սեռից կեն
դանութե. օգականաց երկրաւորաց
ւործովական:

Վոցին մահո՛ւ դարձեալ լինիմ ես
գերեզման. և յարութի միոյ բնու
թե որ բանական:

Փարթամութե՛ անի եմ պահարան.
որ պատուականք և սրանծալիք են
սա մարդկան:

Եամանակաց ամենեցո՛ւն բաշխողա
կան. ոմանց նուա՛շ ոմանց բազում
աւուրըս տամ:

Վէ 'ի յինէ՛ն այլ 'ի վերո՛ւստ բաժա
նեցան. այնոր գիտէ՛ զօգուտըն տա՛լ
որդոց մարդկան:

Սենիմ առ իս պայծառատիպ մի կար
կեհան. եդեա՛լ 'ի լանջս ըստ վակա
սին ահարոնեան:

Փեսայօրէ՛ն ջերմամբ սիրոյ յոյժ ըղ
ձական. գիրկս արկանէ՛ հարսին իւրոյ
խոնաւութե՛:

Իսկ առ գիշերք սպիտափայլ բիւ
րեղանման. որ միշտ աճէ և նուազէ
հնգէ տասան :

Թափէ ըզ թիւ Ժամանակաց որդոց
մարդկան. զոր և քընարըն տասնադի
երգէ դաւթեան :

Ինանորելով իջին խոնաւ և հիւթա
կան. միանորեալ ամուսնութի կիզո
ղական :

Յորոց խառնեաց գոլ համայնից ծը
նընդական. բուսոց տնկոց և ըզ գայ
նոց որ շնչական :

Քան զի 'ի յիս կանթեղը եօթն
են 'ի վառման. որ մոլորեալ տան ան
մոլար իմաստ մարդկան :

Լենին յինքեան ըզ թիւ անուրց ա
րարչութե. և ըզ խորհուրդ եօթեց
դարձցըն կատարման :

Քաղաք յիս պանծալի պարա
գրական. յոր աշտարակք կենդանա
կերպք երկոտասան :

Ըբ են եօթնից մոլորականցըն կայա
րան. 'ի մտանէն ազգեն կանո ի ըզ
վաղվորդեան :

Ոմանց բարի ասեն դիտողք և խոստա
նան. այլոց ըզ չար թէ լինիցի խօսին
ըզ բան :

1. զի լինի՛ և կատարի՛ զոր խօսեցան. է՛
զի սղալո՛ղ և ընդ ունայն բարբառեցն
1. և այսի՛րի պատճառ է՛ յոյժ խոր
հըրդական. զոր ասասցո՛ւք փոքր 'ի
շատէ՛ լսող յունկան:

Օ ի թէ՛ պէտե՛ն անկենդանեաց սո
քա՛ւ անբան սակայն շարժմա՛բ. ան
ձանց ունի՛ն ինչ ազդական:

Ո՛չ 'ի յինքեանց ըզ գայութե՛ց զօ
գուտըն տան. այլ 'ի բանէ՛ն որով
երկի՛նք հաստատեցան:

1. և չեն զարմանք ըքանչեւեացն. որ
այս փութան. թէ՛ 'ի շարժմանց սոցա
լինի՛ն նախ գիտական:

Օ ի թէ՛ անբանք այս իսկայպէս
բնաւորեցան. և յարմատո՛ց լինին ազ
դո՛ւմըն գիտութե՛:

Ի՛զ կերպարան ազգի ազգի՛ տալով
նըշան. ծանուցանէ՛ բանաւորաց ըզ
յառաջակայն:

1. այ և ջրո՛յ բնութի՛ կրկին՛ որա
կական. արբուցանել և ողորկել բնա
ւորեցան:

Ի՛զ նոյն և հո՛ւր ներհակաբար բերի
յինքեան. լուսաւորել և հըդեհել
իւր զօրութե՛:

Ս'իով բարի՛ և օգտակար ներգործե-
ցան. միւսովըն չար ասականիչ ու-
նակացան:

Այ թէ ինքեանք յոր և կամի՛ն փոփո-
խին յայն. զի անըզդայք չունին բը-
նութի փոփոխական:

Այլ որ եստեղծ եդ 'ի նոսայ զայս
բանական. և չէ հնար լուծանելոյ
բայց չէ հրաման:

Արդ թէ փոքունց 'իյեղէնց հաւա-
տացան. զինախադէտ լինել յինքեան
պատրաստեցան:

Այ անտեղի՛ զայս իմանալ թէ կար-
գեցան. զարդ իմ պայծառ ունել
զխորհուրդ իմացական:

Իայց որ միայն կրթին ուսմամբ սո-
վորական. և ըզ բնութի՛ մտացն ու-
նին անմաքրական:

Պզտորագոյն նրբից շարժմանց իջ
հմտանան. վասն այսորիկ խօսին յո-
գունըս սխալական:

Եթէ ըզ մեզ ծածկոյթ լուսոյ մը
տաց տեսլեան. որ մեղաց հոյլք և
ըզ բաղմունըք նանրութե:

Հողմով հոգոյն զայն առնելին հալա-
ծական. և ըզ հոգիան հոգոյն մաքուր
մը բնակարան:

Պորովագոյն աչս ունելով տեսողա-
կան. տեսանելով զիմոց շարժմունս
անվրիպանան:

Որպէս նախնիքն այնքն որ հասին
յայս գիտութե. 'ի հեշտութե'ց մար-
մնոյ 'ի բաց որոշեցան:

Իհարէ 'ի կարանս մտանելով առանձ-
նական. այլք յանապատըս բնակէին
ճգնողական:

Իւ 'ի տուողէն ամենեցունց ողորմու-
թե. պաղատէին բանալ զմտաց ըզ
գայարան:

Յորոց շնորհէր զիմաստութիւնն իւ-
րական. խառնեալ ծածուկ ընդ կըր
թութի նոցին և ջան:

Ի արձեալ է այլ պատճառ լինել
սխալական. 'ի թոյլ տալոյն բարի կա-
մացն արարչական:

Օ ի մի զսոսան կարծեն տուող այս
գիտութե. և արարչէն իւրեանց լի
նին մոլորական:

Եւ այ իմաստնոց մտացն և այս է քն-
նական. թէ էր տուաւ սոքօք իմ-
աստ այս խոհական:

Բանգիյորժամ ամ տտեղծ ըզ մար-
դըն ադամ. կորոյս մեղանք զշնորհսն
ձրի և տիրական:

|| զորմէ լին' որդոց նորայ թըշառա-
կան. 'ի յարարչէն նուազ իմաստ այս
շնորհեցան:

'Նախագուշակ լինել մարդկան. չար
սլատաճման. զի աղօթիւք առնայ
փրկին 'ի փորձութե:

|| Եպէս նորայ որ արուեստիս այս
հմտացան. ըստ այս բանի յայտնի
լինին զայս խոստովան:

|| Եւ չիք հնար 'ի փորձութե'ց որ
մարդոյ գան. փրկիլ ումէք քան աղօ
թիւքն մաքրական:

|| Եպէս երազք որ 'ի անուրջ զարհու-
րական. սլոդատանօք առ 'ի բարիս
փոփոխեցան:

'Նանիւր և զայս ուլ իմաստուն և խո
հական. զի այս արուեստ հուպէր
'ի տունն աբրահամեան:

'Նայ և մովսէս և այլ ընտրեալք յայս
վարեցան. զխորըս քննել ամէն ի-
մաստ արարչութե:

Բայց ի՞նչ մոլոր առասպելաւք խաբո-
ղական. այլ ճշմարիտ յստակ մտօք
և մաքրական:

|| Եւ գրէ պողոս 'ի թն խթն հառմայա-
կան. թէ զարարիչն արարած ուլք մար-
դիք ծանեան:

Լ. Եւ հեթանոսք 'իյն' մուրեցան.
Եւ յարարէն զգործըս մերժեալ ժը
պըրհեցան:

Եւ ասն այսորիկ լուսոյ մտանց խաւա
րեցան. Եւ յաղճատանըս պառաւանց
գորով անկան:

Թ. ողից ասել զյիմարս հոգով որք
խաբեցան. Եւ զոր սկսայ դարձայց ի
մոցըս գովասան:

Լ. Եւ ակունք յիս պատուական. Եւ
բաղմաղան. ոմանք նուաղք Եւ այլք
պայծառ բոցա նման:

Յաչըս մարդկան են յոգնակի' Եւ ան
թուական. Բայց արարէն 'ի թիւ
անկեալ անոճանեցուն:

Եւ որք օրինակք են արդարոց 'ի յարու
թե. զի կէսք նուաղք այլք առա
ւելք պայծառանան:

Եւ այլ այլ իմաստ ծածկեալ սորանք
խորհրդական. որ իմաստնոցէ լսե
լեանց հաւանական:

Օ ի թէ եօթից թիւ աստեղանց մո
լորական. է' օրինակ յայսմ աշխարհի
որ անցական:

Լ. օթն անգամ շրջապատեալ այս հա
ղարամ. անիւ 'ի դուբն ընկըղմելով
յետ կատարման:

Իսկ բազմութիւն անմոլարիցն որ ան
շարժեալն. ութերորդի անթիւ դա
րուն որ յաւիտեան:

Որում ոչ անք և ոչ ամիսք են թուա
կան. ոչ ժամանակք և ոչ մասունք
ժամանակեան:

Ոչ հազարաց շրջապատումն բիւր
անգամ. և ոչ բիւրոց բիւրապատիկ
բիւր հազարեան:

Օ ի մի օրն այն է աներեկ և ան
վաղձան. համայապայծառ և ան ստո
ւէր արփիական:

Ոչ կարօտի աշխարհ առ տիւ արե
գական. և կամ լուսնիւ աստեղք ի
լոյս գիշերական:

Օ ի լուսաւորք իւրեանց լուսոյն
խաւաքանան. յորժամ ծագէ լոյսն
անմատոյց անթութիւն:

Իւլ փոփոխի այս աշխարհի կարգ ամ.
ի հնութիւն որոգելով որով գրեցան:

Իւլ գալարիմ որպէս կոնգակ կտա
կայգրեան. կամ մագաղանթ յորժամ
ի հըոյ հոտ մերձենան:

Օ ի վարագոյրն իմ անթողն ար
քայական. որքան ծածկեալ է յաշ
խարհէ այս նիւթական:

Եւ մինչ կամի յայտնիլ ծածկեալ
լոյսն հաւան, բառնան 'ի բաց զիս
սպասե՛րք աննիւթական:

Պայ իջանէ մեծ թագաւորն ասե-
ղական. յայտնի անեղն էից հանուրց
որ եղական:

Երբուցանէ որք են մեռեալք 'ի գե-
րեղման. նստի աթո՛ռ անձային դա-
տողական:

Տալով բարեանցն անճառ բարիսն
արքայութե՛. չարեաց ըղ չար հուր
գեհենին միշտ յաւիտեան:

Եայնժամ և զիս նոր նորոգէ՛ զար-
մանազան. և զլուսաւորս իմ պանծա-
լի՛ յոյժ հրաշական:

Այ՛ 'ի պիտոյս շրջագայից որպէս և
այժմ. զի անդ մի տիւ իջ գոյ գի-
շեր հատողական:

Երոյ երկնից նորոյ երկրի որք
նորանան. տարերց քառից որք ընդ
նորօք պարփակեցան:

Եւ ակն ունին որք ընդ գլխոյն
ծառայեցան. աղատանալ գլխոյն ին
քեան աղատութե՛:

Երգ այս բանի՛ն սաղմոսաց երգոց
դաւթեան. զգործս արարչին իմ խօսե-
ցայ ետորանբան: 17 ԺԷ 272 Եւ

Լ՝ րկինք պատմէն զգործս արարչին
յոյժ լուելեան. և զարարածս հասա-
տութե՛ն անձայնական:

Ի՛նդ որս և էս ըսպասանորս եմ բա-
նական. որ ՚ի դիմաց երկնից ուրեցի
սական զայս բան:

Լ՝ այիմ յերկին և նկատեմ զայս ամ.
և փառքս տամ անեղ բնութե՛ն ա-
րարչական:

Լ՝ յետևոյ՛ ասուք ՚Լ ինդրոյ տեսնե՛ տգիծ
սոմնց:

իշտ էիդ անեղ բնութի՛
բնաւորեցան. ան եղիդ ան
մահութի՛ հետևեցան.

Խ որին խորհուրդ անձին
անուն սլարփակեցան. և որդոյ ծընե-
լութին իջ ճառեցան.

Լ՝ հօրէ բխումն հոգոյդ իջ քննեցան.
և հոսման որդոյ առումն իջ պատմեցան
Խ է զի արդեբրեակ և մի գող ծա-
նուցան. բայց թէ զի՛նչ է քո բնու-
թի՛դ իջ յայտնեցան.

Լ՝ րարածք պատմեն ըզգործս որ էա-
ցան անմարմինք և մարմնականք որ
գոյացան:

Ի ոսկեից քառից տարեւոյք որ տարրա-
ցան. սիրելիք և հաւատակք որ միացան
Ի արձրագոյն հոլք անմահից որբոց
հրացան. հրեշտակայ դասք իններեակ
հոգիացան:

Դամուցմէր ունող ինքեանս լոյսք
այլ ցուցան. եօթնակի մոլորական որ
կարգեցան:

Շարունակք անշարժ շարժունք շա-
րագրեցան. յոր մոլարք ոչ մոլորեալք
մոլորեցան:

Կառուցեալք անշարժ բնութեամբ
բայց շարժեցան. շարժելոց ազդեն
շարժումն որ փոխեցան:

Ի սկ վերինքն որք անմուար զարդ-
կառուցան. կենդանիք երկոտասանք
անունեցան:

Ի նդ նոսին ստորակայքս հաստատե-
ցան. սեռք և ազգ եռատրոհիւք որո
շեցան:

Սոյնք ի յօդս յօդապարիք որ պա-
րեցան. երկրաւորք և ծովայինք բա-
ժանեցան:

Կենդանիք ամենեքեան որք սերե-
ցան. քուժ ահէղըդ հրամանաւդ
ներդործեցան:

Ի դամեան սեռք մարդկային որ ըս
տեղծան. 'ի պատկեր աննմանոյդ յօ
րինեցան:

Ի ուստոիպ զարմանազան նկարեցան
երկնաւորն և երկրայինըս զուգեցան.
'Ի դրախտին անմահութե՛րն տնկե
ցան. 'ի պտղոյն մահու կերան և մեր
կացան:

Ս որն ադամ հնոյն ադամայ որդ
իացաւ. 'ի կուսէն ւծ և մարդ նոր
խառնեցաւ:

Ի բրակի անճառապէս յոյժ միացաւ
և բնութիւն երկաքանչիւր ոչ շփո
թեցաւ:

Ի ամեալքն 'ի մի լրութիւք բնութե՛ց
չբաժանեցաւ. և յերկուցն միութի
ոչ քակտեցաւ:

Եւ ամ ինչն և մարդ որ մեզ ցու
ցաւ. 'ի յերկրի 'ի մէջ մարդկան
մարդ շրջեցաւ:

Ի ջաշխարհ և 'ի հօրէ ոչ մեկնե
ցաւ. եւ առ հայր և յաշխարհէ ոչ
հեռացաւ:

Եւ 'ի խաջ վս ադամայ բեւեռեցաւ.
ճաշակեաց ըզ մահ մարմնով զոր ըզ
գեցաւ:

Լ. ր անձ նոյն էր և մարդ որ խաչե-
ցաւ. գնողն 'ի կեանս եղեալ 'ի մահ
կամաւ տուաւ :

Օ ի ան մահ բնութիւն իւրով ոչ
մահացաւ. այլ ի մով մարմնով մե-
ռաւ մահկանացուաւ :

Լ. խեալ դուռն դժոխաց խորտակե-
ցաւ. յորժամ էջ 'ի նոր տապան և
թաղեցաւ :

Երուցեալ երրորդ անուր որպէս
դրեցաւ. մետասան առաքելոցն եր-
կեցաւ :

Ոյն յերկինս ոմ և էջ նա վերա-
ցաւ. ընդ աջմէ ծնողին իւրոյ նա
բազմեցաւ :

Լ. այց գայցէ անձառ փառօք ոմ
ցուցաւ. 'ի յերկուցն հրեշտակաց
մինչ համբարձաւ :

Լ. զդէ փող մեզ յարութիւն զոր խոս-
տացաւ. դատաստան յաւիտենից որ
ծանուցաւ :

Լ. մա փառք այժմ յաւիտեան որ ըն-
թացաւ. և անկէա յաւիտենին որ
կայացաւ :

Շարագրութիւն համերական
 վիպասանութեամբ. Սակս հայ
 կազանցն սեռի. և արշակու
 նեացըն զարմի. Իսկզբանցըն
 մինչև 'ի վաղճան. Եւ պսա
 ցեալ ներսէսի եղբօր կաթու
 ղիկոսի հայոց. տր գրիգորիսի.
 յիւրականսըն նախնիս. 'Ի համ
 բականութեան ելով տիս:

ԱՐՏԱՊԱՆ ԷՅՕՐՆ ՈՐԴԻ.

Հատուցանել զվարձ ծընող Ի.

Իւ անդրադարձ փոխարին Ի.

բազում երկանցնն պատշաճ Ի.

Ի այց սակայն ոչ է վարկպարազ Ի.

այլ զօրութիւն և լսա կարգ Ի.

Իւ այս է ըստ օրին Ի.

սոյն ասացեալ սողումնն Ի.

Ի նընդեան անըզգամ Ի.

վճիռ հատեալ թէ կորընչ Ի.

Ի սկ հնազանդեալըն զաւակ Ի.

սահման եզիր նա ըզ բար Ի.

Ի ան զի երկրորդ յետ արարչ Ի.

ծնելոյ ծընող պատճառ աս Ի.

|| Ի այսորիկ ոչ յիշեց Ի.

զանկարութիւն ամենայն Ի.

|| Ի անկատարչս հասակ Ի.

և Ի ս ուսմանն ան հըպել Ի.

Օ Ի հրահանգից վարժարան Ի.

լեւ տակաւին ներկուռ բան Ի.

|| Ի թեւականըն քաղաք Ի.

զանձս իմաստիւք ոչ կըթեց Ի.

|| Եր լսարանն պղատոն
 և չափ ոտի՛ւք հոմերոյն
 || Եր ստորոգո՛ղն արիստոտ
 տասըն բանիւ գըրողն է
 || Եր հոյլք ամէն հուետոր
 Ժողովարան ճարտասան
 Ե, եր հըմտու թի՛ք բերական
 բայի քերթումն քերթող
 () որս գիտել նախ պատշաճ
 և աստ ապա՛ ձեռն արկել
 Իւ զի յինէն այս է հեռ
 տարաբերիմ յամենայն
 Իւ թէ զի անդ սկսանից
 և կամ որպէ՛ս վճարեոց
 || ակայն եդեալ եմ՝ իմըտ
 զառատաձիրն նբ հոգ
 Ի զ տու՛ողն պարգև
 և ըզ փըջեալն յիտուս
 () ի տացէ արմատ բան
 ինձ ներսեսի՛ն անարժան
 || կսանելով՝ ի յայս տառ
 ի նախա հարսն իմ ըստ ազգ
 Ի թէ ոյք է ի նո՛ւաստ
 և կամ որում Ժամանակ
 Իւ մակագրել՝ ի քարտիզ
 զառ ի նոցայն գործեալ իր

() ոմանց պատմել յոյժ գովել ի.
 զարիութիւնն պանծալ ի:
 () ոմանց ճառել ըզ գործ բան ի.
 և զվատ անճէնս 'իյաշխարհ ի:
 () ի որ բարոյն է ըզձալ ի.
 առ 'ի բարեաց նախանձ շարժ ի:
 Եւ որ չարին խնամ տան ի.
 յօրինակաց աստ կշտամբ ի:
 () որ կարճաւօտ և ըստ կարգ ի.
 շարադրեցին 'իյայս տառ ի:
 Ի զ վեր ծանօղըդ մաղթել ի.
 գեր քան ըզ կարնն չխնդրել ի:

|| Իդաստնոս-Բէ Եփեսի. ըստ հոգիի սխեմա
 ի վերասոյ:

ստանճօր սկզբնաւ որ եալ.
 բանիս զբանն սկիզբն եդեալ:
 Լ. յնոր ընդ հօրէ եացեալ.
 անեղապէս գոյով ծնեալ:

|| Է ժամանակ անգր մըտ եալ.
 ոչ 'ի ծոցոնն իւր բաժան եալ:
 || Է նախնական գոյիւ ստեղծ եալ.
 ոչ պատուակցօք գերազանց եալ:
 Լ. ի միածին որդի ծըն եալ.
 լոյս 'ի լուսոյ հօրէ ծագ եալ:

Յորմէ և Էհանքն աղբերեց	եալ.
Ինոյն հօրէ հոգի բղխ	եալ.
Երրորդութեան ճանոր	եալ.
յաժու թի՛ մի հաւաք	եալ.
Իստ երեսաց տար որոշ	եալ.
բնութիւն անքակ յոյժ միաց	եալ.
Ոչ արարած գոյ անդ թու	եալ.
և ոչ կրտսեր որ ծառայ	եալ.
Ոչ բարձրութիւն որ մեծաց	եալ.
ոչ եւ և էջս աստիճան	եալ.
Ոչ յերկրաց որ արար	եալ.
ոչ ի փշրունց յառաջաց	եալ.
Ոչ ի միտեանց ան նրկատ	եալ.
այլ հաւասար հասունն եղ	եալ.
Ին ի յորդուոյ հայր ծանուց	եալ.
զորդի միայն հայր գիտաց	եալ.
Ին ի հոգւոյ նորին քնն	եալ.
և նոյնք ըզ նա՛ հետադատ	եալ.
Իայց արտաքննոցս ամպով ծածկ	եալ.
և գիտութե գորունք փակ	եալ.
Իսրով բէից չէ իմաց	եալ.
Իբրով բէից անհուն եղ	եալ.
Ի հրեշտակաց ան հըմաց	եալ.
Իստորնայնոց անհաս եղ	եալ.
Ի ծախսօրն վկայ	եալ.
որ ի վերուստ որոտաց	եալ.

Օ որ դառնութե՛ն ճաշակ եալ.
 լանմահական կենացն անկ եալ.
 Սախ թզենեա՛ն այնու սիածա՛ւ.
 սպա զմաշկեա՛կն եղեն զգեց եալ.
 Ե արփափա՛կ վայրենեւ եալ.
 և 'իյերկիր մահու ած եալ.
 Ե որ աճեցեալ և ուռճաց եալ.
 որդի ըզ հայր փոխանորդ եալ.
 Լ յերկիր ծնընդեամբ մարդկան լցեալ.
 և յընթանուրոս ծաւալ եալ.
 Որոց 'ի գէպէր զղջան ալ.
 զանցանըս հո՛ն սպաշխար եալ.
 Լ յու թողութե՛ մեղաց հաս եալ.
 և 'իյադին դառնալ դարձ եալ.
 Ի այց ցանկակա՛ն ախտիւ զեխ եալ.
 և 'ի մարմնն զյոգիս փոխ եալ.
 Սինչև եղեն ջուրքք հեղեղ եալ.
 և սահանաց երկնից բան ալ.
 () աշխարհ ամէն խորասուզ եալ.
 և զամբարի՛շտըս սատակ եալ.
 Լ յա տապանին ապրեցուց եալ.
 զորս 'ի յինքեան եր անփոփ եալ.
 Ի զնոյ որդո՛վք իւրովք վրկ եալ.
 որք ոչ զոգիսըն մեռուց եալ.
 Որոց ելեալ և տարած եալ.
 և վերըստին աշխարհ շին եալ.

Լ՛, զգ ըստ ազգի՝ գոլ բաժան եալ.
 յորդոցն իւրոց որ եր ծըն եալ.
 Ի սեմայ եբեր սեր եալ.
 եբրայեցի՛ք են անուան եալ.
 Լ՛ստի փրկի՛չըն մեր ծըն եալ.
 յաբրահամեան տոհմէն յայտն եալ.
 Լ՛ւ իբրամայ քանանել եալ.
 Լ՛զանիծից մասն ընկալ եալ.
 Երմէ ծընունդ-ըք խաւար եալ.
 առ ի լուսոյն երկնից ծագ եալ.
 Ի սկ աբեթի՛ զմեզ վիճակ եալ.
 նախ ըզ գոմէր եղև ծըն եալ.
 Լ՛ւ իսմանէ՛ գոլով յայտն եալ.
 այնոր թիրակըն կիջեց եալ.
 Ենընդեամբ անդուստ իսկ յիջեալ.
 Լ՛թորգոմայ սա հայր եղ եալ.
 Երում մովսէ՛ս ազգաբան եալ.
 Լ՛աստանօր զմերսըն թող եալ.
 Լ՛յլ թորգոմայ ըզ հայկ ծըն եալ.
 յորմէ և հայկ մեք անուան եալ.
 Եաշտարակին մին սաեղ եալ.
 Եօթանասնիցն որ զնա շին եալ.
 Ի տրոհական լեզուակընլ եալ.
 հայք ի սորայ մասին հաս եալ.
 Լ՛րոյ յաշխարհըս մեր եկ եալ.
 Լ՛ծընընդ-ըք ըզ սա լըց եալ.

Եւ ըզ տիգրան 'ի վերջ յանգ եալ.
 զորունս 'իմէջ սոցա կարգ եալ.
 Օ արայն բնութիւն գեղեցկաց եալ.
 Եւ զհայն բաղումն շարագր եալ.
 յարշակունիսն հասուց եալ.
 Եւ արահամէ աղգաբան եալ.
 յորմէ քնտուրն եղև ծըն եալ.
 Եւ զաւետիսն հաստատ եալ.
 յորմէ աղգաց Թագաւոր եալ.
 Եւ զ'իսորին զարմէ սկս եալ.
 պարթեականն տոհմ անուան եալ.
 Եւ ստի արշակ Թագաւոր եալ.
 արշակունի աղգըն ցեղ եալ.
 Եւ ըզ քաղաքըն պահլառ եալ.
 պալհաւունիք անդ կոչեց եալ.
 Ս'ի աղգ մի ապետ եալ.
 ար և ելեանց կողմանց տիր եալ.
 Օ աղեկսանդ-բեանսն փախուց եալ.
 'ի դարեհին գահու նստ եալ.
 Եւ սորա այսպէս քաջաց եալ.
 և գերագոյն յոգունց եալ.
 Օ արքունական Թագն ըստաց եալ.
 արտաշիսի՛ որդոյ Թող եալ.
 Եւ զփախան գողով նստ եալ.
 այնոր արշակ մեծ անուան եալ.

Ի զ պատերազմ ազանց վան եալ.
 զընդ գիմամարտ յաղթահար եալ.
 Լ ա և եղբօր ձիր պարգև եալ.
 որ վաղարշակն էր անուան եալ.
 () հայաստանեայս աշխարհ տուեալ.
 և աստանօր թագաւոր եալ.
 Որոց զօրօք բազմօք եկ եալ.
 մակեդոնեանց յաղթող գտ եալ.
 () արքայական գահ յօրին եալ.
 և նախարարս հաստատ եալ.
 Բ աղաքական օրէնս եդ եալ.
 և բարիօք կարգաւոր եալ.
 Իւ յետ ամաց ինչ վաղձան եալ.
 մեր արշակայ թագաւոր եալ.
 Լ յնոր զպոնտոս գողով գեր եալ.
 և յաղթուեալ նշան թող եալ.
 () ի անարի՛ արձան առ եալ.
 յեզր ծովուն մեծի կանգն եալ.
 Իւ զեռնական արեամբ մի եալ.
 տիգաւն ըզ թափ իմն անցուց եալ.
 () որ և յունացն զայն տես եալ.
 իբր նյ երկրպագ եալ.
 Որք այժմ ըզ մեզ գոն տղարտեալ.
 զանթագաւորքս սլարսաւ եալ.
 Ի այց մեր ՚ի յայս ոչ պանծաց եալ.
 զի ըստ մարմնոյ գո՛ն երգործ եալ.
 Լ յԼ

Ի. Եւ այս քաջի՛ վաղճան հաս եալ.
արտաշէսի մերոյ նստ եալ:

Եւ յերկրորդին գահ չհաւան եալ.
ըզ նախնականն յափըշտակ եալ:

Սա զօրս անթիւըս ժողով եալ.
ըստ քարագէղըն կարկառ եալ:

Եւ յար և մուտըս խաղաց եալ.
և զլիւդացոց արքայն կալ եալ:

Օ ընթանուր ծով հնազանդ եալ.
և ըզ ցամաքըս նուաճ եալ:

Իսն զաղէկսանդր վեհեղ եալ.
պօլիկրատեաց գովաբան եալ:

Սր նետաճիգ զօրացն եղ եալ.
և զմիջօրեա մըթացուց եալ:

Եւ այլ յոքունս արիաց եալ.
և զկրիւսոսըն տապակ եալ:

Եւ իւրոց զօրաց գովով խոց եալ.
յորմէ վաղճան մահու առ եալ:

Իսկայ տիգրան թագաւոր եալ.
այնոր միջինըն կոչեց եալ:

Ի զյունական զօրսըն հար եալ.
իպաղեստինա արշաւ եալ:

Ի զգարեհանըն փախուց եալ.
և զմիհրդատ յինքըն կալ եալ:

Հռոմայեցոց զօրացն յաղթ եալ.
և ըզ կրասոս մահացու եալ:

Ինդ հերովդէս խաղճ արար եալ
 զիշքօր որդին իւր սատակ եալ
 Լու զփրկչական լուրն լու եալ
 Երդձական նամակ գլր եալ
 Ի փոքրագոյն քաղաք իւր գ ալ
 Եւթըչկել զինքն ախտաց եալ
 Լու և ամ խոստովան եալ
 Եւանդրանիկ հօր դաւան եալ
 Երուս զերթալն ոչ յանձն առ եալ
 Բայց անդրա դարձ թխթին յղ եալ
 Լըանի այնմիկ ասաց եալ
 որ հաւատացն յիս ոչ տես եալ
 Իւան զի զյինէն գոլ ասաց եալ
 մարգարէիցն վկայ եալ
 Ի տեսողաց զիս անարգ եալ
 Եւ յանտեսից երկրպագ եալ
 Լուտ հրճուիմ ես ցնծաց եալ
 Թագաւորաւս իմ պանծաց եալ
 Օ ի քան զթովմանս յառաջաց եալ
 զերանութի մարդկան բեր եալ
 Իայց նախարարքն անդրէն դարձեալ
 Եւ զ նամակն առ նա տար եալ
 Լու հաւատչեալ յոյս խոստաց եալ
 զաշակերտին գալն ասաց եալ
 Իսկ ամբն մեր զիւրօն լըց եալ
 Եւ զհայրական կամս արար եալ

() արտաշիւէ գոլով սպան

եալ.

ուստի նորայ թագաւոր

եալ.

|| ա նախնական էր յօրին

եալ.

զարտաշատին շէն հաստատ

եալ.

լու զաւանսցն զօր հար

եալ.

գորքն որդին ձերբակալ

եալ.

() չքնադագեղըն կոյս առ

եալ.

ըզ թաթենիկըն դիւցազն

եալ.

Ր զ հարսզատն իւր արձակ

եալ.

եանկապուտ ուխտ հաստատ

եալ.

լու այլ բազում ճակատ մը

եալ.

և արհեստից գիտի հաս

եալ.

լու ըստ բախտին վաղճան առեալ

եալ.

արտաւազդայ փոխանակ

եալ.

Ր ստ որում և նա սակաւ կից

եալ.

ի խորափիւ ինչ անդ վզ

եալ.

() որ յառասպել ոմանց առ

եալ.

և այլանդակըս բարբառ

եալ.

Բաջաց տանն ըզ նա կալ

եալ.

յաղատ մասանց լիւրին տար

եալ.

լու շխայիւք պարսէանդ

եալ.

միշտ հանապաղ գոլով կըծ

եալ.

() որ գարընաց աւանդ առ

եալ.

նաւասարդ ըջ ըզ սալ հար

եալ.

() ի մի զկապանս տակ խըզ

եալ.

և աշխարհի վաղճան ած

եալ.

ԲԺ

Բ զ սա տիրան փոխանորդ եալ
որ իւր եղբայր հարազատ եալ
Իւ յաղթական գործ կատար եալ
հանգարտութե թագաւոր եալ
() կենցաղական կեանսըն հատ եալ
Ի ձեան հիւսոյ վաղձան առ եալ
Ի օրոյ եղբայրն ըզ թագն առ եալ
այնոր տիգրան ըզ վերջն առ եալ
Ի րիութեց ոչ հետե եալ
յիշատակի շարժանաց եալ
Ի ակայն ամաց յոքունց կաց եալ
խաղաղական մահ ընկալ եալ
Իւ ընդ սորա վաղարշ նստ եալ
որ էր որդի իւր սիրեց եալ
Ի զ բասլայինն զոր հար եալ
և քաջապէս անդ վաղձան եալ
Ի ւստի խոսրով թագաւոր եալ
և ըզ վերէժ հօրն պահանջ եալ
() օրըս բազումնս գումար եալ
զհիւսիսականսն նուաճ եալ
Ի ա և պարսից յաղթող գտ եալ
յամըստմէ ասպատակ եալ
Իւ զարտաշիրն անձկացուց եալ
մինչ ի հընդիկըս փախուց եալ
() արաւ անայ իրիւն խնգր եալ
զոր սասանեանն էր ըսպան եալ

Որոյ տոկան ոչ կարաց եալ
 և նեղութեցն չհանգուրթ եալ
 Ի զ նախարարսն իւր ժողով եալ
 զպօրթեալսն սղոնսն հաւաք եալ
 Յողովակն՝ ձիւ խոստա եալ
 և վեհագոյն գահասաց եալ
 () Երկրորդականն բարձ տու եալ
 նայն լոկ անուամբ արքայաց եալ
 Ի թե դաւեղ զք մարթաց եալ
 և ելս իրաց այնմ արար եալ
 Ի սկ անտանօր յառաջ կաց եալ
 պարթեալսն անակ կոչ եալ
 Ի զ նենգական դաւն ընկալ եալ
 և ըզ հրամանն յանձն առ եալ
 Ի հատուածի պատճառս ել եալ
 և առ խոսրով արքայ եկ եալ
 Որ ընդ յառաջ սիրով ել եալ
 իբր ազգային ողջագուր եալ
 Քառօր մեծաւ պատուասիր եալ
 Երկրորդական գահ նստուց եալ
 Ի այց սխրալի՝ ի մնիր գործ եալ
 ի ճանապարհն ասի դիպ եալ
 Յառաքելոյն շիրիմ հաս եալ
 հուպ առ հանգիստ սրբոյն յօթ եալ
 Ուստի գրիգորն անդ ընծա եալ
 լուսաւորիչ հայոց փայլ եալ

ԺԵ

ԺԶ

Որ և շնորհօք նորին լըց եալ.
 որպէս անդուստ գողով ծըն եալ.
 Օ ի զհակառակսն ներ գործ եալ.
 'իյողգմանէ՛ չարին եղ եալ.
 Որ 'իբարին զայն փոխարկ եալ.
 'իխաւարէ՛ մեղ լոյս ծագ եալ.
 Օ որ նախասցեալն կատար եալ.
 շուն 'իշեղջի գառնն ծըն եալ.
 'Լըդ միւջ արքայն զուարճաց եալ.
 ընդ անակայ խորհուրդ առ եալ.
 'Իւ զօրս անթիւըս գումար եալ.
 ըղ վրէժ արեանն պահանջ եալ.
 Օ պայմանն գող ուխտին յիշ եալ.
 և զթագաւորն խողխող եալ.
 'Իւ ինքն և իւրքն ամէն մեռ եալ.
 պատանեկաց երկուց զերծ եալ.
 'Իրիգորինս միումըն և եալ.
 որ 'իկեսւնն եղև տար եալ.
 'Թապալտ առնն դիպ եալ.
 զոր քրիստոնեայ կրանիւք վարժ եալ.
 Որոյ ամաց ինչ անդ կաց եալ.
 ըստ աշխարհի ամուսնաց եալ.
 'Իւ յետ յերկուց որդոց ծըն եալ.
 և յերկոցունց կամաւ մեկն եալ.
 Սարկամու զկրտսերն առ եալ.
 և յանապատըս հետե եալ.

Իսկ անդրանկանն անդէն մնացեալ
 կենցաղական վարս ըստաց եալ
 Իայց գրեգորի յուղղի անկ եալ
 և առ տրդատըն հետե եալ
 Օ որ արտաւազդ ոմն էր առ եալ
 և ի կայսեր դուռն հաս եալ
 Եւ խոսքովն որդի եղ եալ
 առ ի քաջաց քաջ երև եալ
 Իւ յաղթանդամ հակայաց եալ
 ու ժեղ կարող ան յաղթ գըտ եալ
 Իրդ նորա անդըր ժաման եալ
 և զհաղթական պարտ վըճար եալ
 Ի միասին պանտըխտաց եալ
 յօտարութե նշդեհաց եալ
 Եւ ինչ դեռ տրդատըն զօրաց եալ
 և նոր երակչ անդանուան եալ
 Իւ ան զի զցլոց երկուց կալ եալ
 միով ձեռն զեղջիւրս թափ եալ
 Իւ ան զհռովդացին մեծ երև եալ
 որ ըզ վղ և եթկալ եալ
 Իւ քան զկրասոսն արեաց եալ
 որ ըզ կճղակ եզին կորզ եալ
 Ի զ կրկնսին մեծի դարձ եալ
 ձիւն թացիկ կառաւ վար եալ
 Իսկ ներ հակին անդ հմտաց եալ
 և տրդատայ յերկիր անկ եալ

ԲԷ

Բ. րիաբար անդուստ վազ եալ.
 Ըզքաջընթաց կառքընկալ եալ.
 Իւ ըզքառիցն երիվար աց.
 զընթացս արգել յետ նահանջ եալ.
 Բ. յէ ի պուղպայն պատերազմ եալ.
 որ յիւրական չորաց մեռ եալ.
 Բ. նդ ի մեծի մարտին դարձ եալ.
 որ եփրատայ յայն կոյս եղ եալ.
 Բ. նդ փախըստեայս չաճապար եալ.
 երի վարին վիրաւոր եալ.
 Բ. ի զօրականն զէն առ եալ.
 Լ ըզ ձիոյն կազմած ստանձ եալ.
 Իւ զանարին զայն գետ հաս եալ.
 Լ ողջանդամ յայն կոյս անց եալ.
 Բ. ինչ բարբարոս խուժանն եկեալ.
 յաշխարհ յունացն բնակ եալ.
 Օ երկիրն ամէն ըզ բռամբ ածեալ.
 Լ ըզ բնակիչն նուաճ եալ.
 Բ. ի իսկզիտեայ հրաման տու եալ.
 հռոմայեցւոց զօրացն հաս եալ.
 Բ. նդ յոքնական խմբից դաս ուց.
 առ որ տրդատն եղև եկ եալ.
 Բ. ացեալ դրանն ոչ ժաման եալ.
 առ պարըսպօքն օթագայ եալ.
 Իւ զի չգոյր դարման գտ եալ.
 երիվարացն որ կերակր եալ.

ԲԸ

Վէտ ակն 'ի վեր նոցին կալ եալ.
 տեսին անդ խոտ յարաբարդ եալ.
 Զորում տրդատըն յեռաց եալ.
 'ի բարձրաբերձըն բարձրաց եալ.
 Եւ դիտդէզ ըզ խոտն հոս եալ.
 զյիշեանն ըզ կնի 'ի զօրսն արկ եալ.
 Ի սկ բարբարոսըն պանծաց եալ.
 մենամարտել յարքայն յղ եալ.
 Օ որ նայ լուեալ և զարհուր եալ.
 բուաքատակ արքայն բեկ եալ.
 Եւ զայս նորա հըրատարակ եալ.
 յամենեցուն յունկըն հընչ եալ.
 Կայսերակերպ ասէ պճն եալ.
 որ ներհակին դէմ մարտուց եալ.
 Ի իկիանէսն այն մատուց եալ.
 առ որ տրդատ պանտը խտաց եալ.
 Ընհոգանալ արքային և եալ.
 'ի յայնմ իրէ նմա ասաց եալ.
 Վիւցազնական մանկան դիպ եալ.
 յարչակունոյ զարմէ սեր եալ.
 Օ գործդ այդ դիւրեանա՛ւ լճորեալ.
 որպէս հողմոյ զխուիւ հոս եալ.
 Օ երեկոյեանըն գործ պատմ եալ.
 զոր առ նոսին հրաշագործ եալ.
 Եւ ըզ նախկինսն արիաց եալ.
 զոր իւր յինքեան յատուկ տես եալ.
 Լ. պա

մՃ

Բայա հրամանն նմին հաս	եալ.
յարքայական զարդ պաճուճ	եալ.
Բսպասզինու զինե արկ	եալ.
յարքունական ձիով հեծ	եալ.
հանդ էպ միմեանց առճակատ	եալ.
մարակ իկուշտ աշտանակ	եալ.
կայսերակերպըն զորաց	եալ.
բարբաբոսաց պետին յողթ	եալ.
() ր. ք. Զ. պէս ձերբակալ	եալ.
և վերամբարձ ըզ նա առ	եալ.
Իւ առաջի կայսերն ած	եալ.
խոստացելու մըն Ժամն	եալ.
Բքայական Թագիւ պճն	եալ.
հռմայեցոց զօրըս տու	եալ.
Ի Դօք իմեծըն հայքել	եալ.
և ըզ պարսի կօըն հալած	եալ.
Ի յն ինչ նորա ահա եկ	եալ.
ընձայաբեր բագնեացն եղ	եալ.
Ի նահտական դից մատուց	եալ.
ըզ դաբնայինըն սաղարթ	եալ.
Ի յայսմ վայրի սկզբնաւոր	եալ.
որ փրկուիմէ մեզ առիթ և	եալ.
Իւան զի զգրիգոր յայս ստիպ	եալ.
դից ոսկէ մօրն ոստ նուիր	եալ.
() որ և յանձին զայս ոչ առ	եալ.
և հրամանաց ոչ հնազանդ	եալ.

11 Լատի 'ի հայրց փորձ մատուց եալ.
 Լատա ջանաց սկիզբն արար եալ.
 12 Կայլ ի բերանն յայն եդ եալ.
 որով յն խոստովան եալ.
 13 Ղեայ արձան յողն բարձ եալ.
 այնու հանդերձ վերամ բարձ եալ.
 14 Կախատանաց ջրով տանջ եալ.
 ընդ վայր արկուն փողով հոս եալ.
 15 Ինդ գորշապարսն հեղուս եալ.
 և ընդ երկիր ածեցուց եալ.
 16 Ի որին կարթիցն զիւ արկ եալ.
 նայ և ըզ ծունկսն յօշոտ եալ.
 17 Իւ եղեգանք ղկողքն քեր եալ.
 և արտասունցն անաւթ բախ եալ.
 18 Ինդ քաղցր օդոյ աճիւն ծծ եալ.
 փոխան ջջրոյ քացախ արբ եալ.
 19 Կտատասկոց վերայ պարզ եալ.
 որակութիւն արեան ներկ եալ.
 20 Կարձեալ զկապար եռացուց եալ.
 և ընդ հագագսն ստոր արկ եալ.
 21 Իւ այսոք իւք իջ շատաց եալ.
 այլ և զոտին միոյ կախ եալ.
 22 Իրկոտասան կրիւք տանջ եալ.
 ապա 'ի խոր վերապն արկ եալ.
 () Ի չէ առեն պարտ դմա կ եալ.
 մահապարտի որդի եղ եալ.
 11 աղ

|| աղմոսին երգ աստկատար

եալ.

որ վասնն տնէր ասաց

եալ:

Ի գուբ մահու զիս իջուց

եալ.

իխաւարի նսեմաց

եալ.

Երգ այնպիսի տեղ նա տե

եալ.

հրնգէ տասան ամ համբեր

եալ.

|| Թաւան խնամոց պահ

եալ.

զիժից քարբից գըլուխ կոխ

եալ.

Ի հրեշտակաց է պատուիր

եալ.

բառնալ ձեռամբ զերամբարձ

եալ.

|| Ինչե եղև լըրումն եկ

եալ.

խաւար մեղացն փարատ

եալ.

|| արեմտից լոյսն ծագ

եալ.

և զար և ելս լուսաւոր

եալ.

() ընդդացն հետե

եալ.

փեսաւէրին թիկունս հաս

եալ.

() հախիսիմէն գեղեցկաց

եալ.

որ քի էր հարսնաց

եալ.

Զայն առ արկեալն 'ի գուբնեկ

եալ.

սիրոյ տարփմամբ զայս ասաց

եալ.

Ի զպատերազմն ասէ վան

եալ.

զիշխանն առիթ մահու ընկճ

եալ.

() երկիրըս քո խոպանաց

եալ.

իմ կուսական ճգամբ հերկ

եալ.

Ի պետրոսեանցեմբ առաք

եալ.

քարոզակցիդ փրկան եղ

եալ.

Լ՛ըդ ան ճաճանչ վայրէդ ել եալ.
 զբանն լուսոյ ընդ քեզ առ եալ.
 Իյանդ-աստան քո սերման եալ.
 որ անապատէր ծարաւ եալ.
 () որ շուշանաց վտրդից բուս եալ.
 ցօղով արեամբ մեր ուռոգ եալ.
 {} որում ըզ հօտ քո արած եալ.
 անուշահոտ ծաղկօք բուս եալ.
 Իդալարոջ վայրի բնակ եալ.
 և առ կենացն ջուրսն հանգ եալ.
 Լ՛ըդ մինչ նոցա վաղճան առ եալ.
 յետ յաշխուսէ մարտին եղ եալ.
 Իբարկութե Թն հար եալ.
 տրդատ ՚ի խոզ յեղա փոխ եալ.
 Իստ բաբելայն արքայի և եալ.
 անասնաբար խայտառակ եալ.
 {} եղէ գնաշամբ վայրին երթ եալ.
 ընդ համացեղան օթագայ եալ.
 Եւ և յոքունց դիւաբախ եալ.
 Եւ խարարացն յիմար եալ.
 Բարամբ զանձինըս կոշկոճ եալ.
 և առամամբ ըք պատառ եալ.
 Ուստի գթած հայրն ոչ տե եալ.
 միշտ բարկութե ըզ մեզ խրատ եալ.
 Ոչ յաւիտեան յիսըս պահ եալ.
 և ոչ իսպառ նա բարկաց եալ.

Լ՝ յլ արքային քեռ երև եալ.
 խոսրովի դուխտ կոյս անուան եալ.
 Եւ քաղէտից այնմ ասաց եալ.
 զայն որ ՚ի խոր վիրապն արկ եալ.
 Սրոց տեսլեալբըն զարհուր եալ.
 Եւ զն սխարարն առնա յղ եալ.
 Խնդիր սրբոյն աճապար եալ.
 ՚ի յօգնութի նոցա հաս եալ.
 Լ՝ Է մինչ գալուստ սրբոյն եղ եալ.
 Գան ընդ առաջ դիւաբախն եալ.
 Թափաւնորն խողաց եալ.
 Եւ ախարարքն անզգայ եալ.
 Սրբոյն զաղէտըն զայն տես եալ.
 Եւ արտասուեաց վըտակ հոս եալ.
 Լ՝ Է ՚ի յերկինս նայեց եալ.
 Գալ ՚ի յիմաստ նոցին խնդր եալ.
 Լ՝ Է ՚ի հընժանս օթապայ եալ.
 զմարմին սրբոցն անդ անփոփ եալ.
 Օբանըն կենաց վարդապետ եալ.
 զկաթըն տղայոցն ոգւով ջամբ եալ.
 Լ՝ նդ Եւ տեսիլ անժար եալ.
 ետես յերկնից լուսոյ ծագ եալ.
 Օ ապագայիցըն ծանուց եալ.
 Եւ ներկայիս իմաստաց եալ.
 Լ՝ յլ Եւ զարքայն անասնաց եալ.
 ՚ի մարդկային բնութի փոխ եալ.

'Եւ որ դանիէլ հրաշագործ եալ.
 որ յառիւծ ուց գբէն ապր եալ.
 Խորհուրդ կենաց 'ի կեր արի եալ.
 յանձնոցն մեծար եալ.
 () Ի հօտապետ հօտիցն օծ եալ.
 զայնոր հօտին փրկանք եղ եալ.
 'Եւ նորաձէ հովուին առ եալ.
 զիւր նորակերտ հօտն և զընտր եալ.
 Եւ փրատայն յափըն հաս եալ.
 և զանարին գետ դարձուց եալ.
 Կարկաջահոս շրջան առ եալ.
 լայնատարած դաշտ ծաւալ եալ.
 'Զ նորոգոյն հօտն անդր անդ եալ.
 զօծման հոգոյն իւղըն հեղ եալ.
 'Եւ երկնից լուսոյ սիւներե եալ.
 արեգական գերադանց եալ.
 'Եւ որ յորդանան եփրատ եղ եալ.
 ձայն հայրական ոստ վկայ եալ.
 'Եւ որդեգրութի' վերա կոչ եալ.
 զորդիս մարդկան յեդեմ դարձեալ.
 () ամենեւեան լուսազարդ եալ.
 կենաց հացիւն կերակր եալ.
 () մեհեանքս դիցըն կործան եալ.
 խորանս լուսոյ անթիւ կանգն եալ.
 'Եւ զան դառննրն յօրին եալ.
 'ի քաւութի տառարագ եալ.

✠

յհ

✠

Ի զ կոստանդեայ դարձն լու եալ.
 որ էր հռոմայ Թագաւոր եալ.
 Եւ այն ճանապարհ զօրօք ել եալ.
 Եւ Թանասուն հազար ընտր եալ.
 Եւ առաքելոցն յաթու հաս եալ.
 Եւ ոսկերացն երկրպարգ եալ.
 Ի յարքայէն պատուասիր եալ.
 հայրապետէն սիրով պատու եալ.
 () գրեգորեայ վկայ եղ եալ.
 խոստովանող վեր ընկալ եալ.
 Իւ ըղ տրդատ փառաւոր եալ.
 որպէս հրաշիւք փոխակերպ եալ.
 Վստկան խրատիւք խրատ եալ.
 Եւ ի հաւանորս հաստատ եալ.
 Ի յուխտ դաշանց միաբան եալ.
 Թագաւորացն երկուց եղ եալ.
 Եւ ոսկեապատ կառս ամբարձ եալ.
 արքունատունը ձըրիւք լըց եալ.
 Ի մեծն հայք անդուստ եկ եալ.
 ուրախալիր սրտիւ բերկր եալ.
 Ի նիկիայ ժողով դար եալ.
 գրեգորիոսն կոչեց եալ.
 Եւ որում երթալ ոչ անսաց եալ.
 մի առաւել գովով պատու եալ.
 () առխտակէս փոխան յղ եալ.
 որ իւր որդի համանման եալ.

() Բան հաճատոյ անդ ուստ առեալ
 տանըս հայոց պարգեք բեր եալ
 Յորոյ հիման մէք հաստաա եալ
 անշարժապէս տրամադր եալ
 Ռիոսի չեմք հաճան եալ
 որ զմի բնութի յերիս հատ եալ
 Լա սեբելի չեմք հնազանդ եալ
 որ մարդածին զկոյսն ասաց եալ
 Ոչ և տիգէս տեղի գլտ եալ
 որ ոչ ասաց մարմին առ եալ
 Ռյլ մէք ի հայր հաճատաց եալ
 և միածնին երկրպագ եալ
 Լա ըղ հոգին խոստովան եալ
 յեութենէ հօրն բղխ եալ
 Յերից անձանց մին խոնարհ եալ
 և զադամեան մարմինս առ եալ
 ինդ իւր ինքեան միացուց եալ
 և ի կուսէն սըրբոյ ծրն եալ
 Ռովին մարմնով կամաւ խաչ եալ
 և վասն մեր կամաւ մեռ եալ
 Լաբէք օրեայ նա յարուց եալ
 և ուստի եջրն վերաց եալ
 Պալ միւսանգամ է խոստաց եալ
 և անվաղձան թագաւոր եալ
 Ռարեգործաց բարիս տու եալ
 չորեաց տանջանըս հատուց եալ

Բրդ այսպիսի սեան խարրօխ եալ
 գրիգորիոս զհօտն իւր թող եալ
 () առխտակէս փոխան եղ եալ
 ինքն իմանեայ յայրն ծածկ եալ
 || Ըմա տրդատ յոյժ բաղձաց եալ
 լուսաւորչի՛ն իւր հետե եալ
 Ի զծիրանիսն մերկաց եալ
 և զերկրաւոր թագն ընկեց եալ
 Կողուապետին ան յատ եղ եալ
 լուսոյն մերոյ լոյս ամփոփ եալ
 Ի հովուական դասուց թող եալ
 թափառական յայր կարծեց եալ
 () ի որ փրկչին սպասաւոր եալ
 նոքա զծառայն դիտապետ եալ
 || Բալէս զմովսէսն անքոյթեղ եալ
 զի մի պաշտօն ըղ նայ առ եալ
 Բրիտակէս սուղ ինչ կաց եալ
 և շաւղաց հօրն հետե եալ
 Ի յանբարոյ աւնէ սպան եալ
 ի թիկնաւան իւրում թաղ եալ
 || Բղանէսի՛ փոխանակ եալ
 ի հայրենին աթու նատ եալ
 Ի նոյն շաւղ ուղղեոր եալ
 իւրում հօտին առաջնորդ եալ
 Ի ի մերասեր աղին եղ եալ
 զչարխան ասեմ որ գործեց եալ

Ի զ կնի որոյ Թագաւոր
 խոսրով որդի իւր անուան
 Տօրն բարոյ ոչ նըման
 ամենայնիւ գոյով յեան
 Իրիւթեցն ոչ հետե
 և հասակաւ յոյժ յոռաց
 Եւ ատ և յետին այնպէս կաց
 և յետ սակաւ ինչ զընթար
 Ի նուն բարի ոչ ըստաց
 այլ նախատինք նախնեացն եղ
 Ի այց մինչ տրդատուն զօրաց
 նուաճելոցն ապրօտամբ
 Որպէս աղուանքն արեւել
 ուր գրիգորիսն առաջնորդ
 Եւսոյ բանին ոչ հանգուրժ
 չար բարբարոսքն խաւար
 Ի յլ շիջւցին զջահրն վառ
 ի շամշական ձիւն Թագր
 Ի մենայնիւ հարց նըման
 և կուսութիւն առաւել
 Ի վրթանայ որդի ծն
 համբաւատիւք քաւչապետ
 Եւ ատ խոսրովու տիրան եղ
 յաթոռն հօր իւրոյ նըստ
 Իրիւթեց ոչ հետե
 այլ վատութիւն համբաւ
 Ի այց

Ի այց վրդանայ զերկիր ևք

եալ:

ևյերկնայինս վերս փոխ

եալ:

Իյիւրական ամբող եղ

եալ:

զյուսիկ որդին իւր կոչեց

եալ:

Ար բարեւոք վարուք կեց

եալ:

յանդիմանիչ չարեաց գլտ

եալ:

Իտիրանայ գանիւ մեռ

եալ:

ընդ սրտիւրին զոր խորտակ

եալ:

Աբ ծերունոյն դանիել

ի:

հեղ ձմամբ մահո՛ւ վաղձան տուեալ:

Ինքն իյաջնցըն խաւար

եալ:

սաւուղաբար յիւրմէ մեռ

եալ:

Եւ այսր արչակ թագաւոր

եալ:

Իտիրանայ որդի ծըն

եալ:

Ար իսորին աւուրս եղ

եալ:

ներսէս հայոց հովիւ նստ

եալ:

Լուսաւորչին շաւիղ ծագ

եալ:

առ ինմանէ չորրորդ սեր

եալ:

Արուքըն սբ հոգով մաքր

եալ:

և հանձարով խմաստաց

եալ:

Լապքելոց հաւասար

եալ:

մարգարէից շնորհօք ևց

եալ:

Եւ թային հոգոյն օծ

եալ:

Իբրաղաւնի հովանաց

եալ:

Ար ըզ չարեացն արմատիւ

եալ:

ևբարեւոք կարգըս տընկ

եալ:

Եւ քանանու զարմ անիծ
 օրհնեալ զարմին հայոց տիր
 Խսկ 'ի նեւին պղծոյն մերձ
 արեական զօրացն ել
 Խամայելի'ն տոհմին յաղթ
 զերուսաղէմ քաղաքն առ
 Դմա բազումն մարտ եղ-
 հանդէպ միմեանց պատերազմ
 հռամայեցնցն նուազ
 'ի նետողացն յաղթան հար
 Զետ այնորիկ յոյժ զօրաց
 և զան հաւատարմ հալած
 Եկեղեցիք լուսաւոր
 աշխարհ ամէն խաղաղաց
 Սինչ և լոռմն երկրի եկ
 դատաստանին օր մերձեց
 Լպրտամբաց յերկրի բարձ
 և արդարոց Թագաւոր
 Սինչ զայսպիսիս հողով խօս
 հրաժարական յերգ յօրին
 Լմենեցուն ողջոյն տուն
 'ի սրբութե'ցն հրաժար
 () հողին մաքուր սբ աւանդ
 'ի հրեշտակաց վեր ընկալ
 () որ յամբառնալն ծանուց
 օրջ 'ի լերինս միայն աջ

Only

 $\frac{1}{2} \frac{1}{2}$

ՏՅ

+

Իսկ ըզ մարմինն ողբով քառ եալ.
 'ի Թիկնաւան ըզ նայ տար եալ.
 Յերգ հոգևոր պարաւոր եալ.
 ընդ նախա հարցն հանգուց եալ.
 Սակայն պապայ պարտաւոր եալ.
 վասն այս չարեանցս որ գործեց եալ.
 Թեոդոսի ըզ նայ սպան եալ.
 ըզ վրէժարեան սրբոյն խնդր եալ.
 Լրտաւազդայ փոխանակ եալ.
 յարչակունի զարմէցեղ եալ.
 Իքաջութե գովաբան եալ.
 մինչ տրդատայ համանման եալ.
 Օ ի մինչ մանուկ յեւլլողաւ եալ.
 առիւծս ոգունըս կոտոր եալ.
 Լ. յւ եւ ըզ հինգ այր քաջաց եալ.
 'ի յերերաց վերս սպան եալ.
 Լ. այլ բազումս արիաց եալ.
 ապա արքայ հայոց նստ եալ.
 Որ ընդ եփրատ անդրաքայլ եալ.
 և զաւազակսն սատակ եալ.
 Լ. որ աքայէլ աստերև եալ.
 ընդ սկամանկոս գետըն վազ եալ.
 Լ. զքիոնեաւ գերազանց եալ.
 երկու և քսան կանկուն քայլ եալ.
 Լ. այց մանկաբար անմտաց եալ.
 Թեոդոսի ըստահակ եալ.

|| Լատի նորա զայն ըմբռն
 և իմաստն պատիժս արկ
 || որում երկնց Թագաւոր
 որք ի պապայ որդիս ծըն
 || ի ոմն արշակ վերա կոչ
 վաղարշակ միւսն անուան
 || ղքա Թագիւ ոչ պերճաց
 և ոչ զօրաւք զօրապետ
 || Ինքն յունաց հարկասու
 միւսըն պարսից հպատակ
 || այսմ վայրի եղև յայտն
 այնոր մեքրոպըն կոչեց
 || Ե տեսական ուսմամբ վա
 գործնականաւ գերազանց
 ճշնողական վարս ընկաւ
 և յանապատրոս հետև
 () Ըրստօրէ զմահ անձն առ
 ընդ քի՛ չարչարակց
 Ի արեաց պատճառ հայոց
 զմաստուծէ՛ գանձըն խնդ
 || որ աղօթից մասամբ գտ
 հոգոյն մատամբ տալաւոր
 Ի ստ մօլիսէսի՛ արժանաց
 զամբագիծ տառս ընկաւ
 Ի բիւք տասամբք վեցիւք յ
 արեգական ելիւք չտի

[illegible]

12

5元

Բ. յամ շնորհի՛ սովա՛ն տու	եալ.
մբըն սահա՛կ օժընդակ	եալ.
Որ ներսէսի որդի ծըն	եալ.
համա՛ նըման նախնեացն եղ	եալ.
Բ. րգ երկոքի՛ն սոքայ ընտր	եալ.
եկեղեցւոյ ամուլք լըծ	եալ.
Օ բանի ահօսըն պատառ	եալ.
զիմաստուԹի՛ն սերման	եալ.
Սանուկս ուշիմըս ժողով	եալ.
նոր դպրուԹբ այնու վարժ	եալ.
Որք Թարքմանիչք հոգոյն	եղեալ.
ըստ պտղոմայ՝ ինոյն շարժ	եալ.
ՅաԹենացոց քաղաքն երթ	եալ.
զիմաստուԹե՛ Ժաղիկս առ	եալ.
Որպէս մեղու Թեօք բարձ	եալ.
յեկեղեցիս հայոց բեր	եալ.
Բ. յսէ մովսէ՛ս դա՛նԹի եղ	եալ.
և մամբրէիւ այլք հեաւ	եալ.
Բ. յն քան շնորհօք վերին լց	եալ.
մինչ զի յունաց գերազանց	եալ.
Բայց մեսրոպայ շրջագայ	եալ.
զամենեւի՛ն լուսա՛նոր	եալ.
Որաց աղու՛նից գիր ըստեղծ	եալ.
հոգոյն շնորհօք առատաց	եալ.
Եկեղեցոյ կարգ յօրին	եալ.
և սքանչելօք վաղձան առ	եալ.

Լոյս ի յերկնից վերածագ-	եալ.
ի ձե խաչի մարմնոյն խաչ	եալ.
Լայց ի նոցունց աւուրըս և	եալ.
խոսրով անուն յարքա նստ	եալ.
Օ որ և պարսից ըզնա կալ	եալ.
զվաւմ շապուհ փոխան եդ-	եալ.
լիւ յետ սոցա հայոց տիր	եալ.
պարսիկ շապուհըն կոչեց	եալ.
Լսա՛մ վերջինն վերջաց	եալ.
որ արտաշէսն էր անունն	եալ.
Աւմ նախարարքն ոչ հանդուրժեալ.	
ի յաղտեղի դործոյն եղ	եալ.
Եւ ագաւորին պարսից մատն	եալ.
փոխան նորա պարսիկ առ	եալ.
Եւ ըզ սահայն նբըն մերժ	եալ.
որ այսմ իրի ոչ հաղորդ-	եալ.
Արում փոխան սորմակ նստ	եալ.
և փութիշոյ զնա յաջորդ-	եալ.
Եւ նախարարքըն զղջաց	եալ.
առ հովուապետըն քաղցր եկ	եալ.
Եւ զերօական ձայնիւ մաղթ	եալ.
ինեւ տեսնուց նոցին դարձ	եալ.
Ասկայն սրբոյն ոչ յանձն առ	եալ.
այլ զհրաշալին տեսիլ պատմ	եալ.
Արք տրամուխ մեծաւ լըց	եալ.
զկորուստ անձանց իւրեանց լացեալ.	

317

ՀԵ

+

ՀԵ

Ի սկ նա յաւանդէր որում ծըն եալ.
 Ի նոյն աւանդ մահաւամբ լուծ եալ.
 Սահկանացու յաշխարհ մտ եալ.
 անմահ յիշումն ինքեան թող եալ.
 Տեսիլ սորին աստ կատար եալ.
 Թագ և հովիւ հայոց բար եալ.
 Օ որ նա փորտամբն եցոյց ծալ եալ.
 և գունդն ոսկի կտաւով ծածկեալ.
 Եւսկայն սակաւ ամաց անց եալ.
 Թուռն սորին յառաջաց ել.
 Ի յն որ վարդան վերաձայն եալ.
 ամային հոգով լըց եալ.
 Սամիկովնեան դարմէ սեր եալ.
 և սպարապետ հայոց եղ եալ.
 Օ եկեղեցոյ սիւն հաստատ եալ.
 վասն նորո նահատակ եալ.
 Սմա բաղնմբ նիզակակց եալ.
 սբ նախարարք հանդիսաց եալ.
 Որք վարդապետն արեամբ գըն եալ.
 զարքայութիւն խոստաց եալ.
 Օ որ թէ կամի որ հաւաստ եալ.
 զեղիշային տառ վերծան եալ.
 Որ ցուցանէ զայս գործեց եալ.
 Ի յաղկերտի աւուրս եղ եալ.
 Ի զ գլուխն ոտիւքն ի բաց բարձեալ.
 զմեծըն փոքունք տարածերԺ եալ.

Օ հօտըն հովու՛նօք սրոյ տուն եալ.
 զգառինս գայլո՛ցն յափըշտակ եալ.
 Օ երիտասարդ-ըս խողխող եալ.
 'իմարց գրկաց տղայք գեր եալ.
 'ի զկուսանս ոչ ոք զգաց եալ.
 ծերք յաթոռոյ պատուոյ անկ եալ.
 'ի զքահանայսն 'ի սուր մատն եալ.
 զայրիս նոցա՛ ոչ ոք լաց եալ.
 Որպէս զևո՛նդ ալեօք ծաղկ եալ.
 իմաստու-թի՛ պայծառաց եալ.
 Հեզըն սահակ պատարագ եալ.
 ոչ խորոյ փոխան այլ ինք զեն եալ.
 Սքըն յովսէփ հոգով մաքր եալ.
 և ոյք նոցին աշակերտ եալ.
 Որ զերկնային լոյսըն տես եալ.
 և պսակացն արժանաց եալ.
 Ստեփանոսի՛ համանման եալ.
 որպէս և ձայնըն վկայ եալ.
 Օ այս տեսու-թիրս գուշակ եալ.
 հարցըն մերոց նախ ասաց եալ.
 'ի զբարկու-թին անտի սկս եալ.
 և մինչ առ մեզ՝ ոչ կատար եալ.
 Վան զի պաքսից յայնժամ տիրեալ.
 տանըս հայոց թագաւոր եալ.
 Սակաւ իշխանք ինչ ամբաց եալ.
 յամուր տեղի՛ս ըմբռնաց եալ.
 319 Լ. ԿԵ

ՇԺ
✠

Եւ կեղեցիք հրձիգ եղ եալ
մանկունք նորա ողբովք ցրու եալ
Պայծառ զարդուցըն խրթանց եալ
կտաւըն թուխ նշանակ եալ
Իսկ յետ ամաց այն ինչ անց եալ
Ժամանակացըն երկար եալ
Փոքր ինչ չարին աղօտաց եալ
հայոց ոգի և շունչ առ եալ
Ի ագրատունեանց թաղաւոր եալ
և մասնաւոր հայոց տիր եալ
Եւ կեղեցիք լուսաւոր եալ
նախարարաց գահնորդ եալ
Ի արձեալ մեղանց մեր զարթուց եալ
զհարաւային ազգըն շարժ եալ
Ի լոց մահմէտըն մոլոր եալ
կոյր և կուրանց առաջնորդ եալ
Ի ան ըզ պարսից աթուռն առ եալ
արևելից տիրապետ եալ
Ի պա' ի մեզ հուրն այն վառ եալ
և զընթանուրըս ճարակ եալ
Ի յս' ի վաթսուն թվականն եղ եալ
ամբ չորք յստ'ն զերկիր մանր եալ
Եւ յետ սոցա այլ ազգ ել եալ
յանապատէ ինչ հեռաց եալ
Ի բոնից նորին հաւատաց եալ
մոլորելոյն ըզ հետ եղ եալ

Համայն աղգին թուրք անուանեալ
 'իքսան և չորսցեղ որոշ եալ
 Որոյ և չափնէր, ոչ չափ եալ
 Բնութե թուոցն էր ոչ յաղթ եալ
 Բրիւն արբուք գաղանաց եալ
 զազիր գործովք անասնաց եալ
 () Իշխանութի տաճկաց առ եալ
 թէ և կրօնիւք հաւասար եալ
 Լաւ ընդ աշխարհըս տարած եալ
 ծովու յայս կոյս հանուրց տիր եալ
 () զսկերըս մեր ըզ չորաց եալ
 զոր էր նախկի աղգաց ծրծ եալ
 Ս իշապ օրէն սոցա կլ եալ
 և առիւծուց նըման մանր եալ
 () Ի 'ի համար թիւ ոչ անկ եալ
 անպարտ յարեանցըն զոր հեղ եալ
 Կամ ծառայիցն անգին գեր եալ
 և կամ յայտնին որ վաճառ եալ
 Կամ ըզ գոյից յափըշտակ եալ
 որք ընդ ձեռամբ նորին անկ եալ
 Որոց այնքան աղքատաց եալ
 որպէս յերկնթ գոլով կապ եալ
 Իմ ողից ըզ չարն մեծ աս եալ
 զհոգոց կորուստըն գործեց եալ
 Ի հաւատոցն ուրացուց եալ
 Կամ չար գործովք ապական եալ
 Բոր

Ըրդի ըզ հայր փոխանակ
 վինչ և առ մեզ ըսհասուց
 'Ի նախնական հօրէ սկս
 'ի պարթէէն լուսանոր
 Ս'ինչ 'ի վասակ քաջըն հա
 այնոր արեւմբ նահատակ
 Յորմէ գրիգոր որդի ծըն
 մագիստրոս վերապատու
 Բ. Ժային շնորհօք լըց
 իմաստութիւն պայծառաց
 հօրըն մերոյ նա հայր եզ
 ըստ մայրականն ըն միջնորդ
 'Ի յարքայէն յունաց պատու
 և նահանգուց յոքունց տիր
 հետականութն ճոխաց
 և երկիւղիւն զարդար
 Բ. ստ հոմերի տաղա չափ
 ըստ պղատոնի պերճաբան
 Յունականին ներհուն եզ
 յընիմաստիցըն մակաց
 Օ. անծաշունչ տառ վերծան
 օր ըստ օրէ 'ի նոյն կրթ
 'Ի կեղեցիս վայելչաց
 'ի հայաստան աշխարհ շին
 'զ կրօնաստանըս յարդար
 ըզ վանականնըս յանձանձ

trung.

Long v

know.

Fraser :

Enm.

6000

being

6000

Exemplar:

From

Long

100

1872

1500.

100

1500.

1509

Er war.

600

7102.

650

6101.

609

Long.

brary.

ബാഗ്.

6-1092:

Q. *was*

() արդիւնական անձն ընկալ եալ.
 զվարդապետաց հոյլ ժողով եալ.
 հայր ըստ յօբայ օրբօց եղ եալ.
 այրեաց զարանց խընամ ած եալ.
 ի զ նիւթական գանձ ըստ աց եալ.
 տնանկաց յանձինքս սերման եալ.
 () ի մինչ գարուն հոգւոցն հասեալ.
 բազմաբեղուն պտղաբեր եալ.
 Սայսպիսի վարուք կաց եալ.
 ըստ անյոռւ և որ եալ.
 յամանակաց ինչ յաջող եալ.
 և առ նախնիսքն յաւել եալ.
 յառանգ կենաց յետիւր թող եալ.
 այս է զօրդին բարեմասն եալ.
 Պաշտօնունին յիւրմէ սեր եալ.
 ի գրգորեանց շառաւ իղ եալ.
 Որոյ վահրամ անուանադր եալ.
 յառաջագոյնըն կոչեց եալ.
 Սինչ դեռ զօրաց իշխող եղ եալ.
 ի հայրենին յաթու նստ եալ.
 Սինչ աշխարհի յօրենս կապ եալ.
 և ի խառնիցն արտակաց եալ.
 Քան զի հօգոյնէր նուիր եալ.
 և ի նորա մասին հաս եալ.
 Ի սկ յորժամ զայսոսիկ լուծ եալ.
 զառըստօրէնս արհամարհ եալ.

Ի սոս ամենայն իր փոփոխ

եալ.

նժ

մինչև անունըն փոխադր

եալ.

Որպէս սողոս վայրենաց

եալ.

ըզ կնի պողոս ընդ անաց

եալ.

Եւ այն և վաճառմ նախ ասաց

եալ.

Գրիգորիոս վերաձայն

եալ.

Վասն զի մինչ իւրքըն կամեց

եալ.

Թէ առնովաւ զուարճաց

եալ.

Եւ ա զյիսուսին բան յիշեց

եալ.

Եւ այնոքիւք զինքն խրատ

եալ.

Թէ որդբ ոչ զանձն ատեց

եալ.

Եւ զկնի իմ խաչըն բարձ

եալ.

Եւ ա աշակերտ իմ ոչ եղ

եալ.

անձառ փառացն ոչ հաղորդ

եալ.

Օ այս ոչ բանիւ լոկ ասաց

եալ.

Կամ ի սրտին խորհրդած

եալ.

Եւ յլ և գործովք կատար

եալ.

Եւ յերկնային ուղղին սկս

եալ.

Օ աշխարհական ձև մերկաց

եալ.

զիշխանական կամար լուծ

եալ.

Ի զ հեղուծեւն կերպ առ

եալ.

զխոնահուծեւ լուծն ըստաց

եալ.

Ի յիւրայոցըն հրաժար

եալ.

Եւ յանապատըս հետե

եալ.

Համակրօնից հաւասար

եալ.

առաքինի վարուք կրթ

եալ.

Երէնքս ան իտուէ խորհ եալ.
 ի գեշերի՝ ինոյն տըն եալ.
 Եւ կայութի ան քնն եալ.
 Եւ բոլորով սրտիւ խնդր եալ.
 Ինդ Զանապարհն ամբիծ գնացեալ.
 Երանութից արժանաց եալ.
 Զանապարտի՝ առանձնաց եալ.
 Ըստ յովաննու պահօք սըն եալ.
 Իսոյց չէր արժան լուսոյն Թաքչեալ.
 Կամ քաղաքին անտես եղ եալ.
 Եւ յաշտանակըս բարձրաց եալ.
 Եւ յընթանուր լոյս ծաւալ եալ.
 Օ ի մինչ յաւուրսըն յայն հաս եալ.
 Հայոց հովուանցըն վաղձան եալ.
 Տուն պետրոսեան իբաց բարձեալ.
 որպէս հեղեան այն ծերաց եալ.
 Արով յունաց ընդ մեղ չաղ եալ.
 այլում լինել Թոյլ ոչ տու եալ.
 Օ ի անտերունչ ասեն եղ եալ.
 լիցին ի կրանըս մեր դարձ եալ.
 Երժամ արքայն մեր կոչեց եալ.
 գաղիկ անուն վերաձայն եալ.
 Եւ յնոր ըզ կարս ի յոյնս տու եալ.
 Եւ զժամընդաւ դղեակն առ եալ.
 Քանիւ մեծաւ գուն գործեցեալ.
 լինչըս բազումս անթիւ ծախ եալ.

'Նա և զկարս նախ ասաց եալ:
 այնք խնդրոյ փոխանակ եալ:
 () ի հովուապետ հայոց դարձեալ:
 նստցէ յաթոռն ունայնաց եալ:
 Սրբ ըզձիր այսր հաս եալ:
 և մատանեաւ ոսկի կնք եալ:
 Սինչ ըզ վեհին հրաման առ եալ:
 հարբս հայոց անդ ժողով եալ:
 Լու միաբան խորհուրդ ած եալ:
 զարժանաւոր խնդրոյն դրտ եալ:
 'Վերնական խնամոց յայտն եալ:
 յագարակի՝ դանձըն ծածկ եալ:
 'Յնոր զօղեալ և թաքուց եալ:
 յանապատի լոյն անփոփ եալ:
 'Նդ որ հանուրց կամաց հաճ եալ:
 առ 'ի խնդիրըն յորդոր եալ:
 () գրիորիս յառաջ ած եալ:
 որ և վահրամ նախաձայն եալ:
 Սատի նորս զայն ծանուց եալ:
 և 'ի պատուէյն յետ նահանջ եալ:
 () ինքն անարժան այնմ ասաց եալ:
 ընդ այ միջնորդ եղ եալ:
 'Նայց ամենից բռնադատ եալ:
 և յոկամա՛ հարկաւոր եալ:
 () ծմամբ հոգոյն ըզ նա օծ եալ:
 յաթոռ նախնոյն վերս նստ եալ:
 'Նոր

Խ

Լոր ահարոն խոյրիւ պճն եալ.
 Լսամուէլ մն ձայն եալ.
 Լկեղեցոյ վեմ հիմն եդ եալ.
 վերուստ կոչմամբ անօթ ընտր եալ.
 Որ Լսոցունց համեմատ եալ.
 զեկեղեցիս լուսաւոր եալ.
 Լրկորդ մեսրոյ մեզ երե եալ.
 զգիրըս բազումըս Թարքման եալ.
 Լու ի յունացն և ասոր ոց.
 ձառըս սրբոց վերա բեր եալ.
 Տօն յիշատակ նոցին կարգ եալ.
 ընթերցուած ուրբն զարդար եալ.
 () որս ոչ միայն լոկ վերծան եալ.
 ալ և վարուցն նախանձ եալ.
 || տրորումանուն իսկ ընկալ եալ.
 վկայասէր վերա ձայն եալ.
 Սառանգութի ոչ ըստաց եալ.
 ոչ ի միում վայրի բնակ եալ.
 || անտրխտաբար յերկրի շրջ եալ.
 զբաղցեալ հոգիսն կերակր եալ.
 || երուսաղէմ քաղաքն երթ եալ.
 ուր փրկութիւն մեր ծագ եալ.
 Լու ի սրբոց գիրըս հաս եալ.
 յոր վայր նոցա նահատակ եալ.
 || արեւմտականըս ժաման եալ.
 ուր ազգ հայոց բազում իջ եալ.

Դ պատերազմ ազանց վան եալ.
 Ղ հակառակաց հոյլըս յաղթ եալ.
 Ս ասն այսորիկ շքեղաց եալ.
 Լ աշխարհի նոցունց տիր եալ.
 Ս աստի մեծին հովուին դարձ եալ.
 Դ ալ յարևելքս խորհեց եալ.
 Օ իւր սիրեցեալն որդիաց եալ.
 Լ զհոմ անուներն հաստատ եալ.
 Ի նքն 'ինոյեան լաստին ել եալ.
 Ե յերկիր ուղիղ առաջնորդ եալ.
 Ե օթեանօք զանցարար եալ.
 Մինչ 'իտիւրոս լեառն հաս եալ.
 Ի նդ որ սրբօցն բնակ.ք եղ եալ.
 Լ 'իմարմնի հրեշտակաց եալ.
 Ս ըշտամբուունց փառաբան եալ.
 Դ երրորդութին ամենօրհն եալ.
 Ի վայելուց յայն վայր եկ եալ.
 Ե հովուապետին ըզ դօնաց եալ.
 Ի սեռն մըթին լեառն անուանեալ.
 Դ ուր են հոգիք լուսաւոր եալ.
 Օ յոգնավորդով կեանքս թող եալ.
 Դ որ Լ երազէր ծանուց եալ.
 Ե անձային վարըս ճգն եալ.
 Լ զամբարմնոց կիրս ընկալ եալ.
 Օ բանի սիրողուն հաւաք եալ.
 Լ առ ինքեան բնակեցուց եալ.

Օ գիրքս հոգոյն միշտ ընթերցեալ
 և ընդ նոսին յար խօսակց եալ
 Ի մէջ երկրայքս անդուստ փոխեալ
 որ եփրատայ մերձ առ կաց եալ
 Քաղաք քեսոն իմն անուան եալ
 ուր հուպէ վանք կարմիր կոչ եալ
 Ի նդ յիշխանէ պատուասիր եալ
 ամասէր անձն երև եալ
 Որոյ վասիլ անուն ձայն եալ
 նախելուղակ մակ անուան եալ
 Սըմին հանգոյն գերադանց եալ
 և ամուսնոյն բարեմասն եալ
 Կոցա զհովիւն իւրեանց բեր եալ
 որպէս ըզ հայր մբ յանձնեց եալ
 Սոր սըփոփմամբ ծերատաց եալ
 յաշխատութեցն հանգուց եալ
 Փոքր ինչ նորա անդ յապաղ եալ
 բնաւորականն ախտի շարժ եալ
 Թիէ երկրայինէ ծանուց եալ
 և ընդ բնութե մահուկապ եալ
 Որով մարմնոյն կապից հատ եալ
 հոգին յարադ յերկինս թռուց եալ
 Եւ որոգայթ որոյն փշր եալ
 որպէս ճնճղուկ ոգին ապր եալ
 Պատկերն երկրի զնիւթն թողեալ
 առ սկզբնատիպն ինքեան փոխ եալ

() Գանձըն տուողին 'ի մէջ բարձեալ
 խեցին անօթ ունայնաց եալ
 () որ սաղմոսիւք օրհնաբան եալ
 քահանայից դասուցն առ եալ
 Լւ 'ի շիրիմ մահու եդ եալ
 հուպ 'ի խորանս անդ շին եալ
 Որք 'ի նախնեաց դիրքս թաղ եալ
 այլ օտարաց պանտըխտաց եալ
 Լ լ 'ի յաթոռ իւր հաստատ եալ
 բասիլիոս անուանադր եալ
 Լ րեան առնն հարադատ եալ
 օծմամբ հոգոյն նախ ձեռնադրեալ
 Ե արեւելեան կողմանց ել եալ
 յայլասեռիցն հաքած եալ
 Լ զ սեփականն աթոռ թող եալ
 'ի շիրականն անի շին եալ
 Լւ աստանօր եկանոր եալ
 առ իշխանին նախ ասաց եալ
 Լ յանապատ իմըն բնակ եալ
 'ի մէջ լերանց շուղր անուան եալ
 Լ այց նախ քան զայս բարեգործեալ
 Եւ հայրապետս աչս յաջող եալ
 () որ չէ 'ի դէպ անտես առն ել
 զեկզեցոյ փրկանքն եղ եալ
 Վան զի յորժամ ազգ դառնացեալ
 քրիստոնէից եղեն տիր եալ

Անրաց ոմանց տեղի գլու

եալ.

սբ աթոռոյս հակառակ

եալ.

Լկեղեցի սբ ազատ

եալ.

և միաժնին արեամբ գըն

եալ.

Վառայ նոցին զայն արար

եալ.

կապալատու հարկաւոր

եալ.

Լը ըզ պտուղ տն ընծայ

եալ.

որ այ էր նուիր

եալ.

Յանօրինաց մասին հան

եալ.

և պոռնկաց վարձկանք տոճ

եալ.

Լորդ զայսպիսի աղէտ տես

եալ.

այնոր հոգովնէր զօրաց

եալ.

Աերկիւղ մարդկան ի բաց մերժեալ.

է

առ վեհագոյն ազին երթ

եալ.

Լյնոր բոլոր ազանց տիր

եալ.

որքեն ծովու յայս կոյս բնակ

եալ.

Որ մեղք շահ անուանադր

եալ.

բարեբարոյն գովաբան

եալ.

Աոր և սիրով իսկ ընկալ

եալ.

և մեծարդի փառօք պատու

եալ.

Ակամըս սրտի նորին լըց

եալ.

և ըզ խնդիրսն կատար

եալ.

Որ և հրաման անդուստ առ

եալ.

հրահոսանօք այսրէն դարձ

եալ.

Ահակառակացըն հոյլս հերք

եալ.

որք ըզ հաւատըս պառակտ

եալ.

Ա

Օ եկեղեցի՛ նբ ազատ եալ.
 և վերըստին միաւոր եալ.
 Թե և յետոյ՝ նորին դարձ եալ.
 Ըզ հուր չարեայն այն բորբոք եալ.
 Ի՞յլ ասաննօր վիպասան եալ.
 զհարազատէն խմոյ ընտր եալ.
 Եւ իստենէ՛ գոլով հատ եալ.
 առ համանուն հօրըն վարժ եալ.
 Եւ քըն նորա՛ վաղձան առ եալ.
 հօրն երկրորդի աւանդօս առ եալ.
 () որ սիրաբար յինքն ընկալ եալ.
 յիմաստ տառից ներակերթ եալ.
 Ի բրու այնու յառաջաց եալ.
 և հասակին մարմնոյ աճ եալ.
 Ի նբ կոչումըն հրէիք եալ.
 և քահանայ ըզ նա օծ եալ.
 Ի՛րդ մինչ կային զուարճաց եալ.
 և առ միմեանքս խրախաց եալ.
 Եւ անայի՛ն վարըս բերկր եալ.
 և ի հոգին ուրախաց եալ.
 Ի ուր դառնութե եղև հընչ եալ.
 և ձայն գուժի հռամայ հաս եալ.
 Ի յազդմանէն սրտաբեկ եալ.
 և տալչութե՛ զահիհար եալ.
 Ի ան զի գթած հայրըն խառնեալ եալ.
 ըզ հարազատ տէրանցն եղ եալ.

Ինդ շինականն այր պատահեալ
 և չար յաղթումն գործեցեալ
 Եւ այլասեռից զոմնն հարեալ
 և յաղթութե բան բարբառեալ
 () վեհն ի հնդէսն իւր առ ձայնեալ
 որ վահանաւնէր պար փակեալ
 Եւ որ և նայել իսկ կամեցեալ
 զի նահատակն խրախուսեալ
 Եւ ա թագնաբար անդ դարանեալ
 հագարացի ոմնն նստեալ
 Ի զլայնս լիճնն լի քարշեալ
 Թէ երբ նա ի դիտակն յառեալ
 Եւ որ ժամ ետես ունայնացեալ
 Ի վահանէն որով ծածկեալ
 Եւ ի բեթլեեան եռաթիւնեալ
 յանկարծակի ըզնա հարեալ
 Եւ ի ծովին յայն պատահեալ
 Ի տեսարանն իւր ծովացեալ
 Եւ աշտարակէն յոր վեր ելեալ
 Ի բախմանէն ստորանկաեալ
 Ի զկնի արձան մեծ թաւալեալ
 Եւ զյաղթ անդամն ջախջախեալ
 Եւ որմէ այլովք վերամբարձեալ
 Ի պատուական գահոյն եդեալ
 Եւ ոցմամբ վիրացն տազնապեալ
 Եւ յետ փոքու վերափոխեալ
 Ինդ

Օ ի ըստ մեղաց մեր յաճախ եալ.
 նըմին օրհասուն պատահ եալ.
 Եւ մեքերկին թշուառաց եալ.
 'ի փրկութեց ան յոյս եղ եալ.
 Օ որ և ուխտին նախասաց եալ.
 զոր 'ի վերոյ յիշատակ եալ.
 Քահանայիւք օրհնաբան եալ.
 'ի շուղր անունն հանգուց եալ.
 Իսկ Բարեգոյթ հայրն գթացեալ եալ.
 Եւ ի սպառ մեզ բարկաց եալ.
 Եւ յարմատոց բարեաց բղխ եալ.
 մեզ գաւազան վերա ծաղկ եալ.
 Օ հարազատէն իմաստաց եալ.
 զոր կանխագոյն բանս յիշեց եալ.
 Եւ ուն գրիգոր վերա ձայն եալ.
 ըստ նախնական հօրէն ընտր եալ.
 Օ որ առաջին հայրն ըստաց եալ.
 երկրորդին հօր աւանդ տու եալ.
 Եւ սբ ուսմամբ եր նա կրթ եալ.
 հոգոյն խրատիւք մանկա վարժեալ եալ.
 Եւ 'ի վաղձան մահուն հաս եալ.
 'ի սբ յաթոռ իւր հաստատ եալ.
 Սարգարէին բանի լըց եալ.
 փոխանակ հաւց որդւոց եղ եալ.
 հանրականաց հայաստան եաց.
 յեկեղեցւոջ իշխան նստ եալ.

Ի կոչմանէ հոգոյն ընտր եալ.
 բազմաբեղուն շնորհիւ լըց եալ.
 Բնդ մովսէսի զեսու տու եալ.
 մեզ փրկութե՛ պատճառ եղ եալ.
 Եղիայէ՛ կրկին առ եալ.
 զեղիսէոս հոգեաց եալ.
 Բ զ կնի փրկչին առ հայր ել եալ.
 և զմեռասանս յերկրի Թող եալ.
 Ետ պողոսի՛ զընթացս առ եալ.
 զտիմոթէոս մեզ պարգև եալ.
 Օ օրաբաբէլ երկրորդ եղ եալ.
 և ըզ ցրուեալսն Ժողով եալ.
 Բ զ մայր օրդովք իւրովք բերկրեալ եալ.
 յերուսաղէմ նոր վերած եալ.
 Օ իւրաքանչի՛ւրս տնօրին եալ.
 և ըստ բախտի՛ կարգաւոր եալ.
 Օ եղբայրս ինքեան հարազատ եալ.
 իշխանական գահ յառաջ եալ.
 Եւ ասիլ անուն վեհ երև եալ.
 և զօրովսն համապատու եալ.
 Եւ մարիամ քոյր անուան եալ.
 օր յաշխարհի կարգըս մտ եալ.
 Ի սկ ես կրտսեր նուաստաց եալ.
 ներսէս անուն վեր ասաց եալ.
 Եւ և նովի՛մք յիմաստ կըթ եալ.
 և յերկնայի՛նսն կոչեց եալ.

Թեպէտ իմ ոչ վերան թե
 և ըստ կոչմանն բարձրաց
 Բ.Ղ. ի յերկիր հակամըտ
 սիրով սորին վայրաբեր
 Սակայն նորա ոչ նուազ
 խնամոց բարեացն առ իս եղ
 և տ ստացողին կրկին ստաց
 ընդ տաժողին կրկին տաժ
 Սինչև յարբունսն հասուց
 և քահանայ ձեռամբ օծ
 Իրկնաւորին հօր նուիր
 և միածնին իւր ընծայ
 Թեպէտ նուէրս ոչ պատշաճ
 բարեաց գործովք ոչ յառաջ
 Բ.Ղ. հեղգութի յոյժ ըստ գտեալ
 և ան պատու սերման եղ
 Ոչ ի սիրոյն սէր բորբոք
 ոչ ի հըրոյն ողջակիզ
 Բ.Ղ. ներհակաքըն գաղջաց
 որպէս զոմանցէ ասաց
 Սիսայն ի յոյսըն յուսաց
 ի բարձրելոյն աջ զօրաց
 Օ ի յայտցանեաց ի բաց տար
 զիս ի բարիսըն փոփօխ
 Բ.Ղ. առաջին մարդոյն սկս
 ուստի բնութիւնս յառաջ

○ 〇

() անցեալ նախնիս հայոց սեր եալ.
 ցուցաք բանիւ համառօտ եալ.
 Սինչ և իմերըս հասուց եալ.
 իմանկական տիս ժաման եալ.
 հասարակաց խրախճան տու եալ.
 որք իմաստիցեն ցանկաց եալ.
 Եւ ամենեցուն որք ընթերց եալ.
 հայցմամբ սրտիւ զայս պաղատ եալ.
 Եւ իշխաղօթս արժանաց եալ.
 զանձն անարժան և տաժան եալ.
 Եւ ին յորմէ յառաջէկ եալ.
 ի յանգոյից գոյք եաց եալ.
 Եւ անին ընդ հօր յորմէ ծըն եալ.
 հոգոյն անդուստ յառաջ բղխ եալ.
 Եւ ըրրորդութէն կատար եալ.
 ի թիւ երից անձն աւոր եալ.
 Սի ութբըն բաժան եալ.
 և բաժանմամբըն միաց եալ.
 Եւ զբերաբար բարոյն հոս եալ.
 բարի ստեղծումըն գոյաց եալ.
 Եւ ծուծէն իմումօրհն եալ.
 օրհնաբանիչք նըմին եղ եալ.
 Եւ ստի և մեր յայս յառաջ եալ.
 բանին ըզ բան պտղաբեր եալ.
 Եւ աւարտ բանի այսր հաս եալ.
 ըզ տուօղ բանիս փառաւոր եալ.
 Եւ

պէ
ք

Ի հինգ հարիւր թիւ քառար եալ.
Եօթանասնից ինոյն եալ.
Եւ քառարեցաւ բանըս լոր եալ.
Ի համբաւիկ նուաստաց եալ.

کتابخانه ملک این کتاب است
در اسرار
۱۱۰۶۰

